

ONTWERP

GEMEENTELIJK RUIMTELIJK STRUCTUURPLAN

PROVINCIE: OOST-VLAANDEREN

GEMEENTE: HOREBEKE

Dossier nr. 45062-GRS

<u>OPDRACHTGEVER</u>	<u>DATUM</u>	<u>ONTWERPFASE</u>
Gemeente Horebeke Kerkplein 3, 9667 Horebeke Tel. 32(55) 45 52 35	05/08/02	Eerste opmaak
	30/04/03	Aanp.
	15/12/03	Aanp.
	05/01/04	Aanp.
	08/03/04	Aanp.
	20/01/05	Aanp.
	25/03/05	Aanp.
	23/03/06	Aanp. na struct. overleg
	26/06/07	Aanp. na struct. overleg
	11/07/08	Aanp.
	22/01/10	Aanp. na plen. vergadering
	25/06/10	Aanp. na GECORO
09/11/11	Aanp. na goedk.gemeenteraad	

DE ONTWERPER:

Frank VERMEERSCH
Ruimtelijke planner / Lar.
Zaakvoerder

INFORMATIEF GEDEELTE

I	SITUERING.....	1
1	GEOGRAFISCHE SITUERING.....	1
1.1	Algemeen	1
1.2	Lineaire structuren.....	1
2	ENKELE KENMERKENDE CIJFERS:.....	2
3	CULTUURHISTORISCHE SITUERING.....	3
3.1	Het ontstaan van Horebeke.....	3
3.2	Historische kaarten	4
3.2.1	Ferraris (1771 - 1778):.....	4
3.2.2	Vandermaelen (1846 - 1854):.....	4
3.2.3	Dépôt de la guerre (1937)	5
3.2.4	Huidige structuur:.....	5
4	PLANNINGSCONTEXT	7
4.1	Gewestelijk Niveau – resp. Europees niveau.....	7
4.1.1	Gewestplan (zie ook kaart 3).....	7
4.1.2	Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV).....	9
4.1.3	Habitat- en vogelrichtlijngebieden (zie ook kaart 4)	11
4.1.4	Afbakening VEN (Vlaams Ecologisch Netwerk) (zie ook kaart 5).....	11
4.1.5	Decreet Integraal Waterbeleid (zie ook kaart 6)	11
4.1.6	Afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur.....	16
4.1.7	Beschermde Monumenten en Landschappen (zie ook kaart 7).....	19
4.2	Provinciaal Niveau.....	21
4.2.1	Provinciaal Ruimtelijk Structuurplan.....	21
4.3	Gemeentelijk Niveau	29
4.3.1	Bijzondere Plannen van Aanleg (zie ook kaart 3)	29
4.3.2	Mobiliteitsplan.....	30
4.3.3	Gemeentelijke structuurplannen van de omliggende gemeentes	30
4.3.4	Gemeentelijk NatuurOntwikkelingsPlan (GNOP).....	32
4.3.5	Woonbehoeftestudie.....	32
4.3.6	Planologisch attest De Naeyer	32
II	BESTAANDE RUIMTELIJKE STRUCTUUR.....	33
1	STRUCTURERENDE ELEMENTEN OP MACRONIVEAU.....	33
1.1	Lijninfrastructuren	33
1.2	De steden Oudenaarde en Zottegem.....	34
1.3	De gemeente Brakel.....	34
1.4	De kleinere buurgemeentes Zwalm en Maarkedal	34
2	BESTAANDE RUIMTELIJKE STRUCTUUR VAN HOREBEKE	35
2.1	Open Ruimtestructuur	35
2.1.1	Fysisch milieu van Horebeke	35
2.1.2	Landschapstypologie van Horebeke	38
2.1.3	Natuurlijke structuur	38
2.1.4	Biologische waarderingskaart	42

2. 1. 5 Agrarische structuur.....	44
2. 2 Recreatieve structuur	53
2. 2. 1 Recreatie in Horebeke	53
2. 3 Bebouwde ruimtestructuur.....	55
2. 3. 1 Wonen.....	56
2. 3. 2 Bedrijvigheid.....	63
2. 3. 3 Gemeenschapsvoorzieningen.....	71
2. 4 Verkeersstructuur	73
2. 4. 1 Autoverkeer	73
2. 4. 2 Openbaar vervoer.....	74
2. 4. 3 Fiets- en wandelroutes	74
2. 5 De verschillende deelruimtes van Horebeke	75
2. 5. 1 De activiteitenas N8	76
2. 5. 2 Valleien van de Perlinckbeek, Boekelbeek, Krombeek, Molenbeek en het Burreken	77
2. 5. 3 Landbouwgebied met verschillende straatdorpen.....	79
2. 5. 4 Landbouwgebied met steilranden.....	87
2. 5. 5 Foreest	87
III ONDERZOEK NAAR DE TOEKOMSTIGE RUIMTELIJKE BEHOEFTE	89
1 WOONBEHOEFTE	89
1. 1 Inventarisatie beschikbare bouwmogelijkheden	89
1. 1. 1 Bouwmogelijkheden in niet-vervallen goedgekeurde verkavelingen	89
1. 1. 2 Percelen gelegen langsheen een uitgeruste weg.....	89
1. 1. 3 Niet-uitgeruste terreinen in woongebied.....	90
1. 1. 4 Actualisatie tot 2007	90
1. 1. 5 Effectieve bouwmogelijkheden 2007 - 2017.....	90
1. 2 Berekening van de behoefte aan bijkomende woongelegenheden.....	91
1. 3 Sociale behoefte	95
1. 4 Besluit	96
2 BEDRIJVEN	97
2. 1 Bijkomende behoefte aan bedrijventerreinen	97
2. 2 Bijkomende behoefte voor bestaande bedrijven (door herlocalisatie)	97
2. 3 Bijkomende behoefte voor nieuwe bedrijven	99
2. 4 Totale bijkomende behoefte.....	99
2. 5 Taakstelling.....	99
2. 6 Zoekzone voor een nieuw bedrijventerrein.....	100
3 RECREATIE.....	101
3. 1 Behoeftrecreatie	101
4 GEMEENSCHAPSVOORZIENINGEN	102
4. 1 Behoeftegemeenschapsvoorzieningen	102
IV SYNTHESE PROBLEMEN EN POTENTIES	103
1 PROBLEMEN	103
1. 1 Problemen van de open ruimte en natuur	103
1. 1. 1 Natuurlijke / open ruimtestructuur	103
1. 1. 2 Agrarische structuur.....	103

1. 2 Problemen van de recreatie	104
1. 3 Problemen van het wonen	104
1. 4 Problemen van de gemeenschapsvoorzieningen	104
1. 5 Problemen van de bedrijvigheid.....	105
1. 6 Problemen van het verkeer	105
2 POTENTIES	106
2. 1 Potenties van de open ruimte en natuur	106
2. 1. 1 Natuurlijke / open ruimtestructuur	106
2. 1. 2 Agrarische structuur.....	106
2. 2 Potenties van de recreatie	106
2. 3 Potenties van het wonen / gemeenschapsvoorzieningen.....	107
2. 4 Potenties van het wonen / gemeenschapsvoorzieningen.....	107
2. 5 Potenties van de bedrijvigheid.....	107
2. 6 Potenties van het verkeer	108
 RICHTINGGEVEND GEDEELTE	
I ALGEMENE UITGANGSPUNTEN	111
1 LANDELIJK KARAKTER VAN DE GEMEENTE BEWAREN.....	111
2 VERSCEIDENHEID ALS BELANGRIJKE TROEF	111
3 OPTIMALISEREN VAN DE RUIMTELIJKE KWALITEIT	111
3. 1 Zuinig ruimtegebruik nastreven	112
3. 2 Onderlinge relaties benadrukken	112
3. 3 Spanningen vermijden.....	112
3. 4 Visuele kwaliteit nastreven.....	112
II VISIE.....	113
1 VISIE VOOR DE GEMEENTE HOREBEKE	113
2 RUIMTELIJKE CONCEPTEN	113
2. 1 Concepten van de Open ruimte / Natuur	114
2. 2 Concepten van de Bebouwde ruimte	116
III DE GEWENSTE RUIMTELIJKE STRUCTUUR.....	118
1 DE OPEN RUIMTE	118
1. 1 De gewenste ruimtelijke structuur.....	118
1. 2 Beleidsmatige vertaling van de gewenste open ruimtestructuur.....	119
1. 2. 1 De beekvalleien als drager van de open ruimte en natuurlijke structuur	119
1. 2. 2 Behoud en bescherming van het specifieke karakter van het kasteelpark	119
1. 2. 3 Het Burreken als natuurkerngebied (NKG).....	120
1. 2. 4 Zoeklocaties voor bosuitbreiding	120
1. 2. 5 Beschermen van kleine landschapselementen (KLE).....	120
1. 2. 6 Elementen van de agrarische structuur	120
1. 2. 7 Ontwikkelingsperspectieven agrarische bedrijven	122
1. 2. 8 Geen nieuwe zonevreemde bebouwing toegelaten.....	125
1. 2. 9 Maatregelen tegen massagrondverschuivingen.....	125
2 DE BEBOUWDE RUIMTE	127

2. 1 Zonevreemde activiteiten.....	127
2. 1. 1 De activiteitenas N8.....	128
2. 1. 2 Valleien van de Perlinckbeek, Boekelbeek, Krombeek, Molenbeek en het Burreken.....	130
2. 1. 3 Landbouwgebied met verschillende straatdorpen.....	132
2. 1. 4 Landbouwgebied met steilranden.....	136
2. 1. 5 Foreest.....	138
2. 2 De gewenste ruimtelijke structuur van de bebouwde ruimte.....	140
2. 3 Beleidsmatige vertaling van de gewenste bebouwde ruimtestructuur.....	140
2. 3. 1 Verdichting van de kern(en).....	140
2. 3. 2 Vrijwaren van de kwaliteit van de woningen en van de leefomgeving.....	141
2. 3. 3 Ambachtelijke activiteiten.....	141
2. 3. 4 Gemeenschapsvoorzieningen.....	141
2. 3. 5 Archeologisch patrimonium.....	143
3 DE RECREATIEVE STRUCTUUR.....	144
3. 1 De gewenste recreatieve structuur.....	144
3. 2 Beleidsmatige vertaling van de gewenste recreatieve structuur.....	145
3. 2. 1 Ontwikkelingsperspectieven voor sport en recreatie.....	145
3. 2. 2 Herstellen voetwegen.....	145
4 DE VERKEERSSTRUCTUUR.....	147
4. 1 Gewenste verkeersstructuur.....	147
4. 2 Beleidsmatige vertaling van de gewenste verkeersstructuur.....	147
4. 2. 1 Verblijfsgebieden.....	147
4. 2. 2 Categorisering van het wegennet.....	148
5 RUIMTELIJKE VISIE EN CONCEPTEN VOOR DE 5 DEELRUIMTES.....	151
5. 1 Deelruimte 1: De activiteitenas N8.....	151
5. 2 Deelruimte 2: Valleien van de Perlinckbeek, Boekelbeek, Krombeek, Molenbeek en Burreken.....	151
5. 3 Deelruimte 3: Landbouwgebied met verschillende straatdorpen.....	152
5. 4 Deelruimte 4: Landbouwgebied met steilranden.....	155
5. 5 Deelruimte 5: Foreest.....	155

BINDEND GEDEELTE

I DE RUIMTELIJKE KERNBESLISSINGEN DIE DE GEKOZEN BELEIDSRICHTING EN DE ESSENTIE VAN DE GEWENSTE RUIMTELIJKE STRUCTUUR IN BELEIDSTERMEN UITDRUKKEN.....	160
1 PROCEDURES.....	160
1. 1 Een stedenbouwkundig ontwerp gaat de inrichtingsplannen van de publieke ruimte vooraf.....	160
1. 2 Bescherming van het archeologisch patrimonium van de gemeente.....	160
2 DUIDELIJKHEID.....	160
II DE CONCRETE MAATREGELLEN DIE NODIG ZIJN OM DE BESLISSINGEN TE REALISEREN UITGAANDE VAN DE MIDDELEN WAAROVER MEN BESCHIKT (UITVOERINGSPLANNEN EN VERORDENINGEN, STRATEGISCHE PROJECTEN, ..).....	161
1 BIJZONDERE PLANNEN VAN AANLEG.....	161
2 RUIMTELIJKE UITVOERINGSPLANNEN.....	161
3 EDUCATIEVE MAATREGELLEN.....	162
4 INRICHTINGSPLANNEN.....	162

KAARTEN

Kaart 1: Geografische situering	2
Kaart 2: Historische kaarten	6
Kaart 3: Uittreksel uit het gewestplan Oudenaarde (na de gewestplanwijziging)	8
Kaart 4: Habitatrichtlijngebieden	18
Kaart 5: Afbakening VEN	18
Kaart 6: Watertoets	18
Kaart 7: Beschermd monumenten, dorpszichten en landschappen	20
Kaart 8: Relictzones	24
Kaart 9: Ankerplaatsen	24
Kaart 10: Traditionele landschappen	26
Kaart 11: Natuuraandachtszones en ecologische infrastructuur van bovenlokaal belang	26
Kaart 12: Structurerende elementen op macroniveau	34
Kaart 13: Natuurlijke structuur	52
Kaart 14: Biologische Waarderingskaart	52
Kaart 15: Agrarische structuur	52
Kaart 16: Overzicht recreatieve voorzieningen	54
Kaart 17: Zonevreemde woningen	62
Kaart 18: Situering KMO-zone	68
Kaart 19: Situering Zonevreemde Bedrijvigheid	70
Kaart 20: Bebouwde Ruimtestructuur	72
Kaart 21: Verkeersstructuur	74
Kaart 22: Activiteitenas N8	76
Kaart 23: Vallei van de Perlinckbeek en Boekelbeek	78
Kaart 24: Vallei van de Molenbeek, Krombeek en het Burreken	78
Kaart 25: Landbouwgebied met verschillende straatdorpen	86
Kaart 26: Sint-Maria-Horebeke	86
Kaart 27: Sint-Kornelis-Horebeke	86
Kaart 28: Korsele	86
Kaart 29: Landbouwgebied met steilranden	88
Kaart 30: Foreest	88
Kaart 31: Gewenste structuur van de open ruimte	126
Kaart 32: Gewenste ruimtelijke structuur van de bebouwde ruimte	142
Kaart 33: Gewenste recreatieve structuur	146
Kaart 34: Gewenste verkeersstructuur van de bebouwde ruimte	150
Kaart 35: Gewenste ruimtelijke structuur van de activiteitenas N8	154
Kaart 36: Gewenste ruimtelijke structuur van de vallei van de Boekelbeek - Perlinckbeek	154
Kaart 37: Gewenste ruimtelijke structuur van de vallei van de Molenbeek - Krombeek	154
Kaart 38: Gewenste ruimtelijke structuur van het landbouwgebied met verschillende straatdorpen	154
Kaart 39: Gewenste ruimtelijke structuur van Sint-Maria-Horebeke	154
Kaart 40: Gewenste ruimtelijke structuur van Sint-Kornelis-Horebeke	154
Kaart 41: Gewenste ruimtelijke structuur van Korsele	154
Kaart 42: Gewenste ruimtelijke structuur van het landbouwgebied met steilranden	156
Kaart 43: Gewenste ruimtelijke structuur van Foreest	156

TABELLEN

Tabel 1: Kengetallen.....	2
Tabel 2: Overzicht bestemmingen volgens het gewestplan (na de gewestplanwijziging)	8
Tabel 3: Overzicht van de aanwezige sport- en jeugdaccommodaties op het grondgebied van Horebeke..	53
Tabel 4: Immigratie en emigratie	57
Tabel 5: Gezinnen	58
Tabel 6 Kwaliteit van de woningen	60
Tabel 7: De comfortklasse van de woningen.....	60
Tabel 8: Zonevreemde woningen	61
Tabel 9: Teelten in de tuinbouw.....	66
Tabel 10: Overzicht van de zonevreemde bedrijven, onderzocht in het sectoraal BPA.....	69
Tabel 11: Behoeftte aan bijkomende woningen in het buitengebied tot 2007	94
Tabel 12: Behoeftte aan bijkomende woningen in het buitengebied tot 2017	94
Tabel 13: Behoeftte aan bijkomende oppervlakte voor herlokalisatie	98
Tabel 14: Totale behoeftte	99

INLEIDING

Op 24 juli 1996 nam het Vlaams Parlement een decreet aan, houdende ruimtelijke planning. Hierin werden twee soorten plannen onderscheiden, namelijk de structuurplannen en de uitvoeringsplannen.

Onder een ruimtelijk structuurplan wordt een beleidsdocument verstaan dat het kader aangeeft voor de gewenste ruimtelijke structuur. Het geeft een langetermijnvisie weer op de ruimtelijke ontwikkeling van het betrokken gebied en kan aanzien worden als een kapstok waaraan alle uitvoeringsplannen (en eventuele overheidsinitiatieven) moeten getoetst worden.

Bij uitvoeringsplannen (waaronder gewestplannen, APA's, BPA's, verkavelingsplannen,...) worden (bodem)bestemmingen vastgelegd. Hierdoor zijn deze plannen bindend voor de overheid en voor de burger. Concreet betekent dit dat de bestemming zal uitmaken wat er op het perceel kan en niet kan.

In het planningsdecreet van 24 juli 1996 wordt gesteld dat zowel op gewestelijk, provinciaal als op gemeentelijk niveau een ruimtelijk structuurplan moet worden opgemaakt. Hierbij werden dus alle steden en gemeenten opgedragen een gemeentelijk ruimtelijk structuurplan op te maken van zodra het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV) werd bekrachtigd (23.09.'97).

Structuurplanning wordt omschreven als een dynamisch en continu proces van visie- en beleidsvorming met betrekking tot de kwaliteit van de ruimte en de realisatie ervan. Een ruimtelijk structuurplan is gericht op een duurzame ruimtelijke ontwikkeling waarbij de ruimte beheerd wordt ten behoeve van de huidige generatie zonder de behoeften van de toekomstige generaties in het gedrang te brengen. Hierbij worden de ruimtelijke behoeften van de verschillende maatschappelijke activiteiten gelijktijdig tegen elkaar afgewogen, rekening houdende met de ruimtelijke draagkracht, de gevolgen op het leefmilieu, de sociale, economische en culturele consequenties.

Het decreet houdende de ruimtelijke planning van 24 juli 1996 bepaalt in art. 7§1 dat ruimtelijke structuurplannen een informatief, richtinggevend en een bindend gedeelte bevatten. Het structuurplan bestaat dus uit de volgende elementen:

Het informatief gedeelte: De bestaande ruimtelijke structuur en de prognoses, onderzoek met betrekking tot de bestaande ruimtelijke structuur, de ruimtelijke ontwikkelingen, de juridische toestand, het beleid inzake ruimtelijke ordening, de problemen, kwaliteiten en potenties.

Het richtinggevend gedeelte: De gewenste ruimtelijke structuur en de visie, waarin uitspraken (doelstellingen) gedaan worden inzake de gewenste ruimtelijke ontwikkeling van het stedelijk gebied, de open ruimte, de economische concentraties, de infrastructuren en het beeld van de ruimte.

Het bindend gedeelte: Ruimtelijke kernbeslissingen die de gekozen beleidsrichting en de essentie van de gewenste ruimtelijke structuur in beleidstermen uitdrukken, de te realiseren taken en gewenste resultaten aangeven, evenals de concrete maatregelen die nodig zijn om de beslissingen te realiseren uitgaande van de middelen waarover men beschikt (uitvoeringsplannen en verordeningen, strategische projecten, ...).

Een structuurplanningsproces is een bepaalde manier van werken, waarbij gelijktijdig op drie sporen gewerkt wordt.¹ :

Werken aan een lange termijnvisie op de gewenste ruimtelijke ontwikkeling van het gebied, vanuit concrete problemen enerzijds, of vanuit het nadenken over de gewenste toekomst anderzijds.

Inpikken op dringende problemen en kansen is strategisch werken aan knelpunten en mogelijkheden die zich voordoen en niet kunnen wachten tot de lange termijnvisie is uitgewerkt.

Het werken met en vanuit de bevolking heeft als doel:

- De plannen en voorstellen inhoudelijk te verbeteren en ze een hogere realiteitswaarde te geven.
- Een bijdrage leveren tot een meer democratische en open samenleving.
- Bevolkingsgroepen te sensibiliseren voor ruimtelijke kwaliteit en een verantwoord ruimtelijk beleid.
- Een "contract" tussen bevolking en overheid tot stand te brengen.

De realisatie van een structuurplan gebeurt door middel van uitvoeringsplannen die dwingend zijn voor de overheid en verordenend voor de burger. De uitvoeringsplannen richten zich naar de inhoud van structuurplannen.

¹ Structuurplanning : Een handleiding voor Gemeenten

PLANNINGSPROCES EN OVERLEG

OVERLEG BINNEN DE GEMEENTE

Gedurende het ganse gevoerde proces werden de teksten op regelmatige basis ter bespreking en goedkeuring voorgelegd aan het college.

Voor de dagelijkse coördinatie van het structuurplanningsproces zorgt de **kerngroep**. Deze bestaat uit afgevaardigden van het gemeentebestuur, de gemeentelijke administratie en studiebureau BVP (ontwerper).

Tijdens de officiële procedure brengt de **GECORO** normaalgezien advies uit over het ontwerp van Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan (GRS). Horebeke heeft echter minder dan 10.000 inwoners en is bijgevolg vrijgesteld van de oprichting van een GECORO. De taken van de GECORO worden in Horebeke waargenomen door de bevoegde planologische ambtenaar.

Op regelmatige tijdstippen worden de opgemaakte nota's teruggekoppeld naar een **ruimere bevolking**. Dit gebeurt in de vorm van een infodag, denkdag, toetsingsdag en informatie in het gemeentelijk infoblad.

Om alle beleidsniveaus op elkaar af te stemmen, worden belangrijke nota's voorgelegd aan een **ambtelijke werkgroep** met personen die beroepshalve bij de opmaak van het structuurplan betrokken zijn. Naast gemeentelijke ambtenaren zijn dit ook externe overheden

PLANNINGSPROCES

In de gemeenteraad van 12 juni 2001 werd beslist tot de opmaak van een gemeentelijk ruimtelijk structuurplan. Het studiebureau BVP uit Destelbergen werd als ontwerper van dit structuurplan aangesteld. Het planningsproces verloopt in verschillende fasen welke hieronder uitvoerig besproken worden.

BASISKAART (MAART 2002)

De eerste stap bij het opmaken van het GRS bestaat uit een volledige inventarisatie van de gemeente. Dit gebeurt op basis van een terreinbezoek waarna per perceel de functie wordt weergegeven op een kaart.

INTENTIENOTA (APRIL 2002)

In deze nota komen volgende overwegingen aan bod:

- Binnen het GRS zal bijzondere aandacht moeten gaan naar het behoud en de ontwikkeling van de verbindingstructuren tussen de verschillende deelgemeentes. Op die manier blijft men een samenhangsgevoel binnen de gemeente (specifiek tussen de verschillende deelgemeentes) behouden. Ondanks het feit dat de relatie tussen de verschillende deelgemeentes moet bevorderd worden, is het belangrijk om de identiteit van elke deelgemeente zo goed als mogelijk te bewaren en waar mogelijk deze nog te versterken. Dit betekent dat iedere deelgemeente benaderd moet worden volgens haar eigen identiteit.
- De gemeente Horebeke kent een sterke open ruimte structuur die voortspruit uit haar ligging. Horebeke is namelijk gelegen op de laatste uitlopers van de Vlaamse Ardennen. De specifieke kenmerken met betrekking tot de open ruimte structuur, steunend op de agrarische bedrijvigheid en natuurlijke elementen, vragen een eigen benadering in het ruimtelijk beleid van de gemeente.
- Horebeke is een gemeente waar vele ha grond momenteel in gebruik zijn door de land- en tuinbouw. Gezien het belang van de open ruimte voor de agrarische en natuurlijke structuur, moet worden gestreefd naar het maximaal behoud ervan. Bovendien is net zoals in vele andere gemeentes de druk op de open ruimte zeer groot, dit vooral door het realiseren van nieuwe verkavelingen. Zoals reeds gezegd is een belangrijke taak binnen het GRS het behouden van deze open ruimte.
- Vanuit het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen wordt een taakstelling geformuleerd inzake bijkomende bosgebieden en bosuitbreidingsgebieden. Zo wordt gesteld dat de nodige ruimte moet voorzien worden voor 10.000 ha nieuw bos. In de gemeente Horebeke zijn ontegensprekelijk enkele aandachtsgebieden voor bosuitbreiding aanwezig (in het uiterste zuiden van de gemeente). Binnen het GRS kan een al dan niet concrete invulling van deze gebieden voor gewenste bosuitbreiding als suggestie naar de hogere overheid nader worden onderzocht.
- In Horebeke ontbreekt een duidelijke structuur in de bebouwde ruimte. Men kan niet spreken van echte kernen. Bijzondere aandacht zal moeten gaan naar het creëren van een duidelijke structuur waarbij de groei van het wonen, het werken en andere maatschappelijke functies geconcentreerd wordt in de kernen. Daarnaast biedt het GRS ook het kader waarbinnen de problematiek inzake zonevreemde woningen moet onderzocht worden. Binnen de uitwerking van het structuurplan moet namelijk nagegaan worden welke woningen zonevremd zijn en welke oplossing hieraan kan gegeven worden.

SECTORALE BENADERINGEN (DEELSTUDIES) (JANUARI 2003)

In verschillende deelstudies wordt dieper ingegaan op de bestaande en de gewenste ruimtelijke ontwikkelingen in functie van de verschillende maatschappelijke sectoren. Volgende deelstudies werden opgemaakt: wonen, economie en handel, open ruimte en natuur, recreatie en verkeer en mobiliteit. Deze deelstudies zullen de basis vormen voor het uiteindelijke Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan.

Per deelstudie geven we hieronder de voornaamste bevindingen weer:

Wonen:

Wanneer er van een interne behoefte van de gemeente Horebeke uitgegaan wordt, zullen de bestaande onbebouwde percelen voldoende zijn om aan de particuliere behoefte van de huidige inwoners tot 2007 te voldoen. De bestaande onbebouwde percelen voldoen ruimschoots aangezien Horebeke theoretisch geen behoefte meer heeft aan bijkomende woonentiteiten. Dit betekent dat er geen onmiddellijke behoefte is om woonuitbreidingsgebieden aan te snijden vóór 2007.

Economie en handel:

Horebeke beschikt niet over omvangrijke oppervlakten bedrijventerreinen. Er bevinden zich op het grondgebied van de gemeente, volgens het gewestplan, geen industriezones. Daarnaast telt Horebeke momenteel, volgens het gewestplan, slechts 1 KMO-zone. De afbakening van deze KMO-zone is in feite grotendeels een bevestiging van een oude melkerij.

De situering van zowel handel, horeca en diensten komen min of meer overeen. Deze concentreren zich in hoofdzaak in de dorpen. Daarnaast constateert men eveneens concentraties langsheen de N8 (weg Oudenaarde-Brakel). Tenslotte is een opvallend element op het grondgebied van Horebeke het rusthuis 'Vlaamse Ardennen', gelegen in het noorden van de gemeente.

Open ruimte en natuur:

De beekvalleien kan men in grote mate omschrijven aan de hand van twee grote open ruimte entiteiten, namelijk de vallei van de Perlinckbeek én Burreken en vallei van de Molenbeek-Krombeek.

Ten zuiden van de N8 (weg Oudenaarde-Brakel) komen een aantal bossen voor, in het noorden van de gemeente zijn bossen eerder zeldzaam.

De land- en tuinbouw speelt in Horebeke een vooraanstaande rol, ondanks de toenemende bebouwing. In 2000 werd door de land- en tuinbouw ca. 858 ha ingenomen, dit is ongeveer $\frac{3}{4}$ de van de totale oppervlakte van Horebeke.

Recreatie:

Uit de info- en denkdag zal moeten blijken of het huidige aanbod aan gemeenschapsvoorzieningen volstaat. Wel blijkt nu reeds dat een aantal voorzieningen zonevreemd zijn gelegen. Indien nodig kan dan door verder onderzoek binnen het structuurplan een beter beeld worden gegeven over de kwantitatieve behoefte aan bijkomende zoneringen. In ieder geval moeten de bestaande en toekomstige gemeenschapsvoorzieningen zich situeren aan of in de dorpen.

Verkeer en mobiliteit:

De N8 (weg Oudenaarde-Brakel) is de belangrijkste verkeersweg op het grondgebied van Horebeke. Deze weg doorsnijdt de gemeente van west naar oost en ligt op een centraal gelegen heuvelrug die de gemeente als het ware in twee delen verdeelt. Deze weg is van regionaal belang.

Verder komen twee belangrijke aftakkingen van de N8 voor in Horebeke, namelijk enerzijds een weg langs Sint-Maria-Horebeke naar Sint-Blasius-Boekel (N454) en anderzijds een weg naar Schorisse (Stene). Hier liggen de intensiteiten beduidend hoger dan op alle andere wegen die het grondgebied van Horebeke doorkruisen, met uitzondering van de N8.

Tenslotte doorkruisen een reeks kleinere wegen Horebeke die voor de ontsluiting en de bereikbaarheid van de dorpen instaan.

INFO- EN DENKDAG (28/10/03)

Aan de ruimere bevolking werd gevraagd hun kijk op de gemeente kenbaar te maken. Hiertoe werden alle inwoners door de gemeente d.m.v. een brief persoonlijk uitgenodigd. Samengevat waren de bevindingen de volgende (conclusies uit het verslag van de infodag):

- Horebeke is een landelijke gemeente met een groot aanbod aan open ruimte. Wel treden er soms conflicten op met natuur, zo is er een toenemende druk om natuurgebieden af te bakenen op het grondgebied van Horebeke,
- Over het aanbod aan sportinfrastructuur én fiets- en wandelpaden zijn de mensen minder positief,
- Ook de realisatie van enkele grootschalige projecten op het grondgebied van Horebeke wordt als negatief ervaren.

STARTNOTA (JANUARI 2004)

De startnota geeft een beschrijving, analyse en evaluatie van de bestaande ruimtelijke structuur en van het gevoerde beleid. Samen met een positionering van de hogere structuurplannen, de gewestplannen en andere bovengemeentelijke richtlijnen en plannen. Tevens worden de problemen en kansen die zich voordoen in de gemeente onderzocht.

De structuur van de startnota weerspiegelt de inhoud van een structuurplan zoals voorgeschreven door het decreet van 18 mei 1999. Dit betekent dat de opbouw er uitziet als volgt:

DEEL I: INFORMATIEF GEDEELTE

1. Inleiding
2. Het gemeentelijk structuurplanningsproces
3. Situering
4. Planningscontext
5. Bestaande ruimtelijke structuur
6. Onderzoek naar de toekomstige ruimtelijke behoeften
7. Problemen en kansen van de gemeente Horebeke

DEEL II: RICHTINGGEVEND GEDEELTE

1. Uitgangspunten voor het ruimtelijk beleid in Horebeke
2. Doelstellingen
3. De gewenste ruimtelijke structuur

DEEL III: BINDEND GEDEELTE

1. Concrete maatregelen m.b.t. de verschillende maatschappelijke sectoren

VOORONTWERP

Een confrontatie van de wensen en mogelijkheden (eventueel met een aantal scenario's) leidt tot één samenhangend geheel met een voorstel tot gewenste ruimtelijke structuur. Samen met een voorstel van maatregelen, middelen, instrumenten en acties tot uitvoering van het ruimtelijk structuurplan komt een voorontwerp van gemeentelijk ruimtelijk structuurplan tot stand. Het voorontwerp bevat de drie gedeelten (opgelegd in het decreet): informatief, richtinggevend en bindend gedeelte.

Het voorontwerp werd in mei 2005 bezorgd aan de gemeente. Op 27 september 2005 vond het eerste structureel overleg plaats over dit voorontwerp. Op basis van de ontvangen adviezen werd het voorontwerp aangepast waarna een tweede structureel overleg werd gehouden op 18 januari 2007. Voorliggend document is aangepast aan de opmerkingen die tijdens het tweede structureel overleg werden geformuleerd. Aangezien er belangrijke wijzigingen in de opbouw van het document werden aangebracht, werd een derde structureel overleg gehouden op 4 oktober 2007.

ONTWERP

Op 6 oktober 2009 vond de plenaire vergadering plaats. Mits de nodige aanpassingen kan het ontwerp van het GRS worden opgemaakt. Vanaf dat ogenblik wordt de officiële procedure gevolgd zoals beschreven in het decreet: voorlopige vaststelling door de gemeenteraad - openbaar onderzoek - definitieve vaststelling.

Hierbij is het de bedoeling om de bevolking opnieuw persoonlijk uit te nodigen op een hoorzitting.

Het door de gemeenteraad definitief vastgestelde structuurplan wordt goedgekeurd door de Bestendige Deputatie van de provincie Oost-Vlaanderen. Nadien wordt het structuurplan bij uittreksel gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad.

Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan

Deel 1: Informatief Gedeelte

I SITUERING

1 GEOGRAFISCHE SITUERING

(zie ook kaart 1)

1.1 ALGEMEEN

Horebeke is gelegen in de Vlaamse Ardennen in de omgeving van Zwalm en bestaat uit de deelgemeenten Sint-Maria-Horebeke en Sint-Kornelis-Horebeke. Horebeke heeft een oppervlakte van ca 1.120 ha. en is met zijn 2.073 inwoners (op 01/01/2008)² de kleinste Vlaamse fusiegemeente.

De streek is gekend omwille van zijn panoramische vergezichten, uitgestrekte weilanden, een aantal wind- en watermolens (o.a. de Tissenhove- en Moldergemmolens) maar ook door de Geuzenhoek (Korsele) die zich op een paar kilometer van de Horebeekse dorpskom bevindt.

De gemeente ligt in de provincie Oost - Vlaanderen, binnen de driehoek Oudenaarde-Brakel-Zottegem en maakt deel uit van het arrondissement Oudenaarde.

Horebeke wordt administratief begrensd door:

- Ten noorden: Oudenaarde en Zwalm
- Ten oosten: Zwalm en Brakel
- Ten zuiden: Maarkedal
- Ten westen: Maarkedal en Oudenaarde

1.2 LINEAIRE STRUCTUREN

De N8 verdeelt de gemeente in een noordelijk en een zuidelijk deel. Zowel Sint-Maria-Horebeke als Sint-Kornelis-Horebeke bevinden zich ten noorden van de N8.

Beide dorpen zijn historisch gegroeide lintbebouwingen.

² Website lokale statistieken

2 ENKELE KENMERKENDE CIJFERS:

Totale oppervlakte ^{1/1/2008} :	1.120 ha
Totale bevolking: ^{1/1/2008}	2.073 inw.
Dichtheid ^{1/1/2008} :	185 inw./km ²
Gewest gemiddelde: ^{1/1/2008}	455 inw. /km ²
Aantal gezinnen: ^{1/1/2008}	752

Tabel 1: Kengetallen

3 CULTURHISTORISCHE SITUERING

3.1 HET ONTSTAAN VAN HOREBEKE

De nederzettingsstructuur van de twee deelgemeenten waaruit Horebeke bestaat (Sint-Maria-Horebeke en Sint-Kornelis-Horebeke) ontstond op een aanwezige heuvelrug. Zoals we in de natuurlijke structuur meer in detail zullen bespreken lopen deze noordoost-zuidwest georiënteerde heuvelruggen parallel met de beekvalleien van de Krombeek en de Peerdestokbeek die afwateren naar de Zwalm. De oudste schriftelijke vermelding van Sint-Maria-Horebeke dateert uit het jaar 1090, van Sint-Kornelis-Horebeke wordt in 1148 voor het eerst melding gemaakt.

Vooreerst gaan we dieper in op de twee deelgemeenten met elk hun direct omliggende gehuchten.

In de middeleeuwen maakte **Sint-Maria-Horebeke** deel uit van de grote baanderij Schorisse en bezat een eigen baljuw, meier, schepenbank en een leenhof dat over burgerlijke en strafzaken bevoegd was en afhing van het grafelijk leenhof van Aalst. Een enclave op het grondgebied van de gemeente was de heerlijkheid Rokegem, waarvan de heren uit het huis van Gavere stamden.

Een belangrijk gegeven in Sint-Maria-Horebeke is het gehucht Korsele, in de zogenoemde 'geuzenhoek'. In deze wijk woont de enige protestantse gemeenschap die zich in België sinds het midden van de 16de eeuw heeft kunnen handhaven. Korsele is in een sterk golvend landschap gelegen, bijna bovenop een heuvelkam. Deze heuvels liggen parallel, met ertussen telkens een beekvalleitje. Deze valleitjes wateren naar de Perlinckbeek af.

Zoals in de meeste Zuid-Vlaamse gemeenten werd de overwegende landbouweconomie hier aangevuld met huiselijke textielnijverheid: waarschijnlijk wolweverij in de middeleeuwen, daarna linnenweverij tot ca. 1850 en tapijtweverij in de 16de en 17de eeuw. Na de Eerste Wereldoorlog ging dit laatste zo goed als teniet. De hedendaagse economie bestaat uit landbouw, enkele KMO-bedrijven en pendelarbeid naar het Aalsterse en het Brusselse. Hierbij dient opgemerkt dat in de gemeente lange tijd een moderne melkerij was gevestigd (ca. 52 werknemers in 1978). Sedert enkele jaren echter is deze melkerij dicht en zijn de gebouwen verkocht aan enkele KMO's.

In de middeleeuwen maakte **Sint-Kornelis-Horebeke** deel uit van de baronie Schorisse. Het dorp had een eigen vierschaar met zeven schepenen en een meier, die alleen de lage rechtsmacht bezaten en voor de rest aangewezen waren op het leenhof daar. Grote middeleeuwse hoeven waren er de Eertburghoeve en het hof van Elseghem.

Op economisch vlak werd, zoals in de meeste Zuid-Vlaamse gemeenten, de overwegende landbouweconomie aangevuld met huiselijke textielnijverheid en tapijtweverij (16de en 17de eeuw). In 1834 telde men er bovendien 1 brouwerij en 3 molens en in 1896 8 werknemers in de katoenweverij, 5 in het kantwerk en 6 in de schoenmakerij.

Van dat alles bleef na de Eerste Wereldoorlog weinig over zodat de actieve bevolking in 1961, buiten de landbouw, voor ruim 55% haar bestaan vond in pendelarbeid naar het Aalsterse en vooral naar het Brusselse.

3. 2 HISTORISCHE KAARTEN

De historische groei van een gebied wordt als een belangrijk element aanzien om een duidelijk beeld te verkrijgen van de huidige ruimtelijke structuur. Er wordt met behulp van de analyse van enkele oude kaarten, namelijk de Ferrariskaart (Kabinetskaart van de Oostenrijke Nederlanden, opgenomen op initiatief van graaf de Ferraris, 1771-1777), de Vandermaelen - kaart (1846), Dépôt de la guerre (1937) en de NGI - kaart (1984), een vergelijking gemaakt met de huidige structuur van de gemeente.

Deze vergelijking moet een algemeen beeld weergeven van de evolutie van bebouwing, wegenis en natuurlijke structuur die zich de afgelopen 200 jaar gemanifesteerd heeft.

3. 2. 1 Ferraris (1771 - 1778):

Zie ook kaart 2.

De Ferrariskaart werd opgesteld voor militaire doeleinden. Militair relevante landschapselementen zoals hagen en bomerijen werden dan ook nauwgezet op deze kaart vermeld.

We kunnen volgende relevante elementen beschrijven:

- Bebouwing

De bebouwing was op het einde van de 18de eeuw slechts in zeer beperkte mate aanwezig in Horebeke. Hierbij kan men moeilijk spreken van echte kernen, het waren eerder straatdorpen. Opvallend is wel dat de lintbebouwing die de gemeente vandaag nog kenmerkt, toen reeds aanwezig was.

- Wegenis

De veruit belangrijkste weg op het einde van de 18de eeuw in Horebeke was de weg van Oudenaarde naar Brakel (N8), die het grondgebied van Horebeke doorkruist. Verder komen twee belangrijke aftakkingen van de N8 voor in Horebeke, namelijk enerzijds een weg langs Sint-Maria-Horebeke naar Sint-Blasius-Boekel (N454) en anderzijds een weg naar Schorisse. De kleinere wegen verbinden de verschillende gehuchten met de dorpen.

- Natuurlijke structuur

Op deze kaart zijn de belangrijkste waterlopen, zoals de Boekelbeek, Perlinckbeek, Krombeek en Molenbeek reeds duidelijk zichtbaar.

In het zuidelijk deel van de gemeente valt de aanwezigheid van talrijke bospercelen op.

3. 2. 2 Vandermaelen (1846 - 1854):

Zie ook kaart 2.

- Bebouwing

Als we vergelijken met de Ferrariskaart zien we dat de bebouwing in Sint-Maria-Horebeke en Sint-Kornelis-Horebeke op de Vandermaelenkaart zo goed als hetzelfde gebleven is. Er is nog steeds sprake van lintbebouwing, zij het dat deze (vooral in het noorden van de gemeente) licht toegenomen is.

- Wegenis

Ook de wegenis is in vergelijking met de Ferrariskaart nauwelijks veranderd. De belangrijkste weg blijft de weg van Oudenaarde naar Brakel (N8). Ook de kleinere wegen zijn min of meer gelijk gebleven.

- Natuurlijke structuur

Duidelijk merkbaar is de afname van bospercelen ten gevolge van landbouwontginningen.

3. 2. 3 Dépôt de la guerre (1937)

Zie ook kaart 2.

- Bebouwing

Opvallend is de toenemende bebouwing in Sint-Maria-Horebeke. Het gaat hierbij om een kleine uitbreiding van het dorp in westelijke richting. Enkele deeltjes van lintbebouwing die te zien zijn op de Vandermaelenkaart zijn anno 1937 met elkaar verbonden tot langere linten.

- Wegenis

De wegenis is licht gewijzigd t.o.v. de Vandermaelenkaart. De belangrijkste wegen zijn echter dezelfde gebleven.

- Natuurlijke structuur

Opnieuw valt de afname van bospercelen op, in het bijzonder rond Sint-Kornelis-Horebeke.

3. 2. 4 Huidige structuur:

Zie ook kaart 2.

- Bebouwing

Vijfenzestig jaar later is de bebouwing nog steeds slechts in beperkte mate aanwezig in Horebeke. We onderscheiden Sint-Maria-Horebeke, Sint-Kornelis-Horebeke en Korsele als voornaamste woonlinten op het grondgebied van de gemeente. Opvallend is verder de aanwezigheid van verschillende bebouwingsconcentraties (veelal gelegen in agrarisch gebied volgens het gewestplan).

- Wegenis

De wegenis is licht gewijzigd t.o.v. de vorige kaart. De belangrijkste wegen zijn echter dezelfde in vergelijking met de kaart van het Dépôt de la guerre.

- Natuurlijke structuur

Sommige bospercelen verdwijnen in het kader van de landbouw. De belangrijkste waterlopen, zoals de Boekelbeek, Perlinckbeek, Krombeek en Molenbeek, zijn nog altijd aanwezig.

4 PLANNINGSCONTEXT

Omwille van de leesbaarheid van dit hoofdstuk werden de verschillende elementen uit de planningscontext weergegeven per planningsniveau (gewestelijk, provinciaal, gemeentelijk, ...).

4.1 GEWESTELIJK NIVEAU – RESP. EUROPEES NIVEAU

We onderscheiden op dit beleidsniveau een aantal plannen – studies die

1. een duidelijke beleidscontext vormen ten aanzien van het gemeentelijk ruimtelijk beleid:
 - Gewestplan
 - Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen
 - Vogel- en Habitatrichtlijngebied
 - Vlaams Ecologisch Netwerk (Afbakening GEN en GENO)
 - Afbakening van de gebieden van de agrarische en de natuurlijke, inclusief de bosstructuur
 - Decreet Integraal Waterbeleid
2. een meer informatief karakter hebben:
 - Beschermde monumenten en landschappen

Bovengenoemde plannen – studies worden hieronder nader besproken

4.1.1 Gewestplan (zie ook kaart 3)

Horebeke valt binnen het gewest "Oudenaarde", het gewestplan voor dit gebied werd goedgekeurd bij MB van 24 februari 1977.

Op 29 oktober 1999 werd een wijziging van het gewestplan Oudenaarde goedgekeurd. Deze bevat voor de gemeente Horebeke een bestemmingswijziging met een oppervlakte van ca. 35,2 ha. Volgende gewestplanwijzigingen voor Horebeke zijn doorgevoerd:

- Een eerste gewestplanwijziging situeert zich in het noorden van de gemeente, meer bepaald te Korsele. Hier werd een landschappelijk waardevol agrarisch gebied gezoneerd dat voorheen agrarisch gebied was. De totale oppervlakte van deze gewestplanwijziging bedraagt ca. 3,9 ha,
- Vervolgens werden in het zuiden van de gemeente, nabij de Schamperij, verschillende wijzigingen doorgevoerd: de omzetting van landschappelijk waardevol agrarisch gebied naar enerzijds bosgebied met een totale oppervlakte van ca. 7,2 ha en anderzijds naar agrarisch gebied met bijzondere waarde met een totale oppervlakte van ca. 24,1 ha.

Het gewestplan legt de bestemming van de bodem éénduidig vast. Voor de gemeente Horebeke is ca. 90% op het gewestplan gezoneerd als agrarisch gebied, onderverdeeld in ca. 429 ha landschappelijk waardevol agrarisch gebied, ca. 24 ha agrarisch gebied met bijzondere waarde en ca. 556 ha agrarisch gebied.

De gemeente Horebeke bevat zelf geen zoneringen voor recreatie, maar grenst wel in het noordoosten aan een gebied voor dagrecreatie (gelegen op het grondgebied van Sint-Blasius-Boekel). Opvallend is

verder het feit dat de grootste woongebieden in Horebeke enkel bestaan uit woongebied met landelijk karakter. Ze situeren zich in de vorm van een lint langsheen de N454. Zowel ten noorden als ten zuiden van dit lint is er tevens een dorp aanwezig, respectievelijk Korsele en Sint-Kornelis-Horebeke. De totale oppervlakte van de woonzones met landelijk karakter op het grondgebied van Horebeke bedraagt ca. 89 ha. Rond het dorp Sint-Maria-Horebeke bevindt zich tevens een woonuitbreidingsgebied van ca. 4,6 ha dat reeds gedeeltelijk is aangesneden.

Voor Horebeke is slechts één zone voor ambachtelijke bedrijven of kleine en middelgrote ondernemingen aangeduid op het gewestplan (met een totale oppervlakte van ca. 1,7 ha).

Tenslotte bevat het gewestplan centraal in de gemeente een parkgebied en in het zuiden een aantal bosgebieden.

Samenvattend wordt hieronder een overzicht van de bestemmingen (na de gewestplanwijziging) op het grondgebied van Horebeke weergegeven:

BESTEMMING GEWESTPLAN	OPPERVLAKTE	
	Absoluut (ha)	%
Agrarisch gebied	555,7	49,35
Landschappelijk waardevol agrarisch gebied	429,1	38,1
Agrarisch gebied met bijzondere waarde	23,8	2,11
Woongebied met landelijk karakter	88,5	7,9
Woonuitbreidingsgebied	4,6	0,4
Parkgebied	2,3	0,2
Bosgebied	20,1	1,78
Gebied voor dagrecreatie	0,2	0,01
Gebieden voor ambachtelijke bedrijven of gebieden voor kleine en middelgrote ondernemingen	1,7	0,15
TOTAAL	1126	100

Tabel 2: Overzicht bestemmingen volgens het gewestplan (na de gewestplanwijziging)

Kaart 3: Uittreksel uit het gewestplan Oudenaarde (na de gewestplanwijziging)

4. 1. 2 Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV)

Het RSV werd definitief vastgesteld bij Besluit van de Vlaamse Regering van 23 september 1997.

De visie op de ruimtelijke structuur in Vlaanderen wordt samengevat in de metafoor 'Vlaanderen, open en stedelijk'. De open en stedelijke ruimten zijn in Vlaanderen niet van elkaar gescheiden, maar integendeel zeer sterk met elkaar verweven. De visie op de ruimtelijke ontwikkeling van Vlaanderen wordt vertaald in een gewenste ruimtelijke structuur en omvat vier structuurbepalende elementen: de stedelijke gebieden, het buitengebied, de concentratiegebieden van economische activiteiten en de lijninfrastructuren.

Binnen dit kader worden in het RSV een aantal uitspraken gedaan die duidelijk van toepassing zijn of duidelijk consequenties hebben op de gemeente Horebeke. Volgende uitspraken kunnen we dan ook destilleren uit het richtinggevend en bindend gedeelte:

Behorend tot het buitengebied

Binnen het RSV wordt vanuit het streven naar openheid én stedelijkheid de ruimte opgedeeld in delen met een stedelijk karakter (stedelijk gebied) en delen met een buitengebiedkarakter (buitengebied) waarvoor een specifiek ruimtelijk beleid wordt vooropgesteld. Als buitengebied worden beschouwd de gebieden die niet als stedelijk gebied worden afgebakend. De geselecteerde stedelijke gebieden worden ingedeeld in categorieën afhankelijk van het belang voor Vlaanderen.

Horebeke behoort tot het buitengebied. Het buitengebied moet gevrijwaard blijven voor haar essentiële functies, zijnde landbouw, natuur, bos en wonen en werken op het niveau van het buitengebied. Hiervoor moet de versnippering van het buitengebied door bebouwing en infrastructuur worden tegengegaan. Het inbedden van landbouw, natuur en bos in goed gestructureerde gehelen is tevens aangewezen, evenals het bufferen van de natuurfunctie in het buitengebied ten opzichte van de eraan grenzende functies (ondermeer omwille van de relatie tussen ruimtelijke kwaliteit en milieukwaliteit).

Voor de gemeente Horebeke, die zoals reeds gezegd binnen het RSV wordt beschouwd als buitengebied, gelden volgende ontwikkelingsperspectieven:

- De volgende beleidscategorieën worden qua nederzettingsstructuur onderscheiden: de kernen (hoofddorpen en woonkernen), linten, bebouwd perifeer landschap en verspreide bebouwing. De provincie selecteert in het PRS de hoofddorpen en de woonkernen. Het bundelen van wonen en werken in de kernen van het buitengebied wordt vooropgesteld. Voor de kernen van het buitengebied wordt gestreefd naar een minimale dichtheid van 15 woningen per hectare.
- Binnen de geraamde behoefte aan bijkomende woonegelegenheden in Vlaanderen tot 2007 wordt voor het buitengebied per provincie een procentuele verdeling gemaakt. Voor Oost-Vlaanderen bedraagt het max. percentage te realiseren woonegelegenheden in de kernen van het buitengebied 39%. De provincie stelt in het PRS een kwantitatieve taakstelling inzake de bijkomende woonegelegenheden op naar de gemeenten die tot het buitengebied behoren.
- Het Vlaams gewest bakent in de gewestplannen of in gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur af, zijnde de grote eenheden natuur (GEN) en grote eenheden natuur in ontwikkeling (GENO); het agrarisch gebied, waarbinnen bouwvrije zones (samenhangende zones die veeleer beperkt zijn in

oppervlakte) worden aangeduid; de bos en bosuitbreidingsgebieden en de verwevinggebieden. Deze afbakening garandeert de ontwikkelingsmogelijkheden voor landbouw en versterkt de interne samenhang en functioneren van de natuurfunctie.

Gebieden voor economische activiteiten

Binnen het RSV worden economische knooppunten geselecteerd die concentratiegebieden voor economische activiteiten zijn. In deze locaties worden de economische ontwikkelingen gestimuleerd en geconcentreerd. **Concreet wordt de gemeente Horebeke niet weerhouden als economisch knooppunt.**

Categorisering van het wegennet

Er wordt geopteerd voor de optimalisering van het bestaande wegennet. Deze optimalisering houdt een functionele categorisering van het wegennet in. Er wordt onderscheid gemaakt tussen het hoofdwegennet, de primaire wegen (cat. I en II), de secundaire wegen en de lokale wegen. Hoofdwegen zijn wegen met een internationale en gewestelijke verbindingsfunctie. Primaire wegen I zijn wegen met een verbindings- en verzamelfunctie op Vlaams niveau, waarbij de verbindingsfunctie (op Vlaams niveau) primeert. Primaire wegen II zijn wegen met een verbindings- en verzamelfunctie op Vlaams niveau, waarbij de verzamelfunctie (op Vlaams niveau) primeert. Secundaire wegen zijn wegen met een verbindings- en/of verzamelfunctie op lokaal en bovenlokaal niveau. Lokale wegen tenslotte zijn wegen waarbij het toegang geven de belangrijkste functie is. Voor iedere categorie worden telkens de algemene principes naar tracering en ruimtelijke inrichting als ontwikkelingsperspectieven aangegeven.

Binnen het RSV zijn op het grondgebied van Horebeke geen wegvakken als hoofdweg of primaire weg I en II geselecteerd.

De selectie van de primaire wegen II is niet limitatief. De secundaire wegen worden behandeld in het PRS en de lokale wegen worden behandeld in het GRS.

Tenslotte dient opgemerkt te worden dat in het informatief gedeelte van het RSV potentiële stiltegebieden worden onderscheiden. Een stiltegebied is een gebied waarin de geluidsbelasting minimaal is, waardoor de natuurlijke geluiden nauwelijks worden verstoord. Stiltegebieden zijn relevant voor de ruimtelijke planning vermits stilte een aspect is van belevingswaarde. **Op het grondgebied van Horebeke wordt één stiltegebied gesitueerd, gelegen in het uiterste zuiden van de gemeente (meer bepaald gelegen in de vallei van de Krombeek en de Molenbeek).** Hier vonden ook de minste ruimtelijke aantastingen plaats.

4. 1. 3 Habitat- en vogelrichtlijngebieden (zie ook kaart 4)

Op 21 mei 1992 werd de Europese Richtlijn 92/43/EEG, inzake de instandhouding van de natuurlijke habitus en de wilde flora en fauna (zogenoemde 'Habitatrichtlijn'), uitgevaardigd. Deze richtlijn heeft tot doel de biodiversiteit in de lidstaten te behouden en streeft naar de instandhouding en het herstel van de natuurlijke habitus en de wilde flora en fauna die hiervan deel uitmaken.

Elke lidstaat moet hiervoor o.a. speciale beschermingszones in het kader van de Habitatrichtlijn, de zogenaamde Habitatrichtlijngebieden, aanduiden.

In het zuiden van de gemeente Horebeke werden de bossen van de Vlaamse Ardennen en andere Zuidvlaamse bossen aangeduid als Habitatrichtlijngebied.

4. 1. 4 Afbakening VEN (Vlaams Ecologisch Netwerk) (zie ook kaart 5)

Het Vlaams Ecologisch Netwerk houdt de afbakening in van 125.000 ha open ruimte in Vlaanderen.

In een eerste fase, waaraan de Vlaamse Regering op 19 juli 2002 haar goedkeuring heeft gehecht, worden de meest voor zich sprekende 87.000 ha vastgelegd. Het is een selectie van gebieden met een zeer hoge natuurkwaliteit, die de Vlaamse overheid extra wil beschermen.

Eigenaars en gebruikers krijgen er bijkomende middelen en mogelijkheden om de natuurwaarden in stand te houden, te herstellen en te ontwikkelen.

Voor Horebeke werd het Burreken, Hauwstraat en Ganzenberg als GEN-gebied (Grote Eenheid Natuur) afgebakend. In deze gebieden is natuur de hoofdfunctie.

4. 1. 5 Decreet Integraal Waterbeleid (zie ook kaart 6)

Het decreet van 18 juli 2003 betreffende het algemeen waterbeleid (Belgisch Staatsblad 14 november 2003) legt in hoofdstuk III, afdeling I, bepaalde verplichtingen op, die de watertoets worden genoemd.

Bij de verdere uitwerking van het GRS in ruimtelijke uitvoeringsplannen (RUP's) zal hieraan de nodige aandacht moeten besteed worden.

Als we de kaart van de watertoets bekijken zien we dat de overstromingsgevoelige gebieden die werden aangeduid in Horebeke samenvallen met de beekvalleien van de Boekelbeek, Krombeek, Roebeek, Perlinckbeek en Molenbeek. Over deze gebieden kunnen we nu al stellen dat het de bedoeling is om ze te vrijwaren van verdere bebouwing en dat de natuurwaarden hier zullen primeren.

Op 30 januari 2009 stelde de Vlaamse Regering de deelbekkenbeheerplannen vast. Voor Horebeke werden volgende deelbekkenbeheerplannen vastgesteld:

Zwalm:

De 7 sporen die achtereenvolgens behandeld worden, zijn:

- Spoor 1: Maximale retentie van hemelwater aan de bron

/

- Spoor 2: Sanering van afvalwater

8a + 8bghor + 11lzwa + 7nzwa	Lozing van afvalwater Sint Kornelis-Horebeke en Sint-Maria-Horebeke op de Krombeek	Horebeke
8cghor	Lozing van afvalwater Sint-Maria-Horebeke op de Boekelbeek	Horebeke
12ghor	Lozing gehucht Vrijsbeke in de Boekelbeek	Horebeke
ghor	mogelijkheid tot aanleg KWZI: Sint-Kornelis-Horebeke (loost nu in Krombeek en Roebeek)	Horebeke
ghor	mogelijkheid tot aanleg KWZI: Vrijsbeke (loost nu in Boekelbeek)	Horebeke

- Spoor 3: Bewaken en verbeteren van de kwaliteit van de riolerings- en zuiveringsinfrastructuur

4ghor	Water van kouter Rokegem in riolering via gracht.	Horebeke
7ghor	Grachten in St. -Kornelis Horebeke aangesloten op riolering. Deze zijn eventueel af te leiden via de Krombeek.	Horebeke
ghor	Er zijn wel een aantal huizen die niet aangesloten zijn op de riolering, terwijl deze er wel ligt. De gemeente stelt zich hier wel wat vragen rond: wat als de pomp defect is, wat met (ondergrondse) onteigeningen?	Horebeke
ghor	Kaart rioleringstoestand dient geactualiseerd te worden. Er is overal een gemengd stelsel (behalve thv. Haaghoek)	Horebeke

- Spoor 4: Voorkomen en beperken van diffuse verontreiniging

ghor	Algemeen probleem: landbouwers ploegen te dicht tot bij de rand van de grachten	Horebeke
------	---	----------

- Spoor 5: Voorkomen en beperken van erosie en sedimenttransport naar de waterloop

2ghor	erosieproblematiek Haaghoek	Horebeke
lzwa	overwelvingen over de Krombeek worden regelmatig beschadigd bij overstromingen met als gevolg moeilijke toegankelijkheid van landbouwpercelen	Horebeke
2nzwa	Oevererosie thv Haaghoek, Horebeke. Er werd bouwafval gestort om de erosie te stoppen, met als gevolg dat de beek zich aan het verleggen is. Een duurzame oplossing dringt zich op.	Horebeke

- Spoor 6: Kwantitatief, kwalitatief en ecologisch duurzaam waterlopenbeheer

14ghor	ROG 33: Overstromingen Boekelbeek - bufferbekken thv. Meersstraat zal dit oplossen (15ghor).	grens Zwalm/ Horebeke
--------	--	-----------------------------

36gzwa	ROG 33: overstroming langs de Boekelbeek vooral op grondgebied van Horebeke, zou opgelost moeten zijn door de aanleg van een natuurlijk overstromingsgebied stroomopwaarts (26gzwa)	Zwalm/ Horebeke
alg - landbouw	onvoldoende coördinatie van ruiming tussen verschillende overheden en tussen verschillende niveaus: dit is nodig als men een waterloop als 1 geheel wil beheren.	alle
12lzwa	noodzaak tot ruiming van de Boekelbeek	Horebeke
alg - landbouw	ophoging van de randen van weilanden als gevolg van frequente deponie van ruimingsspecie, met afwateringsproblemen als gevolg	alle
alg - landbouw	door een gebrekkige ruiming blokkeert de werking van drainage op heel wat plaatsen	alle
alg - landbouw	meer communicatie bij ruiming van grachten: als een landbouwer weet wat er te gebeuren staat dan kan hij zijn bedrijfsvoering aanpassen	alle
alg - landbouw	Betere afstemming van ruiming van waterlooppdelen in natuurgebieden en waterlooppdelen in landbouwgebieden	alle
alg - landbouw	Het beheer van kleinere perceelsgrachten is soms moeilijk, zeker als die bvb ook afvalwaters van derden ontvangen. De suggestie wordt gedaan om middelen te voorzien om de aangelanden toe te lateneen beter beheer te voeren.	alle
alg - landbouw	Goede instructies en evt. opleiding zijn nodig voor aannemers bij ruiming (soms worden oevers te steil geruimd of wordt er te diep geruimd en worden zaken beschadigd,...)	alle
5nzwa	te frequente ruiming OS269	Horebeke
alg - natuur	Deponie van slib op aanpalende weilanden brengt verzuivering met zich mee.	alle
ghor	ruimingsspecie wordt meestal op de oever gelegd zonder systematisch waterbodemonderzoek	Horebeke
alg - landbouw	vraag tot duidelijkheid omtrent eventuele sanering van bodemvervuiling veroorzaakt door deponie ruimingsspecie	alle
8nzwa	recente inbuizing van waterloop S269b in Horebeke	Horebeke
alg - natuur	Regionaal Landschap Vlaamse Ardennen heeft een 40-tal poelen aangelegd in de regio	alle
lzwa	vraagt voor verlaging waterpeil in de Zwalm	alle
alg - natuur	Er bestaan in de regio geen afspraken omtrent peilbeheer met natuurverenigingen, er worden ook geen specifieke wensen geformuleerd Het dumpen van grasmaaisel in de Zwalm veroorzaakt regelmatig ter hoogte van de IJzerkotmolen het verstopen van de roosters aan de	alle

- Spoor 7: Duurzaam (drink)watergebruik

/

Scheldeheuvels:

De 7 sporen die achtereenvolgens behandeld worden, zijn:

- Spoor 1: Maximale retentie van hemelwater aan de bron

/

- Spoor 2: Sanering van afvalwater

9ghor	Gehucht Langeveld loost naar een bovenloop van de Krombeek (S341), IBA's blijft als oplossing over aangezien geen perceel werd gevonden voor KWZI. De sector landbouw haalt slechte waterkwaliteit van de Krombeek eveneens aan als knelpunt.	Horebeke	2 - lozing huish. afvalwater
ghor	Zuidelijk deel van Horebeke kan aansluiten op KWZI te Schorisse	Horebeke	2 - lozing huish. afvalwater

- Spoor 3: Bewaken en verbeteren van de kwaliteit van de riolerings- en zuiveringsinfrastructuur

/

- Spoor 4: Voorkomen en beperken van diffuse verontreiniging

/

- Spoor 5: Voorkomen en beperken van erosie en sedimenttransport naar de waterloop

ghor noud	Bermen langs grachten worden soms meegeploegd, wat instabiliteit van de oevers tot gevolg heeft. De gemeente denkt aan een reglement dat ploegen op minder dan 50 cm verbiedt. Ook de sector natuur haalt dit knelpunt aan.	Horebeke	5 - oevererosie
--------------	---	----------	-----------------

- Spoor 6: Kwantitatief, kwalitatief en ecologisch duurzaam waterlopenbeheer

noud	De meersengebieden langsheen de Schelde lijden onder verdroging (Langemeersen, Weldenmeersen, Meersen in Avelgem). In de Langemeersen wordt water gepompt ten behoeve van de aanlevering van grijs water naar het industrieterrein, zonder overleg met de sector natuur. De Watering van Melden houdt een (laag) waterpeil aan ten behoeve van de landbouw. Win-win situaties zijn nochtans haalbaar.	alg	6 - ecologische ontwikkeling
noud	Afgegraven gronden komen al te vaak in de laaggelegen meersen terecht. De sector natuur vraagt om in de bestekken voorwaarden naar afzet van gronden op te nemen.	alg	6 - ecologische ontwikkeling

noud	Er wordt aandacht gevraagd voor het vrij laten meanderen van beken om zo belangrijke ecologische meerwaarden te creëren en problemen van wateroverlast deels op te lossen	alg	6 - ecologische ontwikkeling
gmaa ghor nzwa	Ecologische ontwikkeling van de Krombeek en het Burreken. Volgens de sector natuur worden de ecologische waarden er bedreigd door een mogelijke uitbreiding landbouwactiviteiten.	Maarkedal en Horebeke	6 - ecologische ontwikkeling

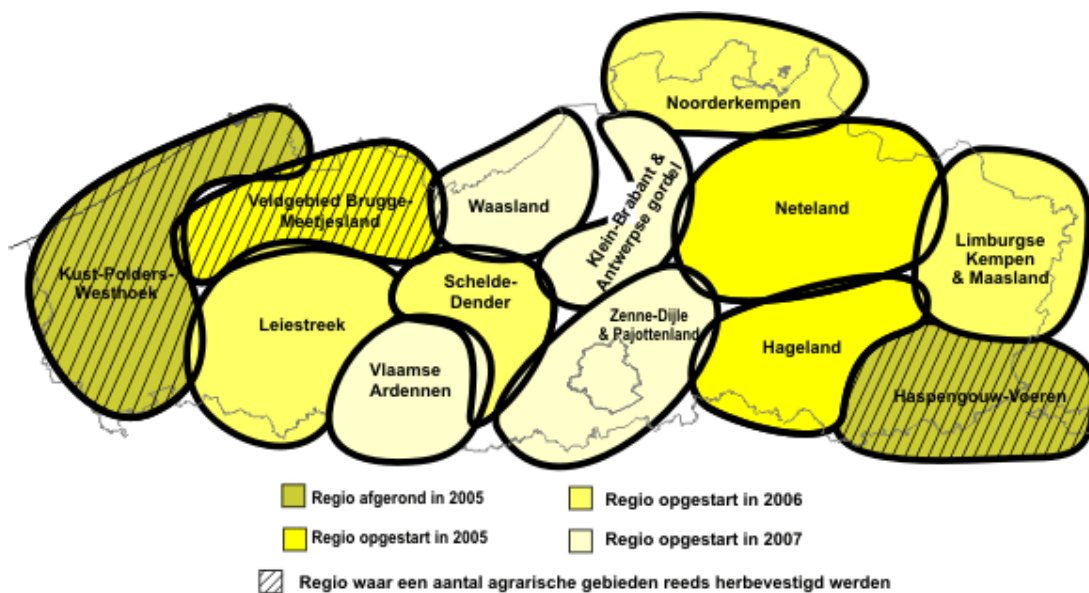
lzwa	Overwelvingen over de Krombeek worden regelmatig beschadigd met als gevolg moeilijke toegankelijkheid van landbouwpercelen	Horebeke	6 - onderhoud
lzwa	Waterlopen lopen vaak door gebieden met verschillende bestemmingen waar verschillende voorschriften gelden, waardoor soms stukken niet worden geruimd en andere stukken wel. Dit zou vermeden moeten worden	alg	6 - onderhoud
lzwa	Beheer van kleinere perceelsgrachten is soms moeilijk, zeker als die bvb. ook afvalwaters van derden ontvangen. De suggestie wordt gedaan om middelen te voorzien om de aangelanden toe te laten een beter te beheer te voeren.	alg	6 - onderhoud
lzwa	Goede instructies en evt. opleiding voor aannemers bij ruiming (soms worden oevers te steil geruimd, wordt er te diep geruimd, worden zaken beschadigd,...).	alg	6 - onderhoud
lzwa	Communicatie bij ruimen van grachten / waterlopen is belangrijk. Soms worden zaken vernield door deponie van ruimingsspecie. Als een landbouwer weet wat er te gebeuren staat kan die zijn bedrijfsvoering aanpassen.	alg	6 - onderhoud
lzwa	Volgens de sector landbouw zou grachten ruimen na augustus niet meer mogen gebeuren: dan ligt de oever vaak bloot in de winter, met veel oevererosie tot gevolg.	alg	6 - onderhoud
16ghor	Belangrijke overstromingen op grens met Schorisse met huizen die onder water komen. Eenmaal verdrong er zelfs een vrouw. Nog geen concrete oplossing voorhanden. Afbakening overstromingsgebied is te corrigeren, gebied is kleiner (ROG 40)	Horebeke	6 - wateroverlast

• Spoor 7: Duurzaam (drink)watergebruik

loud	Grondwaterwinningen van sokkelwater worden geweigerd. Voor veehouderijen kan ander water geen alternatief zijn omdat het niet voldoet aan de normen i.k.v. IKM. Het grondwaterverbruik is minimaal t.o.v. de industriële winningen. De problematiek van de overbemaling van de sokkel zal niet opgelost worden in de landbouw	alle gemeenten	7
------	---	----------------	---

4. 1. 6 Afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur

Het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen wil het buitengebied vrijwaren voor de essentiële functies landbouw, natuur en bos. Om dit doel te bereiken wordt er 750.000 ha agrarisch gebied, 150.000 ha natuurgebied, 53.000 ha bosgebieden en 34.000 ha andere groen ge bieden vastgelegd in bestemmingsplannen. In 2001 besliste de Vlaamse Regering de afbakening van de landbouw-, natuur- en bosgebieden aan te pakken in twee fasen. De afbakening van de landbouw-, natuur- en bosgebieden startte met de afbakening van 86.500 ha natuurgebieden als onderdeel van het Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN) – zie hiervoor punt 4.1.4. De afbakening van de landbouwgebieden en de rest van de natuurgebieden schoof door naar een tweede fase die in 2004 op gang kwam.

In uitvoering van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen stelde de Vlaamse administratie in overleg met gemeenten, provincies en belangengroepen, een ruimtelijke visie opgesteld voor de regio Vlaamse Ardennen. Hierin geeft de overheid aan hoe zij de open ruimte in deze regio de komende jaren ruimtelijk wil zien ontwikkelen en welke acties ondernomen kunnen worden om dit te realiseren.

Op 8 mei 2009 nam de Vlaamse Regering kennis van deze visie en keurde ze de beleidsmatige herbevestiging van de bestaande gewestplannen voor ca. 29000 ha agrarisch gebied én een operationeel uitvoeringsprogramma goed.

In het **operationeel uitvoeringsprogramma** is aangegeven welke gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen de Vlaamse overheid de komende jaren zal opmaken voor de afbakening van de resterende landbouw-, natuur- en bosgebieden.

Beleidsmatig herbevestigen bestaande gewestplannen voor landbouw, natuur en bos

28.	Landbouwgebied Schamperij - Aartsbrugge	3	20.3, 28.2, 29.1	Bevestigen van de bestemming op het gewestplan voor het aaneengesloten landbouwgebied ten zuiden van de N8 en ten noordoosten van de Maarkebeek
29.	Landbouwgebied Perreveld - Houwstraat	3	20.3, 29.1	Bevestigen van de bestemming op het gewestplan voor het aaneengesloten landbouwgebied tussen Burreken en N8
30.	Landbouwgebied van Foreerst	3	21.2, 28.2	Bevestigen van de bestemming op het gewestplan voor het aaneengesloten landbouwgebied tussen Burreken en Schorisse

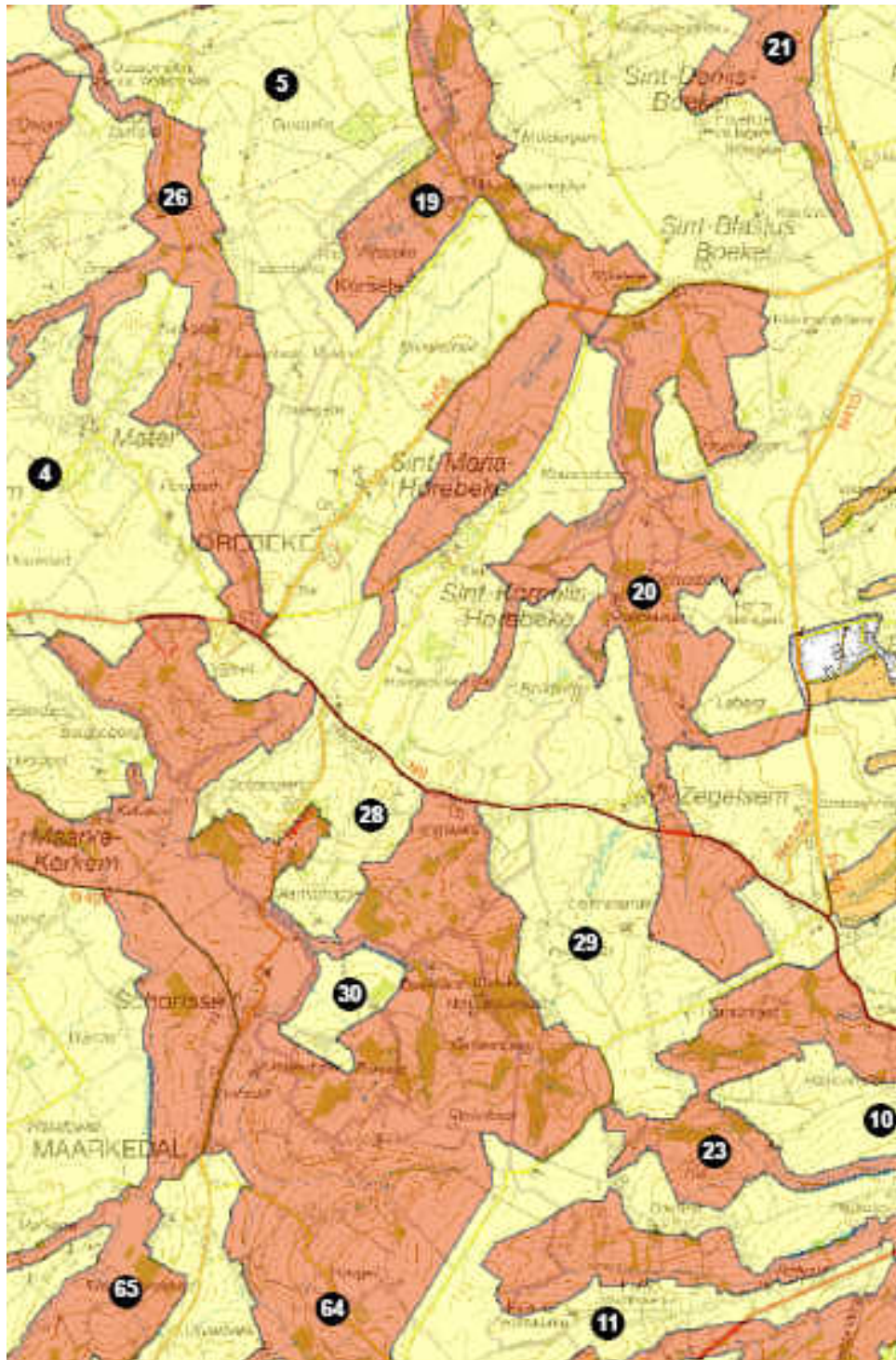
Op te starten specifiek onderzoek voorafgaand aan uitvoeringsactie

19.	Benedenloop van de Perlinkbeek tot Krombeek en Hoge Berg - Mattenbos	2	1.2, 3.10, 3.12, 6.2, 9.2, 9.8, 10.2, 10.3	Opmaak van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor : - het differentiëren van de vallei en de valleisteilrand van de Perlinkbeek-Moldergembeek-Peerdestokbeek met de Calderberg - Molenberg en de Krombeek met agrarisch gebied, natuur, bos en natuurverweving - het differentiëren van de omgeving van Hoge Berg – Mattenbos als ruimtelijk verweven agrarisch gebied, natuurverwevingsgebied, natuur-, groen- of bosgebied. <i>Verder onderzoek en overleg nodig i.f.v. het gedetailleerd in kaart brengen van het landbouwgebruik en de landbouwbedrijfszetels, concrete mogelijkheden voor uitbreiden van natuur- of bosgebieden en mogelijkheden voor waterberging. Opmaken gevoeligheidsanalyse voor bestaande landbouwbedrijven in het gebied.</i>
20.	Bovenloop van de Perlinkbeek en zijlopen	2	1.2, 2.11, 3.11, 3.13, 9.9	Opmaak van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor : - Versterken van de natuurlijke structuur in de vallei en de valleisteilrand van de Perlinkbeek tussen Zegelsem en Sint-Blaasus-Boekel en zijlopen - het differentiëren van de valleien en valleisteilranden van de bovenloop van de Perlinkbeek en de Roebeek met agrarisch gebied, natuur, bos en/of natuurverweving - het hernemen van de agrarische bestemming op de gewestplannen <i>Verder onderzoek en overleg nodig i.f.v. het gedetailleerd in kaart brengen van het landbouwgebruik en de landbouwbedrijfszetels, concrete mogelijkheden voor uitbreiden van natuur- of bosgebieden en</i>
26.	Oossebeek – Spouwaterbeek en zijlopen	2	1.2, 3.14, 4.6, 4.7, 9.10, 10.3 DR5 3.5	Opmaak van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor : - het differentiëren van de vallei en valleisteilrand van de Oossebeek - Spouwaterbeek – Borrebeek en St-Amelbergabeek met agrarisch gebied, natuur, bos en/of natuurverweving <i>Verder onderzoek en overleg nodig i.f.v. het gedetailleerd in kaart brengen van het landbouwgebruik en de landbouwbedrijfszetels, concrete mogelijkheden voor uitbreiden van natuur- of bosgebieden en mogelijkheden voor waterberging. Opmaken gevoeligheidsanalyse voor bestaande landbouwbedrijven in het gebied.</i>

Op te starten specifiek onderzoek voorafgaand aan uitvoeringsactie

64.	Midden- en bovenloop Maarkebeek en zijlopen inclusief Burreken en Bos Terrijst	3	20.3, 21.2, 22.2, 23.1, 23.2, 25.1, 25.2, 28.2, 28.3, 29.1, 29.2	Opmaak van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan voor : - versterken van de natuurlijke en bosstructuur in de valleien en op de valleisteilrand van de Maarkebeek, de Krombeek en de Molenbeek, versterken van de bosstructuur van het Burreken en het Bos Terrijst, het differentiëren van de valleien en de valleisteilranden van de Schamperij- en Broekbeek, Noenendal, Vijverbeek, Steenbeek en de Maarkebeek-Molenbeek met agrarisch gebied, natuur, bos en natuurverweving en behoud en versterking van de verbindingen tussen de bron- en hellingbossen en de rest van de valleien. - het hernemen van de agrarische bestemming op de gewestplannen nabij de landbouwkernen (vb Schorisse) en op de kouters. <i>Verder onderzoek en overleg nodig i.f.v. het gedetailleerd in kaart brengen van het landbouwgebruik en de landbouwbedrijfszetels, concrete mogelijkheden voor uitbreiden van natuur- of bosgebieden en mogelijkheden voor waterberging. Opmaken gevoeligheidsanalyse voor bestaande landbouwbedrijven in het gebied.</i>
-----	--	---	--	--

Overzichtskaartje van de aangeduide nrs.: zie volgende blz.

Kaart 4: Habitatrichtlijngebieden

Kaart 5: Afbakening VEN

Kaart 6: Watertoets

4. 1. 7 Beschermde Monumenten en Landschappen (zie ook kaart 7)

Een rangschikkingbesluit beoogt de bescherming van landschappen, dorpsgezichten of monumenten omwille van het historisch, esthetisch of wetenschappelijk belang. Verschillende belangrijke grote natuureenheden worden op deze manier min of meer gevrijwaard. Dikwijls zijn ook kleinere natuurelementen betrokken (alleenstaande bomen, bomenrijen,...).

In Horebeke worden de volgende dorpsgezichten en landschappen beschermd:

Als monument:

Volgende beschermde monumenten situeren zich in de deelgemeente Sint-Maria-Horebeke:

- Onze-Lieve-Vrouw-Hemelvaartkerk: goedkeuring 05/11/1974
- Treurbeuk op het protestantse kerkhof: goedkeuring 27/10/1982
- De oude kerk met aanpalende hoefwoning en de nieuwe kerk: goedkeuring 22/04/1994
- Kasseiweg (Molenberg): goedkeuring 24/10/1995
- Kerkhof en muur van de Onze-Lieve-Vrouwkerk: goedkeuring 06/03/1997
- Kerkplein (inclusief de berm en veld in het openbaar domein): goedkeuring 06/03/1997
- Huis (Dorpsstraat 67): goedkeuring 08/07/1999
- Voornamelijk dorpsschooltje (Dorpsstraat 55): goedkeuring 08/07/1999
- Woning met straatafsluiting en hekwerk (Dorpsstraat 39): goedkeuring 08/07/1999
- Magnolia (Dorpsstraat 39): goedkeuring 08/07/1999
- Bakstenen huisjes (Dorpsstraat 29-31): goedkeuring 08/07/1999
- Meidoorn groeiende in meidoornhaag (Dorpsstraat 29-31): goedkeuring 08/07/1999
- Woonhuis (Dorpsstraat 25): goedkeuring 08/07/1999
- Priel in geschoren taxus (Dorpsstraat 25): goedkeuring 08/07/1999
- Pastorie (Dorpsstraat 19): goedkeuring 08/07/1999
- Herenhuis (Dorpsstraat 17): goedkeuring 08/07/1999
- Woning, koetshuis, volière en tuin (Dorpsstraat 30): goedkeuring 08/07/1999
- Druivenserre (Dorpsstraat): goedkeuring 08/07/1999
- Woonhuis (Dorpsstraat 32): goedkeuring 08/07/1999
- Gemeentehuis (Kerkplein 3): goedkeuring 08/07/1999
- Woning (Kerkplein 11): goedkeuring 08/07/1999
- Woonhuis, schuur, stallingen en erf (Dorpsstraat 38): goedkeuring 08/07/1999
- Landhuis (Dorpsstraat 44): goedkeuring 08/07/1999

Volgende beschermde monumenten situeren zich in de deelgemeente Sint-Kornelis-Horebeke:

- St. Corneliskerk (exterieur en interieur): goedkeuring 11/05/1983
- Kerkhofmuur en toegangspylonen van de St. Corneliskerk: goedkeuring 11/05/1983
- Pastorie (exterieur en interieur): goedkeuring 11/05/1983
- Oude delen van het klooster (exterieur en interieur): goedkeuring 11/05/1983
- Hoogkoutermolen (Hoogkouter 6): goedkeuring 17/02/1994
- Kasseiweg (Haaghoek): goedkeuring 30/03/1995

Als dorpsgezicht:

Volgende beschermde dorpszichten situeren zich in de deelgemeente Sint-Maria-Horebeke:

- Wijk Corseele (gevormd door de Corseelestraat, Koning Willemdreef en Abraham Hansstraat): goedkeuring 13/10/1986
- Dorpskom: goedkeuring 08/07/1999

Volgende beschermde dorpszichten situeren zich in de deelgemeente Sint-Kornelis-Horebeke:

- Kerk, pastorie en klooster met hun omgeving: goedkeuring 11/05/1983

Als landschap:

Er komt één beschermd landschap voor in Horebeke, namelijk 'Het Burreken', dat werd goedgekeurd bij KB van 17/12/1981. Het betreft hier een landschap met een oppervlakte van ca. 78 ha dat volgens het gewestplan in hoofdzaak gelegen is in landschappelijk waardevol agrarisch gebied en bosgebied. De eigenaars, erfpachthouders, opstalhouders en vruchtgebruikers van een beschermd landschap zijn verplicht het in goede staat te houden (eventueel door het uitvoeren van instandhoudings- en onderhoudswerken), het niet te ontsieren, te beschadigen of te vernielen.

4.2 PROVINCIAAL NIVEAU

Het Provinciaal Ruimtelijk Structuurplan vormt een duidelijke beleidscontext ten aanzien van het gemeentelijk ruimtelijk beleid en wordt hieronder nader besproken.

4.2.1 Provinciaal Ruimtelijk Structuurplan

De gewenste ruimtelijke structuur van de provincie Oost – Vlaanderen wordt in het PRS (goedgekeurd 18 febr. 2004) als volgt omschreven:

Ontwikkelingsvisie voor enkele deelruimten

Voor Horebeke, behorend tot 'Het Zuidelijk Openruimtegebied, landelijk landschap en groene long van bovenregionaal belang', is het beleid gericht op het leefbaar maken als openruimtegebied en het voorkomen van verdere verstedelijking. Er wordt uitgegaan van een versterking van de natuurlijke en toeristisch-recreatieve functie, het garanderen van de leefbaarheid van de landbouw en het versterken van het belang van de stedelijke kernen en de globale leefbaarheid van het openruimtegebied.

De volgende ruimtelijke principes worden vooropgesteld:

- Het fysisch systeem als kapstok voor de landschapsvormende functies bos, natuur en landbouw,
 - Het cultuurhistorisch landschap wordt behouden en versterkt. Dit komt de toeristisch-recreatieve potenties ten goede en laat ook de verdere ontwikkeling van de verschillende ruimtelijke functies toe. Er wordt een symbiose gecreëerd tussen natuur en landbouw, waarbij de versterking van het landschap, de ontwikkeling van natuurwaarden en de leefbaarheid van de landbouw worden nagestreefd. De bestaande landschapswaarden worden hierbij gebruikt als afwegingskader. Het betreft voor Horebeke:
 - De Zwalmstreek: hier moeten de visuele kwaliteiten van de open ruimte en de dorpen behouden worden. In dit open heuvelland met parallelle asymmetrische valleien moeten de kleine landschapselementen en het bocagekarakter in de valleien behouden en hersteld worden.
 - De Vlaamse Ardennen: hier moeten de landschapselementen in het kleinschalig landschap en het bocagekarakter in de valleien intact gehouden en hersteld worden en moeten de waardevolle boscomplexen op de getuigenheuvels behouden en versterkt worden, ondermeer gericht op het beter ecologisch functioneren.
- Behoud en versterking van het hiërarchisch spreidingspatroon en de cultuurhistorische waarde van de nederzettingen,
 - Het verspreid patroon van typische kleine dorpen met een eigen karakter maakt deel uit van het landschap. Dit typisch patroon moet behouden blijven, verdichting of

aaneengroeien van kernen moet worden tegengegaan. Dit geldt met name in de verdichtingsstroken tussen Aalst en Zottegem en tussen Gent en Oudenaarde.

Bij verdere ontwikkeling van de nederzettingsstructuur moet rekening worden gehouden met het belang van de landschappelijke en cultuurhistorische waarde van de nederzettingen en het omgevende landschap in het toeristisch-recreatief gebeuren van de streek.

- De kleine steden als ontwikkelingspolen in de regio,
Woonondersteunende voorzieningen, bedrijvigheid en diensten van bovenlokaal niveau worden gesitueerd in de stedelijke kernen. De ontwikkelingen worden afgestemd op de schaal van het stedelijk gebied, op bestaande bedrijfsstructuren, op de potenties voor verdere groei en op eventuele herstructurering. Bij de locatiekeuze moeten de verweving met het stedelijk weefsel, de ontsluitingsmogelijkheden naar en via de hoofdinfrastructuren en de bereikbaarheid vanuit het ommeland in rekening gebracht worden.
- Een ontsluitingssysteem gericht op de leefbaarheid van de stedelijk-economische structuur en op het vrijwaren van het rustig karakter van het buitengebied.
Het dicht net van spoorwegen en stations vormt een basis voor de openbaarvervoersontsluiting, maar aanpassingen zijn wenselijk om de ontsluiting van de kernen naar de centrale plaatsen te verbeteren en de verbindingen met de verschillende (groot)stedelijke gebieden uit te bouwen.
Er worden een aantal oost-westgerichte wegen geselecteerd om het verkeer uit het openruimtegebied te verzamelen naar de stedelijke gebieden en naar het hoger wegennet.

Gewenste nederzettingsstructuur

Binnen het PRS worden twee categorieën bepaald die elk voor een bepaald ontwikkelingsperspectief staan, vooral voor (al dan niet) bijkomende woongelegenheden en bijkomende bedrijventerreinen: woonkern en hoofddorp. Buiten deze geselecteerde hoofddorpen en woonkernen kunnen geen nieuwe bedrijventerreinen of bijkomende woonvoorzieningen bijkomen. Deze indeling is van belang voor de verdeling van de bijkomende woningen en bedrijventerreinen per gemeente en voor de uitwerking van het GRS.

Hoofddorpen zijn de groeipolen van de nederzettingsstructuur van het buitengebied, waar de lokale groei inzake wonen, voorzieningen en lokale bedrijvigheid gebundeld wordt. Hoofddorpen onderscheiden zich van woonkernen omdat zij als een mogelijke locatie voor een lokaal bedrijventerrein beschouwd worden.

Woonkernen hebben een woonfunctie binnen de gemeente. Zij staan in voor opvang en bundeling van de eigen groei van de kern en (een deel van) de bijkomende woonbehoeften die ontstaan in de verspreide bebouwing in de gemeente. Het voorzieningenniveau is gericht op de ondersteuning van de woonfunctie. In woonkernen kunnen echter geen nieuwe lokale bedrijventerreinen ontwikkeld worden, tenzij in aansluiting van een bestaand (regionaal of lokaal) bedrijventerrein.

Horebeke behoort tot het buitengebied.

Volgende ontwikkelingsperspectieven kunnen aangehaald worden:

Buitengebied

- Sint-Maria-Horebeke wordt geselecteerd als hoofddorp
Hoofddorpen zijn de groeipolen van de nederzettingsstructuur van het buitengebied, waar de lokale groei inzake wonen, voorzieningen en lokale bedrijvigheid gebundeld wordt. Hoofddorpen onderscheiden zich van woonkernen omdat zij als een mogelijke locatie voor een lokaal bedrijventerrein beschouwd worden. Inzake wonen en voorzieningen is er geen verschil in de taakstelling tussen de hoofddorpen en de woonkernen.
- Elke provincie krijgt vanuit het RSV voor de planperiode 1991-2007 een taakstelling voor het wonen. Hierbij gaat het om verschillende woningtypes zoals ééngezinswoningen, studio's en appartementen. Voor Oost-Vlaanderen bedraagt deze taakstelling 85.725 woningen. Deze taakstelling wordt over de gemeenten verdeeld. Concreet zou Horebeke een taakstelling hebben van 92 bijkomende woonegelegenheden (scenario 2, periode 1991-2007).

Opgemerkt dient hierbij te worden dat deze taakstelling nagenoeg volledig gerealiseerd is.³ Dit houdt in dat in Horebeke wel nog de juridische voorraad bouwpercelen kan aangesneden worden, maar dat aansnijding van woonuitbreidings-gebieden in principe niet meer kan of dat gefundeerd zal dienen aangetoond te worden dat er een extra behoefte is via het GRS.

Gewenste open ruimte structuren

De landschappelijke waarde van het Zuidelijk Openruimtegebied oefent nu al een belangrijke aantrekkingskracht uit op toeristen en recreanten. Verdere ontwikkeling als openruimtegebied met een belangrijk recreatief en toeristisch belang vormt dan ook één van de belangrijkste ontwikkelingsmogelijkheden.

De typische, traditionele landschapskenmerken (open kouters en groene valleien, beboste heuvelruggen) bieden mogelijkheden om tegelijk de ecologische functies uit te bouwen, het landschap te versterken en de landbouwfunctie veilig te stellen.

Gewenste landschappelijke structuren

Relictzones (zie ook kaart 8) en ankerplaatsen (zie ook kaart 9)

Voor deze elementen wordt geopteerd voor het volgende beleid:

- Behoud van de landschapsrelicten; vele ervan zijn al beschermd als monument of als landschap.
- Voor ankerplaatsen en historische bakens dient rekening gehouden te worden met de omgeving en context waarin ankerplaatsen en bakens tot stand kwamen.

Horebeke ligt zowel in de relictzone van de Zwalmstreek (het noorden van de gemeente) als in de relictzone van de Vlaamse Ardennen (het zuiden van de gemeente).

³ In de periode 1991-2000 is het aantal woningen toegenomen met 82 eenheden (volgens gegevens van de gemeente).

De ankerplaatsen die voorkomen op het grondgebied van de gemeente zijn:

- Korsele ([A40045](#))
- Vallei van de Perlinckbeek ([A40053](#))
- Omgeving van Tissenhovemolen ([A40046](#))
- Burreken en vallei van de Maarkebeek stroomopwaarts Maarke ([A40047](#))

[Kaart 8: Relictzones](#)

[Kaart 9: Ankerplaatsen](#)

Traditionele landschappen⁴ (zie ook kaart 10)

Zwalmstreek

Zichtbare open ruimten:

- talrijke door topografie bepaalde panoramische of gerichte vergezichten;
- skyline wordt bepaald door topografie;
- door topografie en vegetatie begrensde gerichte zichten in de valleien;
- versnipperde ruimte in en langs de bebouwde zones.

Impact bebouwing:

- duidelijk herkenbare en begrensde kerndorpen en vooral lineaire nederzettingen (bronniveau's) zijn structurerende beeld dragers van de open ruimte;
- geïsoleerde residentiële nieuwbouw wordt vooralsnog opgeslorpt door de topografie.

Betekenis kleine landschapselementen:

- talrijke geïsoleerde beeld dragers (torens, bosjes, molens), soms met monumentwaarde;
- linear groen in de valleien in open field gebied is structuurversterkend.

Vlaamse Ardennen

Zichtbare open ruimten:

- beperkt aantal door topografie bepaalde panoramische en gerichte vergezichten;
- skyline wordt bepaald door topografie en bossen;
- kleine open ruimten begrensd door topografie en vegetatie;

Impact bebouwing:

- geïsoleerde bebouwing (o.m. residentiële (ver)nieuwbouw) wordt vooralsnog opgeslorpt door de topografie en vegetatie.

Betekenis kleine landschapselementen:

- talrijke ecologische, geologische en geomorfologische micro-elementen.

Structuurbepalende landschapselementen

Structuurbepalende hydrografische elementen:

→ Selectie van rivieren, kanalen en beken: Perlinckbeek

Gewenste natuurlijke structuur

Voor de gemeente Horebeke worden in het PRS 2 belangrijke elementen, nl. de selectie van de natuurverbingsgebieden en de selectie van de ecologische infrastructuur van bovenlokaal belang, vooropgesteld (zie ook kaart 11, bron: GIS Oost):

de situering van volgende natuuraandachtszones:

→ 5V27: Moldergembeek - Boekelbeek

→ 5V33: Maarkebeek - Burreken

⁴ Landschapsatlas Geo-Vlaanderen

de selectie van de natuurverbindingsgebieden:

/

de selectie van de ecologische infrastructuur van bovenlokaal belang:

→ 5^E15: Peerdestokbeek – Boekelbeek

Gewenste agrarische structuur

De gemeente Horebeke is gelegen in de zandleemstreek van zuidelijk Oost-Vlaanderen.

In dit gebied komen nog vele grote aaneengesloten landbouwgebieden voor. Ze worden maximaal behouden. Het aansnijden van landbouwgebruikspercelen voor bebouwing wordt zoveel mogelijk tegengegaan. Een meer gediversifieerde grondgebonden landbouw wordt ruimtelijk gestimuleerd.

Agrarische bebouwing respecteert de waardevolle open landschapskarakteristieken.

Bijkomende gebouwen sluiten zoveel mogelijk aan bij de bestaande gebouwen. Als er bij bedrijfsbeëindiging bedrijfsgebouwen met inbegrip van woningen vrijkomen, blijven ze integraal deel uitmaken van de agrarische structuur en komen ze prioritair in aanmerking voor nieuwe of herlokalisierende agrarische bedrijven. De overheid neemt stimulerende maatregelen om de landschappelijke integratie van gebouwen te bevorderen en om cultuurhistorisch waardevolle gebouwen zoveel mogelijk in een moderne landbouwbedrijfsvoering in te passen.

Het gebied heeft sterke mogelijkheden voor plattelandstoerisme. Daarom worden ter economische verbreding van de landbouw bijkomende ontwikkelingsperspectieven toegekend voor hoevertoerisme. Die ontwikkeling moet de leefbaarheid van het platteland versterken, zonder de ontwikkeling van de landbouw te belemmeren of de agrarische ruimte te versnipperen.

Verwijzend naar het relatief groot aantal wijkers in dit gebied, met name ter hoogte van Zingem, Gavere, Zwalm en Horebeke, zijn ruimtelijk ondersteunende maatregelen ten behoeve van een duurzame landbouw noodzakelijk. Bij het zoeken naar een passende benutting van vrijkomende agrarische bedrijfszetels dient aansluiting gezocht te worden bij de primaire hoofdfuncties van het gebied (landbouw, recreatie en natuur).

De zandleemstreek heeft een zeer goede bodemgeschiktheid maar een kwetsbare bodem en waterhuishouding. Het zorgzaam omspringen met bodem en water is bijgevolg essentieel voor het behoud van de grote productiepotentie. Stimulerende maatregelen worden genomen voor een betere ruimtelijke buffering op erosiegevoelige bodems, van kwetsbaar grondwater, van brongebieden en beekvalleien. De provincie neemt ook stimulerende maatregelen om aanleg en onderhoud van kleine landschapselementen in de agrarische bedrijfsvoering op te nemen.

Kaart 10: Traditionele landschappen

Kaart 11: Natuuraandachtszones en ecologische infrastructuur van bovenlokaal belang

Gewenste toeristisch – recreatieve structuur

Een toeristisch-recreatief netwerk is een gebied met voldoende toeristisch-recreatieve aantrekkings-elementen (landschappelijk, cultuurhistorisch, lijnelementen) om een regio-overstijgende toeristisch-recreatieve uitstraling te hebben. Het zijn gebieden die een zekere samenhang vertonen, o.a. door ruimtelijke en landschappelijke kenmerken.

In Oost-Vlaanderen worden drie toeristisch-recreatieve netwerken onderscheiden, het netwerk Vlaamse Ardennen, het netwerk Gent en de Leiestreek en het netwerk Gent en de Scheldestreek.

Horebeke behoort tot het toeristisch-recreatief netwerk 'Vlaamse Ardennen'.

Dit provinciegrensoverschrijdend netwerk omvat de gelijknamige geografische streek, inclusief Zwalm en een deel van het Henegouwse heuvelland (Pays des Collines). Er wordt een vijfhoek gevormd tussen Zwalm, Geraardsbergen, Ath (Henegouwen), Leuze (Henegouwen) en het Kluisbos. Het netwerk wordt langs de oost- en westzijde afgebakend door de Schelde- en de Dendervallei.

In het toeristisch-recreatief netwerk Vlaamse Ardennen wordt nieuwe grootschalige verblijfsinfrastructuur (bv. terreinen voor openluchtrecreatieve verblijven) voorzien in de stedelijke gebieden. In het buitengebiedgedeelte van het gebied zijn kleinschalige verblijfs-elementen (zoals hoeve- of plattelandsverblijven en pensions in landelijke kernen) wenselijk.

De verdere versterking van de landschappelijke eigenheid en kwaliteiten van de Vlaamse Ardennen vormt de motor voor het toeristisch-recreatief gebeuren. De mogelijkheid tot recreatief medegebruik van de open ruimten en de bossen wordt versterkt.

Gewenste ruimtelijke economische structuur

Binnen de grenzen gesteld door het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, opteert de provincie voor een maximale ondersteuning van de lokale bedrijvigheid in het buitengebied.

Daarom wordt geopteerd om het scenario 23%-77% toe te passen om tegemoet te kunnen komen aan de problematiek van het buitengebied en, indien mogelijk, binnen de gestelde randvoorwaarden, lokale ontwikkelingsmogelijkheden toe te laten. Met name 77% (1 320 ha) van de bijkomende ruimte voor economische activiteiten wordt voorzien in de economische knooppunten, 23% (394 ha) in de niet-economische knooppunten.

De verdeling van de 1 715 ha is niet louter een provinciale taak. Voor Oost-Vlaanderen worden verschillende pakketten onderscheiden, waarbij Horebeke als gemeente in het buitengebied onder 'pakket 4' valt, een pakket voor lokale bedrijventerreinen in gemeenten buiten de economische knooppunten. De provincie opteert ervoor om dit pakket niet door te rekenen naar een cijfermatige taakstelling voor de gemeenten. Door de selectie van hoofddorpen wordt aangegeven waar eventueel (sinds 1 januari 1994) een lokaal bedrijventerrein kan worden voorzien. Concreet voor Horebeke zou dit in Sint-Maria-Horebeke zijn.

Binnen beide pakketten kunnen bedrijventerreinen voorkomen voor historisch gegroeide bedrijven. In gemeenten buiten de economische knooppunten wordt op Vlaams niveau maximum 500 ha als bedrijventerrein voor herlokalisatie en uitbreiding van historisch gegroeide bedrijven voorzien. Deze bedrijventerreinen worden afgebakend door het Vlaams Gewest in overleg met de provincie en de gemeente.

Gewenste mobiliteit en lijninfrastructuren

De bindende selectie van de secundaire wegen door de provincie moet de gewenste ruimtelijke ontwikkelingen ondersteunen door optimale bereikbaarheid te garanderen op locaties waar nieuwe evoluties gewenst zijn en de bereikbaarheid te beperken waar nieuwe ontwikkelingen niet gewenst zijn. Het resultaat is een zuinige selectie van secundaire wegen.

Er zijn drie soorten secundaire wegen:

- Type I: De verbindingsfunctie op bovenlokaal niveau primeert tegenover de verzamelfunctie.
- Type II: De verzamelfunctie op bovenlokaal niveau primeert tegenover de verbindingsfunctie. Deze wegen verzamelen het verkeer uit een ruimer herkomst- of bestemmingsgebied. Dit laatste kan zowel een stedelijk gebied zijn als een verzameling van kernen in het buitengebied.
- Type III: De autoverkeersfunctie van de weg (verbinden / verzamelen) is neven- of ondergeschikt aan de openbare vervoersfunctie en de langzaam-verkeersfunctie, enerzijds omdat de verbindings- en verzamelfunctie van de weg in de wensstructuur wordt ingevuld langs een parallelle route, anderzijds teneinde een verschuiving in de modal split tot stand te brengen. De taak ten aanzien van het regionaal autoverkeer beperkt zich tot een hoogstens verzamelende functie.

Concreet wordt de **N8** tussen de N48 (Brakel) en de N60 (Oudenaarde) **als secundaire weg type II** geselecteerd. Deze heeft een verzamelfunctie voor regionaal verkeer en het kleinstedelijk gebied.

4.3 GEMEENTELIJK NIVEAU

We onderscheiden op dit beleidsniveau een aantal plannen – studies die

1. een duidelijke beleidscontext vormen ten aanzien van het gemeentelijk ruimtelijk beleid:
 - Bijzondere Plannen van Aanleg
 - Mobiliteitsplan
 - Gemeentelijke Ruimtelijke Structuurplannen van de omliggende gemeentes
2. een meer informatief karakter hebben:
 - Gemeentelijk NatuurOntwikkelingsPlan (GNOP)
 - Woonbehoeftestudie

Bovengenoemde plannen – studies worden hieronder nader besproken

4.3.1 Bijzondere Plannen van Aanleg (zie ook kaart 3)

In het kader van het gecoördineerd decreet betreffende de ruimtelijke ordening (dd. 22/10/1996 en latere wijzigingen) zijn door de gemeente Horebeke een 3-tal bijzondere plannen van aanleg, die de bepalingen van het gewestplan wijzigen en/of verfijnen, opgemaakt. Deze BPA's werden opgestart ten gevolge van de toenmalige omzendbrieven RO 2000/01 en RO 1998/05:

- Het **BPA zonevreemde bedrijven** moest de rechtszekerheid (op korte termijn) oplossen van bedrijven die in een niet-geëigende zone liggen of uitbreidingsmoeilijkheden hebben. Op basis van een globale gemeentelijke benadering, de wens tot uitbreiding, hun ligging t.o.v. het gewestplan, het overzicht van de bestaande bedrijven en de ruimtelijke draagkracht van de omgeving, werden 7 bedrijven aangeduid voor opname in het BPA zonevreemde bedrijven.

Het betreft Blommaert Group NV, De Vleeschouwer, Hertegonne, Vindevogel René BVBA, Vindevogel Aimé, Van Den Daele en De Bleeker Louis BVBA. Het BPA zonevreemde bedrijven is goedgekeurd bij MB van 18/8/2003, met uitsluiting van het bedrijf Aimé Vindevogel. Er werden dus 6 bedrijven weerhouden bij de goedkeuring. Voor meer informatie over het BPA zonevreemde bedrijven verwijzen we naar paragraaf 2.3.2. Bedrijvigheid.

- Het **BPA zonevreemde terreinen en gebouwen voor sport-, recreatie- en jeugdactiviteiten** moest de problemen in verband met de ruimtelijke ordening en de exploitatievergunningen kunnen opvangen van een aantal terreinen die in een niet-geëigende zone liggen. Dit BPA regulariseert waar mogelijk de zonevreemde sportterreinen en –gebouwen. Een 4-tal sportactiviteiten werden nader onderzocht en 1 terrein is opgenomen in een bestemmingsplan. Het BPA zonevreemde terreinen en gebouwen voor sport-, recreatie- en jeugdactiviteiten is goedgekeurd bij MB van 20/8/2003.

- Het **BPA Rokegem** werd opgemaakt als uitloper van het BPA zonevreemde terreinen en gebouwen voor sport-, recreatie- en jeugdactiviteiten. Het omvat een herlocalisatie van de sectoraal onderzochte terreinen van voetbalclub Sint-Maria-Horebeke. Deze terreinen kunnen op de huidige locatie niet blijven bestaan, noch worden bestendigd, dit zowel om ruimtelijke en juridische redenen. Ter plaatse kan geen haalbare of duurzame oplossing voor de terreinen worden uitgewerkt. Daarom werd op de plenaire vergadering van 18 september 2000 beslist om de terreinen van voetbalclub Sint-Maria-Horebeke niet meer op te nemen in het sectoraal BPA zonevreemde terreinen en gebouwen voor sport-, recreatie- en jeugdactiviteiten en om een

afzonderlijk BPA op te maken volgens omzendbrief van 10 november 1993, met een alternatieve locatie aangezien de behoefte naar een soortgelijk sportterrein reëel is. Als extra motivatie wordt verwezen naar het sectoraal BPA zonevremde terreinen en gebouwen voor sport-, recreatie- en jeugdactiviteiten, waarbij het volledige onderzoek naar de te herlokaliseren terreinen van voetbalclub Sint-Maria-Horebeke is gebeurd en waarin de conclusies beschreven zijn waarom het beter is dit te herlokaliseren. Het BPA Rokegem is gesitueerd in het centrum van de gemeente Horebeke, heeft een oppervlakte van ca. 4,5 ha en wordt begrensd door de Matersestraat. Het BPA Rokegem is goedgekeurd bij MB van 19/8/2003.

Er zijn momenteel geen Bijzondere Plannen van Aanleg in opmaak.

4.3.2 Mobiliteitsplan

Er werd in de gemeente Horebeke geen mobiliteitsplan opgemaakt.

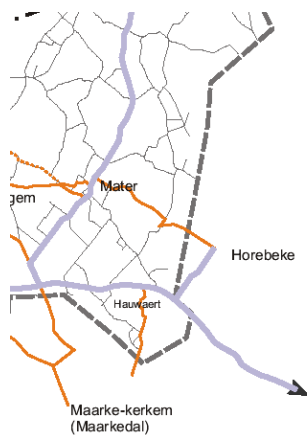
4.3.3 Gemeentelijke structuurplannen van de omliggende gemeentes

De stand van zaken, d.d. december 2005, wordt hieronder voor de verschillende buurgemeentes weergegeven.

Oudenaarde

Het GRS werd goedgekeurd op 23/06/2005.

In het informatief gedeelte zien we op kaart 4 (Regionale gerichtheid naar Oudenaarde) dat Horebeke zowel wat tewerkstelling, onderwijs als handel tot de directe invloedssfeer van Oudenaarde behoort.

Op de kaart van de gewenste verkeersstructuur (fietsnetwerk) wordt de N8 als bovenlokale functionele fietsroute ingetekend. De verbinding tussen Mater en Horebeke wordt aangeduid als lokale fietsroute.

Langs de N8, op de grens met Horebeke treffen we het kleinere industrieterrein Hauwaert aan.

Brakel

Het openbaar onderzoek van het ontwerp – GRS liep van 15 juli 2010 tot en met 13 oktober 2010.

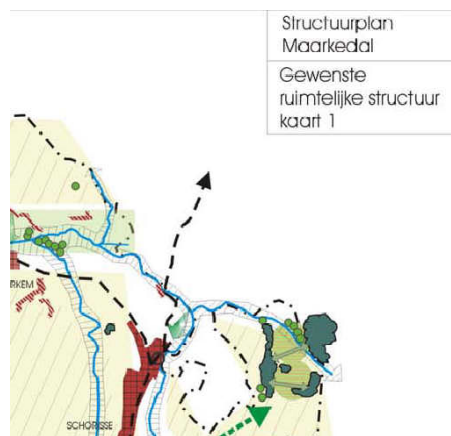

In de gewenste verkeersstructuur wordt de N8 als secundaire weg, type II en als functionele fietsroute aangeduid. Haaghoek is een lokale ontsluitingsweg en een lokale fietsroute.

Op de kaart van de gewenste open ruimte structuur worden het Burreken en de Perlinckbeek aangeduid als prioritair gebied voor natuur.

Maarkedal

Het GRS werd goedgekeurd op 14/12/2006.

Schorisse bevindt zich zowel op het grondgebied van Maarkedal, Horebeke als Brakel. Schorisse wordt op de gewenste ruimtelijke structuur in het GRS van Maarkedal aangeduid als woonkern. Eveneens op deze kaart wordt de vallei van de Molenbeek geselecteerd als beekvallei (ecologisch natuurverbindend lint) en als "groene vinger". De Zottegemstraat (wordt Stene op het grondgebied van Horebeke) die Maarkedal verbindt met Horebeke wordt als lokale weg II (ontsluitend) aangeduid. Ten oosten van Forest wordt tussen enkele bestaande bossen een te bebossen gebied ingetekend met verbindingen tussen de bestaande

bossen.

Op de kaart van de gewenste verkeer- en vervoerstructuur wordt in de Zottegemstraat een bovenlokale fietsroute aangeduid. Door de Hessestraat-Beekantstraat-Steenberg en de Varentstraat lopen lokale fietsroutes.

Aangezien het Burreken zich deels op het grondgebied van de gemeente Maarkedal bevindt worden hierover in het GRS volgende uitspraken gedaan:

In de gewenste natuurlijke en landschappelijke structuur wordt de verbinding en uitbreiding van Kortenberg, Ganzenberg en Burreken voorgesteld.

Zwalm

Omdat het GRS zich nog in een zeer vroeg stadium bevindt kan de gemeente Zwalm hier momenteel nog geen documenten over ter beschikking stellen.

4. 3. 4 Gemeentelijk NatuurOntwikkelingsPlan (GNOP)

In Horebeke werd geen GNOP opgemaakt.

4. 3. 5 Woonbehoeftestudie

In het kader van een geplande capaciteitsuitbreiding van het rusthuis 'St. Jozef' (Dorpsstraat 14) werd in 1999-2000 een woonbehoeftestudie opgemaakt. Uit de woonbehoeftestudie kwam duidelijk naar voor dat Horebeke door de toenemende vergrijzing van de bevolking nood heeft aan alternatieve wooneenheden voor de oudere bevolking. Het creëren van nieuwe woonvormen voor deze bevolkingsgroep om een zo goed mogelijke dienstverlening na te streven is hierbij een noodzaak. Verder volstaat de bestaande juridische voorraad om te voldoen aan de interne behoefte voor nieuwe woningen.

Op vraag van de Provincie werd de woonbehoeftestudie geactualiseerd, vertrekkende van 1991 (i.p.v. 1993) en werd de behoefte verder berekend tot 2017. De resultaten hiervan zijn verder in dit document terug te vinden onder 'Hst. III Onderzoek naar de toekomstige ruimtelijke behoeften' - 'Punt 1 Woonbehoeften'.

4. 3. 6 Planologisch attest De Naeyer

Er werd een positief planologisch attest afgeleverd voor de firma De Naeyer, gevestigd in de gebouwen van de oude melkerij.

II BESTAANDE RUIMTELIJKE STRUCTUUR

1 STRUCTURERENDE ELEMENTEN OP MACRONIVEAU

Op kaart 12 worden de structurende elementen op macroniveau weergegeven. Horebeke is gelegen in de provincie Oost-Vlaanderen op een 8-tal kilometer ten oosten van de stad Oudenaarde. Naast Oudenaarde beschikt ook de stad Zottegem, op ongeveer 11 km van Horebeke, over een groot bedieningsniveau. De gemeente Brakel bezit een goed uitgerust centrum. De kleinere kernen van Zwalm in het noorden en Maarkedal in het zuiden zijn qua voorzieningenniveau vergelijkbaar met Horebeke.

Landschappelijk behoort Horebeke zowel tot de Vlaamse Ardennen als de Zwalmstreek. Deze worden gedefinieerd als gave landschappen in het RSV. Een gaaf landschap is een landschap waarvan de samenhang slechts in beperkt mate gewijzigd is door ingrepen. De Vlaamse Ardennen en de Zwalmstreek zijn zeer aantrekkelijk voor wandelaars en fietsers.

Ten westen en ten zuiden van Horebeke komen versnipperde en soms grotere bosgebieden voor, meer bepaald Enamebos en Brakelbos. Tenslotte dient opgemerkt dat in de driehoek Oudenaarde-Brakel-Zottegem verschillende agrarische concentraties aanwezig zijn.

1.1 LIJNINFRASTRUCTUREN

Enkele belangrijke lijninfrastructuren komen voor in het gebied:

De N60 verzorgt de gebiedsontsluiting naar de (internationale) autosnelwegen.

De N8 (weg Oudenaarde-Brakel, Heirbaan) doorsnijdt Horebeke van west naar oost en heeft aldus een belangrijke impact op de gemeente. Zowel Sint-Maria als Sint-Kornelis-Horebeke bevinden zich ten noorden van de N8. Mede door de aanwezigheid van deze weg is het voor de inwoners van de gemeente makkelijk om naar Ninove of Brussel te pendelen. De N8 heeft een bovenlokale verbindings- en verzamel functie. Hetzelfde kan gezegd worden van de N48, die Brakel verbindt met Ronse.

Op het grondgebied van Horebeke komen geen spoorlijnen of treinstation voor. De inwoners van Horebeke zijn hiervoor aangewezen op Sint-Denijs-Boekel waar de treinverbinding Oudenaarde-Brussel met stopplaats in Sint-Denijs-Boekel is gesitueerd. Grotere stations in de omgeving zijn die van Oudenaarde (op ongeveer 9 km van Horebeke) en Zottegem (op ongeveer 10 km van Horebeke).

Ten noorden van Horebeke bevindt zich de verbinding Kortrijk-Oudenaarde-Zottegem-Brussel (lijn 89), ten westen lijn 86 (Gent-Oudenaarde-Ronse) en ten oosten lijn 122 (Gent-Zottegem-Geraardsbergen).

Doordat Horebeke bediend wordt door zes buslijnen van De Lijn werd de bereikbaarheid van de dorpen met het openbaar vervoer verhoogd, in het bijzonder voor ouderen die vaak minder mobiel zijn.

Tenslotte wordt het gebied doorsneden door de Schelde die zorgt voor de ontwatering ervan en een belangrijke vervoersfunctie heeft.

1. 2 DE STEDEN OUDENAARDE EN ZOTTEGEM

De onmiddellijke nabijheid van de stad Oudenaarde is voor de inwoners van Horebeke sociaal, cultureel, economisch en recreatief van groot belang. Het grote voorzieningsniveau van Oudenaarde betekent een belangrijke aanvulling op de eigen gemeentelijke voorzieningen die zeer beperkt zijn. Zo treffen we in Oudenaarde een openbare bibliotheek, een cultureel centrum, een sportcentrum, een zwembad, scholen, een ziekenhuis, een ruim aanbod aan winkels, ... aan.

De stad Zottegem beschikt over soortgelijke voorzieningen als Oudenaarde, maar oefent omwille van de iets grotere afstand tot Horebeke een minder grote aantrekkingskracht uit.

1. 3 DE GEMEENTE BRAKEL

De gemeente Brakel heeft een lager voorzieningenniveau dan de steden Oudenaarde en Zottegem maar bezit een groter en beter uitgerust centrum dan Horebeke met een behoorlijk aanbod van winkels. De inwoners van Horebeke kunnen in Brakel terecht voor het gebruik van de sporthal en het zwembad.

1. 4 DE KLEINERE BUURGEMEENTES ZWALM EN MAARKEDAL

Zwalm en Maarkedal zijn buurgemeentes die over een relatief laag voorzieningenniveau beschikken. Van deze twee is Zwalm de gemeente die de inwoners van Horebeke nog het meeste te bieden heeft, zoals een bibliotheek en een sporthal. Maarkedal beschikt wel over een bibliotheek, maar niet over een sporthal of culturele infrastructuur.

2 BESTAANDE RUIMTELIJKE STRUCTUUR VAN HOREBEKE

2.1 OPEN RUIMTESTRUCTUUR

De open ruimte kan men omschrijven als de ruimte waarin de niet-bebouwde ruimte primeert en waarin dus het open karakter overweegt.

Horebeke bevat nog een aanzienlijke oppervlakte aan onbebouwde ruimte, meer bepaald 952 ha of 85% van de gehele gemeente (op 01/01/2006)⁵. Van deze 952 ha wordt ca. 842 ha (593 ha akkerland en 249 ha grasland), goed voor 88,4% van de totale onbebouwde oppervlakte, voor agrarische doeleinden gebruikt. Opvallend is het feit dat slechts ca. 45 ha of 4,7% van de totale onbebouwde oppervlakte wordt ingenomen door bossen.

Alhoewel de onbebouwde oppervlakte overheerst, wordt de open ruimte in grote mate mee gestructureerd door bebouwing die verspreid over de hele gemeente voorkomt. Deze verspreide bebouwing komt veelal voor onder de vorm van historisch gegroeide lintbebouwing die van oudsher aanwezig is in de open ruimtestructuur. Toch werd deze bebouwing volgens het gewestplan niet altijd ingekleurd als woongebied.

2.1.1 Fysisch milieu van Horebeke

Volgens de landschapsatlas behoort Horebeke in het noorden tot de Zwalmstreek en in het zuiden tot de Vlaamse Ardennen. Omdat dit van groot belang is voor de bestaande ruimtelijke structuur van de gemeente gaan we hier wat dieper in op het ontstaan van deze landschappen.

De Zwalmstreek⁶:

Geologie

Het Kwartair (dit is het recentste tijdperk uit de geologische geschiedenis) kent in de Zwalmvallei een sterk variërende dikte van 0 tot 15 meter. De klimatologische omstandigheden zijn bepalend geweest voor de landschapsvorming. Zo schuurde de Zwalm tijdens de laatste ijstijd een dalvorm uit in het reliëf. Tevens werden er grote hoeveelheden materiaal met de wind en de rivieren meegevoerd en afgezet. Daardoor kent het Kwartair in de Zwalmvallei een zeer heterogene samenstelling. De bovenste meters bestaan uit leem tot zandleem.

Geomorfologie

De Zwalm heeft, als belangrijke zijwaterloop van de Schelde, een tamelijk diepe vallei in het landschap uitgeschuurd. De overstromingen in het benedenstroomse valleigedeelte zorgen voor een duidelijk onderscheid tussen oeverwallen en komgronden. Als de rivier buiten haar oevers treedt, worden eerst de zwaarste deeltjes (zand en vervolgens leem) afgezet. Zo ontstaan de oeverwallen. Komgronden liggen lager dan de oeverwallen.

⁵ Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie, FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie

⁶ Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap – afdeling Water: "De Zwalm. Naar een ecologisch herstel van waterloop en vallei."

Het bekken van de Zwalm vertoont in de meeste gevallen een asymmetrisch dwarsprofiel. De noordelijke valleiflank verheft zich merkkelijk vlugger dan de zuidelijke flank, dewelke zachtjes in de alluviale vlakke overgaat. De oosthellingen op hun beurt zijn merkkelijk steiler dan de westhellingen. Deze asymmetrie vindt zijn oorsprong in de ijstijden. Op de westhellingen smelt de sneeuw vlugger weg dan op de oosthellingen. Hierdoor kunnen de erosieprocessen, geactiveerd door de afstroming van smeltwater en door de vorst-dooi cyclus, langer inwerken op de westhellingen. De westhellingen vervlakken bijgevolg sneller dan de oosthellingen.

Bovendien wordt de beekloop door de afzetting van geërodeerd materiaal van de westhellingen steeds meer naar het oosten geduwd, wat de steilere oosthelling nog eens extra ondermijnt.

De Vlaamse Ardennen⁷:

Met heuvels zoals de [Kluisberg](#), de Hotond en de Muziekberg die tot meer dan 140 meter boven de zeespiegel uitsteken heeft de streek inderdaad een beetje weg van de Ardennen. Dit effect wordt nog versterkt door de soms spectaculair steile valleien die we op plaatsen zoals het [Burreken](#) aantreffen. Dat er in en rond de heuvels ook fossiele zeeschelpen, mariene slakken, haaietanden en vissen aan te treffen zijn heeft natuurlijk alles te maken met de ontstaansgeschiedenis van deze streek.

Vier grote stappen hebben het landschap gemaakt tot wat het nu is.

1: Tertiair: (70 tot 3 miljoen jaar geleden) de zee bouwt het geologisch substraat op.

Gedurende deze periode wordt het gebied regelmatig overspoeld door de zee. Afwisselend worden gedurende deze transgressies klei en zandlagen afgezet. Ieperiaan (klei en zand), Paniseliaan (klei, zand), Lediaan (zand, o.a. [Balegemse zandsteen](#)) en Bartoniaan (klei tussen twee zandlagen) zijn vier opeenvolgende lagen die gedurende het Eoceen (-55 tot -35 miljoen jaar) afgezet werden (Het Eoceen is de op één na oudste periode van het Tertiair). Op het einde van deze periode, acht miljoen jaar geleden, wordt bovenop het Bartoniaan een laag sterk glauconiethoudend zand afgezet (het [Diestiaanzand](#)). Bij regelmatig bloot vallen van deze zandbanken gaat het [glauconiet](#) verweren. Het zo vrijkomende ijzer (Fe) reageert op dat moment met de aanwezige zuurstof (O). Het Diestiaanzand roest aan elkaar en vormt een sterke laag ijzerzandsteen op de toenmalige zandbanken.

2: Kwartair: (3 miljoen jaar geleden) de reliëfvorming gaat van start.

Gedurende de voorbije vijf miljoen jaar heeft de Alpiene orogenese ervoor gezorgd dat de bodem heel langzaam omhoog getild werd. Door deze kanteling heeft de zee zich traag naar het noord-noord-oost teruggetrokken. Het achterblijvend 'strand' ligt er onbeschermd bij. Regendruppels sluiten zich aaneen tot beken. Bekken vloeien samen tot rivieren. Samen met de wind die vrij spel krijgt schuren ze het relatief vlakke achtergebleven 'strand' uit en vormen diepe erosiegeulen. Al het meegesleepte materiaal wordt meegevoerd door de prille Schelde (op een beperkt aantal plaatsen, waar de stroomsnelheid ineens daalt komt ook sedimentatie voor). Zo gaat gedurende miljoenen jaren de vorming van valleien en valleitjes door, enkel onderbroken door lange ijstijden. Het zachtste materiaal (zand) wordt eerst meegesleept, het hardere materiaal (klei, ijzerhoudend zand,&) houdt langer stand. De laatst afgezette zandbanken, in ijzerzandsteen ([Diestiaan zand](#)), houden vol. Ze beschermen de zachtere lagen eronder. Dit worden de [getuigenheuvels](#) die we ook nu nog terugvinden. Op plaatsen zonder ijzerzandsteen werden die zachtere lagen immers weggespoeld. De positie van de getuigenheuvels, in een lijn van West naar Oost, geeft de

⁷ Regionaal Landschap Vlaamse Ardennen

plaats weer waar acht miljoen jaar geleden de kustlijn lag : Kluisberg (141m), Hotond (150 m), Muziekberg (148 m), Pottelberg (158m), Mont de Rode (153m) en het Livierenbos (140m). Ze passen in een reeks heuvels vanaf St Omer in Noord Frankrijk tot in Diest. Net zoals een huidig strand was ook het toenmalige achtergebleven strand niet 100% horizontaal : er was een geleidelijke afhelling naar de zee (toen in het noord-noordoosten) toe. Deze lichte helling bepaalde de stroomrichting van de prille rivieren. Die richting kunnen we ook nu nog vaststellen: Schelde, Zwalm en Maarkebeek volgen nog steeds deze zuid-noord oriëntatie. De rivieren liepen als het ware de zich traag terug trekkende zee achterna. De afwisseling van zand en kleilagen in de ondergrond zorgde voor het ontstaan van vele bronnen die zijbeken voedden die eveneens de helling van het landschap (zuid-noord) volgen. Doordat deze bronnen materiaal stroomafwaarts meeslepen, verplaatsten ze zich traag achterwaarts (in zuidelijke richting).

3: - 100.000 jaar: De ijstijden lopen ten einde.

Door de eeuwenlange afkoeling is de ondergrond volledig bevroren (permafrost). Enkel in de zomer smelten de bovenste lagen en de daarop liggende sneeuwmassa. Vooral zuidelijke hellingen warmen het snelst op. De sneeuw smelt hier en spoelt weg nog voor de ondergrond kan ontdooien. Anders is het gesteld op noordelijke hellingen: de opwarming verloopt hier trager en gelijkmatiger. Er is nog smeltwater aanwezig op de ontdooiende grond, en een dikke modderbrij ontstaat. Regelmatig schuiven immense modderpakketten langs de noordhellingen naar beneden op de bevroren ondergrond: opnieuw een periode van intense erosie (20 à 50 ton materiaal per jaar per ha) waarbij brede valleien ontstonden met vooral aan de noordhellingen veel afbraak, waardoor we ook nu nog met steile zuidhellingen en zachtere noordhellingen te maken krijgen. Deze zuidhellingen zijn overigens te steil voor landbouwers, bijgevolg vinden we er hoofdzakelijk bosgebied en enkele weiden. De noordhellingen worden meer als akkers in cultuur gebracht.

Na de ijstijd krijgt de wind vrij spel. Hevige stormen leggen een laatste laagje bovenop de Vlaamse Ardennen: de vruchtbare leemlaag. Deze laag vervlakt het reliëf enigszins. Doordat de aanvoer vooral vanuit west-zuidwestelijke richting gebeurt en vooral op de minder steile hellingen (de noordelijke hellingen) blijft liggen, wordt het asymmetrische van de valleien nog sterker benadrukt. Wat bovenop en over de centrale heuvelkam terechtkwam wordt al gauw weer weggespoeld. De leemmantel is daar dan ook heel dun, en in combinatie met de steile hellingen maakt dat het gebied voor landbouw onaantrekkelijk.

4: Nu

In de Vlaamse Ardennen komen zeven verschillende grondlagen aan de oppervlakte. Nog steeds treden verglijdingen op van de bovenste la(a)g(en) die van de onderliggende laag afglijd(t)(en), met als gevolg dat sommige hoefetjes letterlijk scheef staan. De verscheidenheid aan bodems, reliëf en waterhuishouding zorgen voor een grote variatie aan microhabitats, waar zich telkens een specifieke flora met bijhorende fauna kan ontwikkelen, niet zelden met inbegrip van zeer zeldzame soorten.

2. 1. 2 Landschapstypologie van Horebeke

De gemeente Horebeke is gelegen in de zandleemstreek. Open kouters op de ruggen wisselen gesloten grasland in de depressies af. Landschappelijk is dit een gaaf en open gebied, maar er zijn slechts enkele restanten van waardevolle ecotopen terug te vinden.

Er is een duidelijk verschil tussen het noorden van de gemeente dat behoort tot de Zwalmstreek met zijn zachtglooiende heuvels, landbouwgebieden en historisch gegroeide bebouwingslinten en het zuiden van de gemeente dat behoort tot de Vlaamse Ardennen met zijn steile heuvels en bossen.

De structuur van de open ruimte wordt in grote mate bepaald door de landbouwactiviteiten en door natuurlijke elementen. Zodoende kan de open ruimtestructuur in grote mate beschreven worden aan de hand van de natuurlijke structuur en de agrarische structuur.

2. 1. 3 Natuurlijke structuur (zie ook kaart 13)

Binnen de gemeente vinden we een aantal belangrijke structuurbepalende elementen terug.

De natuurlijke structuur is het samenhangend geheel van de rivier- en beekvalleien, de grote natuur- en boscomplexen en de andere gebieden, waar de voor de natuur structuurbepalende elementen en processen tot uiting komen, met aanvullend daarop de ecologische infrastructuur gevormd door lijn-, punt- en vlakvormige natuurelementen, door kleinere natuur- en boscomplexen en door parkgebieden.⁸

In deze paragraaf worden de belangrijkste elementen van de bestaande natuurlijke structuur toegelicht. Daarbij maken we een onderscheid tussen de Zwalmstreek in het noorden en de Vlaamse Ardennen in het zuiden.

De Zwalmstreek (noorden van Horebeke):

- In de **vallei van de Perlinckbeek** is de potentie naar natuurontwikkeling toe zeer hoog, niettegenstaande de meeste graslanden in dit gebied sterk bemest en bijgevolg soortenarm zijn. De Perlinckbeek en de Boekelbeek vormen de gemeentegrens met Zwalm. In dit gebied komen lijnvormige kleine landschapselementen voor onder de vorm van bomenrijen, voornamelijk bestaande uit opgaande bomen (in hoofdzaak populieren) en in mindere mate uit knotbomen (in hoofdzaak wilgen, foto: zicht op Haaghoek in de Perlinckvallei). Op de biologische waarderingskaart wordt een

eiken-haagbeukenbos te Fronebroek als zeer waardevol gekarteerd. De Perlinckbeek valt op in het landschap door de beekbegeleidende bomenrij. De oostelijke dalwand, die het steilste is, vertoont verglijdingen en ligt onder grasland, met perceelsrandbegroeiing, en enkele bospercelen. Op verschillende plaatsen komen, aan de westelijke, zacht hellende dalwand, de akkers tot aan de beek. In het landschap liggen verschillende hoeves..

⁸ Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, integrale versie conform B. VI. R. 23 september 1997

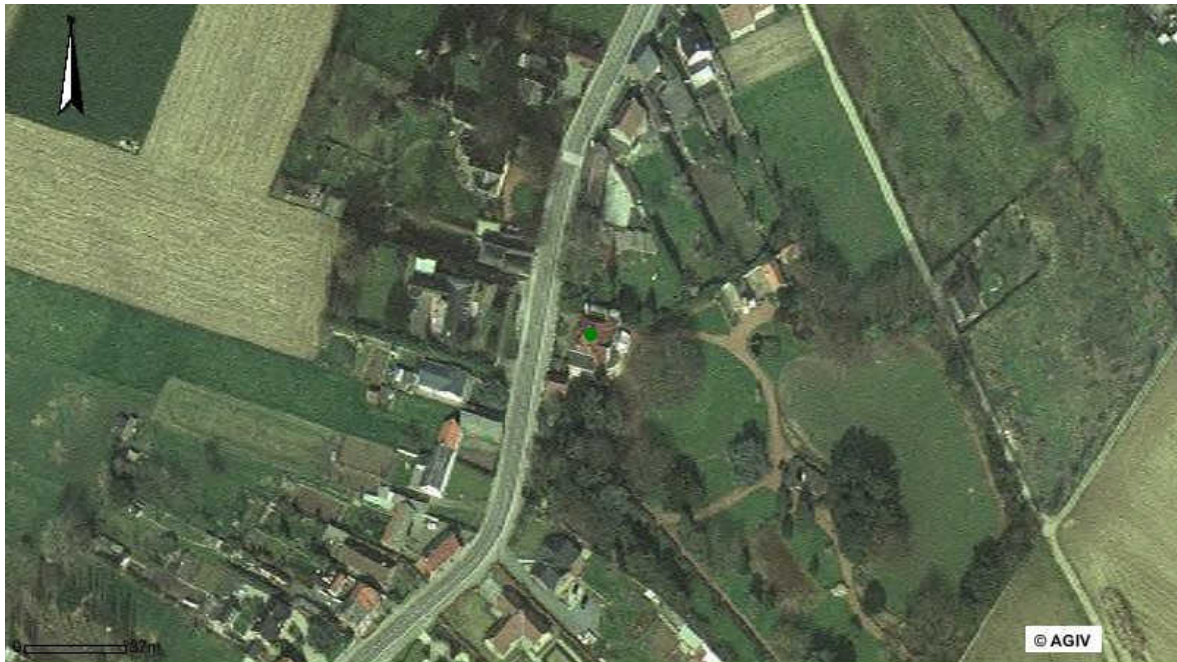

Zicht op Sint-Kornelis-Horebeke vanaf Buikberg (Perlinckvallei)

- In 1935-36, liet Jozef Roman (eigenaar van de brouwerij Roman) een villa bouwen in de Dorpsstraat 57, vlakbij het centrum van Sint-Maria-Horebeke. De stijl van het gebouw met zijn strenge eenvoud is één van de betere voorbeelden van de Nieuwe Zakelijkheid in Zuid-Oost-Vlaanderen. In 1945 ontwierp de Wetterse landschapsarchitect architect Cyriel Braeckmans een twee hectaren groot domein achter het gebouw. De villa werd in de jaren '90 gekocht door de familie Roggeman. Een paviljoen dat midden in het 200 jaar oude park ligt wordt vandaag verhuurd in het kader van plattelandstoerisme. Het biedt plaats aan vijf personen. Daarnaast wordt er ook nog een chalet verhuurd die plaats biedt aan twee personen.⁹ Het **Domein Roggeman** wordt vermeld in de natuurlijke structuur omdat het met zijn waardevolle oude bomen bijdraagt tot het groene karakter van de gemeente Horebeke.

⁹ Koenraad De Wolf, Architectuurgids Zuid-Oost-Vlaanderen, Art Deco en Modernisme (1918-1965), Zottegem, 2000, pag. 79-80.

Domein Roggeman, Dorpsstraat 57

De Vlaamse Ardennen (zuiden van Horebeke):

- De **vallei van de Molenbeek en de Krombeek** bevindt zich in het uiterste zuiden van de gemeente Horebeke, op de grens met Maarkedal. Zowel op de noordelijke als de zuidelijke flank komen biologisch zeer waardevolle gebieden voor (zie 2.1.4. Biologische Waarderingskaart). In deze vallei komen ook grascomplexen van een zekere omvang voor. Ze vormen er een relatief aaneengesloten geheel met de bosgebieden en de kleine percelen populieraanplanten. Deze graslanden vertonen een specifiek microreliëf en zijn van ecologisch belang. De weiden die buiten de beekvalleien gelegen zijn, worden meestal intensief gebruikt en zijn biologisch minder waardevol.
- Het **Burreken**¹⁰ is een natuurreservaat dat beheerd wordt door Natuurpunt en gelegen is op het grondgebied van Horebeke, Maarkedal en Brakel (Zegelsem). Zoals eerder in dit document werd vermeld is het Burreken geselecteerd als VEN-gebied, natuuraandachtszone, ankerplaats, stiltegebied en beschermd landschap. Hier gaan we wat meer in op de natuurlijke kwaliteiten van dit gebied.

¹⁰ Bron: website Het Burreken, Natuurpunt

Het Burreken bestaat uit drie beboste valleitjes, waarvan de bronhoofden van de valleitjes op enkele honderden meters van elkaar liggen, nl. op de flanken van een gemeenschappelijke kouterrug. Zowat alle beboste delen van het complex werden als biologisch zeer waardevol geëvalueerd; de omliggende graslanden als biologisch waardevol of biologisch zeer waardevol. De reliëfverschillen in het volledige gebied van het Burreken zijn naar Vlaamse normen zeer uitgesproken. Het hoogste punt van de centrale kouterrug, die van Z-ZW naar N-NW loopt, ligt op ± 116 m hoogte. De laagste delen van het beschouwde gebied liggen op ± 50 m hoogte. De valleien zijn zeer smal met naar Vlaamse normen zeer scherp ingesneden beken.

In het gebied komen vaak hellingen (valleiflanken) voor van 20 % en meer. Ook de valleibodem kent vrij hoge reliëfverschillen (gemiddeld 3,8 %) met een vrij groot verval als gevolg. In het gebied komen als gevolg van menselijke activiteiten in het verleden ook opvallende taluds, holle wegen en kleine depressies (o.m. voormalige rootputten) voor, die het reliëf plaatselijk nog accentueren.

Het Burreken is het brongebied van de Krombeek, die $\pm 2,5$ km verder de Maarkebeek voedt. De Maarkebeek mondt op het grondgebied van Oudenaarde uit in de Schelde. Langs de oostelijke zijde van de centrale kouterrug vinden we de bronzones van de Slijpkotbeek en de Roosmeerbeek. Deze twee laatste beken behoren tot de bovenlopen van de Zwalm, die ter hoogte van Nederzwalm in de Schelde uitmondt.

De drie "grote" beboste zones in het Burreken, nl. deze van de Ganzenberg en het noordelijke en zuidelijke blok rond de Krombeek, zijn sinds Ferraris min of meer gescheiden gebleven. De heden onbeboste zone tussen de Krombeek en de Ganzenberg is sinds Ferraris tot op heden nooit bebost geweest.

- Bossen zijn een belangrijk element in de natuurlijke structuur van de gemeente Horebeke. Ten zuiden van de N8 treffen we het habitatrichtlijngebied "Bossen van de Vlaamse Ardennen en andere Zuidvlaamse bossen" aan, in het noorden van de gemeente zijn bossen eerder zeldzaam. De bossen op het grondgebied van Horebeke zijn grotendeels essen-olmenbossen, al dan niet aangeplant met populieren. Alluviale essen-olmenbossen zijn o.a. te vinden ter hoogte van de Molenbeek en de Krombeek. Te Foreest, Langeveld en in het uiterste zuiden van de gemeente komt eiken-haagbeukenbos voor in combinatie met wilde hyacint.

2. 1. 4 Biologische waarderingskaart¹¹ (zie ook kaart 14)

In juni 1978 werd door de Minister van Volksgezondheid en Leefmilieu gestart met een nationaal project "De ecologische kaart van België" dat tot doel heeft "Biologische Waarderingskaarten" (BWK) voor het hele land op te stellen. Er is gekozen voor een kartering op fyto-sociologische basis. De voorkomende vegetatie wordt, aan de hand van een uniforme lijst van karteringseenheden, geïnventariseerd en in kaart gebracht. Op basis van 4 criteria, zeldzaamheid, biologische kwaliteit, kwetsbaarheid en vervangbaarheid, wordt aan ieder ecotoop een waardecijfer toegekend. Hierbij wordt een onderscheid gemaakt tussen de biologisch zeer waardevolle, de biologisch waardevolle en de biologisch minder waardevolle elementen.

De Biologische Waarderingskaarten houden geen rekening met de bestaande bestemming van de gebieden en ze hebben geen wettelijke kracht. Ze vormen echter wel een belangrijke leidraad bij het opstellen van ruimtelijke structuurplannen. Zo waren ze onder meer een basisgegeven, dankzij hun relatief gedetailleerde inkleuring en sterke wetenschappelijke onderbouw, bij de aanduiding van de natuurkern-, natuurontwikkelings- en natuurverbindingengebieden binnen "de Groene Hoofdstructuur".

In Horebeke komen er nog bepaalde gebieden voor die voor de gemeente van landschappelijk en ecologisch structurerend belang zijn. Deze hebben dan ook op de biologische waarderingskaart de vermelding van biologisch waardevol of biologisch zeer waardevol meegekregen.

De meeste biologisch zeer waardevolle gebieden zijn gesitueerd in het zuiden van de gemeente. In het noorden daarentegen bevinden zich slechts een klein aantal biologisch zeer waardevolle gebieden. Hieronder volgt een opsomming van de belangrijkste biologisch zeer waardevolle gebieden (allen gelegen in het zuiden van de gemeente):

- Enerzijds op de noordelijke flank van de vallei van de Molenbeek en de Krombeek:
 - Verspreid liggende beukenbossen met hyacint,
 - Eiken-haagbeukenbossen zonder wilde hyacint met soms populier,
 - Alluviaal essen-olmenbos met soms populier voorkomend.
- Anderzijds op de zuidelijke flank van de vallei van de Molenbeek en de Krombeek:
 - Enkele kleine vochtige, licht bemeste graslanden,

¹¹ Verklarende tekst bij het kaartblad 30/1 en 30/5 van de Biologische Waarderingskaart van België, J. Heirman en K. Desmet, 1985.

- Verspreid liggende beukenbossen met hyacint,
- Eén elzen – essenbos van bronnen en bronbeken,
- Enkele eiken-haagbeukenbossen met wilde hyacint.

Hieronder volgt een opsomming van enkele grotere eenheden van biologisch waardevolle gebieden (verspreid over het grondgebied van Horebeke):

- In het uiterste noorden van Horebeke komt een grotere eenheid voor met verspreide bebouwing in agrarisch gebied, hoogstamboomgaarden, oude heggen en/of houtkanten, graasweiden met Engels raaigras en witte klaver, verschillende bomenrijen en taluds welke het landschapsuitzicht daar bepalen,
- nabij het centrum van Korsele ligt een geheel van biologisch waardevolle gebieden welke omvatten: graasweiden met Engels raaigras en witte klaver, taluds en verschillende bomenrijen, tevens komt in het zuiden een bron voor,
- rondom de Kullaarsbeek (Krombeek) komt een grotere eenheid van biologisch waardevolle gebieden voor die bepaald worden door: graasweiden met Engels raaigras met Engels en witte klaver, bomenrijen, bebouwing in agrarisch gebied, hoogstamboomgaarden, oude heggen en/of houtkanten en taluds,
- langs de oostelijke zijde van Horebeke komt een aaneenschakeling voor van biologisch waardevolle gebieden welke volgende elementen inhouden: houtwallen, eiken – haagbeukenbos, graasweiden met Engels raaigras en witte klaver, bomenrijen, oude heggen en/of houtkanten,
- in westelijke richting van de gemeente komt een biologisch waardevol gebied voor dat aansluit op een groter geheel uit de buurgemeente Oudenaarde. Dit omvat o.a. volgende elementen: graasweiden met Engels raaigras en witte klaver, bomenrijen, oude heggen en/of houtkanten en taluds,
- tenslotte bevindt zich in de beekvallei van de noordelijke flank tot de zuidelijke heuvelflank een biologisch waardevol gebied welk omvat: graasweiden met Engels raaigras en witte klaver, bomenrijen en taluds.

Horebeke is gelegen in de **Zandleemstreek**, hierbij behoort het noordelijk deel tot de **Zwalmstreek** en het zuidelijk deel tot de **Vlaamse Ardennen**.

2. 1. 5 Agrarische structuur

De agrarische structuur is het samenhangend geheel van gebieden die het duurzaam functioneren van de landbouw verzekeren.

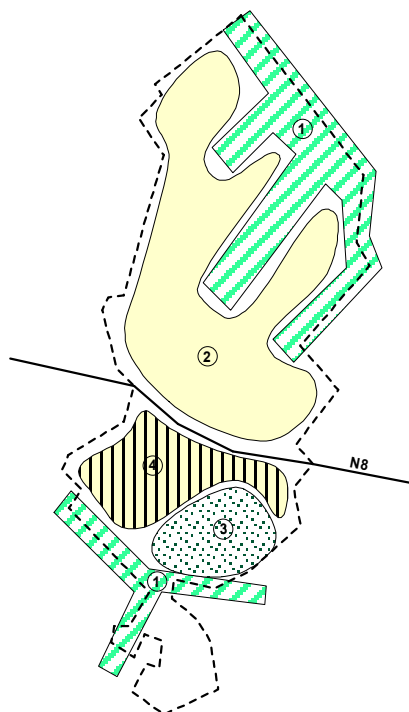
De land- en tuinbouw neemt in Horebeke ook vandaag nog een belangrijke plaats in.

Horebeke bevat een aanzienlijke oppervlakte aan onbebouwde ruimte, meer bepaald 952 ha of 85% van de gehele gemeente¹². Op 01/01/2006 werd ca. 842 ha (593 ha akkerland en 249 ha grasland), goed voor 88,4% van de totale onbebouwde oppervlakte van de gemeente Horebeke, voor agrarische doeleinden gebruikt.

Grote aaneengesloten complexen akkerland komen voor ter hoogte van Horebeke Kouter, Hoogkouter, langs de Matersestraat, de Biesestraat,... Ze situeren zich voornamelijk op vlakke hellingen en ruggen.

De graslanden zijn in hoofdzaak terug te vinden in de valleigebieden. Grascomplexen van een zekere omvang komen voor in de vallei van de Perlinckbeek, de Molenbeek en de Krombeek. De weiden die buiten de beekvalleien gelegen zijn, worden meestal intensief gebruikt en zijn biologisch minder waardevol. Het akkerland neemt ca 53% van de totale oppervlakte van de gemeente in, het grasland is goed voor 22% van de totale oppervlakte.

De structuur van de open ruimte wordt in grote mate bepaald door de landbouw. Zodoende kan de open ruimte in grote mate beschreven worden aan de hand van de agrarische structuur. We onderscheiden volgende deelstructuren:

1. Extensieve landbouw in de valleigebieden:

Extensieve landbouw komt voor in de vallei van de Perlinckbeek, Boekelbeek, Krombeek en Molenbeek. Het behoud en de versteviging van de natuurlijke- en landschapswaarden staan hier voorop. Extensieve landbouw gaat minder gepaard met het gebruik van meststoffen en bestrijdingsmiddelen, en ondervindt minder materiële schade van overstromingen dan intensieve landbouw. Daarom is deze aanpak absoluut aangewezen in de valleigebieden.

2. Intensieve land- en tuinbouw tussen de lintbebouwing:

De gemeente Horebeke telt een tiental tuinbouwbedrijven. In het uiterste noorden van de gemeente bevindt zich een groot tuinbouwbedrijf, gelegen langs de Kromstraat. Daarnaast komen nog enkele kleinere tuinbouwbedrijven voor verspreid over de gemeente.

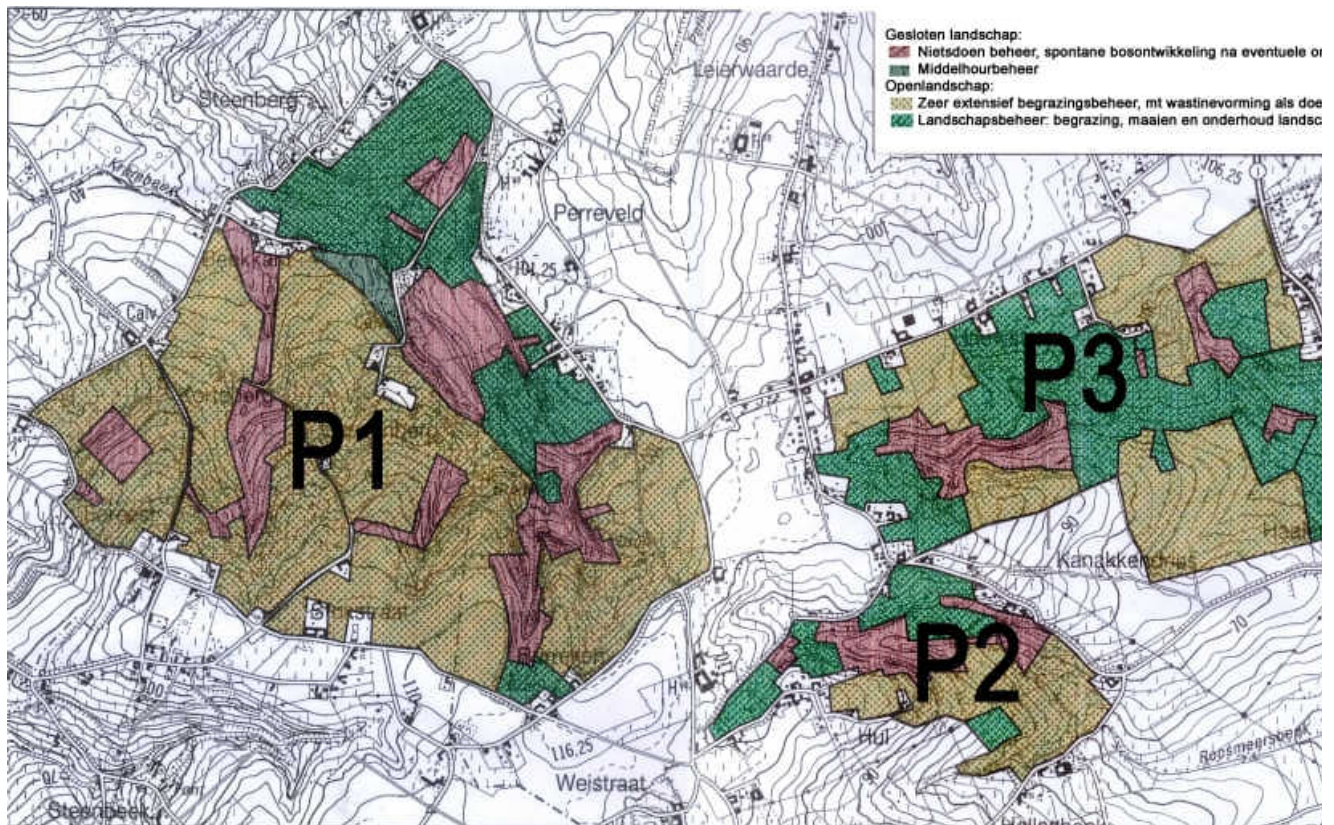
Ontegensprekelijk zijn ook een aantal belangrijke landbouwgebieden, die van elkaar gescheiden worden door uitgestrekte bebouwingslinten, aanwezig. Deze landbouwgebieden zijn aaneengesloten gehelen met landbouw als hoofdbestemming, waar de versnippering en aantasting door bebouwing eerder beperkt is.

¹² Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie, FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie, gegevens op 01/01/2006

Opvallend zijn de verschillende zeer kleine tuin- en landbouwpercelen, het betreft hier in hoofdzaak hobbyteelten. Opgemerkt dient dat door de lintbebouwing de ontwikkelingsmogelijkheden voor land- en tuinbouw eerder beperkt zijn.

3. Extensieve landbouw in het Burreken:

Aangezien Natuurpunt de beheerder is van dit gebied nemen we hieronder hun gevolgde strategie inzake het beheer van grasland over:

Halfextensieve begrazing

Dit beheer wordt gevoerd als gevolg van een nog versnipperde eigendomsstructuur en als noodzakelijke geleidelijke overgang van een sterk bemest en intensief beweid systeem naar een onbemest extensief beheer. De duur van de halfextensieve begrazing is ook afhankelijk van de snelheid waarmee het grasland "verschraald". De ervaring leert dat dit op lemige bodems zoals in het Burreken vrij lang kan duren.

De begrazing gebeurt hier op de vrijgekomen graslandpercelen aanvankelijk op een vrij intensieve manier, evenwel zonder bemesting. De graslanden gaan met een korte vegetatie in de winter.

Er wordt niet begraasd in het bos.

Op enkele kleinere weidepercelen die grenzen aan het bos kan reeds duidelijk de ontwikkeling van een mantel en zoomvegetatie worden waargenomen. (Zie foto's hieronder, let ook op de opslag van jonge es vooraan op de eerste foto)

Halfextensieve begrazing zal ook als definitieve beheersvorm worden toegepast in de zones waar voor het cultuurlandschap werd gekozen.

Begrazing in een communaal systeem (extensief)

Begrazing in een communaal systeem kan slechts starten als een voldoende groot blok, aaneensluitend bos en grasland of grasland alleen, in beheer is. Enkel perimeter 1, de kern van het centrale deel komt hiervoor in aanmerking. De totale oppervlakte van dit gebied is +/- 145ha, waarvan 37ha bos, 30ha akkers en de overige oppervlakte door grasland wordt ingenomen.

De begrazing in het Burreken heeft precies de bosuitbreiding en ontwikkeling van struwelen in de omliggende graslanden en akkers tot doel. Vanaf 2008 wordt er gestart met jaarrond begrazing. Dit stuk met een oppervlakte van +/- 15ha is te situeren tussen de Krombeek en de Ganzenberg. Op deze akkers en intensief begraasde weilanden worden 4 Galloway runderen uitgezet, in de zomermaanden aangevuld met een 4-tal ezels. Deze combinatie werkt faciliterend. Koeien eten met hun tong het langere gras terwijl ezels daarna het stuk nog korter afbijten. Een leuk voordeel is dat ezels dol zijn op distels, vooral de bloemknoppen. Bedoeling is hier een soort procesnatuur op gang te laten komen. Het creëren van een mozaïek van struweel/bosjes enerzijds en open korte grazige stukken anderzijds staat centraal. Naast de grote ecologische waarde die dergelijke variatie in het landschap teweeg zal brengen, is er ook een esthetisch aspect. Gans het gebied krijgt hierdoor een veel natuurlijker karakter. Dit zogenaamde parklandschap wordt door sommige auteurs (Vera, F.) als een mogelijk alternatief gezien voor de climax vegetatie van het gesloten oerbos in het laagland na de laatste ijstijd. (+/- 10.000 jaar geleden)

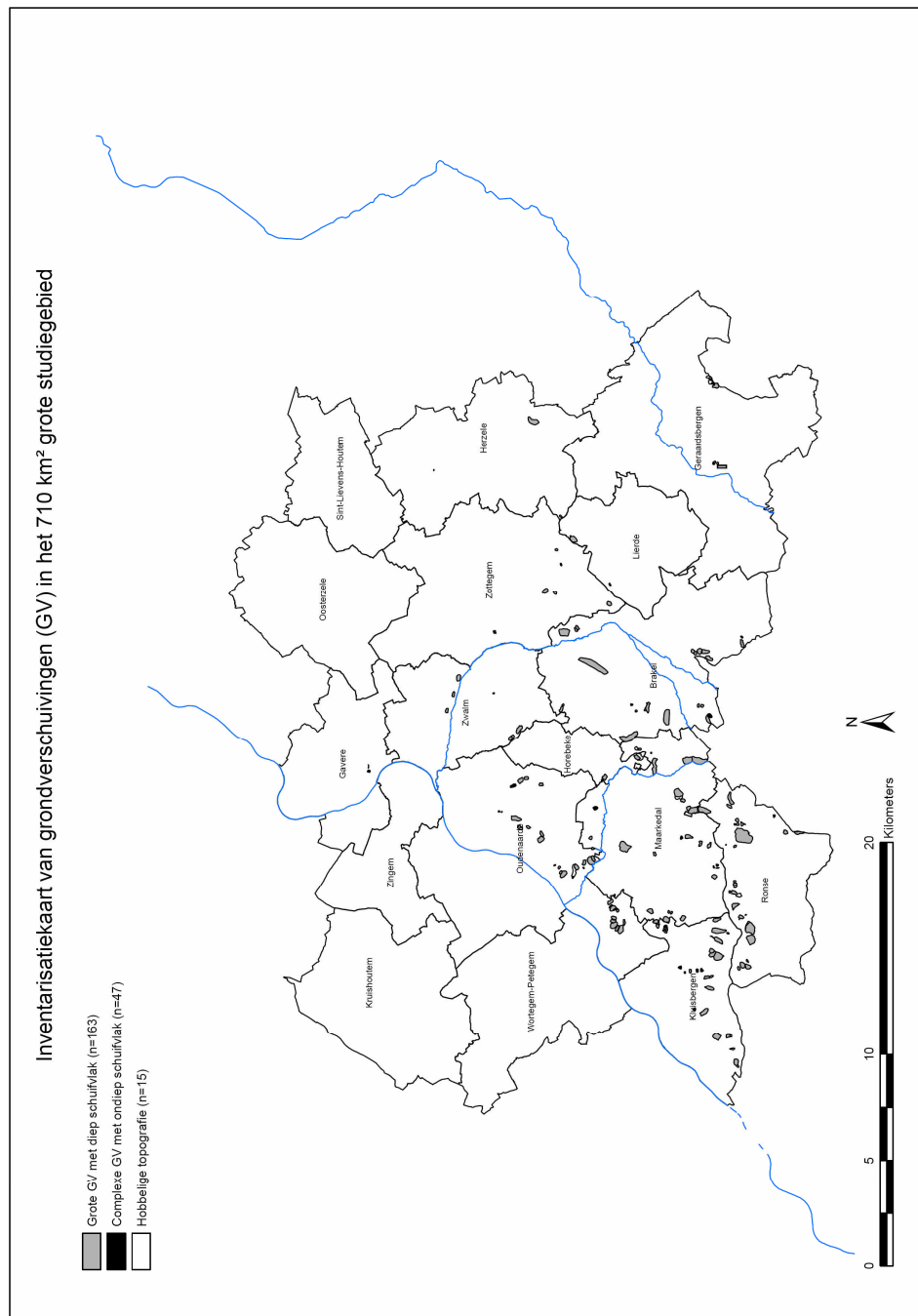
Of dit referentiebeeld al of niet strookt met de waarheid is hier minder van tel. Het belangrijkste voor het Burreken is dat hier voor het eerst (gecontroleerde) spontane processen een kans krijgen waarbij niet op voorhand vastligt hoe het gebied er in de toekomst juist zal uitzien. Dit alles zal de komende jaren van nabij opgevolgd worden door Jan Vanuytvanck van het Instituut voor Natuurbehoud.

4. Landbouw op de steilranden:

In het sterk heuvelachtige gebied ten zuiden van de N8 komen er minder aaneengesloten complexen van akkerland en grasland voor dan in het noorden van de gemeente. Wat we hier wel aantreffen zijn steilranden of cuesta's, harde restanten van een weggesleten gesteentelaag. Akkerbouw is op deze steilranden niet mogelijk, vaak zijn ze begroeid met bosjes of worden ze begraasd. Deze steilranden zijn gevoelig aan grondverschuivingen.. Menselijke invloeden zoals bijvoorbeeld het verwaarlozen of opvullen van open grachten, het ophogen en verharderen van wegen en de bouw van woningen, de spreekwoordelijke druppel zijn die de emmer doen overlopen. Er moet echter rekening gehouden worden met het feit dat het quasi onmogelijk is om de specifieke bijdrage van deze

menselijke ingrepen temidden van de overige controlerende factoren (o.m. lithologie, topografie, hydrologie, landgebruik) te bepalen.¹³

Concrete voorbeelden treffen we aan te Schamperij

Bron: <http://www.lne.be/themas/bodem/grondverschuivingen>

¹³ Van Den Eeckhaut, M., Poesen, J., Verstraeten, G., Govers, G., 2005. Verkennende studie met betrekking tot massabewegingen in de Vlaamse Ardennen. Rapport in opdracht van de Vlaamse Gemeenschap, AMINAL, afdeling Land - - Inventaris grondverschuivingen in de gemeente Horebeke – p9

Code:	32a	
Ligging:	Foreest (Schorisse) Gemeente: Maarkedal X = 102215 Y = 166205	
Type:	Duidelijke grondverschuiving met een diep schuifvlak Rotationale verglijding type 1	
Morfologische kenmerken van de massabeweging:	Oppervlakte (ha): 4,0 Lengte (m): 170 Breedte (m): 220 Hoogte steilrand (m): 5 Diepte glijvlak (m): > 3	
Topografische kenmerken van de site:	Gemiddelde helling site (m/m): 0,165 Oriëntatie: NW Kromming in plan: Recht - convex Kromming in profiel: Recht	
Lithologie:	Steilrand: Tt Grondverschuiving: Tt / KoAa	
Bodem:	Matig gedraineerde zandleem bodem (met een kleirijk substraat binnen boorbereik)	
Hydrografie:	Bronniveau: Ja, op ongeveer 80 m boven zeeniveau Waterstagnatie / poelen: Onmiddellijk hellingafwaarts van de hoofdsteilrand bevindt zich een zompige zone met waterstagnatie Ondergraving door beek: Nee Oppervlakkige afvoer van hellingopwaarts gelegen akkers? Nee	
Landgebruik	Steilrand: Gedeeltelijk met bomen / struiken beplant Onmiddellijk hellingafwaarts van steilrand: Zompige zone met een vochtminnende vegetatie Grondverschuiving: Bos, weide	
Historiek:	Datum van activatie / reactivatie: Onbekend.	
Menselijke ingrepen:		
Locale info DOV:		
Opmerkingen:	Hellingopwaarts van GV. 32a werd een zone als hobbelig terrein gekarteerd (32b, Fig. 1).	

Code:	115a	
Ligging:	Schamperij Gemeente: Horebeke X = 101300 Y = 167735	
Type:	Duidelijke grondverschuiving met een diep schuifvlak Rotationale verglijding type 2	
Morfologische kenmerken van de massabeweging:	Oppervlakte (ha): 3,8 Lengte (m): 200 Breedte (m): 230 Hoogte steilrand (m): 6 Diepte glijvlak (m): > 3	
Topografische kenmerken van de site:	Gemiddelde helling site (m/m): 0.155 Oriëntatie: ZW Kromming in plan: Concaaf - recht Kromming in profiel: Concaaf - recht	
Lithologie:	Steilrand: (KoAa/) KoMo Grondverschuiving: KoMo	
Bodem:	Matig gedraineerde zandleem bodem met kleisubstraat binnen boorbereik	
Hydrografie:	Bronniveau: Ja tussen 55 en 60 m boven zeeniveau Waterstagnatie / poelen: Nee, grachten evacueren het water dat aan de basis van de hoofdsteilrand uitsijpelt Ondergraving door beek: Nee Oppervlakkige afvoer van hellingopwaarts gelegen akkers? Ja	
Landgebruik	Steilrand: Geen begroeiing Grondverschuiving: Bos (werd tussen 2002 en 2003 gekapt), weide	
Historiek:	Datum van activatie / reactivatie: De initiatiedatum is onbekend. In de winter van 2001 – 2002 gereactiveerd gleeed een klein pakket hellingsmateriaal van de hoofdsteilrand naar beneden.	
Menselijke ingrepen:		
Locale info DOV:		
Opmerkingen:		

Code:	115b	
Ligging:	Schamperij Gemeente: Horebeke X = 101165 Y = 167840	
Type:	Duidelijke grondverschuiving met een ondiep schuifvlak Complexe verglijding	
Morfologische kenmerken van de massabeweging:	Oppervlakte (ha): 0,3 Lengte (m): 85 Breedte (m): 20 Hoogte steilrand (m): 0,5 Diepte glijvlak (m): < 3	
Topografische kenmerken van de site:	Gemiddelde helling site (m/m): 0,15 Oriëntatie: ZW Kromming in plan: Concaaf Kromming in profiel: Concaaf - convex	
Lithologie:	Steilrand: KoMo Grondverschuiving: KoMo	
Bodem:	Matig gedraineerde zandleem bodem met kleisubstraat binnen boorbereik.	
Hydrografie:	Bronniveau: Nee Waterstagnatie / poelen: Ja, bij het terreinbezoek (13/03/2004) was er waterstagnatie in de hobbelige accumulatiezone. Deze was hierdoor heel zompig. Ondergraving door beek: Nee, wel kan niet uitgesloten worden dat de beek werd weggeduwd door de grondverschuiving Oppervlakkige afvoer van hellingopwaarts gelegen akkers? Ja	
Landgebruik	Weide	
Historiek:	Datum van activatie / reactivatie: De grondverschuiving deed zich voor in de winter van 2001 – 2002. Volgens een omwonende was er tijdens deze natte winter veel oppervlakkige afvoer van hellingopwaarts gelegen braakliggende akkers.	
Menselijke ingrepen:		
Locale info DOV:		
Opmerkingen:	Naast GV. 115b ligt een vrij gelijkaardige helling (115c). Omwille van de grote gelijkens wat betreft de factoren die het voorkomen van grondverschuiving beïnvloeden werd deze helling ingetekend als hobbelig terrein.	

Code:	115d	
Ligging:	Schamperij Gemeente: Horebeke X = 101630 Y = 167705	
Type:	Onduidelijke twijfelachtige grondverschuiving met een diep schuifvlak	
Morfologische kenmerken van de massabeweging:	Oppervlakte (ha): 0,4 Lengte (m): 50 Breedte (m): 80 Hoogte steilrand (m): 5 Diepte glijvlak (m): > 3	
Topografische kenmerken van de site:	Gemiddelde helling site (m/m): 0,18 Oriëntatie: ZO Kromming in plan: Recht Kromming in profiel: Concaaf	
Lithologie:	Steilrand: KoAa / KoMo Grondverschuiving: KoMo	
Bodem:	Goed gedraineerde zandleem bodem	
Hydrografie:	Bronniveau: Nee Waterstagnatie / poelen: Ja, het is echter niet duidelijk of deze door de mens werd aangelegd Ondergraving door beek: Nee Oppervlakkige afvoer van hellingopwaarts gelegen akkers? Nee	
Landgebruik	Tuin, weide	
Historiek:	Datum van activatie / reactivatie: De initiatiedatum is onbekend. De huidige eigenaar heeft nog geen problemen ondervonden	
Menselijke ingrepen:		
Locale info DOV:		
Opmerkingen:		

Code:	115e	
Ligging:	Schamperij Gemeente: Horebeke X = 101640 Y = 167600	
Type:	Duidelijke grondverschuiving met een ondiep schuifvlak Verglijding langs de oever van een beek	
Morfologische kenmerken van de massabeweging:	Oppervlakte (ha): 0,8 Lengte (m): 70 Breedte (m): 120 Hoogte steilrand (m): / Diepte glijvlak (m): < 3	
Topografische kenmerken van de site:	Gemiddelde helling site (m/m): 0,14 Oriëntatie: ZO Kromming in plan: Concaaf Kromming in profiel: Concaaf	
Lithologie:	Steilrand: KoMo Grondverschuiving: KoMo	
Bodem:	Matig tot goed gedraineerde zandleem bodem	
Hydrografie:	Bronniveau: Nee Waterstagnatie / poelen: Nee Ondergraving door beek: Ja Oppervlakkige afvoer van hellingopwaarts gelegen akkers? Nee	
Landgebruik	Weide	
Historiek:	Datum van activatie / reactivatie: Deze oeververgliding zich voor in januari of februari 2002. Enkele jaren voordien zou er zich nog al eens een oeververgliding hebben voorgedaan. Toen was de schade minder aanzienlijk.	
Menselijke ingrepen:		
Locale info DOV:		
Opmerkingen:		

Kaart 13: Natuurlijke structuur

Kaart 14: Biologische Waarderingskaart

Kaart 15: Agrarische structuur

2. 2 RECREATIEVE STRUCTUUR

2. 2. 1 Recreatie in Horebeke

Horebeke beschikt als landelijke gemeente niet over een uitgebreid gamma aan sportmogelijkheden. Zo is er bijvoorbeeld geen eigen sporthal of zwembad. Hiervoor zijn de inwoners van Horebeke aangewezen op de buurgemeenten.

Daarbij komt nog dat er in Horebeke volgens het gewestplan geen recreatiegebied aanwezig is.

Sport- en jeugdaccommodaties:

Op het grondgebied van Horebeke komen een 15-tal sport- en jeugdaccommodaties voor. De aanwezige sportaccommodatie heeft elk een eigen invloedssfeer op de omgeving aangezien ze een aantrekkingspool voor recreanten uit de gemeente vormen. Hierdoor kunnen ze worden beschouwd als van lokaal of gemeentelijk niveau.

De meeste van deze sportactiviteiten fungeren op het niveau van de woonconcentratie uit de buurt. Omdat deze behoeften om aan sport te doen zeer plaatselijk zijn en de gebruikers precies uit de nabij liggende woonconcentraties komen vermindert de problematiek van het verplaatsen en maakt dit het sporten zowel voor kinderen, jongeren als ouderen mogelijk.

Zoals reeds besproken in de macrostructuur is de gemeente Horebeke qua sport grotendeels aangewezen op de naburige gemeenten.

Hieronder volgt een overzicht van de aanwezige sport- en jeugdaccommodaties op het grondgebied van Horebeke:

NAAM	ADRES	BESTEMMING VOLGENS HET GEWESTPLAN
Jeugdclub Arcadia	Lokalen Jeugdclub Arcadia, Bovenstraat 2A	WOONGEBIED MET LANDELIJK KARAKTER
Jongensbeweging Corneliusboys	Idem	IDEM
Horebeekse jeugdvereniging	Idem	IDEM
Boldersclub	Idem	IDEM
Boldersclub Ons Vermaak	Idem	IDEM
Dansclub De Zonnebloem	Idem	IDEM
Duivenmaatschappij	Café Sint - Jozef Dorpsstraat 5	WOONGEBIED MET LANDELIJK KARAKTER
Biljartclub Tap of Band, altijd plezant	Idem	IDEM
Wielerclub Broekestraat	Idem	IDEM
W.T.C. Welkomvrienden	Idem	IDEM
Hondenclub De Ware Vriend	Terrein in de Dorpsstraat 32	WOONGEBIED MET LANDELIJK KARAKTER + WOONUITBREIDINGSGEBIED
Voetbalclub St. Maria - Horebeke	Terrein op Stene	LANDSCHAPPELIJK WAARDEVOL AGRARISCH GEBIED
Voetbalclub St. Kornelis - Horebeke	Café t'Gaaiken Heerweg 42	LANDSCHAPPELIJK WAARDEVOL AGRARISCH GEBIED

Tabel 3: Overzicht van de aanwezige sport- en jeugdaccommodaties op het grondgebied van Horebeke

Speelruimte:

Binnen de gemeente bevinden zich geen openbare speelpleinen.

Wel zijn er heel sporadisch enkele open ruimten zonder infrastructuur beschikbaar voor de jeugd.

Jongerenwerking:

Er dient een onderscheid te worden gemaakt tussen voor- en naschoolse opvang, speelpleinwerking en sportkampen tijdens de schoolvakanties én jeugdverenigingen:

- De voor- en naschoolse opvang gaat sedert 14/04/2000 door in de vernieuwde lokalen van de vroegere gemeenteschool (Dorpsstraat 55/A). Deze buitenschoolse opvang staat in voor de opvang van kinderen tussen 2,5 en 12 jaar, en dit voor en na de schooluren, op woensdagnamiddagen, op schoolvrije dagen en tijdens de schoolvakanties. Opgemerkt dient dat de gemeente Brakel met ingang van 01/01/1998 de buitenschoolse kinderopvang heeft overgenomen (om financiële redenen) en instaat voor de organisatie van de kinderopvang. De overeenkomst met de gemeente Brakel bepaalt dat de gemeente Horebeke jaarlijks bijdraagt in de werkingskosten, loonkosten van het personeel, e.d. .
- Binnen de gemeente wordt er geen speelpleinwerking georganiseerd. Wel kan via bovenvermelde samenwerking worden deelgenomen aan de speelpleinwerking ingericht door de gemeente Brakel.
- Tijdens de schoolvakanties worden geen sportkampen aangeboden op het grondgebied van Horebeke.
- Jeugdverenigingen:

De gemeente Horebeke telt een 3-tal jeugdverenigingen:

- Jeugdclub Arcadia, Bovenstraat 2A, 9667 Sint-Kornelis-Horebeke. Open elke vrijdag- en zaterdagavond, tijdens schoolvakanties ook op zondagavond geopend,
- Jongensbeweging Corneliusboys, Bovenstraat 2A, 9667 Sint-Kornelis-Horebeke,
- Horebeekse jeugdvereniging, Bovenstraat 2A, 9667 Sint-Kornelis-Horebeke. Dit is een groep meisjes van 6 tot 16 jaar die ongeveer twee keer per maand samenkomt en jaarlijks op kamp gaat.

Verblijfsrecreatie:

Binnen de gemeente zijn momenteel enkele plaatsen met individuele verblijfsrecreatie aanwezig:

Hotel Elim, Dorpsstraat 30, 9667 Horebeke

Hotel 't Horenbecca, Kerkplein 11, 9667 Horebeke

Hoeve- en plattelandstoerisme

- Den Haegepreeck, Korsele 4 - 6, 9667 Horebeke
- Domein Roggeman, Dorpsstraat 57, 9667 Horebeke

Bed & Breakfast, Het Landhuis, Broekestraat 44, 9667 Horebeke

De gemeente beschikt zelf niet over een zonering voor verblijfsrecreatie, maar grenst wel in het noordoosten aan een gebied voor dagrecreatie (gelegen op het grondgebied van Sint-Blasius-Boekel).

Tenslotte is ook het begrip hoevetoerisme binnen de gemeente vertegenwoordigd, meer bepaald op de Hoeve Heertsbrugge (Den Daele 10) en Potjeslogting (Haaghoek 4).

Geplande openluchtinfrastructuur: Zie 4.3.1 BPA Rokegem

Kaart 16: Overzicht recreatieve voorzieningen

2.3 BEBOUWDE RUIMTESTRUCTUUR

(zie ook kaart 20)

Op 01/01/2006 was ongeveer 13,6% (ca. 152,23 ha) van de totale oppervlakte van de gemeente Horebeke bebouwd. Het merendeel ervan, ca. 99,37 ha, goed voor 65,28% van de totale bebouwde oppervlakte, wordt ingenomen door woongebied. Daarnaast wordt er ca. 3,32 ha ingenomen door nijverheidsgebouwen en terreinen en nog eens 4,13 ha door handelsgebouwen en terreinen. Openbare gebouwen en terreinen nemen ca. 3,97 of 2,6% van de totale bebouwde oppervlakte in.¹⁴

Hieruit blijkt duidelijk dat het wonen de belangrijkste functie vormt van de bebouwde ruimtestructuur in Horebeke. De structuur van het wonen kan en mag echter niet los gezien worden van de andere activiteiten van het dagelijkse leven. Onder wonen moet dus niet alleen het louter wonen maar ook de daaraan gekoppelde voorzieningen (bijv. handel, horeca, kerngebonden bedrijven) verstaan worden.

Horebeke wordt in twee verdeeld door de centraal gelegen heuvelrug. Deze heuvelrug wordt nog eens benadrukt door de N8 (Heerweg). Noordelijk hiervan bevinden zich een reeks historisch gegroeide woonlinten met daarin de belangrijkste woonconcentraties van de gemeente, zijnde Sint-Maria-Horebeke, Sint-Kornelis-Horebeke en Korsele. Typisch voor deze woonlinten is de kamstructuur van noordoost-zuidwest georiënteerde heuvelruggen die parallel lopen met de beekvalleien van de Perlinckbeek, Krombeek en de Peerdestokbeek.

Meestal werden deze woonlinten volgens het gewestplan ingekleurd als 'woongebieden met landelijk karakter'. Ze worden gevormd door een afwisseling van open en geschakelde bebouwing en soms ook bedrijven.

Opvallende lintbebouwing vinden we te Korsele, Rokegem, Broekestraat-Dorpsstraat, Meersestraat-Bovenstraat, Haaghoek, Heerweg (N8) en Groenstraat-Bosstraat.

¹⁴ Berekeningen FOD Economie Algemene Directie Statistiek

2.3.1 Wonen

BevolkingDemografische evolutie**Tabel 2: Samenstelling van de bevolking**

	1 januari 2000		1 januari 2006		Evolutie
	Aantal	% van het totaal	Aantal	% van het totaal	
Totale bevolking	1.968	100,0%	2.004	100,0%	↗
Bevolking < 20 jaar	430	21,8%	454	22,7%	↗↗
Bevolking ≥ 20 en ≤ 64	1.153	58,6%	1.135	56,6%	↘
Bevolking 65 jaar en +	385	19,6%	415	20,7%	↗↗
Mannen totaal	962	100,0%	978	100,0%	↗
Mannen < 20 jaar	208	21,6%	227	23,2%	↗↗
Mannen ≥ 20 en ≤ 64	598	62,2%	583	59,6%	↘
Mannen 65 jaar en +	156	16,2%	168	17,2%	↗↗
Vrouwen totaal	1.006	100,0%	1.026	100,0%	↗
Vrouwen < 20 jaar	222	22,1%	227	22,1%	↗
Vrouwen ≥ 20 en ≤ 64	555	55,2%	552	53,8%	→
Vrouwen 65 jaar en +	229	22,8%	247	24,1%	↗↗
Gemiddelde leeftijd	41		42		↗

↗↗ : +5% of meer; ↗ : +1% tot +5%; → : -1% tot +1%; ↘ : -1% tot -5%; ↘↘ : -5% of minder

Bron: FOD Economie, Statistiek en Economische Informatie

Als we naar de absolute cijfers kijken kunnen we besluiten dat de bevolking in Horebeke tussen 1 januari 2000 en 1 januari 2006 licht is toegenomen (+ 36 inwoners).

Wat hierbij opvalt is een eerder sterke toename in de leeftijdscategorieën < 20 jaar en > 65 jaar en een afname in de categorie hiertussen, die overeenkomt met de werkende beroepsbevolking.

De gemiddelde leeftijd van de inwoners van Horebeke is tussen 1 januari 2000 en 1 januari 2006 licht toegenomen, hetgeen erop wijst dat het fenomeen van de vergrijzing zich ook in Horebeke voordoet.

In het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (1997, deel 1B – prognoses, p. 230) lezen we dat de volgende 15 jaar de leeftijdsopbouw van de bevolking zal blijven wijzigen; de ontgroening en de vergrijzing zetten zich voort. In 2010 zal 1 op 4 inwoners in Vlaanderen ouder zijn dan 60 jaar. Over een kleine 20 jaar zal de bevolking ouder dan 60 jaar toegenomen zijn tot 1,5 miljoen (in Vlaanderen). Het aantal 80-plussers zal de volgende vijftien jaar ongeveer verdubbelen.

In het arrondissement Oudenaarde wordt een gemiddelde aangroei van de bevolking verwacht.

Sinds 1910 blijkt het aandeel van de jongste leeftijdsgroep bijna gehalveerd te zijn, terwijl het aandeel van de 65-plussers meer dan verdubbeld is.

Geboorten¹⁵

Er is geen algemene tendens in het geboortecijfer van Horebeke terug te vinden. Het geboortecijfer varieert van 29 geboorten in 1995 naar 19 geboorten in 2000. In 2005 werden 22 geboorten neergeteld.

Het geboortepercentage in 2005 t.o.v. de totale bevolking, bedraagt voor de gemeente Horebeke 1,11%. Dit cijfer ligt iets hoger dan dat van de provincie Oost-Vlaanderen, nl. 1,09%.

Sterften¹⁶

Het sterftcijfer in Horebeke toont evenmin een duidelijke evolutie nl. 32 sterfgevallen in 1995, 38 sterfgevallen in 2000. In 2005 werden 28 sterftegevallen genoteerd. Het sterftepercentage bedroeg in 2005 1,42%, dit is in vergelijking met de provincie Oost-Vlaanderen, nl. 0,99%, vrij hoog. Dit valt te verklaren door de relatief oudere bevolking van Horebeke.

Immigratie - Emigratie¹⁷

Tussen 1991 en 2004 is het migratiesaldo sterk gestegen.

Er valt voor de gemeente Horebeke een positief saldo waar te nemen van gemiddeld 7 personen per jaar.

JAAR	TOTAAL		NATUURLIJK VERLOOP			MIGRATIE			TOENAME
	Inwoners		Geboorten	Sterften	Saldo	Immigratie	Emigratie	Saldo	
	Gegeven	toename	Gegeven	Gegeven		Gegeven	Gegeven		absoluut
1991	1880		14	38	-24	97	102	-5	-29
1992	1875	-5	17	33	-16	80	82	-2	-18
1993	1872	-3	17	31	-14	98	100	-2	-16
1994	1874	2	16	39	-23	107	73	34	11
1995	1907	33	29	32	-3	95	79	16	13
1996	1924	17	23	36	-13	100	88	12	-1
1997	1935	11	27	29	-2	111	88	23	21
1998	1959	24	16	33	-17	91	89	2	-15
1999	1960	1	21	26	-5	98	90	8	3
2000	1968	8	19	38	-19	68	115	-47	-66
2001	1921	-47	17	26	-9	100	107	-7	-16
2002	1915	-6	23	32	-9	103	103	0	-9
2003	1916	1	17	30	-13	95	94	1	-12
2004	1975	59	20	28	-8	164	108	56	48
2005	2004	29	22	32	-10	139	110	29	19
Gemidd.	1925,67		19,87	32,2	-12,33	103,07	95,2	7,87	-4,67

Tabel 4: Immigratie en emigratie

¹⁵ Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie, FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie

¹⁶ Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie, FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie

¹⁷ Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie, FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie

Gezinnen¹⁸

Een belangrijke factor voor het bepalen van de kwantitatieve behoefte aan woningen is het aantal gezinnen. Als gezin wordt beschouwd een persoon die gewoonlijk alleen leeft, ofwel twee of meer personen, die al dan niet door familiebanden verbonden, gewoonlijk samenleven. In vergelijking met de periode tussen 1970 en 1981 hebben zich op Vlaams niveau tussen 1996 en 2004 een aantal bestaande trends doorgezet, maar hebben zich ook nieuwe ontwikkelingen voorgedaan:

- Jonge mannen verlaten op latere leeftijd de familiale woning. Zowel de verlenging van de schoolplicht, de toename van het aantal jongeren dat een hogere opleiding volgt, de moeilijkheden bij het vinden van een stabiele betrekking of gewoon de moeilijkheid om een betaalbare woonruimte te vinden, hebben hiertoe geleid. Deels omwille van andere motieven ontstaat hierdoor eenzelfde situatie dan in de jaren zeventig. Jonge vrouwen verlaten eveneens de familiale woning iets later dan voorheen, maar wonen in vergelijking met vroeger steeds meer zelfstandig als alleenstaande of als referentiepersoon van een gezin.
- Een duidelijke tendens is de toenemende versnippering van gezinnen ten gevolge van echtscheiding.
- Daarnaast kan ook worden vastgesteld dat nooit - gehuwden meer zelfstandig gaan wonen. Dat geldt zowel voor vrouwen als voor mannen.
- Tenslotte is er het fenomeen van de vergrijzing van de bevolking. De toenemende levensverwachting die gepaard gaat met een hoge zelfstandigheid tot op hogere leeftijd, maakt dat het aantal oudere gezinnen sterk is toegenomen.

JAAR	HOREBEKE				PROVINCIE OOST-VLAANDEREN.		
	Bevolking	Gezinnen	Gezinsgrootte	Gezinstoename	Bevolking	Gezinnen	Gezinsgrootte
1997	1935	676	2,86		1354737	539291	2,51
1998	1959	688	2,85	12	1357576	544048	2,50
1999	1960	699	2,80	11	1359702	549111	2,48
2000	1968	708	2,78	9	1361623	552599	2,46
2001	1921	700	2,74	8	1363672	557353	2,45
2002	1915	710	2,70	10	1366652	562077	2,43
2003	1916	708	2,71	-2	1370136	567579	2,41
2004	1975	718	2,75	10	1373720	572796	2,40

Tabel 5: Gezinnen

Van 1997 tot 2004 zien we in Horebeke een toename met 6%, zijnde van 676 naar 718 gezinnen of absoluut 42 gezinnen.

Gezinsgrootte¹⁹

We zien een toenemende gezinsverdunding van 1997 zijnde 2,86 tot 2,75 in 2004. De gemiddelde gezinsgrootte ligt voor Horebeke hoger dan het gemiddelde cijfer in Vlaanderen. In Vlaanderen ligt de gemiddelde gezinsgrootte in 1997 op 2,51 en in 2004 gaat dit naar 2,40.

¹⁹ Gegevens Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Administratie Planning en Statistiek

Bebouwing / woningen

Bebouwingsdruk²⁰

In de gemeente Horebeke stellen we vast dat op 1 januari 2006 13,6% van de totale oppervlakte bebouwd is. Op 1 januari 1996 daarentegen was er een bebouwde oppervlakte van ca 9,02%. De laatste 10 jaar is de bebouwing aldus met 4,58% toegenomen.

De bebouwde oppervlakte op 01/01/06 is als volgt opgedeeld:

- Woongebied	99,37 ha	65,3%
- Nijverheidsgebouwen en -terreinen	3,32 ha	2,2%
- Handelsgebouwen en -terreinen	4,13 ha	2,7%
- Openbare gebouwen en terreinen	3,97 ha	2,6%
- Terreinen voor gemengd gebruik	0,01 ha	0%
- Terreinen voor vervoer en telecommunicatie	36,82 ha	24,2%
- Terreinen voor technische voorzieningen	0,05 ha	0%
- Recreatiegebied en andere open ruimte	4,56 ha	3%
Totaal bebouwd	152,23 ha	

²⁰ Gegevens NIS: eodata

Woningbestand

Volgende tabel²¹ heeft een overzicht van het woningbestand (woningmutatiereserve niet inbegrepen).

Jaartal	Aantal bijgekomen woningen	Aantal afgebroken woningen
1996	8	1
1997	17	1
1998	8	1
1999	10	2
2000	9	3
2001	7	0
2002	4	3
2003	11	5
2004	13	4
2005	6	0
2006	9	0
2007	6	0
Totaal	108	20
SALDO	88	

Tabel 6 Kwaliteit van de woningen

De ouderdom van de woningen gaat nauw samen met de woningkwaliteit. In onderstaande tabel wordt het comfort van de woningen in de gemeente Horebeke vergeleken met dit van de woningen in de provincie Oost- Vlaanderen.

	<i>gemeente</i>		<i>provincie</i>	
	absoluut	relatief	absoluut	relatief
Woningen zonder centrale verwarming	266	37.4%	193,443	34.9%
Woningen zonder badkamer	49	6.9%	24,543	4.4%
Woningen zonder toilet	32	4.5%	15,049	2.7%

Tabel 7: De comfortklasse van de woningen²²

We merken op dat eind 2001 de gemeente Horebeke nog een achterstand heeft op het gebied van comfort van de woningen. Dit is uiteraard te verklaren door een groter aantal oudere woningen.

Er zal in de toekomst aldus nood zijn aan vervangingsbouw. Op korte en middellange termijn zullen heel wat inspanningen nodig zijn om het woningpatrimonium te vernieuwen of toch te verbeteren.

²¹ Gegevens NIS: ecodata

²² Gegevens NIS – gegevens op 1/10/2001

Sociale woningen / kavels²³

In de Vlaamse Ardennen, waartoe ook Horebeke behoort, is de sociale huisvestingsmaatschappij 'Vlaamse Ardennen' actief. Volgens de beschikbare gegevens zijn in de gemeente Horebeke door de sociale huisvestingsmaatschappij 'Vlaamse Ardennen' geen sociale huur- en koopwoningen (en appartementen) opgetrokken. Tevens beschikt deze sociale bouwmaatschappij niet over sociale bouwgrond op het grondgebied van Horebeke. Verder dient opgemerkt dat de gemeente Horebeke geen sociale woningen in eigendom heeft.

Via het nieuwe grond- en pandenbeleid is ook voor de gemeente Horebeke een bindend sociaal objectief vastgelegd – hiervoor wordt verwezen naar het punt 1.3 Sociale behoefte onder het hoofdstuk III Onderzoek naar de toekomstige ruimtelijke behoeften.

Zonevreemde woningen

De gemeente Horebeke heeft te maken met de problematiek van zonevreemde woningen. Zo komen er heel wat zonevreemde woningen voor aan de noordelijke rand van de gemeente, langs de N8 en in het gebied tussen de N8 en de Krombeek. Verder bevinden er zich nog enkele zonevreemde woningen tussen de uitgestrekte bebouwingslinten in het noorden van de gemeente. In het uiterste zuiden van de gemeente (ten zuiden van de Krombeek) treffen we dan weer weinig zonevreemde woningen aan.

Hieronder wordt een globaal overzicht gegeven van alle zonevreemde woningen in de volledige gemeente. In punt 2.5 werd deze problematiek reeds aangehaald per deelgemeente.

Volgende tabel moet een duidelijker overzicht geven betreffende de oppervlaktes van de percelen waar zonevreemde woningen gelegen zijn in functie van de bestemmingen volgens het gewestplan:

BESTEMMINGSZONE	AANTAL	
	Absoluut	Relatief
Woonuitbreidingsgebied	6	2,8
Parkgebied	1	0,5
Agrarisch gebied	113	53,1
Landschappelijk waardevol agrarisch gebied	89	41,7
Agrarisch gebied met bijzondere waarde	4	1,9
Totaal	213	100

Tabel 8: Zonevreemde woningen

Uit de cijfers uit de tabel blijkt dat:

- De meeste zonevreemde woningen (in oppervlakte) zich in agrarisch gebied bevinden, nl. 53,1%.
- Het aandeel zonevreemde woningen in landschappelijk waardevol agrarisch gebied ook zeer groot is (41,7%).

²³ Gegevens gemeente

Uit nader onderzoek betreffende het aantal zonevreemde woningen is gebleken dat er zich op het grondgebied van Horebeke een **213-tal** zonevreemde woningen bevinden.

Men dient hierbij wel een en ander te nuanceren. De zonevreemde woningen gelegen in woonuitbreidingsgebied volgens het gewestplan zijn niet zonevreemd ingevolge strijdige bestemming maar omdat de ordening van het woonuitbreidingsgebied nog niet vastligt. Bovendien is deze problematiek in voortdurende evolutie.

Sinds de opmaak van de gewestplannen in de jaren '70 is er voor tal van woningen de problematiek van zonevreemdheid ontstaan. Zonevreemdheid wil zeggen dat deze woningen, die ofwel reeds bestonden voor de wet op de stedenbouw van 1962, ofwel nadien werden opgericht met een behoorlijke bouwvergunning, in principe strijdig zijn met de bestemmingsvoorschriften van de geldende plannen van aanleg, bijvoorbeeld een particuliere woning gelegen in agrarisch gebied.

In de nieuwe codex 'ruimtelijke ordening' wordt rechtszekerheid geboden de toekomst van zonevreemde constructies.

Teneinde rekening te houden met de bestaande toestand op het terrein, zullen er kleine afwijkingen op dit decreet voorgesteld worden. Concreet dient in Horebeke de problematiek inzake zonevreemde woningen aangepakt te worden door de uitwerking van een gebiedsgerichte oplossing, afhankelijk van de deelgebieden van de agrarische structuur. Deze gebieden vormen immers de open ruimtestructuur alwaar de zonevreemde woningen in gelegen zijn.

Tenslotte dient opgemerkt dat het hier gaat om zonevreemde woningen die vergund zijn of geacht worden vergund te zijn.

2.3.2 Bedrijvigheid

De bedrijvigheid binnen de gemeente Horebeke is een verzameling van verschillende sectoren, waarbinnen de landbouwsector ruimtelijk de meest dominante is. Op 01/01/2006 waren er nog 42 land- en tuinbouwbedrijven actief in Horebeke.²⁴ Niettegenstaande Horebeke een uitgesproken landbouwgemeente is, zal uit de hierna volgende cijfergegevens blijken dat er eveneens andere sectoren van belang zijn.

Daartoe worden volgende sectoren dan ook individueel besproken en geanalyseerd:

- Landbouwbedrijvigheid
- Tuinbouwbedrijvigheid
- Ambachtelijke en industriële bedrijvigheid
- Handelsactiviteiten en diensten

Tewerkstelling van de inwoners van Horebeke

		1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Arbeidsmarkt - Algemeen	Aantal werkenden totaal SWSE	829,00	844,00	866,00	853,00	847,00	847,00	854,00	877,00	882,00

		1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	
Arbeidsmarkt - Tewerkstelling	Tewerkstelling in de secundaire sector	131,00	116,00	126,00	70,00	74,00	72,00	66,00	73,00	50,00	49,00	39,00	44,00	
	Tewerkstelling in de tertiare sector	129,00	130,00	139,00	140,00	153,00	172,00	166,00	155,00	157,00	146,00	139,00	141,00	
	Tewerkstelling in de (Medium)-hoog-technologische industrie	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	0,00	0,00	0,00	0,00	
	Tewerkstelling in de creatieve sector	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	0,00	1,00	0,00	0,00	0,00
	Tewerkstelling in de kennisintensieve diensten	8,00	8,00	9,00	13,00	11,00	17,00	16,00	18,00	22,00	20,00	19,00	20,00	

Bron: Lokale statistieken van de Vlaamse Overheid

Uit bovenstaande tabellen kunnen we vanaf 2002 de gestage toename van het aantal werkenden in Horebeke aflezen. In de secundaire sector is er tussen 1993 en 2004 een daling van 66% merkbaar. Wat de tertiare sector betreft is er in de periode 1993 tot 1998 een toename, daarna is er een terugval.

In januari 2004 bedroeg de tertiairiseringsgraad in Horebeke 74,5, in januari 2005 was dit al 78,1.²⁵

²⁴ Lokale statistieken – gegevens voor het jaar 2005

²⁵ VDAB – online cahiers

Het verschijnsel van tertiairsering komt niet alleen voor in Horebeke maar is typisch voor Vlaanderen. Dit effect kent velerlei oorzaken:

- Er is een grotere behoefte aan gespecialiseerde diensten in het bedrijfsleven.
- Het afstoten van de eigen dienstverlening binnen de industriële ondernemingen naar aparte dienstverlenende bedrijven.
- Grotere overheidstewerkstelling.

		1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Landbouw	Tewerkstelling - Aantal personen	93,00	88,00	87,00	88,00	82,00	83,00	82,00	75,00	81,00	79,00	62,00	64,00	65,00	56,00	63,00	62,00

Bron: Lokale statistieken van de Vlaamse Overheid

Sinds 1990 is er een dalende tendens merkbaar in het aantal personen dat in Horebeke tewerkgesteld is in de landbouw. Verder is ook de bedrijfsopvolging een specifiek probleem in de agrarische sector. Het zijn vooral de toekomstperspectieven en de overnameprijs die de belangrijkste problemen vormen voor de jonge landbouwer. Volgens de landbouwtelling van 2000 hadden slechts 5 van de 31 oudere bedrijfsleiders (50-plussers) een opvolger. Uitgedrukt in oppervlakte was er in 2000 ongeveer 232 ha landbouwgrond die geen bedrijfsopvolger had of ca. 24% van het globale areaal.

Juridische benadering van de sector bedrijvigheid²⁶

Horebeke behoort tot het gewestplan Oudenaarde, dat vastgelegd werd bij MB van 24 februari 1977. Het gewestplan legt de bestemming van de bodem éénduidig vast. We onderscheiden hier hoofdzakelijk agrarisch gebied. In 1999 is een wijziging van het gewestplan Oudenaarde doorgevoerd ten belope van ca. 35,2 ha.

Volgende zoneringen volgens het gewestplan waar binnen bedrijvigheid is toegestaan komen voor:

- Gebied voor ambachtelijke bedrijven of gebied voor kleine en middelgrote ondernemingen.
- Woongebied met landelijk karakter.

Opgemerkt dient dat in woongebieden met landelijk karakter eveneens diensten, handel, horeca, e.d., worden toegelaten voor zover deze geen verstoring van de omgeving tot gevolg hebben.

Voor wat betreft de open ruimte zoneringen kunnen de agrarische gebieden gebruikt worden voor de land- en tuinbouwbedrijven. Binnen de overige open ruimte zoneringen kunnen geen bedrijvigheden worden toegestaan. De bedrijven die binnen deze zoneringen gelegen zijn kunnen dan ook als zonevreemd worden beschouwd. Het zijn bedrijven die zich niet in een, volgens het gewestplan, geëigende zone bevinden. Alsook de bedrijven die zich in een geëigende zone bevinden maar niet meer kunnen uitbreiden op aanpalende gronden omdat deze gronden in een niet-geëigende zone liggen.

²⁶ Omzendbrief RO 2000/01 over het planologisch attest, het bedrijfs-BPA en het sectoraal BPA Zonevreemde bedrijven

Benadering per sector

Hierna volgt een benadering van de verschillende sectoren van bedrijven binnen de gemeente Horebeke:

Landbouwbedrijvigheid

Op 01/01/2006 waren er nog 42 land- en tuinbouwbedrijven actief in Horebeke.²⁷

	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Opp. cultuurgrond (in ha)	777,5 5	770,7 4	766,6 1	790,3 9	795,8 3	807,7 9	813,4 6	813,0 3	801,1 8	788,7 4	781,17	830,60	803,0 9	772,0 5	923,7 6	896,4 4

	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Aantal bedrijven meer dan 50 ha cultuurgrond	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	2,00	2,00	2,00	3,00	3,00	3,00	3,00	4,00	4,00	5,00	5,00
Aantal bedrijven met minder dan 10 ha cultuurgrond	26,00	24,00	23,00	25,00	26,00	27,00	23,00	18,00	19,00	18,00	17,00	15,00	15,00	15,00	17,00	17,00
Aantal bedrijven met 10 tot minder dan 30 ha cultuurgrond	26,00	23,00	23,00	22,00	22,00	18,00	18,00	18,00	16,00	16,00	14,00	18,00	20,00	18,00	17,00	16,00
Aantal bedrijven met 30 tot minder dan 50 ha cultuurgrond	4,00	6,00	6,00	6,00	6,00	7,00	7,00	7,00	6,00	5,00	6,00	5,00	2,00	1,00	4,00	4,00

Bron: Lokale statistieken van de Vlaamse Overheid

Niettegenstaande de bestaande tendens in grote delen van Vlaanderen waarbij het landbouwareaal vrij snel achteruit gaat, houdt het landbouwareaal in Horebeke vrij goed stand. Er is zelfs een toename merkbaar van 13% t.o.v. 1990. Wel zien we dat het aantal bedrijven is afgenomen, waardoor men kan besluiten dat de gemiddelde bedrijfsgrootte is toegenomen.

Situering

Het landbouwareaal situeert zich voor de gemeente Horebeke in hoofdzaak tussen de uitgestrekte bebouwingslinten in het noorden van de gemeente en langs de zuidelijke zijde van de N8 (weg Oudenaarde-Brakel). Daarnaast bevinden zich in de valleigebieden eveneens grote groeperingen aan landbouwarealen.

²⁷ Lokale statistieken – gegevens voor het jaar 2005

Juridische situering

Voor landbouw zijn de normale bestemmingen:

- agrarische gebieden (welke 49,7% van het grondgebied van Horebeke omvat)
- landschappelijk waardevolle agrarische gebieden (welke 38,1% van het grondgebied van Horebeke omvat)
- agrarische gebieden met landschappelijke waarde (welke 2,2% van het grondgebied van Horebeke omvat)

Opgemerkt dient dat landbouw ook perfect kan voorkomen in woongebied met landelijk karakter.

Tuinbouwsector

Horebeke wordt in het RSV op de kaart van de agrarische macrostructuur als 'gemeente met gemengde landbouw, waar zowel grondgebonden als grondloze agrarische bedrijven voorkomen' beschouwd.²⁸

De tuinbouwbedrijven in Horebeke leggen zich bijna uitsluitend toe op de fruitteelt in open lucht, waarvan de kweek van appels overheerst. Daarnaast is ook de fruitteelt in serres aanwezig, hiervan is het grootste percentage weggelegd voor de kweek van aardbeien.

Opvallend is het feit dat binnen de gemeente de sierteelt niet is vertegenwoordigd, alsook boomkwekerijen en tuinbouwzaden en -plantgoed.

Op het grondgebied van Horebeke worden er ongeveer 21,6 ha tuinbouwgronden uitgbaat. Dit omvat ongeveer een 4-tal bedrijven.

Teelten:	Oppervlakten in ha	Wat overheerst:
Fruitteelt (ol)	21,3	61% appels
Fruitteelt (s)	0,3	59% aardbeien
Sierteelt (ol)	0	-
Sierteelt (s)	0	-
Boomkwekerijen (ol)	0	-
Boomkwekerijen (s)	0	-
Tuinbouwzaden en -plantgoed (ol)	0	-
Tuinbouwzaden en -plantgoed (s)	0	-

Bron: NIS – landbouwstellingen van 2000

ol: open lucht; s: serres

Tabel 9: Teelten in de tuinbouw

Situering

Er komen enkele tuinbouwbedrijven voor op het grondgebied van Horebeke. In het uiterste noorden van de gemeente bevindt zich een groot tuinbouwbedrijf (ca. 5,3 ha), gelegen langs de Kromstraat. Daarnaast bestaan er nog enkele kleinere tuinbouwbedrijven die verspreid zijn over de gemeente.

Binnen de uitgestrekte bebouwingslinten bevinden zich enkele zeer kleine tuinbouwpercelen, het betreft hier in hoofdzaak hobbyteelten.

²⁸ Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, integrale versie conform B. VI. R. 23 september 1997

Ambachtelijke en industriële bedrijvigheid

Horebeke is geen uitgesproken industriële of bedrijfspgemeente en vervult dus geen belangrijke economische rol.

Er situeren zich slechts een zeer beperkt aantal kleine bedrijven. Middelgrote en grote bedrijven zijn er niet vertegenwoordigd.

Horebeke beschikt niet over omvangrijke oppervlakten bedrijventerreinen.

Er komen op grondgebied van de gemeente volgens het gewestplan geen industriezones voor.

Daarnaast telt Horebeke slechts één zone voor ambachtelijke bedrijven en KMO's volgens het gewestplan;

- Broekestraat.

Uit voorgaande cijfergegevens van het NIS kan men afleiden dat in de periode 1994-2000 het aantal vestigingen in de secundaire sector toeneemt, terwijl het aantal werknemers tijdens deze periode afneemt. Dit kan hoogstwaarschijnlijk worden verklaard door de automatisering binnen deze sector. Ook op provinciaal niveau is een sterke daling waarneembaar binnen de secundaire sector.

In de periode 1994-2000 zijn in Horebeke het meeste aantal vestigingen binnen de secundaire sector te vinden in de bouwnijverheid, maar het meeste aantal personen worden tewerk gesteld door de zuivelnijverheid. Opgemerkt dient dat de tewerkstelling in de zuivelnijverheid ondertussen sterk is gedaald ten gevolge van de sluiting van het melkbedrijf gelegen langs de Broekestraat (N454). Daarnaast stellen ook de voedingsmiddelen- en textielnijverheid een beperkt aantal mensen tewerk.

Situering

Echte concentraties aan bedrijven komen in de gemeente niet voor.

Wel zijn er een aantal verspreid liggende bedrijven, hoofdzakelijk gelegen binnen woongebied met landelijk karakter volgens het gewestplan. Deze vinden we meer bepaald langsheen de N8 (weg Oudenaarde-Brakel) en nabij het centrum van Sint-Maria-Horebeke en Sint-Kornelis-Horebeke.

Zoals reeds gezegd kan men binnen Horebeke dus niet spreken van een echte concentratie aan bedrijvigheid.

De KMO-zone 'Broekestraat' situeert zich net buiten het centrum van Sint-Maria-Horebeke, en wordt ontsloten door de Broekestraat (N454).

Opvallend is het feit dat deze KMO-zone reeds volledig is gerealiseerd. Opgemerkt dient dat de afbakening van deze bestaande KMO-zone in feite grotendeels een bevestiging is van een oude melkerij. Dit melkbedrijf was in het verleden een grote tewerkstellingspool in de gemeente. Ondertussen is de melkerij zelf verkocht aan de BVBA Vanderhaegen, Kerkgate 31 te Oudenaarde. De BVBA Vanderhaegen heeft op 28/11/2002 een milieuvergunning (klasse 2) gekregen voor het verwerken van aardappelen (wassen, schillen en versnijden), dit voor een termijn van 20 jaar. Verder zijn de hangaars en het administratief gebouw aangekocht door de BVBA Bouwwerken J. De Naeyer en Zoon, Veldstraat 4 te Zwalm.

Volgende zones kunnen eveneens bedrijvigheid voorzien voor zover deze geen verstoring van de hoofdfunctie van de zonering tot gevolg heeft.

- Woongebied met landelijk karakter

Bedrijven die voorkomen in volgende zones zijn principieel zonevreemd:

- Woonuitbreidingsgebied (indien niet in een verkaveling/BPA gelegen),
- Gebied voor gemeenschapsvoorziening
- Recreatiegebieden
- Groengebieden
- Agrarische gebieden
- Ontginningsgebieden
- Militaire gebieden

In Horebeke is een sectoraal BPA zonevremde bedrijven opgemaakt (goedgekeurd bij MB van 18/8/2003) waardoor de rechtsonzekerheid van deze bedrijven wordt verzekerd. Dit sectoraal BPA is vooral bedoeld als een voorafname op het gemeentelijk structuurplanningsproces ten behoeve van een dringende ruimtelijke problematiek, welke niet kunnen wachten op de afronding van het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan. In het sectoraal BPA wijst de afweging van het ruimtelijk kader uit of het bedrijf op de huidige locatie kan blijven bestaan, verder kan ontwikkelen of dient te worden geherlocaliseerd naar een industrie- of KMO-zone.

Opgemerkt dient dat in dit sectoraal BPA enkel ambachtelijke, industriële, agrarisch toeleverende én agrarisch verwerkende bedrijven kunnen worden opgenomen. Het is echter niet gericht op de horeca, diensten, landbouwbedrijven, recreatieve inrichtingen en/of kleinhandel. Om voor deze inrichtingen een ruimtelijke afweging te maken is immers een veel ruimer afwegingskader nodig (met name een visie op kleinhandel, recreatief medegebruik in open ruimte, op de landbouw, ...). In deze hypothese is het beter dit te kaderen in de opmaak van een gemeentelijk ruimtelijk structuurplan.

Opgemerkt dient dat een maximale zekerheid moet worden geboden voor bestaande vergunde gebouwen en voor gebouwen in ruimtelijk kwetsbare gebieden dienen begeleidende maatregelen te worden getroffen.²⁹

In het sectoraal BPA zonevremde bedrijven werd naar alle bedrijven van de gemeente Horebeke een enquêteformulier gestuurd. Van deze 27 bedrijven hebben er 20 geantwoord. Hiervan werden 12 bedrijven geselecteerd als potentieel te onderzoeken in dergelijk kader. Finaal kregen 6 bedrijven een oplossing door de goedkeuring van een bestemmingsplan met bijhorende stedenbouwkundige voorschriften. Hieronder wordt dan ook een gedetailleerd overzicht weergegeven van deze 12 bedrijven. De bedrijven die uiteindelijk in het sectoraal BPA weerhouden werden, zijn in grijs aangeduid. De bedrijven waarvoor geen oplossing moet gezocht worden of die een oplossing moeten krijgen buiten de sector bedrijvigheid (KMO) werden doorgedaald.

Kaart 18: Situering KMO-zone

²⁹ Persmededeling van de Vlaamse Regering i.v.m. zonevremde woningen, vergadering van 6 oktober 2000

	NAAM	ACTIVITEIT	GEWESTPLAN-BESTEMMING	OPP.	HERBESTEMD NAAR KMO OPP. ZONEVR. GEDEELTE
1	Blommaert Group NV	Installatie elektronica – onderhoud	W.L.K. + A.G.	4.200 m ²	854 m ²
Het bedrijf werd weerhouden in het sectoraal BPA zonevremde bedrijven.					
2	Bourdeaud'huy + Thienpont BVBA	Schrijnwerkerij	W.L.K. + A.G.		-
Het bedrijf heeft nog voldoende uitbreidingsmogelijkheid.					
3	De Bleeker Louis BVBA	Installatie elektronica	W.L.K. + L.W.A.G.	3.250 m ²	482 m ²
Het bedrijf werd weerhouden in het sectoraal BPA zonevremde bedrijven.					
4	De Vleeschauer Danny	Schrijnwerkerij	W.L.K. + L.W.A.G.	410 m ²	279 m ²
Het bedrijf werd weerhouden in het sectoraal BPA zonevremde bedrijven.					
5	Dirk Van Den Daele	Transport landbouwproducten	L.W.A.G.	8.090 m ²	4.476 m ²
Het bedrijf werd weerhouden in het sectoraal BPA zonevremde bedrijven.					
6	Hertegonne Rudy	Smidse	L.W.A.G.	2.153 m ²	1.323 m ²
Het bedrijf werd weerhouden in het sectoraal BPA zonevremde bedrijven.					
7	Stassen	Tuinaanleg en tuincentrum	A.G.		-
Kleinhandel kan niet worden opgenomen.					
8	Thienpont Dirk	Schrijnwerkerij	A.G.		-
Het is een nieuw bedrijf.					
9	Van Steenbrugge Marcel	Fruitteelt	A.G.		-
Tuinbouw kan niet worden opgenomen.					
10	Verstichelen BVBA	Handel in brandstoffen	W.L.K. + A.G.		-
Er zijn geen concrete uitbreidingsplannen. De noodzaak voor een uitbreiding in agrarisch gebied werd niet aangetoond.					
11	Vindevogel Aimé	Handel in aardappelen	A.G.	15.099 m ²	9.911 m ²
Het bedrijf werd uitgesloten bij goedkeuring van het sectoraal BPA zonevremde bedrijven.					
12	Vindevogel René BVBA	Transport	A.G.	7.755 m ²	3.677 m ²
Het bedrijf werd weerhouden in het sectoraal BPA zonevremde bedrijven.					

Tabel 10: Overzicht van de zonevremde bedrijven, onderzocht in het sectoraal BPA

(W.L.K.: woongebied met landelijk karakter, A.G.: agrarisch gebied, L.W.A.G.: landschappelijk waardevol agrarisch gebied)

Dit betekent dat er na de opmaak van het sectoraal BPA zonevreedde bedrijven nog 5 bedrijven zijn waarvoor geen oplossing kan gevonden worden op hun huidige locatie. Deze bedrijven moeten eventueel via structuurplanning een oplossing krijgen.

Het sectoraal BPA zonevreedde bedrijven werd goedgekeurd op 18/08/2003, met uitsluiting van het bedrijf Aimé Vindevogel.

Zie ook kaart 19 (Situering zonevreedde bedrijven)

Handel, horeca en diensten

Onder het begrip handel kan hier worden verstaan klein- en groothandelsbedrijvigheid, de activiteiten van deze bedrijven kunnen worden omschreven als "het wederverkopen op gewone wijze in eigen naam en voor eigen rekening, van goederen aan verbruikers en kleine gebruikers, zonder deze goederen behandelingen te doen ondergaan dan die welke in de handel gebruikelijk zijn".

Diensten omvatten gemeenschapsvoorzieningen of openbare diensten (niet-commerciële dienstverlening), medische diensten zoals dokters, private diensten bvb. advocaten, architecten, verzekeringen. Bedrijven die naar de bevolking toe diensten verlenen al dan niet tegen betaling. Deze diensten vervatten in hoofdzaak het verkopen van niet tastbare zaken.

Situering

De situering van zowel handel, horeca en diensten komen min of meer overeen. Deze concentreren zich in hoofdzaak in de dorpen. Daarnaast constateert men eveneens concentraties langs de N8 (weg Oudenaarde-Brakel).

De enige zonevreedde horecazaken die we in Horebeke aantreffen zijn café In Den Trap Op en restaurant De Rembrandt die zich in agrarisch gebied langs de N8 (Heerweg) bevinden.

Er zijn in Horebeke vier handelszaken die zonevreedde gelegen zijn. Het betreft Glorieus Eric, Marist Yves, Stassen en Van De Voorde Eric. Deze laatste twee zijn gelegen langs de N8.

Zie ook kaart 19 (Situering zonevreedde bedrijven)

2.3.3 Gemeenschapsvoorzieningen

Sint-Maria-Horebeke is de deelgemeente waar we de meeste gemeenschapsvoorzieningen aantreffen. Tegenover de kerk bevindt zich het gemeentehuis van Horebeke. De Post, de politie, de pastorie en een kleuter- en basisschool zijn in de Dorpsstraat op loopafstand van de kerk gelegen.

Achter de basisschool werden serviceflats voor bejaarden (Groen Dorp, Dorpsstraat 14) opgetrokken teneinde in te spelen op de nood naar alternatieve wooneenheden voor de oudere bevolking.

Ook het rusthuis 'Vlaamse Ardennen' (Kromstraat 5), gelegen in gehucht Vrijsbeke in het noorden van de gemeente, is een belangrijke gemeenschapsvoorziening voor de oudere bevolking. Bij de uitbreiding van het rusthuis begin jaren '90 werden een aantal werken niet overeenkomstig de afgeleverde bouwvergunning uitgevoerd. Hierover liep een rechtszaak, maar deze is ondertussen verjaard. De tuin van het rusthuis bevindt zich in agrarisch gebied. De rest van het rusthuis is gelegen in woongebied met landelijk karakter.

Aansluitend bij het centrum van Sint-Maria-Horebeke, achter het gemeentehuis, wordt via het BPA Rokegem de herlocalisatie van de voetbalvelden die zich momenteel te Stene bevinden voorzien. Naast twee wedstrijdvelden en een oefenveld is er in dit BPA ook ruimte voor een multifunctioneel speelterrein. Zo wil de gemeente tegemoetkomen aan de algemene schaarste aan jeugdvoorzieningen in Horebeke.

Tussen het gemeentehuis en het BPA Rokegem bevindt zich een gemeentelijke loods met daarbij aansluitend parkeergelegenheid. Deze loods bevindt zich voor het grootste deel in landelijk woongebied, maar zoals we op onderstaande figuur kunnen zien is een deel van het gebouw en de parking in agrarisch gebied gelegen. Omwille van de slechte bouwkundige staat van deze loods vroeg de gemeente in 2002 een vergunning aan voor het optrekken van een nieuwe loods, de aanleg van een oprit en de aanleg van parkeerplaatsen ten behoeve van het gemeentepersoneel.

Die vergunning werd afgeleverd door Stedenbouw Gent, maar omwille van de zonevreemdheid opnieuw ingetrokken door Stedenbouw Brussel. Hierdoor werden de reeds gestarte werken stilgelegd. Enkele weken later verkreeg de gemeente een nieuwe vergunning die quasi identiek was aan de eerst afgeleverde, met uitsluiting van een verharding in kasseien en grasdallen, achteraan het terrein (achter de loods). Niettegenstaande de loods intussen gerealiseerd is blijft het probleem van de gedeeltelijke zonevreemdheid bestaan en is de noodzakelijke ruimte maar deels aangelegd.

De deelgemeente Sint-Kornelis-Horebeke beschikt over een kerk, een school en een pastorie.

De gemeente Horebeke beschikt dus over 2 scholen (één in iedere deelgemeente), meer bepaald 2 kleuterafdelingen en 2 basisschoolafdelingen. In het algemeen kan men zeggen dat iedereen in het basisonderwijs terecht kan in de eigen deelgemeente en dit overwegend ook doet. Voor middelbaar en hoger onderwijs doet de gemeente beroep op buurgemeenten.

Voor een bibliotheek, een cultureel centrum en sportvoorzieningen zijn de inwoners van Horebeke aangewezen op de buurgemeenten. Wel vinden we in Korsele het protestants historisch museum 'Abraham Hans' terug. De bibliotheek van Zwalm is gelegen op ongeveer 6 km, die van Maarkedal op 7 km, die van Oudenaarde en die van Brakel allebei op ongeveer 8 km van Horebeke. Het dichtstbijzijnde cultureel centrum is dat van Oudenaarde, op ongeveer 7 km van Horebeke. Oudenaarde, Zottegem en Brakel beschikken over ruime sportvoorzieningen, ook Zwalm heeft zijn eigen sporthal.

2. 4 VERKEERSSTRUCTUUR

(zie ook kaart 21)

2. 4. 1 Autoverkeer

De N8 (weg Oudenaarde-Brakel) is de belangrijkste verkeersweg op het grondgebied van Horebeke. Deze weg doorsnijdt de gemeente van west naar oost en ligt op een centraal gelegen heuvelrug die de gemeente als het ware in twee delen verdeelt. Deze weg is van regionaal belang. Verder komen twee belangrijke aftakkingen van de N8 voor in Horebeke, namelijk enerzijds een weg langs Sint-Maria-Horebeke naar Sint-Blasius-Boekel (N454) en anderzijds een weg naar Schorisse (Stene). Hier liggen de intensiteiten beduidend hoger dan op alle andere wegen die het grondgebied van Horebeke doorkruisen.

Tenslotte doorkruisen een reeks kleinere wegen Horebeke die voor de ontsluiting en de bereikbaarheid van de dorpen instaan.

Concreet kunnen volgende belangrijke verkeerswegen op het grondgebied van Horebeke onderscheiden worden:

Secundaire wegen:

- De **N8** tussen de N48 (Brakel) en de N60 (Oudenaarde) wordt **als secundaire weg type II** geselecteerd. Deze heeft een verzamelfunctie voor regionaal verkeer en het kleinstedelijk gebied.

Lokale weg:

De plaatselijke wegen bestaan uit de ontsluitingswegen en de woonstraten.

Ontsluitingswegen:

- N454: zorgt vooral voor de ontsluiting van Sint-Maria-Horebeke (noord-zuid gericht),
- Stene: zorgt vooral voor de ontsluiting van het zuidelijk open ruimte gebied (noord-zuid gericht).
- Korsele – Sint-Maria-Horebeke (Korsele – Rokegem),
- Korsele – Sint-Denijs-Boekel (Korsele – Smarre - Broekestraat),
- Sint-Maria-Horebeke – Mater (Matersestraat),
- Sint-Kornelis-Horebeke – Zegelsem (Fronebroek – Haaghoek),
- Sint-Kornelis-Horebeke – N8 (Meersestraat – Bovenstraat),
- Sint-Kornelis-Horebeke – Sint-Denijs-Boekel (Meersestraat – Broekestraat).

Woonstraten:

Alle overige wegen.

2. 4. 2 Openbaar vervoer

Bus- en tramverbindingen:

Er zijn vier buslijnen en twee belbussen van De Lijn die de gemeente Horebeke doorkruisen.

Deze zijn:

- Lijn 16: Oudenaarde – Parike – Geraardsbergen
- Lijn 17: Oudenaarde – Lierde – Geraardsbergen
- Lijn 41: Zottegem – Oudenaarde
- Lijn 42: Horebeke – Mater – Oudenaarde
- Lijn 20: Belbus Zwalm – Zottegem
- Lijn 45: Belbus Horebeke – Oudenaarde

Treinverbindingen:

Er zijn geen treinverbindingen die de gemeente doorkruisen. De inwoners van Horebeke kunnen wel terecht in de stations van Oudenaarde (ca. 9 km), Zottegem (ca. 10 km) en Sint-Denijs-Boekel (ca. 6 km).

2. 4. 3 Fiets- en wandelroutes

Op het grondgebied van Horebeke situeert zich een wandelroute (Abraham Hans, 7 km) welke voorbij het geboortehuis, thans ingericht als museum, van de Vlaamse volksschrijver Abraham Hans (1882-1939) gaat. Deze wandelroute is gesitueerd over de gemeentes Horebeke (uiterste noorden) en Zwalm.

De Geuzenhoek-wandelroute start in Sint-Maria-Horebeke en loopt meteen richting Korsele, het hart van de Geuzenhoek. Die ontstond rond 1560 toen de protestanten uit Oudenaarde werden verjaagd en hun toevlucht zochten in de bossen van de Vlaamse Ardennen. Langs rustige paadjes gaat het daarna naar Sint-Kornelis-Horebeke. Je stapt langs de Haaghoek, bekend van de finale van de Ronde van Vlaanderen. Via de Hoogkoutermolen wandel je terug naar het vertrekpunt. De route is 15 km lang, maar kan verkort worden tot 7 of 9 km.

Daarnaast kan men ook via enkele bovengemeentelijke fietsroutes (Watermolenroute en mountainbikeroute) enerzijds in Sint-Maria-Horebeke en anderzijds in Sint-Kornelis-Horebeke het waardevolle patrimonium van de gemeente aansnijden.

Een opvallend element is verder de aanwezigheid van een doorsteek tussen de dorpen Sint-Maria-Horebeke en Sint-Kornelis-Horebeke.

Samengevat bevinden zich volgende bovengemeentelijke fiets- en wandelroutes op het grondgebied van Horebeke:

- Abraham Hans: 7 km, wandelroute,
- Watermolenroute: fietsroute,
- Mountainbikeroute: fietsroute.

2. 5 DE VERSCHILLENDE DEELRUIMTES VAN HOREBEKE

Vanuit de analyse van de verschillende deelstructuren (open ruimtestructuur, recreatieve structuur, bebouwde ruimtestructuur en verkeersstructuur) kunnen een aantal deelruimtes aangeduid worden, welke een ruimtelijk samenhangend geheel vormen. Deze ruimtes worden bepaald door de interactie van de verschillende elementen uit de deelstructuren.

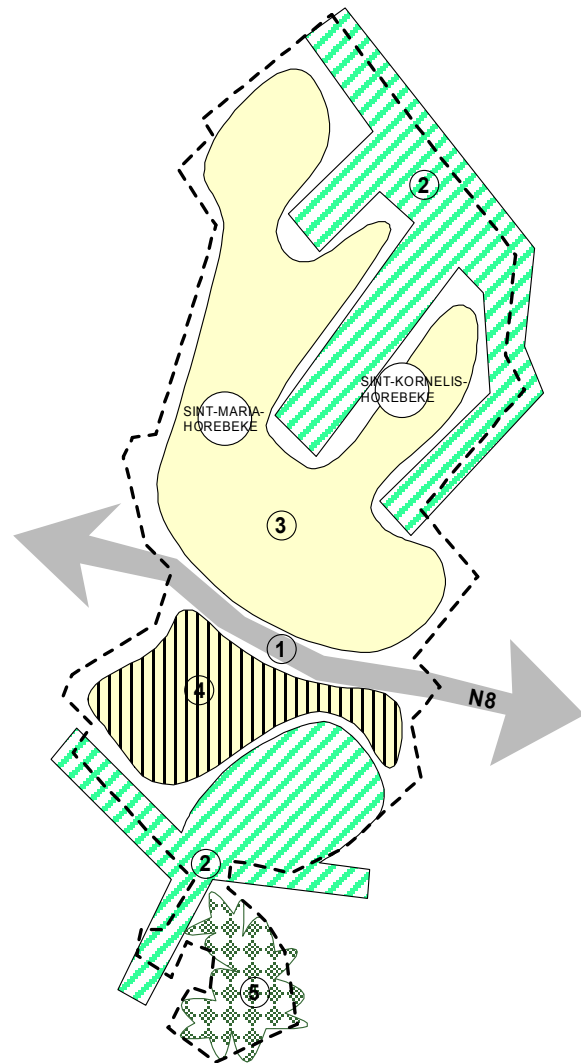
Horebeke wordt in twee delen opgesplitst door de N8 die gelegen is op een heuvelrug en ongeveer overeenstemt met de grens tussen het traditionele landschap van de Zwalmstreek in het noorden van de gemeente en de Vlaamse Ardennen in het zuiden van de gemeente. We zullen de N8 dan ook als een aparte deelruimte behandelen (1).

Een tweede belangrijke deelruimte zijn de valleien van de Perlinckbeek, Boekelbeek, Krombeek en Molenbeek met daarbij aansluitend het Burreken (2).

Tussen de vallei van de Boekelbeek-Perlinckbeek die noordelijke grens vormt van Horebeke en de N8 bevindt zich een gebied dat gekenmerkt wordt door historisch gegroeide lintbebouwing op heuvelruggen die parallel lopen met de noordoost-zuidwest gerichte valleitjes. (3) Hier treffen we ook de belangrijkste woonconcentraties van de gemeente, zijnde Sint-Maria-Horebeke, Sint-Kornelis-Horebeke en Korsele aan. Tussen de bebouwingslinten wordt op een intensieve manier aan land- en tuinbouw gedaan.

Het gebied dat zich tussen de N8 en de vallei van de Molenbeek-Krombeek bevindt (4) is sterk heuvelig. De steilere hellingen zijn voornamelijk met bossen en weiden bedekt, terwijl de zachtere hellingen grotendeels onder akkers liggen. Dit gedifferentieerd landschap brengt met zich mee dat er in dit gebied minder grote aaneengesloten landbouwcomplexen voorkomen.

Als laatste deelgebied beschouwen we tenslotte Foreest (5). Geografisch gezien sluit dit stukje Horebeke eigenlijk beter aan bij Maarkedal, waar het zowel ten oosten, zuiden en ten westen door wordt begrensd. Foreest staat zowel bij wandelaars als fietsers bekend als een echte 'kuitenbijter'. In dit steil gebied dat gelegen is in de ankerplaats van het Burreken komen verschillende waardevolle bossen voor.

2. 5. 1 De activiteitenas N8

De N8 (weg Oudenaarde-Brakel) is de belangrijkste verkeersweg op het grondgebied van Horebeke. Deze weg doorsnijdt de gemeente van west naar oost en ligt op een centraal gelegen heuvelrug die de gemeente als het ware in twee verdeelt. De N8 is van regionaal belang en werd geselecteerd als secundaire weg type II. Een knelpunt is het ontbreken van degelijke fiets- en voetpaden.

De enige zonevreemde horecazaken (café In Den Trap Op en restaurant De Rembrandt) die we in Horebeke aantreffen bevinden zich in agrarisch gebied langs de N8. Langs de N8 komen ook een aantal zonevreemde woningen³⁰ en bedrijven voor. De belangrijkste woonconcentraties bevinden zich ter hoogte van de kruising met de Dorpsstraat (N454) en aan de Bosstraat-Kruisstraat. Op het gewestplan wordt dit gedeeltelijk bevestigd door de zonering woongebied met landelijk karakter. Aan de N8 grenzen een aantal landbouwgronden die de voorbijganger een blik op het achterliggende landschap gunnen. Een belangrijke open ruimte die zich langs weerszijden van de Heerweg bevindt loopt evenwijdig met Kempeland (ten noorden van de Heerweg) en de Wafelstraat (ten zuiden van de Heerweg).

Volgens de Inventaris Onroerend Erfgoed komen er langs de N8 ook een aantal historisch belangrijke gebouwen voor:

- Heerweg 2: Gesloten hoeve rondom deels gekasseid en begraasd vierkant erf.
- Heerweg 12: Gesloten hoeve rondom deels gekasseid en deels gebetonneerd vierkant erf; vermoedelijk uit midden XIX met latere aanpassingen.
- Heerweg 16: Voormalig hoevetje met boerenhuis en stallen in L-vormige opstelling, in kern minstens uit XVIII, met latere aanpassingen.
- Heerweg 18: Gesloten hoeve uit XVIII rondom gebetonneerd vierkant erf.
- Heerweg 31: Gesloten hoeve, vlg. kadasterarchief van ca. 1874, rondom deels gekasseid vierkant erf beschaduwd door grote notelaar.
- Heerweg 45: Grotendeels verbouwde herberg z.g. "In den trap op", reeds aldus vermeld midden XIX.
- Ruitersstraat 1: Reeds in de legger van 1786 z.g. "De Ruyterije". Afgelegen hoeve van het gesloten type, gelegen aan het einde van de onverharde straat, een doodlopende zijstraat ten noorden van de Heerweg.
- Wafelstraat 1: Gesloten hoeve, vermoedelijk uit XVIII.

Kaart 22: Activiteitenas N8

³⁰ Omwille van de leesbaarheid werden hier enkel de zonevreemde woongconcentraties aangeduid. Voor een overzicht van alle zonevreemde woningen wordt verwezen naar kaart 30 – Zonevreemde woningen.

2. 5. 2 Valleien van de Perlinckbeek, Boekelbeek, Krombeek, Molenbeek en het Burreken

Deze valleien zijn belangrijke dragers voor de natuurlijke structuur in Horebeke.

Samen met de Perlinckbeek vormt de Boekelbeek de gemeentegrens tussen Horebeke en Zwalm. In deze vallei in het noorden van Horebeke treffen we langsheen Smarre enkele belangrijke woonconcentraties aan. Ook langs de Broekestraat die Sint-Maria-Horebeke verbindt met Sint-Blasius-Boekel komt aanzienlijk wat lintbebouwing voor. Naast een aantal zonevreemde woningen en een slagerij in de Broekestraat treffen we in de vallei van de Boekelbeek-Perlinckbeek-Krombeek geen andere zonevreemde functies aan. De Moldergemmolen net over de grens met Zwalm is een beschermd monument. Verder komen in deze vallei geen andere markante gebouwen of hoeves voor. Eigenlijk is dit logisch, aangezien de landbouwers vroeger enkel de hoger gelegen gronden uitkozen voor het vestigen van hun hoeves, de lagergelegen gronden langs de beken werden benut als grasweides.

De Perlinckbeek wordt in het PRS geselecteerd als structuurbepalend hydrografisch element. Ze valt op in het landschap door de beekbegeleidende bomenrij. De oostelijke dalwand, die het steilst is, vertoont verglijdingen en ligt onder grasland, met perceelsrandbegroeiing en enkele bospercelen. Op verschillende plaatsen komen, aan de westelijke, zacht hellende dalwand, de akkers tot aan de beek. In de Perlinckbeek is de potentie naar natuurontwikkeling toe zeer hoog, niettegenstaande de meeste graslanden in deze vallei sterk bemest en bijgevolg soortenarm zijn. In dit gebied komen lijnvormige kleine landschapselementen voor onder de vorm van bomenrijen, voornamelijk bestaande uit opgaande bomen (in hoofdzaak populieren) en in mindere mate uit knotbomen (in hoofdzaak wilgen).

Kleine landschapselementen (knotbomen) duiden het verloop van de noordoost-zuidwest gerichte Krombeek aan.

Langsheen de Boekelbeek, Perlinckbeek en Krombeek treffen we verschillende soortenrijke permanente cultuurgraslanden met relicten van halfnatuurlijke graslanden aan.

In het zuiden van de gemeente vormt de vallei van de Molenbeek-Krombeek de grens tussen Horebeke en Maarkedal. Deze vallei heeft een grote landschappelijke en natuurlijke waarde die in de toekomst gevrijwaard en ondersteund moet worden. In deze vallei komen een aantal biologisch zeer waardevolle gebieden voor. Zo treffen we op de noorderflank van de vallei beukenbossen met hyacint, eiken-haagbeukenbossen met soms populier en een alluviaal essen-olmenbos aan. Op de zuidelijke flank komen enkele kleine vochtige, licht bemeste graslanden, beukenbossen met hyacint, één elzen-essenbos van bronnen en bronbeken en enkele eiken-haagbeukenbossen met wilde hyacint voor. Enkele van deze bossen werden op het gewestplan gezoneerd als bosgebied.

In de vallei van de Molenbeek komen enkele alleenstaande zonevreemde woningen³¹ voor, maar verder geen andere zonevreemde activiteiten. Binnen dit gebied is het enige historisch waardevolle gebouw volgens de Inventaris Bouwkundig Erfgoed een afgelegen grote gesloten hoeve in de Wafelstraat 5.

Het Burreken wordt door de kleine Krombeek, die door een vijftal bronhoofden gevoed wordt, doorsneden. Deze bronnen bevinden zich in een grote kom waaraan de naam 'Burreken' ontleend is. Van op de hogere gebieden, onder akkerland, heeft men een weids uitzicht, terwijl in de depressies het landschap erg gesloten is door perceelsrandbegroeiing rond vochtige weiden en (bron)bossen. Dit gebied werd reeds in detail besproken in 2.1.3. Natuurlijke structuur.

³¹ Omwille van de leesbaarheid werden hier enkel de zonevreemde woonconcentraties aangeduid. Voor een overzicht van alle zonevreemde woningen wordt verwezen naar kaart 30 – Zonevreemde woningen.

Kaart 23: Vallei van de Perlinckbeek en Boekelbeek

Kaart 24: Vallei van de Molenbeek, Krombeek en het Burreken

2. 5. 3 Landbouwgebied met verschillende straatdorpen

Dit gebied wordt gekenmerkt door het voorkomen van een aantal gave, open koutergebieden, maar eveneens de aanwezigheid van een aantal meer versnipperde landbouwgronden. Langs de Dorpsstraat, Broekestraat, Bovenstraat en Meersestraat bevindt zich historisch gegroeide lintbebouwing op heuvelruggen die parallel lopen met de noordoost-zuidwest gerichte valleitjes. In de Inventaris Bouwkundig Erfgoed³² zien we dat de Dorpsstraat eigenlijk een aaneenschakeling is van historisch waardevolle gebouwen:

- Nr. 2: Café, winkel en sedert 1882 smidse van de familie Van Schorisse, nog als zodanig in gebruik.
- Nr. 3: Zuivelfabriek
- Nr. 12: Parochiezaal, nu z.g. "De Kroon", en vroegere toneelzaal.
- Nr. 14: Nu "Vrije Basisschool Horebeke" en "Rustoord St.-Jozef". Stichting van het Klooster van St.-Jozef in 1887 door de pastoor en de Zusters van VII Weeën van Sint-Maria-Oudenhove, oprichting van rustoord in 1888.
- Nr. 17: Herenhuis. Tevens beschermd als monument.
- Nr. 19: "Dekenij", Pastorie. Tevens beschermd als monument.
- Nr. 25: Woning, vml. hoeve. Tevens beschermd als monument.
- Nr. 29-31: Twee woningen, vml. gesloten hoeve. Tevens beschermd als monument.
- Nr. 30: Nu z.g. "Hotel Elim", voorheen z.g. "Villa Wel Tevreden". Neoclassicistisch herenhuis gebouwd door toenmalige notaris-burgemeester J.-E. De Beer ca. 1883. Tevens beschermd als monument.
- Nr. 32: Gerenoveerd dorpshuis, voorheen café "'t Hofken" (tot 1983). Tevens beschermd als monument.
- Nr. 35: Voormalig winkelhuis.
- Nr. 38: Gesloten hoeve. Tevens beschermd als monument.
- Nr. 39: Herenhuis. Tevens beschermd als monument.
- Nr. 40: Voormalige hoeve, nu gerenoveerde dorpswoning.
- Nr. 41: Voorheen winkel en herberg z.g. "In den Casino"
- Nr. 44: Landhuis, voorheen z.g. "De Notelaar". Tevens beschermd als monument.
- Nr. 46: Herenhuis, voorheen z.g. "Villa Ten Broeck", gebouwd in 1900-1902 door vrederechter O. Vanderdonck.
- Nr. 48: Woning
- Nr. 53: Herenhuis
- Nr. 55: Voormalige gemeentelijke lagere jongensschool met aansluitend schoolhuis. Tevens beschermd als monument.
- Nr. 57: Z.g. "Domein Roggeman", voorheen "Villa Roman".
- Nr. 65: Recent gerenoveerd villaatje
- Nr. 67: Herenhuis. Tevens beschermd als monument.
- Nr. 70: Voormalige hoeve van het gesloten type, gerenoveerd boerenhuis achterin begraasd erf, van de straat afgesloten door voormalige schuur en poortgebouw.
- Nr. 76-78-80: Typische rijkswachtkazerne van 1912, bestaande uit drie gerenoveerde rijkswachterwoningen.

³² Vlaams Instituut voor Onroerend Erfgoed

- Nr. 88: Herenhuis
- Nr. 95: Voormalige "Samenwerkende Melkerij De Maagd", cf. opschrift op twee arduinen gevelstenen, coöperatieve zuivelfabriek opgericht in 1896. In 1951 overgebracht naar de nieuwe melkerij, Dorpsstraat nr. 3.

Daarnaast komen in dit gebied tussen de N8 en de vallei van de Boekelbeek – Perlinckbeek nog een reeks historisch waardevolle gebouwen voor:

- Parochiekerk O.-L.-Vrouw-Hemelvaart op het kerkplein van Sint-Maria-Horebeke. Tevens beschermd als monument.
- Kerkplein 3: Gemeentehuis en Vrederecht. Tevens beschermd als monument.
- Kerkplein 5-7: Twee woningen
- Kerkplein 9: Oorspronkelijk "Vrederecht" van het kanton Sint-Maria-Horebeke, tot de bouw van het nieuwe vrederecht-gemeentehuis (nr. 3) in 1895.
- Kerkplein 11: Café-restaurant z.g. "'t Horenbecca". Tevens beschermd als monument.
- Koning Willemdreef 2: Gemeenschapslokaal, z.g. "De Oude Kerk"
- Koning Willemdreef 4: Voormalige hoeve en deels z.g. "Oude Tempel" en vergaderplaats van de protestanten tot de bouw van de z.g. "Oude kerk" ernaast in 1795, vermoedelijk gebouwd in 1788-89.
- Korsele 4: Vakantiewoning "Den Haegepreeck", voorheen hoeve
- Korsele 19: Huis
- Korsele 27: Huis en winkeltje z.g. "Gastvrije Aarde"
- Korsele 28: Semi-gesloten hoeve
- Korsele 34: Villaatje
- Korsele 36: Voormalige hoeve met losse bestanddelen
- Korsele 39: Protestantse Evangelische kerk
- Korsele 40: Pastorie van de protestantse gemeenschap
- Korsele 45: Villa
- Korsele 47: Dorpswoning
- Korsele 51: Dorpswoning
- Kromstraat 3: Gerenoveerd boerenhuis
- Kromstraat 28: Gebouw, vml. boerenhuis
- Meersestraat 24: Gesloten hoeve
- Vrijsbeke 7: Gebouw, vml. gesloten hoeve
- Vrijsbeke 8: Hoevetje met woonhuis
- Bovenstraat 2-4: Woonhuis nu gesplitst in twee woningen
- Bovenstraat 8: Hoevegebouwen
- Bovenstraat 24: Voormalige gemeenteschool, opgericht ca. 1862 en als dusdanig in gebruik tot de bouw van een nieuwe school op de hoek met Sint-Kornelisplein in 1906. Nu aangepast tot schrijnwerkerij.
- Buikberg 1: Z.g. "Buikberghoeve"
- Buikberg 2: Semi-gesloten hoevecomplex
- Buikberg 6: Vml. Boerenarbeidershuisje
- Buikberg 8: Vml. hoeve met losse bestanddelen
- Buikberg 12: Villa
- Buikberg 14: Semi-gesloten hoeve

- Haaghoek 2: Vml. hoeve
- Haaghoek 4: Gesloten vierkante hoeve
- Haaghoek 6: Gesloten hoeve, nu z.g. "Stokerij Hoeve"
- Hoogkouter 2: Landelijke woning in de stijl van een typisch Vlaams boerenhuis, gebouwd ca. 1926 door de molenaarsfamilie naast het oude molenaarshuis.
- Hoogkouter 4: Z.g. "Hoogkoutermolen", ook z.g. "Reus van Horebeke". Tevens beschermd als monument.
- Hoogkouter 6: Vml. molenaarswoning
- Kempeland 10: Vml. hoeve
- Koekoekstraat 3: Vml. hoeve met losse bestanddelen
- Koekoekstraat 17: Vml. hoeve
- Koekoekstraat 20: Kleine dorpswoning
- Koekoekstraat 22-24: Gekoppelde huisjes
- Ommegangstraat 2: Vml. boerenhuis + kapel
- Ommegangstraat 3: Voormalige pastorie. Tevens beschermd als monument.
- Ommegangstraat 12: Hoeve met woonhuis
- Sint-Kornelisplein: Parochiekerk St.-Kornelis Tevens beschermd als monument.
- Sint-Kornelisplein 1: Klooster van Minderbroeders, z.g. "De Vluchtheuvel", en Vrije Basisschool
- Sint-Kornelisplein 4: Vml. gemeentehuis en café tot 1968
- Sint-Kornelisplein 6: Woonhuis
- Sint-Kornelisplein 18: Hoekhuis
- Sint-Kornelisplein 20: Complex gebouwen
- Sint-Kornelisplein 28: Woonhuis
- Abraham Hansstraat 1: Z.g. "Protestants Historisch Museum Abraham Hans"
- Abraham Hansstraat 4: Gerenoveerd boerenhuis van vml. hoevetje
- Broekestraat 14: Huis en bijgebouwen, vml hoeve en café
- Broekestraat 101: Vml. hoeve

Omdat de straatdorpen Sint-Maria-Horebeke, Sint-Kornelis-Horebeke en Korsele van groot belang zijn voor de gemeente bespreken we ze hieronder meer in detail.

Sint-Maria-Horebeke (zie ook kaart 26)

Sint-Maria-Horebeke is de best uitgeruste deelgemeente van Horebeke. In Sint-Maria-Horebeke is langs de Broekestraat de enige KMO-zone van Horebeke gevestigd. Momenteel wordt deze KMO-zone ingenomen door een 2-tal bedrijven, zijnde de BVBA Vanderhaegen en BVBA Bouwwerken J. De Naeyer en Zoon.

Het dorpsbeeld van Sint-Maria-Horebeke wordt bepaald door een lintbebouwing aan weerszijden van de Dorpsstraat en het ontbreken van een eigenlijk dorpsplein. De meeste culturele activiteiten worden dan ook gehouden op het Sint-Kornelisplein te Sint-Kornelis-Horebeke.

Rond de kerk treffen we een bakkerij, een taverne, een kledingwinkel en enkele artsenpraktijken aan. In de onmiddellijke nabijheid van dit centrum vinden we een bankkantoor, De Post, een voedingswinkel, een apotheek, een kapsalon, een garage, een hondenclub, een hotel-restaurant en een kleuter- en basisschool. Achter de basisschool werden serviceflats voor bejaarden opgetrokken teneinde in te spelen op de nood naar alternatieve wooneenheden voor de oudere bevolking.

De inwoners van Horebeke zijn voor de meeste van hun aankopen aangewezen op beter uitgeruste buurgemeenten als Oudenaarde en Brakel.

Aansluitend bij het centrum van Sint-Maria-Horebeke, achter het gemeentehuis, werd via het BPA Rokegem de uitbouw van openlucht sportinfrastructuur voorzien, dit onder de vorm van twee voetbalterreinen, één oefenveld, een multifunctioneel speelterrein en parkeermogelijkheden.

Historisch is Sint-Maria-Horebeke ontstaan op een heuvelrug, hetgeen ons een verklaring biedt voor het lintbebouwingspatroon dat we vandaag nog aantreffen. Tussen de lintbebouwing treffen we nog enkele open ruimten met weidse zichten op het achterliggende landschap aan.

De bebouwing wordt gekarakteriseerd door verschillende typen, die de weerspiegeling zijn van een concentratie van woonhuizen voor notabelen naast enkele hoeven en arbeiderswoningen. De boerenhuisjes en een hoevecomplex overheersen het dorpsbeeld. Deze gebouwen zijn in oorsprong 18e eeuws. Er is telkens, zoals gebruikelijk in de Vlaamse Ardennen, een hoogstamboomgaard en een groentetuin aangelegd bij het erf. De erfbeplanting bestaat verder uit hagen, kaphagen en knotbomen die als afsluiting van het erf werden aangeplant en uit alleenstaande gekandelaarde lindebomen. De herenhuizen zijn laat 18e eeuws tot 19e eeuws en van het meer stedelijke type met twee verdiepingen, met classicistisch geïnspireerde en doorgaans bepleisterde gevels en voor het huis een voortuin. Verder treft men in de dorpskom enkele woningen in landhuisstijl aan die in een ruim park met tuinpaviljoenen gelegen zijn. De Onze-Lieve-Vrouwekerk van 1789-1790 is een uniek voorbeeld van een laat-18e eeuws kerkgebouw dat niet het resultaat is van successieve verbouwingen maar als één geheel werd geconcipeerd. Het landschapsbeeld tegenover Ferraris is nog vrij intact gebleven. Sint-Maria-Horebeke is op deze kaart reeds als een lintbebouwing te zien.

Noemenswaardig zijn verder nog het kasteelpark van "Domein Roggeman" langs de Dorpsstraat en een holle weg te Rokegem.

Sint-Kornelis-Horebeke (zie ook kaart 27)

Sint-Kornelis-Horebeke wordt voor het eerst vermeld in 1155 als "Horebeke sancti Cornelii". Deze deelgemeente is gegroeid rond een 2-tal noordoost-zuidwest gerichte assen, zijnde de Meersestraat-Bovenstraat en Ommegangstraat-Koekoekstraat.

In het centrum van Sint-Kornelis-Horebeke vinden we de parochiekerk Sint-Cornelius en het Sint-Gertrudisklooster dat stamt uit de 18e eeuw. De witgeschilderde Sint-Corneliuskerk werd eveneens in de 18e eeuw meerdere malen verbouwd. De kerk, de pastorie en het klooster met hun omgeving werden beschermd als dorpszicht (11/05/1983). Op de Hoogkouter vinden we een korenwindmolen met molenhuis.

De meeste culturele activiteiten die plaatshebben in Horebeke worden georganiseerd op het Sint-Kornelisplein. Rond dit plein zijn de meeste dienstverlenende functies, met name een school, een handelszaak en een ontmoetingscentrum gevestigd. Iets verderop zijn langsheen de Meersestraat een groothandel in eieren, een fruithandel en een kapsalon gevestigd.

Sint-Kornelis-Horebeke draagt als enig dorp de naam van zijn patroonheilige Sint-Cornelius. De Heilige Cornelius wordt vereerd tegen kinderziekten. Jaarlijks wordt op Pinksteren zijn feest gevierd.

Op zondag vindt er na de eucharistieviering een auto-, motor- en fietsenwijing plaats. In de namiddag wordt de jaarlijkse ommegang met het beeld van de Heilige Cornelius gehouden.

Deze ommeegang wordt opgeluisterd door de Koninklijke Harmonie St.-Cecilia en eindigt met een speciale kinderzegening in de kerk.

Opvallend is verder het feit dat kleine landschapselementen (knotbomen) het verloop van de noordoost-zuidwest gerichte Kullaarsbeek aanduiden.

Tenslotte zijn er tussen de bebouwing langsheen de Meersestraat-Bovenstraat nog verschillende doorzichten alsook een 2-tal boomgaarden.

Korsele (zie ook kaart 28)

Korsele is een gehucht gelegen in het noorden van Horebeke dat werd beschermd als dorpsgezicht (13/10/1986). Korsele is een Romaans toponiem uit de Merovingische periode, afgeleid van het latijnse "curticella" (kleine hoeve).

In het gehucht Corseele of Korsele, nu gevormd door Korsele, Koning Willemdreef en Abraham Hansstraat, bevindt zich de zogenaamde 'Geuzenhoek', waarschijnlijk de enige protestantse gemeenschap in Vlaanderen die zich onafhankelijk handhaafde sinds de 16e eeuw. Samen met de protestantse kerken van Mater, Melden, Meilegem, Nukerke, Oudenaarde, Etikhove en Ronse vormde deze gemeenschap de zogenaamde 'Vlaamse Olijfberg'. Deze naam komt van Lodewijk van Nassau (1602- 1665) omwille van de toestand van verdrukking en minoriteit waarin zij leefden. De eerste protestantse kerk, nu de zogenaamde 'De Oude Kerk', dateert uit 1795 en bleef in gebruik tot de bouw van de neogotische kerk in 1872, de zogenaamde 'De Nieuwe Kerk'. In 1819 werd een schooltje met onderwijzerswoning gebouwd, in 1824 volgde de aanleg van een kerkhof. Later kwam er ook een pastorie. Elk jaar op 15 augustus heeft sinds 1903 in de tuin van deze pastorie de Vlaamse Zendingsdag plaats.

De protestantse school en onderwijzerswoning, geboortehuis van de schrijver Abraham Hans, zijn thans het Protestants Historisch museum. Deze protestantse wijk vertoonde tot voor kort een gaaf dorpsbeeld met typische kleine bakstenen huisjes onder pannendaken uit eind 19e en begin van 20e eeuw in een omhaagde tuinen en oudere hoeven en boerenhuizen, die doorgaans aangepast zijn. De 'Oude Tempel', een voormalige hoeve, was de tempel en de vergaderplaats voor de protestanten tot de bouw van de "Oude Kerk" ernaast in 1795. Dit gebouw dateert vermoedelijk uit 1788-1789. Het werd in de 19e eeuw bewoond door de koster en is via een deur verbonden met het kerkgebouw. De "Oude Kerk" werd in 1794- 1795 gebouwd. Het was het eerste echte kerkgebouw voor de protestanten van de 'Vlaamse Olijfberg'. Het werd aan het einde van een openbare weg gebouwd, volgens de voorschriften van het Edict van Tolerantie van 1781, zonder de uiterlijke kentekenen van een kerkgebouw, toren of klokken, werd het aangebouwd tegen de zijgevel van een bestaand huis. Het gebouw was in gebruik tot aan de inwijding van de nieuwe kerk in 1872. Nu is het een gemeenschapslokaal. De zogenaamde 'De Nieuwe Kerk', een protestantse evangelische kerk, is vlak naast de 'Oude Kerk' gelegen. Het omringde kerkhof is aan drie zijden ommuurd. Ten noordwesten van de tempel staat twee treuressen en een treurbeuk met zware stam van ongeveer 4,5 meter omtrek, een der oudste treurbeuken van het land uit midden de 19e eeuw, met aan de wortels een ingegroeide grafsteen uit 1867. De hervormde kerk is in 1872 in neogotische stijl gebouwd. Het eenbeukig bakstenen gebouw heeft een eenvoudig interieur zonder heiligenbeelden of decoratie. De pastorie van de protestantse gemeenschap is in oorsprong 18e eeuws en werd in 1942 aangepast en in 1951 en 1965 hersteld. De voortuin is omhaagd.

Korsele is gelegen in een sterk golvend landschap, bijna bovenop een heuvelkam. Deze heuvels liggen parallel, met ertussen telkens een beekvalleitje. Deze valleitjes wateren naar de Perlinckbeek af. De toestand op de kaart van Ferraris toont ons een straat met enkele bebouwingselementen, kleine regelmatige percelen met perceelsrandbegroeiing langs de straat en achter de bebouwing. De natte weilanden zijn in het oostelijk gedeelte van de ankerplaats aanwezig. Dezelfde situatie bij Vandermaelen, de bebouwingsdichtheid stijgt heel licht en er zijn minder perceelsranden. De heuvelruggen liggen onder akkerland (kouters) en zijn van oudsher open gebied.

In Korsele is tevens het enige bos van betekenis in het noorden van de gemeente gesitueerd (langsheen Vrijsbeke). Op de hoek van Vrijsbeke-Korsele (aanpalend aan het bos) is het bedrijf Blommaert NV (16-tal werknemers) gevestigd.

Het open ruimte gebied tussen Korsele en het gehucht Vrijsbeke wordt gekenmerkt door talrijke kleine landschapselementen. Langs de Kromstraat, de Abraham Hansstraat en Korsele treffen we holle wegen aan.

Tenslotte vernoemen we het rusthuis 'Vlaamse Ardennen', dat gevestigd is aansluitend bij het gehucht Vrijsbeke.

De voorkomende zonevreemde activiteiten³³ (lees bijna uitsluitend wonen) binnen deze deelruimte grenzen onmiddellijk aan (of zijn uitlopers) de bestaande structuur.

Omringende landbouwgebied

Het omringende landbouwgebied wordt in hoofdzaak gekenmerkt door intensieve land- en tuinbouw, waarbij de weides zich voornamelijk in de uitlopers van de vallei van de Boekelbeek, de Kullarsbeek en de Perlinckbeek bevinden.

Binnen de lintbebouwing zijn nog diverse doorzichten naar het achterliggende landschap, holle wegen en structurerende kleine landschapselementen aanwezig.

Op de vlakkere hellingen vinden we nog 3 open koutergebieden terug, zijnde het gebied rond de Tissenhovemolen, het gebied rond de Hoogkoutermolen en het Groteveld.

Tissenhovemolen

De Tissenhovemolen heeft de oudste voorgeschiedenis van alle nog bestaande Vlaamse windmolens. De huidige staakmolen dateert van 1768. Hij werd vermoedelijk naar hier overgebracht van een lager gelegen kouter in het noordoosten, op ca. 350 meter van de huidige. Deze molen bevindt zich op 105 meter boven de zeespiegel. Omwille van zijn uitzonderlijke ligging en panorama, de torens van Gent en Deinze zijn met het blote oog zichtbaar, gebruikten de Duitsers hem in de Tweede Oorlog als uitkijkpost. Op 28 maart 1956 werd de molen beschermd als monument.

³³ Omwille van de leesbaarheid werden hier enkel de zonevreemde woongebieden aangeduid. Voor een overzicht van alle zonevreemde woningen wordt verwezen naar kaart 30 – Zonevreemde woningen.

De molenweg, de kasseiweg De Jagerij, werd op 30.04.2004 beschermd als monument. In 1975-'76 onderging de molen een ingrijpende, maalvaardige restauratie.

Hoogkoutermolen

Aanvankelijk stond in dit open, lichtgolvend landschap een staakmolen. Deze werd in 1816-'18 herbouwd als een stenen grondzeiler om graan te malen en olie te slaan. Later werd het uitsluitend een graanmolen. De molen maalde tot rond 1949 met één roede. In 1972 werd er kortstondig een café ingericht, vooraleer ervan een buitenverblijf werd gemaakt en de molen aldus een woonfunctie kreeg.

Kaart 25: Landbouwgebied met verschillende straatdorpen

Kaart 26: Sint-Maria-Horebeke

Kaart 27: Sint-Kornelis-Horebeke

Kaart 28: Korsele

2. 5. 4 Landbouwgebied met steilranden

Dit gebied wordt gekenmerkt door een aantal steile heuvels en steilranden die enerzijds bebost zijn, en aldus minder geschikt zijn voor veeteelt en akkerbouw. Ze zijn vaak begroeid met bosjes of worden begraasd. Zoals reeds gezegd zijn deze steilranden gevoelig aan grondverschuivingen.

Anderzijds is er ook het open koutergebied dat via een open ruimte corridor aansluit bij de omgeving van de Hoogkoutermolen.

Méér dan in het noorden van de gemeente moet de landbouw hier een evenwicht zoeken met de aanwezige natuurwaarden.

In dit gebied komen enkele belangrijke woonconcentraties³⁴ voor, met name langs de Kruisstraat-Bosstraat en te Stene.

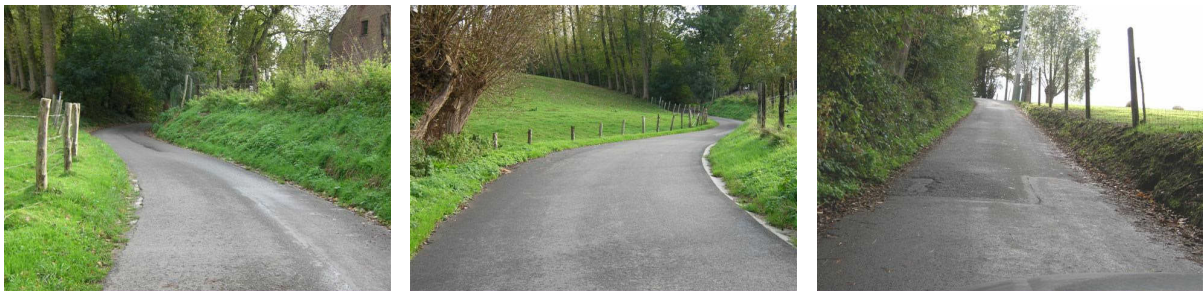
In de Inventaris Bouwkundig Erfgoed worden volgende gebouwen als waardevol vernoemd:

- Bogaardsveld 4: Nu z.g. "Ter Linde", voormalig hoevetje nu ferme.
- Den Daele 8: Hoeve met losstaande bestanddelen uit XVIII, toegankelijk via ijzeren hek.
- Den Daele 10: Mooi gelegen voormalig hoevetje uit XIX in glooiend landschap, aangepast tot ferme.
- Stene 1: Voormalige hoeve, gerenoveerd oud boerenhuis met achtergevel naar de straat en later bijgebouwde dienstgebouwen.
- Stene 9: Vrij grote hoeve, in kern minstens uit XVIII. Nu gesloten hoeve met bakstenen bedrijfsgebouwen onder zadeldaken (golfplaten, oorspronkelijk met stro) rondom rechthoekige gekasseide binnenplaats.
- Bosstraat 27: Hoeve van het gesloten type uit XVIII, aangepast in midden XIX en naar verluidt na brand van 1948. Bakstenen hoevegebouwen rondom vierkant, grotendeels begraasd erf, met recent gerenoveerd boerenhuis.
- Wafelstraat 1: Gesloten hoeve

2. 5. 5 Foreest

Tenslotte bespreken we het gebied dat zich ten zuiden van de vallei van de Molenbeek-Krombeek bevindt. Dit stukje van Horebeke wordt aan drie zijden omgeven door Maarkedal. Er komen een aantal belangrijke bossen voor die ook op het gewestplan als dusdanig bestemd zijn. Samen met Ganzenberg (Maarkedal) zijn er in dit gebied zeker mogelijkheden op vlak van bosuitbreiding.

Bepaalde stukken van Foreest zijn holle wegen en worden geflankeerd door kleine landschapselementen.

Enkele impressies van Foreest (Bron: www.climbbybike.com)

³⁴ Omwille van de leesbaarheid werden hier enkel de zonevreemde woongconcentraties aangeduid. Voor een overzicht van alle zonevreemde woningen wordt verwezen naar kaart 30 – Zonevreemde woningen.

In de Hessestraat nr 2, op de grens met Schorisse, bevindt zich een voormalige gesloten hoeve met indrukwekkend boerenhuis en schuin op de hoek ingeplante wegkapel. Verder komen er in dit gebied nog enkele zonevreemde woningen³⁵ voor, van echte woonconcentraties is echter geen sprake. Andere zonevreemde activiteiten komen in dit gebied niet voor, het is duidelijk dat de natuurfunctie hier primeert.

Kaart 29: Landbouwgebied met steilranden

Kaart 30: Foreest

³⁵ Omwille van de leesbaarheid werden hier enkel de zonevreemde woongconcentraties aangeduid. Voor een overzicht van alle zonevreemde woningen wordt verwezen naar kaart 30 – Zonevreemde woningen.

III ONDERZOEK NAAR DE TOEKOMSTIGE RUIMTELIJKE BEHOEFTE

1 WOONBEHOEFTE

Belangrijk bij het voeren van een gericht woonbeleid in de gemeente is een inzicht in de vraag (behoefte) en het aanbod van wooneenheden. Door een confrontatie tussen de demografische behoefte en de juridisch beschikbare bouwmogelijkheden kunnen eventueel nieuwe locaties voor wonen worden gezoneerd, geënt op de ruimtelijke kernprincipes van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen.

De gemeente Horebeke behoort volledig tot het buitengebied.

1.1 INVENTARISATIE BESCHIKBARE BOUWMOGELIJKHEDEN³⁶

Hierna zullen we een overzicht geven van de theoretisch beschikbare gronden (situatie maart 2002). Er werd een opsplitsing gemaakt in volgende categorieën:

- Percelen gelegen in niet-vervallen goedgekeurde verkavelingen.
- Percelen gelegen langsheen een uitgeruste weg in woonzones en woonuitbreidingsgebieden.
- Niet-uitgeruste terreinen in woonzones en woonuitbreidingsgebieden.

1.1.1 Bouwmogelijkheden in niet-vervallen goedgekeurde verkavelingen

Het betreft de niet-bebouwde bouwpercelen in goedgekeurde verkavelingen. Het aantal niet-bebouwde bouwpercelen in goedgekeurde verkavelingen bedraagt **61** eenheden.

1.1.2 Percelen gelegen langsheen een uitgeruste weg

Voor de bepaling van het potentieel aantal woningen langs uitgeruste wegen werden de percelen op een fictieve wijze verkaveld. Als perceelsbreedte geldt 15 m, 10 m of 6 m, respectievelijk voor open, halfopen of gesloten bebouwing.³⁷ Bij de fictieve verkaveling werd rekening gehouden met het soort bebouwing dat reeds aanwezig is in de omgeving.

Het potentieel aantal woningen langs uitgeruste wegen in woonzones (excl. woonuitbreidingsgebieden) volgens het gewestplan bedraagt **78** eenheden.

Het potentieel aantal woningen langs uitgeruste wegen in woonuitbreidingsgebieden volgens het gewestplan bedraagt **0** eenheden.

³⁶ Zie kaarten Bijlage 3

³⁷ Richtlijnen omzendbrief RO 97/03.

1. 1. 3 Niet-uitgeruste terreinen in woongebied

In het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen geldt voor het buitengebied een indicatieve woningdichtheid van 15 woningen/ha.

Het potentieel aantal woningen in binnengebieden in woonzones (excl. woonuitbreidingsgebieden) volgens het gewestplan bedraagt **1** eenheid.

Het potentieel aantal woningen in binnengebieden in woonuitbreidingsgebieden volgens het gewestplan bedraagt **27** eenheden.

1. 1. 4 Actualisatie tot 2007

Sinds de opmaak van de inventarisatie onbebouwde percelen zijn er reeds volgend aantal percelen bebouwd:

- 2003: 5
- 2004: 7
- 2005: 6
- 2006: 9

Dit is een totaal van 27 woongelegenheden (waarvan ca. ½ gerealiseerd in goedgekeurde verkavelingen).

1. 1. 5 Effectieve bouwmogelijkheden 2007 - 2017

In de praktijk echter zien we dat er weinig of geen bouwpercelen op de markt zijn. De richtlijnen betreffende de opmaak van woonbehoeftestudies geven duidelijk aan met welke percentages men rekening moet houden teneinde uit te rekenen hoeveel percelen er tegen 2017 op de markt zullen komen. Er wordt gerekend met een periode van 10 jaar vertrekkende van 2007.

1. Van de bestaande juridische voorraad wordt gesteld dat slechts 30% van de vrijliggende percelen in woonzones en 80% van de vrijliggende percelen in goedgekeurde verkavelingen de komende 10 jaar kunnen bijdragen ter realisatie van de behoefte aan bijkomende wooneenheden.

Voor Horebeke betekent dit:

$$- [79 (78 + 1) - 12 \text{ gereal. 2002 tot 2007}] \times 30\% = 20 \text{ percelen}$$

$$- [61 - 15 \text{ gereal. 2002 tot 2007}] \times 80\% = 36 \text{ percelen}$$

$$\underline{\text{Totaal}} = 56 \text{ percelen voor de komende 10 jaar}$$

Dit betekent een totaal van ca. 56 percelen die tegen 2017 op de markt zullen komen.

2. De woonuitbreidingsgebieden, gelegen in het buitengebied, zullen pas kunnen aangesneden worden indien er een behoefte kan aangetoond worden. (zie 1.2.1)

1. 2 BEREKENING VAN DE BEHOEFTE AAN BIJKOMENDE WOONGELEGENHEDEN

Voor de berekening van de behoefte aan bijkomende woongelegenheden in het buitengebied wordt vertrokken van een gesloten bevolkingsprognose (zie bijlage achteraan); d.w.z. dat er enkel rekening gehouden wordt met de bestaande bevolking en de eigen demografische processen van de interne bevolking.

Concreet betekent dit dat er in het buitengebied geen rekening mag gehouden worden met een behoefte aan bijkomende woningen voor immigratie. Enkel bijkomende woongelegenheden ten behoeve van bvb. gezinsverdunding, vergrijzing, enz. mogen in rekening gebracht worden.

Geraamde toekomstige evolutie van het aantal inwoners

Het centrale vertrekpunt van elke prognose is de huidige bevolkingsomvang- en samenstelling. De vooruitberekening van de woonbehoeften impliceert inzicht in de evolutie van de bevolking, zowel wat de totale omvang als wat de structuur betreft.

De meest recente cijfergegevens geven voor de gemeente Horebeke een bevolking van 2.004 personen (01/01/2006) aan; hetgeen een stijging is van 124 personen ten overstaan van 1991 (01/01/1992).

In de meest recente bevolkingsvooruitzichten worden door het N.I.S. Planbureau tot 2050 in totaal 12 verschillende prognoses uitgewerkt. Deze prognoses gaan uit van verschillende ontwikkelingen in de sterftekansen, de vruchtbaarheid, de interne migraties en de externe migraties. Eén van deze prognoses wordt een referentieprognose genoemd en bevat een stel hypothesen die als de meest waarschijnlijke worden beschouwd.

Deze hypothesen zijn:

- de sterftekansen dalen verder, maar het dalingsritme vertraagt. Tussen 1991 en 2011 verhoogt de levensverwachting voor mannen en voor vrouwen
- het gemiddeld aantal kinderen blijft onveranderlijk gelijk per vrouw. Dit impliceert dat het aandeel vrouwen dat op latere leeftijd een kind krijgt, toeneemt.
- de interne migraties blijven op het peil van de periode 1988-1991
- het extern migratiesaldo bedraagt voor Vlaanderen 1 000 personen per jaar

Op basis van de gegevens van het jaar 1992 is een projectie gemaakt van de bevolking tot in het jaar 2017. Deze projectie werd gemaakt met de 'Cohort Survival Methode' en dit met vijfjaarlijkse leeftijdsgroepen.

Methodiek:

De totale bevolking van het jaar 1991 (op 01-01-1992) werd vooreerst onderverdeeld in twee groepen (mannen en vrouwen) omdat de levensverwachting van deze groepen verschillend is.

Een verdere onderverdeling van elke groep in verschillende leeftijdscategorieën laat toe de specifieke evolutie van elke categorie afzonderlijk te bekijken en te projecteren.

De totale demografische studie is gebaseerd op de overlevingskans van elke leeftijdscategorie tot de volgende leeftijdscategorie; m.a.w. het aantal personen (t.o.v. het totaal in een bepaalde leeftijdscategorie) die de volgende categorie zal bereiken. Voor de berekening van de overlevingskans van elke leeftijdscategorie werd het gemiddelde leeftijdsspecifiek sterftcijfer in het Vlaams gewest voor elke leeftijdscategorie gebruikt.

Voor de projectie van de eerste leeftijdscategorie (0 tot 4 jarigen) werd een berekening gemaakt aan de hand van de leeftijdsspecifieke vruchtbaarheidscijfers bij vrouwen van 15 tot 49 jaar.

Resultaten:

Zowel bij de mannelijke als bij de vrouwelijke bevolking zien we een vrij sterke daling van het totaal aantal personen tussen 1991 en 2011.

De veroudering van de bevolking komt bij de prognoses van de mannelijke en vrouwelijke bevolking duidelijk naar voren. Bij de bevolking boven de 55 jaar merkt men een vrij sterke stijging in het geprojecteerde aantal personen. Bij de bevolking onder de 30 jaar ziet men dan weer een sterke daling van het geprojecteerde aantal personen.

Geraamde toekomstige evolutie van het aantal gezinnen

De ontwikkeling van het aantal gezinnen is een zeer belangrijk element in de opmaak van een woonbehoeftestudie; het aantal woningen dat nodig is, is immers een rechtstreeks gevolg van het aantal gezinnen.

Niet enkel het aantal gezinnen is belangrijk, maar ook de evolutie van de gezinsgrootte is een belangrijk feit. De steeds afnemende gezinsgrootte heeft namelijk op termijn een verkleining van de nodige woonoppervlakte per gezin tot gevolg. M.a.w. de behoefte aan kleinere, sociale woningen zal groter worden.

Om de evolutie van de gezinnen binnen een tijdspanne van 20 jaar zo getrouw mogelijk weer te geven werd gebruik gemaakt van de 2^e prognose. Deze prognose komt het best overeen met het werkelijke, huidig aantal gezinnen, de gezinsverdunding en de taakstelling van de provincie Oost - Vlaanderen.

Bij prognose 2 is voor de projectie van het aantal gezinnen tot het jaar 2011 rekening gehouden met het aantal gezinshoofden in een bepaalde leeftijdscategorie. Deze prognose gaat uit van de hypothese dat de ontwikkelingen, die zich tussen 1981 en 1991 hebben voorgedaan, zich in de periode 1991 – 2007 (resp. 2017) zullen verderzetten. Concreet wil dit zeggen dat jongeren steeds later het ouderlijk gezin verlaten, dat de trend tot versnippering van gezinnen op actieve leeftijd zich verderzet omwille van het groeiend aantal echtscheidingen en dat ouderen door een betere gezondheid ook op hoge leeftijd langer zelfstandig kunnen leven

De vooruitberekening van het aantal gezinnen (of gezinshoofden) is gebeurd aan de hand van gegevens van het rijksregister (01-01-1992).

Rekening houdend met de bedoeling van de projectie der gezinshoofden is een onderscheid tussen mannelijke en vrouwelijke gezinshoofden niet noodzakelijk; elk gezin heeft immers een woonst nodig.

Methodiek:

Vooreerst werd de totale bevolking van het jaar 1991 die in particuliere gezinnen leeft gedeeld door het aantal gezinshoofden. Deze berekening gebeurde voor elke leeftijdscategorie; waardoor men voor elke groep een bepaald leeftijdsspecifiek gezinsscijfer verkrijgt.

Het aantal personen dat in particuliere gezinnen leeft werd procentueel uitgedrukt, gebruik makend van deze gegevens van het rijksregister. Dit percentage werd over de gehele projectie gelijk gehouden, aangezien er geen ingrijpende maatregelen te verwachten zijn die de huidige tendens zouden veranderen.

Het berekende leeftijdsspecifiek gezinsscijfer werd nadien vermenigvuldigd met het geprojecteerde bevolkingsaantal in de betreffende leeftijdscategorieën. Wanneer er dan ook nog rekening gehouden wordt met het percentage van personen die in particuliere gezinnen leeft, krijgen we een duidelijk beeld van de te verwachten gezinnen.

Samen met het voorgaande werd ook nog de gemiddelde gezinsgrootte berekend door het totaal aantal personen in de betrokken jaren te delen door het aantal gezinnen.

Resultaten:

Ondanks het feit dat de totale bevolking over de verschillende projecties heen een daling kent, merken we een stijging op van het aantal gezinnen. Deze stijging is te wijten aan een stijgend aantal echtscheidingen, het vroeger en langer zelfstandig gaan wonen van de jongeren en aan de vergrijzing van de bevolking. De daling van de gezinsgrootte is een feit.

Voor de tabellen van de bevolkingsprognose: zie bijlage 2

Behoeftte aan bijkomende woongelegenheden in het buitengebied binnen deze planperiode (tot 2007)

De behoefte aan bijkomende woningen tijdens de periode 1991-2007 is gelijk aan de som van het aantal bijkomende gezinnen vanuit een gesloten prognose. Hierop wordt een correctie met betrekking tot de frictieleegstand doorgevoerd. Om de behoefte te kennen van 2005 – 2007 worden de reeds verwezenlijkte woningen gedurende 1991-2005 afgetrokken. Concreet betekent dit :

- Aantal bijkomende gezinnen vanuit een gesloten prognose:	+42
- Berekende behoefte, rekening houdende met de frictieleegstand (3%):	+44
- Gerealiseerde woningen tijdens de periode 1992 – 2005:	- 114
- Behoeftte aan bijkomende wooneenheden (in het buitengebied)	Geen
- periode 2005 – 2007:	

Tabel 11: Behoeftte aan bijkomende woningen in het buitengebied tot 2007

In het provinciaal ruimtelijk structuurplan werd een taakstelling van 92 bijkomende woonentiteiten gedurende de periode 1991 – 2007 voorzien.

Als men rekening houdt met het feit dat er reeds ca. 114 woongelegenheden gebouwd zijn, dan kan men eenvoudig resulteren dat deze taakstelling reeds volledig ingevuld werd en er bijgevolg geen behoefte meer is om bijkomende woonuitbreidingsgebieden aan te snijden voor particuliere woningen. De bestaande juridische voorraad (bvb percelen gelegen in woongebied) blijven wel bebouwbaar.

Behoeftte aan bijkomende woongelegenheden in het buitengebied tot 2017³⁸

De behoefte aan bijkomende woningen tijdens de periode 1991-2011 is gelijk aan de som van het aantal bijkomende gezinnen vanuit een gesloten prognose. Hierop wordt een correctie met betrekking tot de frictieleegstand doorgevoerd. Om de behoefte te kennen van 2007 – 2017 worden de reeds verwezenlijkte woningen gedurende 1991-2007 afgetrokken. Concreet betekent dit:

- Aantal bijkomende gezinnen vanuit een gesloten prognose:	+66
- Berekende behoefte, rekening houdende met de frictieleegstand (3%):	+68
- Gerealiseerde woningen tijdens de periode 1991 – 2007:	- 129
- Behoeftte aan bijkomende wooneenheden (in het buitengebied)	Geen
- periode 2007 – 2017:	

Tabel 12: Behoeftte aan bijkomende woningen in het buitengebied tot 2017

³⁸ De verschillen met het goedgekeurde woonbehoefte studie zijn te wijten aan de doorgevoerde correcties i.v.m. de gezinsverdunning (nu toegepast zoals in RSV – zie P 171)

Ook wanneer men de berekening van de behoefte aan bijkomende woongelegenheden maakt tot 2017, zien we dat de behoefte al ingevuld is, en er bijgevolg geen nieuwe woonuitbreidingsgebieden zullen moeten aangesneden worden voor particuliere woningen. De bestaande juridische voorraad is dus ruim voldoende om de nood aan nieuwe woongelegenheden op te vangen.

1.3 SOCIALE BEHOEFTE

Voor de sociale behoefte wordt verwezen naar het grond- en pandenbeleid en de nieuwe regels inzake sociale huisvesting. Volgende cijfers geven een overzicht van het bindend sociaal objectief voor de gemeente Horebeke:

Als een gevolg van het Grond- en Pandendecreet krijgen de gemeenten een doelstelling inzake sociale woningbouw: het bindend sociaal objectief bestaande uit sociale huurwoningen, sociale koopwoningen en sociale kavels.

Aangezien Horebeke volgens de nulmeting **minder dan 9%** sociale **huurwoningen** heeft (**0%**), is het objectief sociale huur van toepassing en ook de inhaalbeweging voor gemeenten met minder dan 3% sociale huurwoningen. Volgens de doelstelling voor Oost-Vlaanderen (9918 huurwoningen) en de verdeelformule van het decreet komt dit neer op:

- **verdeling** sociaal objectief: 12 sociale huurwoningen te realiseren voor 2020;
- **inhaalbeweging**: 6 sociale huurwoningen voor 2025;
- **totaal: 18** sociale huurwoningen.

De verdeling van de doelstelling **sociale koopwoningen** en **sociale kavels** moet door de deputatie van de provincie gebeuren, zodat de aantallen hier nog niet vaststaan. Het voorstel van de provincie Oost-Vlaanderen voor Horebeke is (cf. schrijven van de provincie aan de gemeente van begin augustus 2009):

- **4,87 sociale koopwoningen**
- **0,28 sociale kavels.**

1.4 BESLUIT

Wanneer er van een interne behoefte van de gemeente Horebeke uitgegaan wordt, zullen de bestaande onbebouwde percelen voldoende zijn om aan de particuliere behoefte van de huidige inwoners tot 2017 te voldoen.

Er is aldus geen onmiddellijke behoefte is om woonuitbreidingsgebieden aan te snijden voor particuliere woningen vóór 2017.

Niettegenstaande uit de woonbehoeftestudie blijkt dat Horebeke theoretisch geen behoefte heeft aan particuliere woningen en kavels tot 2017, zal er in de gemeente aandacht moeten besteed worden aan toekomstige sociale projecten. Hierbij moeten we rekening houden dat sociale woningen gemeenschappelijk gebouwd worden.

De gemeente Horebeke beschikt over één woonuitbreidingsgebied van ca. 4,6 ha, gelegen nabij het centrum van Sint-Maria-Horebeke. Een gedeelte hiervan is reeds ingevuld door een verkaveling. Een ander gedeelte is gebruikt voor het invullen van woongelegenheden voor ouderen. De VZW Huyze St. Jozef heeft recent een 50-tal woongelegenheden voor bejaarden gerealiseerd, aanpalend aan het huidige rusthuis, binnen een gedeelte van het woonuitbreidingsgebied en naast de huidige verkaveling. Het betreft enerzijds de hervestiging van de bejaarden uit het rusthuis St. Jozef en anderzijds een beperkte capaciteitsuitbreiding. Het huidige rusthuis (ongeveer 30 bedden) wordt omgevormd tot een dienstencentrum voor de achterliggende wooneenheden.

De oppervlakte van het resterend gedeelte bedraagt ca. 1,8 ha en kent momenteel een agrarisch gebruik. Rekening houdend met een indicatieve woningdichtheid van 15 woningen/ha (richtcijfer voor het buitengebied) levert dit een 27-tal woningen op.

Voor de realisatie van het bindend sociaal objectief kan de aansnijding van deze woonuitbreidingsgebieden wel een uitkomst bieden. (zie hiervoor ook de kadasterplannen in bijlage waarop ook de vrijliggende percelen en verkavelingen aangeduid werden).

Zoals reeds vermeld hebben de sociale huisvestingsmaatschappijen die op Horebeke werkzaam zijn geen grondreserves.

Om de open ruimte maximaal te behouden, wordt een beleid van verdichting van de dorpen vooropgesteld:

- Het bebouwen van vrije bouwrijpe percelen binnen de bestaande juridische voorraad.
- Inbreiden op de niet-bouwrijpe gronden binnen de juridische voorraad.
- Het stimuleren van grotere bebouwingsdichtheden en andere woontypologieën. Door de vergrijzing van de bevolking is er een toenemende vraag naar specifieke wooncomplexen met gemeenschappelijke voorzieningen (bijv. serviceflats).

Gezien de omvang en de aanwezige voorzieningen werd Sint-Maria-Horebeke in het Provinciaal Ruimtelijk Structuurplan geselecteerd als hoofddorp. M.a.w. de verdere ontwikkeling van wonen dient zich in of aan deze kern te voltrekken (binnen de bestaande juridische voorraad). Enkel op die manier kan de open ruimte maximaal gevrijwaard worden van verdere aantasting door woonbebouwing.

Buiten Sint-Maria-Horebeke moet inbreiding gestimuleerd worden, doch verdere uitbreiding is niet aangewezen.

2 BEDRIJVEN

2.1 BIJKOMENDE BEHOEFTE AAN BEDRIJVENTERREINEN

De gemeente Horebeke beschikt slechts over één KMO-zone volgens het gewestplan. Deze is 1,7 ha groot en reeds volledig benut.

Om de behoefte aan bijkomende bedrijventerreinen te berekenen, moet men enerzijds de behoefte aan bedrijventerreinen voor bestaande bedrijven berekenen, en anderzijds de behoefte inzake nieuwe bedrijventerreinen voor nieuwe bedrijven.

Zowel het uitbreiden van bestaande bedrijven als het opstarten van nieuwe bedrijven is sterk conjunctuurgebonden. De prognose en berekening van de bijkomende behoefte aan bedrijvenzones is dan ook louter als indicatie te beschouwen.

2.2 BIJKOMENDE BEHOEFTE VOOR BESTAANDE BEDRIJVEN (DOOR HERLOCALISATIE)

Uit de enquête, gehouden onder de bedrijven (opgemaakt in het kader van het sectoraal BPA zonevremde bedrijven), komt naar voor dat een aantal bedrijven de behoefte hebben om uit te breiden, maar kampen met plaatstekort. Ook een aantal bedrijven die zich in een geëigende zone bevinden kunnen niet meer uitbreiden op aanpalende gronden omdat deze gronden in een niet-geëigende zone liggen.

Bij de opmaak van het sectoraal BPA Zonevremde bedrijven werd naar alle 27 bedrijven van de gemeente Horebeke een enquêteformulier gestuurd met de vraag naar eventuele uitbreidingsbehoeften. De nood om te voorzien in nieuwe bedrijventerreinen voor bestaande bedrijven, zal dus afhankelijk zijn van het feit of deze bedrijven al dan niet dienen te herlokalisieren.

Rekening houdend met een uitgewerkt toetsingskader en de uitbreidingsbehoeften die de bedrijven opgegeven hebben in het enquêteformulier, kan men stellen dat een 12-tal bedrijven eventueel uitbreidingsproblemen ondervonden op hun huidige locatie. Deze bedrijven werden allen onderzocht in het sectoraal BPA zonevremde bedrijven.

Van deze 12 bedrijven verkregen 6 bedrijven een (soms gedeeltelijke) oplossing binnen het sectoraal BPA Zonevremde bedrijven en werd er aldus een bestemmingsplan opgemaakt. De anderen bedrijven werden niet opgenomen omdat het niet mogelijk was gezien de aard van de bedrijvigheid (tuinbouw: 1, kleinhandel: 1), omdat zij niet zonevremd gelegen waren en dat ook door toekomstige uitbreiding niet zullen worden (1), omdat zij op korte termijn geen uitbreidingsbehoefte of problemen hadden (1) of omdat er geen activiteit aanwezig was (1) .

Rekening houdend met dit gegeven kunnen we stellen dat de bedrijven die geen oplossing hebben gekregen in het sectoraal BPA Zonevremde bedrijven kunnen opgesplitst worden in 2 categorieën:

1. de bedrijven die ruimtelijk niet verantwoord zijn op hun huidige locatie (1)

Deze bedrijven zijn potentieel te herlokalisieren en kunnen aldus in hun totaliteit meegerekend worden in de behoeftebepaling. Aangezien een lokaal bedrijf meestal tussen 1000 en 3000 m² groot is wordt een gemiddelde oppervlakte van 2000 m² als richtcijfer voor deze bedrijven aangehouden:

→ Stassen 2.000 m²

2. de bedrijven die op korte termijn geen uitbreidingsbehoefte hebben of deze niet kunnen aantonen (9)

Deze groep bedrijven heeft op korte termijn geen uitbreidingsbehoefte, maar komt wel in de problemen wanneer uitbreidingen noodzakelijk zouden zijn. Gerekend wordt dat 1/3 van deze bedrijven zich op termijn zal moeten herlokalisieren, wegens plaatsgebrek. Het betreft volgende bedrijven:

→ Bautens Hans BVBA 2.000 m²
 → Bourdeaud'huy + Thienpont BVBA 2.000 m²
 → D'haeyer Marc 2.000 m²
 → De Jonghe Luc 2.000 m²
 → De Roeck Ludwig 2.000 m²
 → De Vos Paul 2.000 m²
 → Thienpont Dirk 2.000 m²
 → Hak Geert 2.000 m²
 → Van Glabeke Wim 2.000 m²
 18.000 m² x 1/3 = 0,6 ha

Voor wat de behoefteberekening betreft levert dat volgende cijfers op:

	Aantal bedrijven	Geraamde oppervlakte
Ruimtelijk niet verantwoord	1	0,2 ha
Op korte termijn geen uitbreidingsbehoefte	9	0,6 ha
TOTAAL	10	0,8 ha

Tabel 13: Behoefte aan bijkomende oppervlakte voor herlokalisatie

2.3 BIJKOMENDE BEHOEFTE VOOR NIEUWE BEDRIJVEN

Het is niet verantwoord om in een gemeente, behorend tot het buitengebied, nog verder open ruimte aan te snijden om in de opvang van de bovengemeentelijke behoeften te voorzien. Het moet evenwel mogelijk zijn dat inwoners van de gemeente Horebeke die een eigen bedrijf willen opstarten of bedrijven die door groei moeten uitbreiden, hiertoe over de nodige ruimte kunnen beschikken. Daarom moet bij de behoefteberekening van bedrijvzones rekening gehouden worden met een aantal bedrijven die zullen opstarten tijdens de planperiode.

Als leidraad nemen we hiervoor de tendens die zich voor deed in de periode 1992-2003, waarbij er binnen de gemeente Horebeke geen nieuwe bedrijven opgericht werden. Daarom voorzien we in onze berekening geen oppervlakte voor nieuwe bedrijven.

2.4 TOTALE BIJKOMENDE BEHOEFTE

Rekening houdende met de behoefte aan bijkomende terreinen voor herlokalisatie en voor nieuwe bedrijven, wordt de totale behoefte:

	2002-2007
Voor herlokalisatie	0,8 ha
Voor nieuwe bedrijven	0 ha
TOTAAL	0,8 ha

Tabel 14: Totale behoefte

Deze totale behoefte bestaat dus louter uit de herlokalisatie van bestaande terreinen (0,8 ha).

2.5 TAAKSTELLING

Binnen de taakstellingen bepaald in het RSV werd vooropgesteld dat er voor een gemeente in het buitengebied nieuwe lokale bedrijventerreinen kunnen voorzien worden van maximaal 5 ha (de richtnorm voor de periode 1994-2007). De gemeente moet deze nood aan bijkomende ruimte voor lokale bedrijvigheid kwalitatief en kwantitatief voldoende en volledig verantwoorden. De oppervlakte gerealiseerd tussen 1/1/1994 en het ogenblik waarop de nood aan bijkomende ruimte bewezen wordt, moet eveneens in rekening gebracht worden. Daarbij hoort de zonevreemde bedrijfsoppervlakte die door het sectoraal BPA Zonevreemde bedrijven werd omgezet naar KMO-zone. Voor de gemeente Horebeke is dit 2,1 ha. De gemeenten die sinds 1/1/1994 het richtcijfer van 5 ha reeds hebben overschreden, hebben in principe hun aandeel reeds opgenomen. Als we de berekening maken blijft er voor Horebeke van deze 5 ha dus nog 2,9 ha over. De hierboven reeds berekende nood aan 0,8 ha voor de herlokalisatie van bestaande terreinen is dus te verantwoorden. Evenwel is dit geen onmiddellijke behoefte, we geven dit cijfer enkel aan voor later, in elk geval zal eerst een concrete behoefte moeten aangetoond worden.

2. 6 ZOEKZONE VOOR EEN NIEUW BEDRIJVENTERREIN

Wanneer we de principes van het RSV hanteren, kan een nieuw lokaal bedrijventerrein enkel in of aan een hoofddorp of aan een bestaande KMO-zone ingeplant worden.

Naast deze principes moet er getracht worden om een nieuw bedrijventerrein op een zo geschikt mogelijke locatie in te planten, waarbij voornamelijk gedacht wordt aan mobiliteit en ruimtelijke draagkracht van het gebied.

Dit in overweging genomen bestaan er in Horebeke eigenlijk slechts twee mogelijke locaties voor het inplanten van een nieuw lokaal bedrijventerrein:

- Langs de N8, aansluitend bij de deelgemeente Sint-Maria-Horebeke die werd geselecteerd als hoofddorp
- Aansluitend bij de bestaande KMO-zone in de Dorpsstraat

Een nieuwe KMO-zone inplanten langs de N8 heeft voordelen op vlak van bereikbaarheid, maar vanuit ruimtelijk oogpunt zijn er enkele belangrijke nadelen. Zoals we in de bespreking van de deelruimte N8 aangehaald hebben komen er momenteel nog enkele belangrijke open ruimtes voor langs de N8. Deze invullen met nieuwe bedrijven zou zorgen voor het versterken van de barrièrewerking van de N8.

Daarnaast kan ook de vraag gesteld worden of het wenselijk is voor de doorstroming van het verkeer dat er extra in- en uitrijbewegingen van vrachtwagens op de N8 bijkomen.

De enige KMO-zone die op grondgebied van Horebeke werd gezoneerd ligt op ongeveer 300 meter van Sint-Maria-Horebeke. Deze ligging heeft zijn nadelen op vlak van bereikbaarheid en veiligheid van de doortocht in het centrum. Evenwel lijkt het vanuit ruimtelijk oogpunt aangewezen om met eventuele bijkomende bebouwing verder te bouwen op de structuur van het straatdorp, parallel aan de ruggen en valleien.

Gezien de ruimtelijke ligging en de reeds bestaande bedrijvigheid is de huidige KMO-zone volgens ons de beste locatie om een nieuw lokaal bedrijventerrein in te planten, mits het voorzien van een kleine bijkomende oppervlakte en een goede buffering naar de omgeving. We herhalen echter dat dit een mogelijkheid is voor in de toekomst, na het aantonen van een concrete behoefte.

3 RECREATIE

3.1 BEHOEFTE RECREATIE

Onder het hoofdstuk Recreatieve structuur werden de bestaande infrastructuren beschreven.

De afweging om zonevrije infrastructuren wel of niet te bestemmen werd gemaakt in het sectoraal BPA zonevrije terreinen en gebouwen voor sport-, recreatie- en jeugdactiviteiten.

Een behoeftebepaling met normen en kengetallen komt in de praktijk niet overeen met de werkelijk gekozen vrijetijdsbesteding. Daarom is het wenselijk dat de behoefte meer wordt bepaald volgens de thans voorkomende gedragspatronen.

Hieronder zal besproken worden wat de tekortkomingen zijn en welke bijkomende infrastructuren wenselijk zijn.

- Openlucht- / veldsportvoorzieningen

Horebeke beschikt slechts over 4 recreatievoorzieningen in open lucht:

- een voetbalterrein van voetbalclub Sint-Kornelis-Horebeke gelegen aan de Heerweg,
- een voetbalterrein van voetbalclub Sint-Maria-Horebeke te Stene,
- een hondenclub in het centrum van Sint-Maria-Horebeke,
- een boogschutterclub langs de Dorpsstraat (N454).

In het BPA zonevrije terreinen en gebouwen voor sport-, recreatie- en jeugdactiviteiten werd beslist om de hondenclub en de boogschutterclub niet op te nemen, aangezien deze slechts voor een zeer klein gedeelte zonevrij zijn. Voor het sportterrein van de voetbalclub Sint-Kornelis-Horebeke werd een bestemmingsplan opgemaakt. Het BPA zonevrije terreinen en gebouwen voor sport-, recreatie- en jeugdactiviteiten is goedgekeurd bij MB van 20/8/2003.

Op de plenaire vergadering van 18 september 2000 werd beslist om de terreinen van voetbalclub Sint-Maria-Horebeke niet meer op te nemen in het sectoraal BPA zonevrije terreinen en gebouwen voor sport-, recreatie- en jeugdactiviteiten en om een afzonderlijk BPA op te maken volgens omzendbrief van 10 november 1993, met een alternatieve locatie aangezien de behoefte naar een soortgelijk sportterrein reëel is. Dit werd het BPA Rokegem (zie ook 4.3.1. Bijzondere Plannen van Aanleg), gelegen in het centrum van de gemeente Horebeke met een oppervlakte van ca. 4,5 ha. Het BPA Rokegem wordt begrensd door de Matersestraat. Het BPA Rokegem is goedgekeurd bij MB van 19/8/2003.

- Binnensporten

Afgezien van een café waar er gebiljart wordt en lokalen voor jeugdclubs beschikt de gemeente Horebeke niet over ruimtes voor binnensporten. De inwoners zijn hiervoor aangewezen op het aanbod van de buurgemeenten. De sporthal van Zwalm is gelegen op ongeveer 6 km van Horebeke. Zowel de sporthal van Oudenaarde als die van Brakel liggen op ongeveer 7 km van Horebeke.

Door de aanwezigheid op de infodag werd aangegeven dat zij vinden dat het aanbod aan sportinfrastructuur en recreatieve voorzieningen, met uitzondering van voetbalterreinen, te laag is. Het BPA Rokegem tracht hieraan tegemoet te komen door naast ruimte voor de te herlocaliseren

voetbalvelden ook plaats voor een multifunctioneel speelpleintje te voorzien. De gemeente Horebeke is te klein om grote sportvoorzieningen zoals een sporthal of een zwembad financieel te kunnen dragen.

Goede verbindingen voor zwakke weggebruikers voor de bestaande sportinfrastructuur worden dan ook als belangrijkste onderdeel van de behoefte aanzien.

4 GEMEENSCHAPSVORZIENINGEN

4.1 BEHOEFTE GEMEENSCHAPSVORZIENINGEN

De gemeente heeft dringend behoefte aan een gecentraliseerde locatie voor parking en stocage van gemeentemateriaal. Practisch gezien kan enkel en alleen maar aansluitend bij het gemeentehuis (en de bestaande gemeentelijke loods) gebeuren. Dit wil de gemeente graag uitgeklaard zien in een RUP (zie richtinggevend gedeelte) waarbij men in hoofdzaak 2 doelstellingen naar voor schuift:

- Een parking van ca. 20 wagens
- Een openlucht stocageplaats voor gemeentemateriaal

IV SYNTHESE PROBLEMEN EN POTENTIES

1 PROBLEMEN

Door onderzoek van de verschillende sectoren in de deelstudies kunnen per sector een aantal problemen aangehaald worden, die een verder antwoord zullen moeten krijgen in het richtinggevend en het bindend gedeelte.

1.1 PROBLEMEN VAN DE OPEN RUIMTE EN NATUUR

Algemene knelpunten en trends:

- Een algemeen kwaliteitsverlies van de open ruimte.
- Verarming van de natuurlijke structuur door toenemende versnippering van de open ruimte (door bebouwing, door verstoring door verkeer, recreatie, landbouwkundige bewerkingen, ...),
- Uniformisering van het landschap door het negeren en uitwisselen van de structuurbepalende landschapselementen en -componenten,
- Verlies aan kwaliteit, landschappelijke identiteit en samenhang van de open ruimte,
- Verlinting en verspreide bebouwing hypothekeren de potenties van de open ruimte,
- Recente bebouwing tast het oorspronkelijke karakter van de dorpen en gehuchten aan (bv. te Korsele en Sint-Maria-Horebeke),
- Daling van het aantal landbouwbedrijven en een toename van de bedrijfsgrootte kan een kwaliteitsverlies van de open ruimte tot gevolg hebben wanneer hierdoor kleine landschapselementen verdwijnen en/of er uitbreiding van de bedrijfsgebouwen noodzakelijk is.

1.1.1 Natuurlijke / open ruimtestructuur

- Verdwijnen van waardevolle biotopen door wijziging van de grondwatertafel en door bouwovertrengingen welke zorgen voor een verarming van het milieu, door aanplant van populieren, door sluikstort, ...
- Vele kleine landschapselementen worden vervangen door niet-natuurlijke alternatieven (bv. knotbomenrij vervangen door prikkeldraad, ...)
- Bestaande bomenrijen worden sterk bedreigd door wegverbredingen, strooizouten, gebruik van uitheemse boomsoorten, ...
- Drinkpoelen voor vee worden vervangen door drinkbakken,

1.1.2 Agrarische structuur

- De agrarische sector heeft zwaar te lijden onder de ruimtelijke druk,
- Door lintbebouwing worden verschillende landbouwgronden moeilijk ontsluitbaar,
- Intensivering van de agrarische cultuur, die gepaard gaat met o.a. vergroting van de percelen en vervanging van hagen door prikkeldraad, werkt de uniformisering van het landschap in de hand,

1. 2 PROBLEMEN VAN DE RECREATIE

- De recreatieve infrastructuur in Horebeke is zeer beperkt en éénzijdig.
- De gemeente heeft geen sporthal, de dichtstbijzijnde sporthal is die van Zwalm op 6 km van Horebeke. De financiële mogelijkheden van de gemeente zijn te beperkt om te voorzien in grote recreatieve voorzieningen zoals een sporthal of een zwembad.
- Binnen de gemeente zijn geen zoneringen voor recreatie op het gewestplan aanwezig. Door middel van het sectoraal BPA zonevremde terreinen en gebouwen voor sport-, recreatie- en jeugdactiviteiten en het BPA Rokegem werden wel 2 recreatiezones (voetbalvelden) gezoneerd.

1. 3 PROBLEMEN VAN HET WONEN

Eenzijds situeren de problemen rond wonen zich rond de zonevremde woningen zoals reeds eerder besproken.

1. 4 PROBLEMEN VAN DE GEMEENSCHAPSVOORZIENINGEN

Naast de problematiek van zonevremde woningen is er de problematiek van het rusthuis 'Vlaamse Ardennen'. Het rusthuis situeert zich langs beide zijden van de Kromstraat. Aan de ene zijde van de straat bevindt zich het volume vergund bij besluit van het C.B.S. van 28 maart 1991. Aan de andere zijde bevinden zich twee volumes met elkaar verbonden door een verbindingsgang. Het eerste volume werd vergund bij besluit van het C.B.S. van 30 mei 1984. De verbindingsgang en de uitbreiding bij besluit van het C.B.S. van 19 mei 1992. Een deel van de verbindingsgang en de uitbreiding situeren zich in het agrarisch gebied. De overige volumes situeren zich in het woongebied met landelijk karakter (volgens het gewestplan).

Bij de bouw van de bij besluit van 19 mei 1992 vergunde uitbreiding, zijn afwijkingen gebeurd op de goedgekeurde bouwplannen. Met betrekking tot deze afwijkingen hebben zowel het C.B.S., als de gewestelijk stedenbouwkundige inspecteur te kennen gegeven niet het herstel in de voorgaande staat te vorderen (doch de betaling van een geldsom gelijk aan de meerwaarde in toepassing van de artikelen 160 e.v. van het decreet van 18 mei 1999 betreffende de Ruimtelijke Ordening).

Het aanvankelijk verbod tot bewoning opgelegd bij beschikking van 16 juli 1999 door de Voorzitter van de Rechtbank van Eerste Aanleg te Oudenaarde, werd opgeheven door het Hof van Beroep te Gent, bij arrest van 2 maart 2001. Het verbod tot bewoning werd eveneens afgewezen bij beschikking van 5 juni 2001 van de Voorzitter van de Rechtbank van Eerste Aanleg te Oudenaarde.

Bijgevolg worden deze afwijkingen niet meer als bouwovertreding beschouwd en dringt een aanpassing van de zonering zich op.

De gemeente heeft een te kort aan ruimte om gecentraliseerd rond het gemeentehuis voldoende parkeerplaatsen te creëren om de ruimte voor het gemeentehuis veiliger te maken en heeft onvoldoende ruimte om al het gemeentematerieel gecentraliseerd te stockeren.

1. 5 PROBLEMEN VAN DE BEDRIJVIGHEID

Het grootste probleem in Horebeke wat de bedrijvigheid betreft is het ontbreken van industriële en economische potenties. Enerzijds is de bedrijvigheid zeer klein, anderzijds beschikt de gemeente slechts over één KMO-zone die reeds volledig benut is.

Daarnaast bevinden enkele bedrijven zich in een niet-geëigende zone, m.a.w. ze zijn zonevreemd. Hierdoor kunnen op termijn problemen ontstaan bij het verkrijgen van de nodige bouwvergunningen. Door de opmaak van het sectoraal BPA Zonevreemde bedrijven werd deze problematiek reeds sterk gereduceerd.

Tenslotte hebben de sectoren handel, horeca en diensten problemen met juridische situering op het gewestplan. Verschillende van deze sectoren komen voor in zones die deze functies niet toestaan, namelijk in volgende zoneringen:

- Agrarisch gebied

1. 6 PROBLEMEN VAN HET VERKEER

- Het aanbod van openbaar vervoer in Horebeke is zeer beperkt,
- De veiligheid aan de schoolpoort is een probleem,
- De verkeersveiligheid op de N8 en de kruispunten met de N8,
- Te weinig fiets- en wandelpaden,
- Bestaande fietspaden zijn onvoldoende veilig (concreet: langs de N8),
- In de loop van de jaren zijn verschillende wandelwegen (voetwegen) verdwenen,
- De verkeersleefbaarheid van de dorpen vermindert door het doorgaand verkeer.

2 POTENTIES

Naast de hiervoor genoemde problemen kunnen voor de verschillende sectoren ook een aantal potenties aangehaald worden, die een verder antwoord zullen krijgen in het richtinggevend en het bindend gedeelte.

2.1 POTENTIES VAN DE OPEN RUIMTE EN NATUUR

2.1.1 Natuurlijke / open ruimtestructuur

- Natuurlijke structuren en bosstructuren kunnen versterkt worden door het bevorderen van de natuurwaarden in de riviervalleien en de bossen.
- Verdere opwaardering van het fysisch systeem door verbetering van de kwaliteitskenmerken van de waterlopen en het oppervlaktewater, door integraal waterbeheer, door een ruimer waterbergingsvermogen van beken en rivieren via het vergroten van de winterbedding.
- Vrijwaren van het open karakter van een aantal gebieden.
- Het vooropstellen van een duidelijke open ruimtestructuur.
- Er is weinig lucht- en waterverontreiniging in Horebeke.
- Aanwezigheid van bossen (in het zuiden van de gemeente), een kasteelpark (nabij Sint-Maria-Horebeke) en talrijke kleine landschapselementen (holle wegen, bomenrijen, ...) en een ruime waterinfrastructuur met vijvers en beekvalleien.
- De beekvalleien (Perlinckbeek, Boekelbeek, Molenbeek, Krombeek, ...) zijn potentiële ecologische verbindingssassen tussen waardevolle gebieden.

2.1.2 Agrarische structuur

- Grondloze landbouw kan gebundeld worden en grondgebonden landbouw kan gestructureerd worden.
- Aanwezigheid van enkele kansrijke agrarische gebieden.
- Als medebeheerder van de open ruimte kan de land- en tuinbouw een rol spelen in het tot stand houden en verbeteren van natuurwaarden door bvb. erfbeplanting, onderhoud van kleine landschapselementen of via het afsluiten van beheersovereenkomsten.

2.2 POTENTIES VAN DE RECREATIE

- Horebeke is gekend omwille van zijn panoramische vergezichten, uitgestrekte weilanden, een aantal wind- en watermolens (o.a. de Tissenhove- en Moldergemmolens). Dit zijn troeven om laag-dynamische recreatievormen zoals wandelen en fietsen verder te promoten en uit te bouwen. Aansluitend hierbij beschikt de gemeente nog over een belangrijk potentieel voor hoevertoerisme.
- Door de opmaak van het BPA Rokegem wordt openlucht sportinfrastructuur (ca. 4,5 ha) aansluitend bij het dorp Sint-Maria-Horebeke voorzien.

- De problemen van een aantal sportterreinen die in een niet-geëigende zone lagen werden opgevangen in het BPA zonevreemde terreinen en gebouwen voor sport-, recreatie- en jeugdactiviteiten.

2.3 POTENTIES VAN HET WONEN

- De gemeente Horebeke beschikt over een ruim aanbod aan woongelegenheden voor bejaarden. Concreet zijn er het rusthuis 'Vlaamse Ardennen' en de serviceflats 'Groen Dorp'.
- Bestaande vrijliggende gronden binnen de woongebieden kunnen dienen als wooninbreiding, waarbij het ook een belangrijke taak is om de verbetering van de kwaliteit van oudere, afzonderlijke woningen na te streven.
- Horebeke beschikt over voldoende woonreserves.

2.4 POTENTIES VAN GEMEENSCHAPSVOORZIENINGEN

- Binnen het versnipperde agrarische gebied achter het gemeentehuis kunnen 2 percelen benut worden om het stocageprobleem van het gemeentemateriaal en het parkeerprobleem op te lossen.

2.5 POTENTIES VAN DE BEDRIJFVIGHEID

- De opmaak van het sectoraal BPA Zonevreemde bedrijven heeft gezorgd voor de rechtszekerheid op korte termijn van een aantal bedrijven die in een niet-geëigende zone lagen of uitbreidingsmoeilijkheden hadden. Op basis van een globale gemeentelijke benadering, de wens tot uitbreiding, hun ligging t.o.v. het gewestplan, het overzicht van de bestaande bedrijven en de ruimtelijke draagkracht van de omgeving, zijn 7 bedrijven aangeduid die werden opgenomen in het BPA Zonevreemde bedrijven.

2. 6 POTENTIES VAN HET VERKEER

- Horebeke is goed bereikbaar op regionaal niveau via de N8.
- De dorpen van de gemeente zijn goed ontsloten.
- De doortochten ter hoogte van de dorpen kunnen opnieuw ingericht worden zodat de verkeersleefbaarheid verbetert.
- Er is een fiets- en voetgangersverbinding aanwezig tussen Sint-Maria-Horebeke en Sint-Kornelis-Horebeke.
- De toegankelijkheid van de voetwegen kan opnieuw hersteld worden.
- De verkeersveiligheid ter hoogte van de schoolpoorten kan verbeterd worden door het voorzien van een aangepaste signalisatie in de schoolomgeving (verplicht sinds 01/09/2005 – zone 30)
- Het bestaande openbaar vervoer kan worden uitgebreid zodat een groter deel van Horebeke bediend wordt.
- Het gebruik van de fiets kan worden bevorderd door veilige, comfortabele fietspaden die bovendien de kortste route zijn. De fiets moet een goed alternatief vormen voor de auto voor de korte afstanden. Hiervoor heeft men ook nood aan goede fietsenstallingen.
- De groei van de automobiliteit kan worden afgeremd door het verbeteren van de kwantitatieve en kwalitatieve ruimtelijke condities voor de alternatieve vervoerswijzen. Hiervoor zijn niet alleen maatregelen noodzakelijk inzake de vervoersnetwerken, maar ook vervoersmanagement en locatiebeleid.

Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan

Deel 2: Richtinggevend Gedeelte

In dit eerste hoofdstuk worden een aantal algemene uitgangspunten geformuleerd betreffende de ruimtelijke visie op Horebeke. Vervolgens zal in een tweede hoofdstuk de globale visie uitgewerkt worden aan de hand van de visie op de gewenste ruimtelijke structuur, vooropgestelde concepten en een uitwerking in mogelijke beleidsmaatregelen. Dit zal enerzijds gebeuren voor de verschillende maatschappelijke sectoren in de gemeente en anderzijds voor een aantal aangeduide en ruimtelijke relevante deelruimtes.

I ALGEMENE UITGANGSPUNTEN

Een aantal uitgangspunten liggen aan de basis van een algemene ruimtelijke visie op de gemeente. Voor Horebeke kunnen dan ook volgende elementen als ruimtelijk relevant aangeduid worden.

1 LANDELIJK KARAKTER VAN DE GEMEENTE BEWAREN

Horebeke is een charmante landelijke gemeente gelegen op de laatste uitlopers van de Vlaamse Ardennen naar de Zwalmvallei toe. Uitgestrekte gebieden met een grote landschappelijke en natuurlijke waarde kenmerken de gemeente. Naar de toekomst toe dient men aan de verschillende maatschappelijke sectoren (wonen, bedrijvigheid, ...) kansen te geven zonder daarbij de openheid en landelijkheid van de gemeente aan te tasten.

2 VERSCHIEDENHEID ALS BELANGRIJKE TROEF

Horebeke behoort enerzijds tot de Zwalmstreek (zacht glooiende heuvels) en anderzijds tot de Vlaamse Ardennen (steile heuvels).

Verder komen er in Horebeke naast de uitgestrekte bebouwingslinten verschillende gebieden voor waar de ruimtelijke aantastingen door menselijke ingrepen bijna onbestaande zijn (in het bijzonder het Burreken).

In de toekomst willen we streven naar een maximaal behoud van deze diversiteit.

3 OPTIMALISEREN VAN DE RUIMTELIJKE KWALITEIT

De gemeente Horebeke wil werken aan het maken van 'ruimte' voor concrete toekomstige realisaties en het oplossen van huidige problemen, waarbij de ruimtelijke kwaliteit voorop dient te staan. Horebeke wil een gemeente zijn en blijven waar in goede omstandigheden kan gewoond, gewerkt en geleefd worden. De ruimtelijke structuur van de gemeente mag deze kwaliteiten niet hypothekeren. Tegelijkertijd moet een duurzame (ruimtelijke) ontwikkeling mogelijk blijven.

Duurzame ontwikkeling houdt een samenhangende benadering in tussen economische, sociaal-culturele en ruimtelijke aspecten. Een duurzame ruimtelijke ontwikkeling vereist een evenwicht tussen de dynamiek van wonen, werken en mobiliteit enerzijds en van natuur, landschap en milieu anderzijds.

De ruimtelijke kwaliteit wordt in hoofdzaak bepaald door volgende vier elementen:

3.1 ZUINIG RUIMTEGEBRUIK NASTREVEN

Horebeke is een gemeente gelegen in het buitengebied. De natuurlijke en open ruimtestructuur, die volgens het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen maximaal moeten gevrijwaard worden, zijn een essentieel onderdeel van de gemeente. Naar de toekomst toe moet het zuinig ruimtegebruik als basisdoelstelling beschouwd worden bij elke realisatie die impact heeft op het ruimtelijk beeld van de gemeente.

Dit betekent niet alleen dat men nieuwe functies in of aansluitend bij het dorp moet voorzien, maar ook dat men oog moet hebben voor het multifunctionele en multidisciplinaire gebruik van deze schaarse ruimte.

3.2 ONDERLINGE RELATIES BENADRUKKEN

Om voorgaand punt op een kwalitatieve wijze te realiseren is het noodzakelijk om aandacht te hebben voor de onderlinge relatie tussen verschillende functies. De kwaliteit van de visie op de ruimte wordt hierdoor immers sterk bepaald, waarbij een integrale aanpak essentieel is.

3.3 SPANNINGEN VERMIJDEN

Niettegenstaande bij het uitwerken van visies en concepten de nodige aandacht besteed wordt aan de onderlinge relaties tussen verschillende functies, zullen er steeds spanningen ontstaan. Spanningen die zich zowel situeren op het vlak van de (on)verenigbaarheid als op het vlak van het ruimtegebruik. Het goede nabuurschap met oog voor de omliggende functies moet hierbij als doelstelling geformuleerd worden.

3.4 VISUELE KWALITEIT NASTREVEN

Rekening houdend met voorgaande punten, moet de nodige aandacht besteed worden aan visuele inpassing in de omgeving.

Elke ingreep in de publieke ruimte moet met de nodige kwaliteit gerealiseerd worden, waarbij de publieke ruimte niet enkel als 'het openbaar domein' moet beschouwd worden, maar als het geheel van 'het openbaar domein' met alle realisaties (historisch, visueel, functioneel, ...) ten overstaan van de omgeving.

II VISIE

1 VISIE VOOR DE GEMEENTE HOREBEKE

Volgens het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen behoort Horebeke tot het buitengebied.

Dit betekent dat:

- De doelstellingen van het RSV moeten ingepast worden binnen de eigen identiteit van de gemeente.
- Het ruimtelijk beleid zich moet richten op het vrijwaren en het versterken van de open ruimte, ten bate van de agrarische en natuurlijke structuur.
- Het agrarisch cultuurlandschap dient bewaard te worden en de landschappelijke identiteit dient behouden en hersteld te worden.
- Er actief moet gewerkt worden aan bundeling van wonen en werken in de kernen van het buitengebied en verdere uitbreidingen in de open ruimte moeten tegengegaan worden.
- Horebeke aan de huidige en toekomstige bewoners de mogelijkheid en de ruimte moet bieden om er te leven, te werken en zich te ontspannen, rekening houdend met het voorzieningenniveau en de huidige functionele verschillen in draagkracht.

De algemene visie kan als volgt geformuleerd worden:

Horebeke is een landelijke gemeente waar naar de toekomst een goede woonkwaliteit moet nagestreefd worden. Hierbij staat de verweving van de verschillende functies, zijnde wonen, werken, handel, landbouw en natuur voorop. Alle toekomstige ruimtelijke ingrepen in Horebeke zullen moeten kaderen binnen de randvoorwaarden gesteld door landbouw en natuur.

Het behoud van het natuurlijk karakter, met een beheersing van de aantasting van de open ruimte en een versteviging van de dorpen waarbij de lokale behoeftes maximaal moeten kunnen geïntegreerd worden zonder daarbij afbreuk te doen aan de goede ruimtelijke ordening van het gebied, is essentieel.

2 RUIMTELIJKE CONCEPTEN

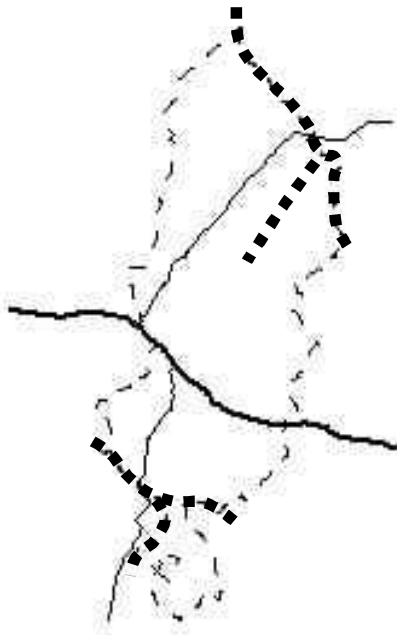
De visie op de toekomstige ruimtelijke ontwikkeling voor Horebeke wordt vertaald in ruimtelijke concepten. Deze concepten leiden uiteindelijk tot een gewenste ruimtelijke structuur voor de gemeente.

Concepten geven aan hoe men wil omgaan met componenten en deelgebieden die essentieel zijn voor de ruimtelijke structuur. Het is een kernachtige uitdrukking in woord en beeld van de wijze waarop men denkt dat de gemeente moet ontwikkeld worden.

Volgende ruimtelijke concepten kunnen voor Horebeke aangehaald worden:

2. 1 CONCEPTEN VAN DE OPEN RUIMTE / NATUUR

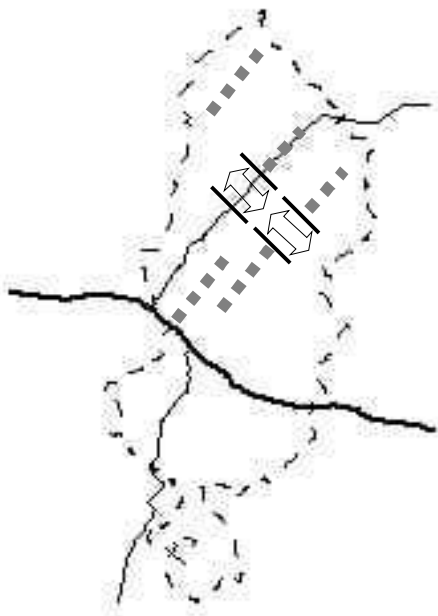
Versterken van de beekvalleien

De aanwezige natuurlijke assen in de beekvalleien kunnen verstevigd worden door het herstellen en/of aanleggen van bomenrijen, houtwallen en eventueel wandelpaden.

We denken hierbij aan de vallei van de Kullaarsbeek, de Boekelbeek en de Perlinckbeek in het noorden van de gemeente en de vallei van de Molenbeek en de Krombeek in het zuiden van de gemeente.

Vrijwaren van de open ruimt corridors tussen de dorpen / woonconcentraties

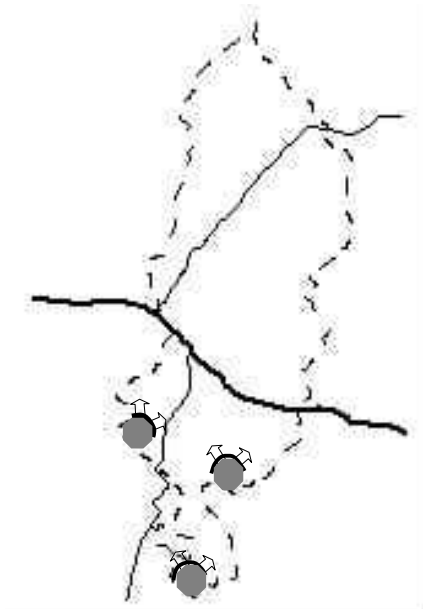

Het behoud van de open ruimt corridors draagt bij tot de eigenheid van de verschillende woonconcentraties in de gemeente.

Het aan elkaar groeien van de dorpen dient dan ook onder elke voorwaarde te worden vermeden.

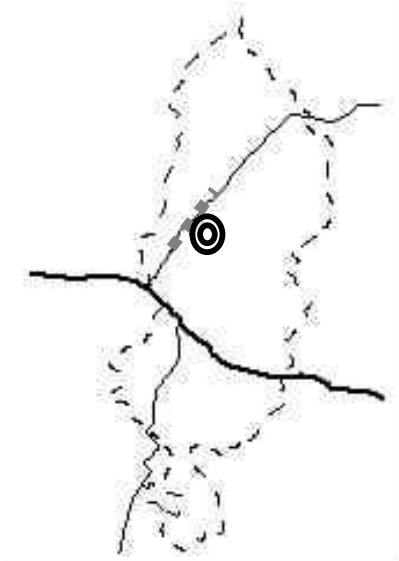
Op deze wijze wordt de openruimte verstrekt en behoudt men de vergezichten en zichten op historische elementen (zoals bvb. Molens)

Suggestie tot gebieden voor bosuitbreiding

Vanuit het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen wordt een taakstelling geformuleerd inzake bijkomende bosgebieden en bosuitbreidingsgebieden. Zo wordt gesteld dat de nodige ruimte moet voorzien worden voor 10.000 ha nieuw bos. Het afbakenen van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur is een taak van het Vlaams gewest. Toch wil de gemeente Horebeke hieromtrent enkele suggesties doen aan de hogere overheid. Zo zijn er in het uiterste zuiden van de gemeente ontegensprekelijk enkele mogelijkheden tot bosuitbreiding aanwezig. We treffen hier verschillende steile heuvels aan (Foreest, Steenberg, Schamperij) die minder geschikt zijn voor veeteelt en akkerbouw. Het zou dan ook logisch zijn dat toekomstige bebossinginitiatieven op deze locaties komen.

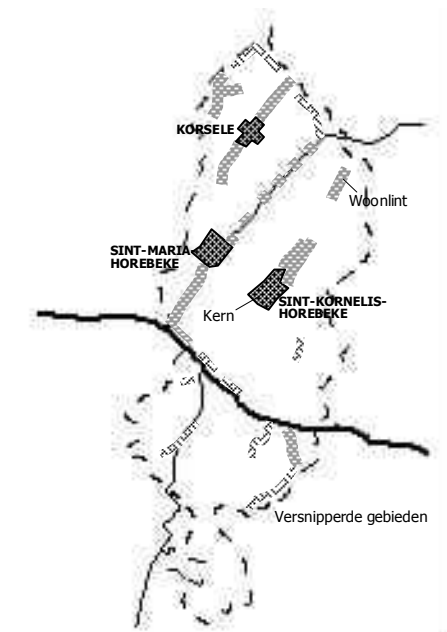
Behouden en beschermen van het kasteelpark en zijn omgeving

Het 200 jaar oude kasteelpark dat gelegen is achter villa Roggeman (Dorpsstraat 57) maakt deel uit van de natuurlijke structuur van de gemeente Horebeke en verdient dus extra bescherming. Zoals we reeds gezien hebben is de Dorpsstraat een aaneenschakeling van cultuurhistorisch waardevolle gebouwen die in de toekomst (bijvoorbeeld bij het afleveren van stedenbouwkundige vergunningen) extra aandacht verdienen zodat het oorspronkelijk karakter van deze straat niet verloren gaat. De bestaande vorm van plattelandstoerisme in Domein Roggeman kan behouden blijven, wel moet erover gewaakt worden dat deze activiteiten in de toekomst (bijvoorbeeld o.w.v. een schaalvergroting) het karakter van het kasteelpark niet verstoren.

2. 2 CONCEPTEN VAN DE BEBOUWDE RUIMTE

Differentiatie van de nederzettingsstructuur

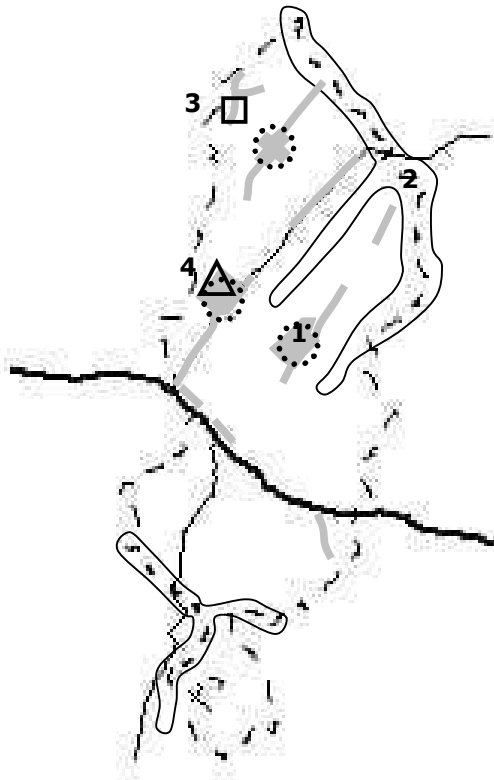

De gemeente Horebeke wordt gekenmerkt door zijn historisch gegroeide lintbebouwing. Desondanks zijn er in het noordelijk deel van de gemeente drie zones die beschouwd kunnen worden als dorpen, namelijk Sint-Maria-Horebeke, Sint-Kornelis-Horebeke en Korsele. De hoofdfuncties van deze dorpen dienen te bestaan uit wonen en eventueel kleinhandel op niveau van het wonen (enkel binnen bestaande juridische voorraad). Opgemerkt dient dat enkel Sint-Maria-Horebeke in het provinciaal ruimtelijk structuurplan bovendien is geselecteerd als hoofddorp (zie vroeger), waardoor hier dus enkel bijkomende ruimte voor kleinhandel kan voorzien worden (niet in de andere dorpen).

Daarnaast kunnen op het grondgebied van Horebeke een aantal woonlinten worden onderscheiden. Deze woonlinten werden door het gewestplan gezoneerd als woongebied met landelijk karakter. Omtrent deze

woonlinten wordt een evenwicht nagestreefd tussen enerzijds het verdichten en het versterken van deze woonlinten en anderzijds het vermijden dat deze entiteiten naar elkaar toegroeien. Op het grondgebied van de gemeente Horebeke komen hier en daar ook gegroepede woningen voor. Wanneer het over een groep van tenminste tien woningen gaat zullen we spreken over woonkorrels. Tenslotte komen er over gans het grondgebied van de gemeente ook alleenstaande woningen voor. Voor de verschillende categorieën dient een aangepaste visie ontwikkeld te worden.

Handel, horeca en diensten

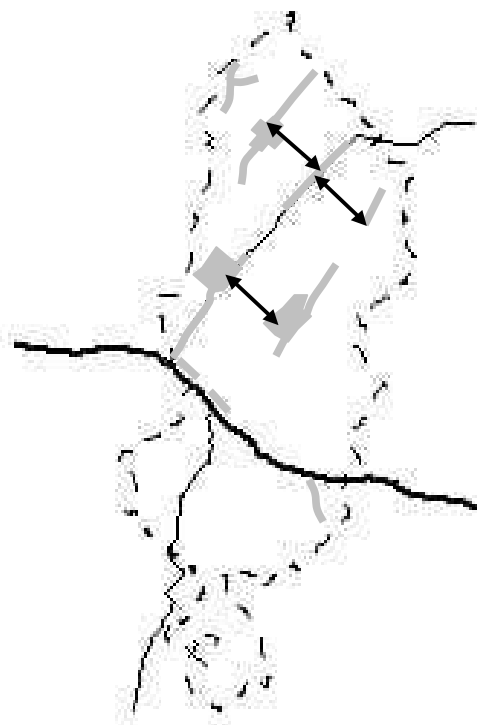
1: Kleinschalige handel, horeca en diensten op schaal van de omliggende bebouwing zijn functies die complementair zijn aan het wonen. Deze functies zijn juridisch perfect legaal binnen het afgebakende landelijk woongebied. Als er in de toekomst in de gemeente Horebeke nog dergelijke functies bijkomen zou het echter interessanter zijn dat deze nabij het centrum van Sint-Maria-Horebeke, Sint-Kornelis-Horebeke of Korsele gesitueerd worden, welliswaar enkel binnen het bestaande woongebied en kleinschalig.

2: Te vrijwaren zones van het valleigebied.

3: Rusthuis 'Vlaamse Ardennen': gelet op de functie van bejaardenzorg binnen de gemeente Horebeke en de bestaande site, is het aangewezen deze dienstverlenende functie op deze plaats te bestendigen.

4: Serviceflats voor bejaarden (Groen Dorp) nabij het centrum van Sint-Maria-Horebeke. Het gaat hier over een bestaande structuur.

Verdere uitbouw van dwarsverbindingen voor zacht verkeer

Uit de atlas der buurtwegen blijkt dat de gemeente gekenmerkt wordt door een uitgebreid netwerk van veldwegen. De voorbije decennia zijn echter heel wat van deze wegen afgeschaft.

Naar de toekomst toe dient te worden gestreefd naar een verdere uitbouw van dwarsverbindingen voor zacht verkeer (voetgangers en fietsers).

Op deze wijze wordt het toerisme en het wandelen en fietsen in de Vlaamse Ardennen versterkt.

III DE GEWENSTE RUIMTELIJKE STRUCTUUR

Rekening houdend met de uitgangspunten i.v.m. de ruimtelijke structuur en het landschap, de visie en de uitgewerkte concepten, werd een visie ontwikkeld met betrekking tot de gewenste ruimtelijke structuur van Horebeke. Vooreerst zullen dan ook een aantal verschillende ruimtelijke deelstructuren (-sectoren) behandeld worden, waarna een aantal verschillende ruimtelijk relevante deelruimtes behandeld worden.

1 DE OPEN RUIMTE

De open ruimte kan gedefinieerd worden als het gebied dat buiten de dorpen / gehuchten - de bebouwde ruimte gelegen is. Afhankelijk van de aard en de ligging van de elementen van de open ruimte, is de ecologische functie er ondergeschikt, nevensgeschikt of bovengeschikt t.o.v. de landbouwfunctie.

1.1 DE GEWENSTE RUIMTELIJKE STRUCTUUR VAN DE OPEN RUIMTE

De identiteit van de gemeente Horebeke wordt grotendeels bepaald door de aanwezige open ruimtestructuur, denken we maar aan de vallei van de Kullaarsbeek, de Boekelbeek en de Perlinckbeek, de vallei van de Molenbeek en de Krombeek, de verschillende open kouters die zich tussen de lintbebouwing bevinden, de verschillende bosrijke steile heuvels en het beschermd landschap van het Burreken, ... Deze open ruimtestructuur moet dan ook de basis vormen om de ruimtelijke kwaliteit, zoals vermeld in de uitgangspunten na te streven en te realiseren.

Zo houdt de gewenste ruimtelijke ontwikkeling van de open ruimte in dat:

- de landschappelijke structuur van de open ruimte moet geherwaardeerd worden en waar mogelijk versterkt worden. Belangrijk is:
 - het verder dichtslippen van de open ruimte tussen de verschillende dorpen te voorkomen
 - de uitgestrekte linten structureren door enerzijds deze linten meer samenhang te geven als bebouwde ruimte, en anderzijds de structurele open-ruimtecorridors in de linten te behouden
- De bestaande holle wegen die in de gemeente voorkomen hebben een grote ecologische en landschappelijke (historische) waarde. Bovendien ontstaan door holle wegen verschillende gelaagdheden in de bodemstructuur en omvatten de twee zijden van een holle weg verscheidene soorten vegetatie. Er dient te worden gestreefd naar een maximaal behoud van deze holle wegen.
- De dorpen Sint-Maria-Horebeke en Sint-Kornelis-Horebeke, het gehucht Korsele, de omgeving van de Tissenhovemolen en het kasteelpark met zijn omgeving hebben in Horebeke een cultuurhistorische waarde. Deze sites moeten dan ook naar de toekomst toe optimaal geïntegreerd worden in het totale landschap.

- Naast de gebieden die deel uit maken van de natuurlijke structuur zijn er in Horebeke ook nog een aantal open ruimte gebieden aanwezig die eerder aan de agrarische sector toe behoren. In de toekomst moet deze sector haar activiteiten kunnen blijven uitoefenen zonder hierbij een hypotheek te leggen op de open ruimte. Het is immers mede door de landbouw dat deze gebieden open gebleven zijn. Hierbij is het wel belangrijk om grotere aaneengesloten open gebieden in de toekomst te vrijwaren van bebouwing.

1. 2 BELEIDSMATIGE VERTALING VAN DE GEWENSTE OPEN RUIMTESTRUCTUUR

Om de omvang van de globale open ruimte maximaal te behouden, de natuurlijke waarde te versterken en de landbouwfunctie maximaal te vrijwaren, kan het volgende gesteld worden:

1. 2. 1 De beekvalleien als drager van de open ruimte en natuurlijke structuur

De vallei van de Kullaarsbeek, de Boekelbeek en de Perlinckbeek enerzijds en de vallei van de Molenbeek en de Krombeek anderzijds moeten naar de toekomst toe de functie van drager van de open ruimte en natuurlijke structuur blijven behouden. Dit moet gebeuren door dit gebied maximaal te vrijwaren van nieuwe zonevreemde functies en aldus het geheel als entiteit te versterken. Daarbij komt nog dat de natuurlijke structuur moet verstevigd worden door verbindingen te maken met andere bestaande of te ontwikkelen waardevolle elementen van deze natuurlijke structuur. Waar nodig kunnen dus natuurtechnische herprofileringen, nieuwe inheemse aanplantingen en een gericht natuurbeheer voorgesteld worden.

1. 2. 2 Behoud en bescherming van het specifieke karakter van het kasteelpark

Het is de bedoeling om het bestaande kasteelpark te beschermen en opnieuw een plaats te geven binnen de natuurlijke structuur van de gemeente. Bij de verdere ontwikkeling en eventueel herstel van dit kasteelpark zullen volgende doelstellingen nagestreefd worden:

- Behoud en versterking van het specifiek karakter, met inbegrip van de cultuurhistorische, landschappelijke en natuurwaarden.
- Behoud en waar mogelijk uitbreiding van de beboste ruimtes, afgewisseld met ecologische graslanden, die zorgen voor zichten en doorzichten.
- Dreefstructuren en bomenrijen behouden en verder ontwikkelen als verbindende en structurele elementen.
- Natuurlijke afwerking van de randen van de voorkomende weides, als landschappelijke buffer t.o.v. de aan de rand gelegen bebouwde percelen.

1. 2. 3 Het Burreken als natuurkerngebied (NKG) (Suggestie aan de hogere overheden)

Talrijke elementen van het gebied ingesloten door de Krombeek, Den Daele en de N8 worden aangeduid als stiltegebied en habitatrichtlijngebied. Bovendien worden verschillende elementen binnen het gebied op de biologische waarderingskaart aangeduid als biologisch waardevol of biologisch zeer waardevol.

Een verdere uitbouw van Burreken als natuurkerngebied is wenselijk. Volgende belangrijke randvoorwaarden worden hierbij opgelegd:

- beperken van geluids- en woonhinder,
- natuurlijk beheer,
- aanleg van bossen,
- afkoppelen van afvalstromen,
- impulsen voor ecologische landbouw.

1. 2. 4 Zoeklocaties voor bosuitbreiding

Als suggestie naar de hogere overheden worden in het zuiden van de gemeente een drietal zoeklocaties voor bosuitbreiding aangeduid, dit zijn Foreest in het uiterste zuiden, Schamperij en Steenberg. Het zijn steile heuvels die minder geschikt zijn voor veeteelt en akkerbouw en waar momenteel grotere aaneengesloten oppervlakten bebossing aanwezig is.

1. 2. 5 Beschermen van kleine landschapselementen (KLE)

Kleine landschapselementen, in het bijzonder holle wegen en begroeiing op de perceelsranden, verdienen in de toekomst extra bescherming. Vooral ten zuiden van de N8 komen talrijke kleine landschapselementen voor. Ook in het uiterste noorden van de gemeente (meer bepaald te Korsele) treffen we verschillende kleine landschapselementen aan. Concreet zal de gemeente haar KLE beschermen door bij het afleveren van vergunningen voorwaarden tot behoud van de KLE op te leggen.

1. 2. 6 Elementen van de agrarische structuur

In de gemeente Horebeke moeten we een duidelijk onderscheid maken tussen een aantal verschillende landbouwgebieden. Alle gebieden maken deel uit van de open ruimtestructuur maar hebben een duidelijk verschillend ontwikkelingsperspectief. We zullen ze hieronder per deelruimte behandelen:

- De activiteiten langs de N8:
Omdat er langs de N8 behoorlijk wat woonbebouwing, KMO, horeca en handel voorkomt is dit een deelruimte waarin de landbouw een ondergeschikte rol speelt. Wel van belang is de openruimtecorridor rond Kempeland-Wafelstraat die nog een belangrijk doorzicht biedt en die in het noorden aansluit op de Hoogkouter en in het zuiden op het Burreken. Dit gebied dient langs de N8 gevrijwaard te worden van verdere bebouwing.

- Valleien van de Perlinckbeek, Boekelbeek, Krombeek, Molenbeek en het Burreken:
De beekvallei van de Perlinckbeek en de Boekelbeek in het noorden en de vallei van de Molenbeek en de Krombeek in het zuiden van de gemeente zijn belangrijke dragers van de natuurlijke structuur. Deze beekvalleien kennen weinig of geen bebouwing en hebben een hoge landschappelijke en natuurlijke waarde die in de toekomst gevrijwaard en ondersteund moet worden. Een verweving tussen landbouw (extensief) en natuur is hierbij aangewezen.
Speciale aandacht moet uitgaan naar een natuurlijke afwerking en inrichting van de beekoevers.
Tevens is het behoud van kleine landschapselementen (punt- en lijnvormige elementen) in deze gebieden aangewezen.

- Landbouwgebied met verschillende straatdorpen:
In dit gebied tussen de beekvallei van de Perlinckbeek-Boekelbeek en de N8 komen nog enkele waardevolle open kouters voor. Zo is in de omgeving van de Tissenhovemolen, de Hoogkoutermolen en Kouwenberg-Groteveld de bebouwing nog tot een minimum beperkt en primeren grondgebonden agrarische activiteiten. Deze gebieden verdienen in de toekomst extra bescherming. Er moet hierbij bijzondere aandacht gaan naar een landschappelijke integratie van de (bedrijfs)gebouwen. Dit kan ondermeer door erfbeplantingen, onderhoud en ontwikkeling van kleine landschapselementen,
Verder komen in dit gebied behoorlijk wat lintbebouwing en verspreide bebouwing voor. Daardoor zijn de agrarische gebieden die zich tussen deze bebouwing bevinden eerder versnipperd.
Hier kan een verdere ontwikkeling van de land- en tuinbouwsector als wenselijk worden aanzien. Bestaande woningen en bedrijven kunnen in deze gebieden deel uitmaken van de gewenste structuur van de bebouwde ruimte.

- Landbouwgebied met steilranden:
Het gebied tussen de N8 en de vallei van de Molenbeek-Krombeek wordt gekenmerkt door steile heuvels en steilranden. De landbouw in dit gebied moet een evenwicht zoeken met de aanwezige natuurwaarden. Tevens moeten er maatregelen genomen worden om grondverschuivingen te voorkomen.

- Foreest:
Dit gebied leent zich eigenlijk minder tot landbouw en zou in de toekomst beter evolueren naar een bosrijk gebied. Het beleid dat hiertoe gevoerd zal worden steunt volledig op vrijwillige verkoop van de eigenaars van deze gronden.

1. 2. 7 Ontwikkelingsperspectieven agrarische bedrijven

In de volgende ontwikkelingsperspectieven wordt geen onderscheid gemaakt tussen zone-eigen en mogelijks zone vreemde agrarische bedrijven. Deze categorieën zijn op beide soorten bedrijven van toepassing.

1.2.7.1. De activiteitenas N8

▪ Agrarische bedrijven / tuinbouwbedrijven

Bestaande hoofdzakelijk vergunde bedrijven

- uitbreiding enkel toegelaten mits integratie in het landschap, verenigbaar met de landbouwstructuur van het gebied en mits relatie met grondgebonden agrarische activiteiten.
- agrarische grondgebonden activiteiten / landbouw in de ruime zin / louter opslag van materiaal zonder enige activiteit
- Geen nieuwe gebouwen of uitbreidingen van activiteiten binnen de aangeduide en te vrijwaren open kouters.

Nieuwe inplantingen

- enkel toegelaten voorzover ze aansluiten bij de gewenste bebouwde ruimtestructuur of deel uitmaken van een gebouwengroep en er in ruimere omgeving (max. 200m) nog vergunde gebouwen voorkomen.
- Geen nieuwe gebouwen of uitbreidingen van activiteiten binnen de aangeduide en te vrijwaren open kouters.

▪ Bedrijven die landbouw in de ruime zin beoefenen

Bestaande hoofdzakelijk vergunde bedrijven

- uitbreiding toegelaten mits integratie in het landschap, verenigbaar met de landbouwstructuur van het gebied
- activiteiten enkel binnen bestaande bedrijfspercelen
- agrarische grondgebonden activiteiten / landbouw in de ruime zin /louter opslag van materiaal zonder enige activiteit
- Geen nieuwe gebouwen of uitbreidingen van activiteiten binnen de aangeduide en te vrijwaren open kouters.

Nieuwe inplantingen

- zijn niet toegelaten

1.2.7.2. Valleien van de Perlinckbeek, Boekelbeek, Krombeek, Molenbeek en het Burreken

▪ Agrarische bedrijven / tuinbouwbedrijven

Bestaande hoofdzakelijk vergunde bedrijven

- uitbreiding enkel toegelaten mits integratie in het landschap, verenigbaar met de landbouwstructuur van het gebied en mits relatie met grondgebonden agrarische activiteiten.
- uitbreidingen mogelijk binnen een vast te leggen perimeter rondom de bedrijfszetel.
- Enkel agrarische grondgebonden activiteiten

Nieuwe inplantingen

- zijn niet toegelaten

- Bedrijven die landbouw in de ruime zin beoefenen
 - Bestaande hoofdzakelijk vergunde bedrijven
 - uitbreiding is niet toegelaten
 - activiteiten enkel binnen bestaande gebouwen en bestaande bedrijfspercelen.
 - agrarische grondgebonden activiteiten / landbouw in de ruime zin
 - Nieuwe inplantingen
 - zijn niet toegelaten
- 1.2.7.3. Landbouwgebied met verschillende straatdorpen
- Agrarische bedrijven / tuinbouwbedrijven
 - Bestaande hoofdzakelijk vergunde bedrijven
 - uitbreiding enkel toegelaten mits integratie in het landschap, verenigbaar met de landbouwstructuur van het gebied en mits relatie met grondgebonden agrarische activiteiten.
 - agrarische grondgebonden activiteiten / landbouw in de ruime zin / louter opslag van materiaal zonder enige activiteit
 - Geen nieuwe gebouwen of uitbreidingen van activiteiten binnen de aangeduide en te vrijwaren open kouters.
 - Nieuwe inplantingen
 - enkel toegelaten voorzover ze aansluiten bij de gewenste bebouwde ruimtestructuur of deel uitmaken van een gebouwengroep en er in ruimere omgeving (max. 200m) nog vergunde gebouwen voorkomen.
 - Geen nieuwe gebouwen of uitbreidingen van activiteiten binnen de aangeduide en te vrijwaren open kouters.
 - Bedrijven die landbouw in de ruime zin beoefenen
 - Bestaande hoofdzakelijk vergunde bedrijven
 - uitbreiding toegelaten mits integratie in het landschap, verenigbaar met de landbouwstructuur van het gebied
 - activiteiten enkel binnen bestaande bedrijfspercelen
 - agrarische grondgebonden activiteiten / landbouw in de ruime zin / louter opslag van materiaal zonder enige activiteit
 - Geen nieuwe gebouwen of uitbreidingen van activiteiten binnen de aangeduide en te vrijwaren open kouters.
 - Nieuwe inplantingen
 - zijn niet toegelaten

1.2.7.4. Landbouwgebied met steilranden

- Agrarische bedrijven / tuinbouwbedrijven

Bestaande hoofdzakelijk vergunde bedrijven

- uitbreiding enkel toegelaten mits integratie in het landschap, verenigbaar met de landbouwstructuur van het gebied en mits relatie met grondgebonden agrarische activiteiten.
- agrarische grondgebonden activiteiten / landbouw in de ruime zin
- Geen nieuwe gebouwen of uitbreidingen van activiteiten binnen de aangeduide en te vrijwaren open kouters.

Nieuwe inplantingen

- zijn niet toegelaten

- Bedrijven die landbouw in de ruime zin beoefenen

Bestaande hoofdzakelijk vergunde bedrijven

- uitbreiding toegelaten mits integratie in het landschap, verenigbaar met de landbouwstructuur van het gebied
- activiteiten enkel binnen bestaande gebouwen en bestaande bedrijfspercelen.
- uitbreiding binnen de open koutergebieden (zie kaart gewenste structuur) is niet toegelaten.
- agrarische grondgebonden activiteiten / landbouw in de ruime zin
- Geen nieuwe gebouwen of uitbreidingen van activiteiten binnen de aangeduide en te vrijwaren open kouters.

Nieuwe inplantingen

- zijn niet toegelaten

1.2.7.5. Foreest

- Agrarische bedrijven / tuinbouwbedrijven

Bestaande hoofdzakelijk vergunde bedrijven

- uitbreiding enkel toegelaten mits integratie in het landschap, verenigbaar met de landbouwstructuur van het gebied en mits relatie met grondgebonden agrarische activiteiten.
- uitbreidingen mogelijk binnen een vast te leggen perimeter rondom de bedrijfszetel.
- Enkel agrarische grondgebonden activiteiten

Nieuwe inplantingen

- zijn niet toegelaten

- Lokale toeleverende en verwerkende bedrijven met een ruimtelijk – functionele relatie met de landbouw
 - Bestaande hoofdzakelijk vergunde bedrijven
 - uitbreiding is niet toegelaten
 - Enkel agrarische grondgebonden activiteiten
 - Nieuwe inplantingen
 - zijn niet toegelaten

1. 2. 8 Geen nieuwe zonevreemde bebouwing toegelaten

Hierbij wordt gesteld dat bijkomende woningen enkel nog op de onbebouwde percelen in het woongebied met landelijk karakter of in de bestaande vergunde verkavelingen kunnen gerealiseerd worden. Nieuwe verkavelingen in de open ruimte zijn niet toegelaten.

Nieuwe recreatieve functies met een dynamisch karakter worden niet meer toegelaten in de open ruimte. Laag-dynamische recreatieve functies kunnen er wel.

1. 2. 9 Maatregelen tegen massagrondverschuivingen

De oorzaak van de verschuivingen kunnen van allerlei aard zijn zoals geologie ,geografie, lithologie, topografie, hydrologie, landgebruik. Maar ook menselijke invloeden kunnen gevolgen hebben zoals zoals bijvoorbeeld het verwaarlozen of opvullen van open grachten, het ophogen en verharderen van wegen en de bouw van woningen,

Volgens de departement leefmilieu natuur en energie worden de volgende gevolgen voor het beleid gesuggereerd.

Ruimtelijke planning³⁹

In een volgende stap moet de overheid bevoegd voor de ruimtelijke ordening wanneer zij aan de grond een bestemming geeft, rekening houden met het risico op grondverschuivingen. Op beleidsniveau zijn er de gewestelijke, provinciale of gemeentelijke structuurplannen, die het vermijden van schade als gevolg van grondverschuivingen als beleidsdoelstelling kunnen opnemen. Daarnaast kan de overheid de risicokaart aanwenden als toetsingskader bij het opmaken of wijzigen van ruimtelijke uitvoeringsplannen (RUPs), en waar nodig bestemmingen wijzigen in bestaande RUPs, bijvoorbeeld in zones waar de huidige bestemming in de praktijk de problemen in de hand werkt of verergert.

Vergunningverlening

Wanneer het risico op grondverschuiving groot is en daarbij de kans op ernstige schade en/of gevaar voor de mensen reëel is, kan de vergunningverlenende overheid een bouwvergunning weigeren om reden van de 'goede plaatselijke ruimtelijke ordening'.

³⁹ <http://www.lne.be/themas/bodem/grondverschuivingen>

Eventueel kan zij ook bijkomende voorwaarden (vb. bijkomend geotechnisch onderzoek) opleggen. In elk geval is het aangewezen dat de vergunningverlenende overheid de aanvrager van de bouwvergunning steeds wijst op de bestaande risico's, zelfs als zij de vergunning verleent. Er is echter geen sprake van een verplichte 'grondverschuivingstoets', omdat de wettelijke basis hiervoor ontbreekt. De vergunningverlenende overheid kan de kaart echter wel aanwenden bij het uitvoeren van de watertoets. In risicozones moet het bergen van water immers met de grootste omzichtigheid gebeuren. Het stroomopwaarts infiltreren van water kan grondverschuivingen in de hand werken. Daarom is het aanleggen van een vijver bovenaan een helling in risicogebied ontoelaatbaar, tenzij er geen infiltratie van water vanuit de vijver mogelijk is.

Aansprakelijkheid

Wanneer zij de aanvrager uitdrukkelijk informeert over de bestaande risico's kan de vergunningverlenende overheid, bij het verlenen van een vergunning in risicogebied met kans op ernstige schade, niet of slechts beperkt aansprakelijk gesteld worden. De overheid is niet aansprakelijk voor een eventuele waardevermindering die zou voortvloeien uit de publicatie van een risicokaart, met vermelding van eventuele nodige nuanceringen (vb. onzekerheden of onvermijdbare onnauwkeurigheden). Het verspreiden van deze informatie is trouwens haar plicht.

Concreet zullen educatieve maatregelen de grondgebruiker of eventuele actoren sensibiliseren. Ook bij het afleveren van vergunningen dient in de omgeving van deze risicozones een toetsing te gebeuren. De gemeente zal de risicokaart aanwenden bij het afleveren van vergunningen. Indien er op bepaalde gronden risico's bestaan zal zij dit opnemen in de besluitvorming.

2 DE BEBOUWDE RUIMTE

2.1 ZONEVREEMDE ACTIVITEITEN

In dit hoofdstuk willen we een algemeen referentiekader bieden waaraan de gemeente Horebeke de zonevreedde activiteiten op haar grondgebied kan toetsen. Dit kader steunt op de verschillende deelruimtes waarin Horebeke in het informatief gedeelte werd opgedeeld. Het vastleggen van de grenzen van deze deelruimtes tot op perceelsniveau dient te gebeuren in het RUP Zonevreedde Activiteiten. Daarbij voorzien we de mogelijk om dit RUP op te splitsen in verschillende deelRUP's (één RUP voor elke deelruimte).

Teneinde een duidelijk overzicht te bieden zullen per deelruimte de ontwikkelingsmogelijkheden voor de verschillende zonevreedde activiteiten besproken worden. Daarbij maken we een onderscheid tussen de zonevreedde woningen en de zonevreedde bedrijven.

De uitspraken hebben louter betrekking op bestaande, (hoofdzakelijk) vergunde woningen en hebben geenszins de bedoeling om een bijkomend woningaanbod te creëren in de open ruimte. Onbebouwde percelen buiten de bestaande juridische voorraad blijven onbebouwd.

Binnen de gemeente Horebeke komen verschillende zonevreedde woningen voor die afhankelijk van hun ligging over verschillende ontwikkelingsmogelijkheden moeten kunnen beschikken. Hierbij is het de bedoeling dat bestaande (hoofdzakelijk) vergunde woningen naar de toekomst toe kunnen behouden blijven (en hiervoor een juridisch draagvlak verkrijgen) en afhankelijk van hun ligging de noodzakelijke verbouwings- en uitbreidingsmogelijkheden kunnen vergund worden.

De regelgeving zoals decretaal uitgewerkt, ten tijde van de opmaak van het RUP zal hiervoor een basis vormen en zal in de verschillende deelruimtes concreter uitgewerkt worden naargelang de plaatselijke situatie.

Voor zonevreedde woningen hanteren we verschillende categorieën: dorpen, gehuchten, woonkorrels en verspreid liggende woningen.

De dorpen zijn in het geval van Horebeke de twee deelgemeenten Sint-Maria-Horebeke en Sint-Kornelis-Horebeke.

De gehuchten zijn juridisch vastgelegde bestemmingen (in het geval van Horebeke op het gewestplan gezoned als woongebied met landelijk karakter). Woningen die net buiten de gewestplanbestemming vallen en dus zonevreedd zijn kunnen ruimtelijk en morfologisch gezien aansluiten bij een dergelijk gehucht. De gehuchten in Horebeke zijn Vrijsbeke, Korsele, Broekstraat, Haaghoek en Langeveld.

Onder woonkorrel wordt verstaan een concentratie van minimum 10 zonevreedde woningen die niet onmiddellijk aansluiten bij een bestaand dorp of gehucht, maar toch een eigen identiteit vormen binnen de bebouwde ruimtestructuur. De woonkorrels die we in Horebeke aantreffen zijn Smarre I, Smarre II, Meersestraat, Kempeland en Heerweg.

Voorafgaand aan het GRS werd een sectoraal BPA zonevreedde bedrijven opgemaakt. Dit BPA behandelde de dringende problematiek van de zonevreedde bedrijven. Niettegenstaande hierin aan verschillende bedrijven een oplossing werd gegeven, werden sommige bedrijven niet verder opgenomen omdat ze geen dringende behoefte tot uitbreiding hadden. In de toekomst zal deze problematiek dus opnieuw moeten bekeken worden gezien de economische ontwikkeling van de bedrijven. Het gaat hier echter niet om nieuwe zonevreedde bedrijven.

Verder is het belangrijk dat er in het kader van het GRS en de daarin uitgewerkte visie een oplossing kan komen voor de zonevreemde detailhandel, horeca en land- en tuinbouwbedrijven. Een gebiedsgerichte oplossing moet hiervoor uitkomst bieden.

In het hieronder opgesomde overzicht wordt aangegeven welk beleid er zal gevoerd worden ten aanzien van bestaande en nieuwe bedrijven, handel- en horecazaken, die gelegen zijn binnen de verschillende deelruimtes van de gemeente. Voor de terminologie van de verschillende soorten bedrijven (agrarisch, lokale toeleverende en verwerkende bedrijven, landbouw in de ruime zin, enz.) wordt verwezen naar de verklarende woordenlijst (zie achteraan).

2. 1. 1 De activiteitenas N8

Zonevreemde woningen

Dorpen

In deze deelruimte worden geen dorpen aangeduid.

Gehuchten

1. In deze deelruimte worden als gehucht aangeduid: Langeveld en Dorpsstraat
2. Op deze gehuchten (gewestplanbestemming woongebied met landelijk karakter) sluiten verschillende woningen aan die volgens de gewestplanbestemming zonevreed zijn maar ruimtelijk en morfologisch deel uitmaken van dit gehucht. Deze woningen kunnen afhankelijk van de mate waarbij zij aansluiten bij het gehucht gelijkaardige mogelijkheden krijgen als de woningen die zich in woongebied met landelijk karakter bevinden (met uitzondering van extra woongelegenheden en functiewijzigingen).
3. Onbebouwde percelen binnen een gehucht die niet tot de juridische voorraad behoren blijven onbebouwd. Ook kunnen er geen bijkomende woongelegenheden gerealiseerd worden.
4. Nieuwe nevenfuncties: handel, horeca en diensten voorzover ze kleinschalig, op schaal van de buurt en binnen de bestaande juridische voorraad gelokaliseerd zijn.

Woonkorrels

1. In deze deelruimte worden als woonkorrel aangeduid: Heerweg
2. Tussen de Dorpsstraat en de Bovenstraat komen verschillende zonevreemde woningen gegroepeerd voor en kunnen we spreken van een woonkorrel. Woningen die deel uitmaken van een woonkorrel kunnen gelijkaardige mogelijkheden krijgen als de woningen die zich in woongebied met landelijk karakter bevinden (met uitzondering van extra woongelegenheden en functiewijzigingen). Deze ontwikkelingsmogelijkheden (bvb. volumevermeerdering, herbouw, enz.) zullen echter afhankelijk van, de bereikbaarheid, de integratiemogelijkheden binnen de open ruimte verder gedetailleerd en/of beperkt worden in het RUP Zonevreemde Activiteiten.
3. Onbebouwde percelen binnen een woonkorrel die niet tot de juridische voorraad behoren blijven onbebouwd. Ook kunnen er geen bijkomende woongelegenheden gerealiseerd worden.
4. Nieuwe nevenfuncties: enkel diensten voorzover ze kleinschalig, op schaal van de buurt en binnen de bestaande juridische voorraad gelokaliseerd zijn.

Verspreide woningen

1. Voor de woningen die verspreid liggen wordt een ontwikkelingsperspectief met beperkte verbouwings-, uitbreidings- en herbouwmogelijkheden vooropgesteld. Deze ontwikkelingsmogelijkheden worden gebaseerd op en zullen in de meeste gevallen overeen komen met de desbetreffende decretale bepalingen, die op het moment van opmaak van het RUP van toepassing zijn.
2. Gebouwen met cultuurhistorische waarde kunnen ruimere ontwikkelingsperspectieven krijgen. Dit alles voorzover er een cultuurhistorische inpassing is waarbij het karakter, de verschijningsvorm en de functie van het gebouw of de constructie behouden blijven of een duidelijke link heeft met deze cultuurhistorische functie.

Een vb. ter verduidelijking:

Een historische hoeve heeft algauw een volume van meer dan 1000 m³, het kan niet de bedoeling zijn dat bij herbouw (bv. na brand) het volume tot 1000 m³ moet herleid worden. Dergelijke hoeves hebben ook potentieel op het vlak van plattelandstoerisme. In dit kader moet een beperkte volume-uitbreiding kunnen toegelaten worden.

De Inventaris bouwkundig erfgoed van het Vlaams Instituut voor Onroerend Erfgoed vormt een eerste basis om te bepalen welke gebouwen een cultuur – historische waarde hebben. Het uitgangspunt bij de ontwikkelingsperspectieven van dergelijke gebouwen blijft echter dat de ontwikkelingsmogelijkheden noodzakelijk moeten zijn om het behoud van het gebouw te garanderen.

3. Geen bijkomende woongelegenheden en functiewijzigingen
4. Nieuwe nevenfuncties: enkel diensten voorzover ze kleinschalig, op schaal van de buurt en binnen de bestaande juridische voorraad gelokaliseerd zijn.

Zonevreemde bedrijven

Nieuwe zonevreemde inplantingen worden niet toegestaan.

- Lokale toeleverende en verwerkende bedrijven met een ruimtelijk – functionele relatie met de landbouw

Bestaande hoofdzakelijk vergunde bedrijven

- uitbreiding enkel toegelaten indien het geen zuiver toeleverend en verwerkend bedrijf is en aldus ook de agrarische functie op het bedrijf aanwezig is en mits integratie in het landschap, verenigbaar met de landbouwstructuur van het gebied en mits relatie met grondgebonden agrarische activiteiten.
- Toegelaten functies: agrarische grondgebonden activiteiten / landbouw in de ruime zin / louter opslag van materiaal zonder enige activiteit / gelijkaardige (zelfde activiteit) bedrijvigheid voorzover deze deel uitmaakt van een gebouwengroep en er in de ruimere omgeving (max. 200m) nog vergunde gebouwen voorkomen.

- Niet agrarische bedrijven
 - Bestaande hoofdzakelijk vergunde bedrijven
 - minimale uitbreiding (max. 15%) toegelaten mits integratie in het landschap, verenigbaar met de landbouwstructuur van het gebied.
 - activiteiten enkel binnen bestaande bedrijfspercelen.
 - Toegelaten functies: agrarische grondgebonden activiteiten / landbouw in de ruime zin / loutere opslag van materiaal zonder enige activiteit / gelijkaardige (zelfde activiteit) bedrijvigheid voorzover deze deel uitmaakt van een gebouwengroep en er in de ruimere omgeving (max. 200m) nog vergunde gebouwen voorkomen.

- Handelszaken
 - Bestaande hoofdzakelijk vergunde bedrijven
 - minimale uitbreiding (15%) toegelaten mits integratie in het landschap, op bestaand (bedrijfs)perceel en voor zover de handelszaak kleinschalig en van lokaal belang blijft.
 - uitbreiding enkel mogelijk indien het bedrijf deel uitmaakt van de bebouwde ruimtestructuur.
 - Toegelaten functies: agrarische grondgebonden activiteiten / landbouw in de ruime zin / ééngezinswoning of gelijkaardige (zelfde activiteit en schaal) handelszaak voorzover deze deel uitmaakt van een gebouwengroep en er in de ruimere omgeving (max. 200m) nog vergunde gebouwen voorkomen.

- Horecazaken
 - Bestaande hoofdzakelijk vergunde bedrijven
 - minimale uitbreiding (15%) toegelaten mits integratie in het landschap, op bestaand (bedrijf)perceel en voor zover de horecazaak kleinschalig en van lokaal belang blijft.
 - uitbreiding enkel mogelijk indien het bedrijf deel uitmaakt van de bebouwde ruimtestructuur.
 - Toegelaten functies: agrarische grondgebonden activiteiten / landbouw in de ruime zin / ééngezinswoning of gelijkaardige (zelfde activiteit en schaal) handelszaak voorzover deze deel uitmaakt van een gebouwengroep en er in de ruimere omgeving (max. 200m) nog vergunde gebouwen voorkomen.

2. 1. 2 Valleien van de Perlinckbeek, Boekelbeek, Krombeek, Molenbeek en het Burreken

Zonevreemde woningen

Dorpen

In deze deelruimte worden geen dorpen aangeduid.

Gehuchten

1. Het gehucht Korsele valt mogelijk gedeeltelijk binnen deze deelruimte.
2. Op deze gehuchten (gewestplanbestemming woongebied met landelijk karakter) sluiten verschillende woningen aan die volgens de gewestplanbestemming zonevreed zijn maar ruimtelijk en morfologisch deel uitmaken van dit gehucht. Deze woningen kunnen afhankelijk van de mate waarbij zij aansluiten bij het gehucht gelijkaardige mogelijkheden krijgen als de woningen die zich in woongebied met landelijk karakter bevinden (met uitzondering van extra woongelegenheden en functiewijzigingen).
3. Onbebouwde percelen binnen een gehucht die niet tot de juridische voorraad behoren blijven onbebouwd. Ook kunnen er geen bijkomende woongelegenheden gerealiseerd worden.
4. Geen bijkomende woongelegenheden, functiewijzigingen en nieuwe nevenfuncties

Woonkorrels

1. Volgende woonkorrels vallen (gedeeltelijk) binnen deze deelruimte: Smarre I en Smarre II.
2. Gezien de belangrijke natuurwaarde en het belang van de waterhuishouding zullen aan de woningen in deze deelruimte enkel instandhoudingswerken, verbeteringswerken en verbouwingen **binnen het bestaande volume** worden toegelaten.
3. Bij een aantal woningen is het niet duidelijk of zij tot deze deelruimte behoren. Deze woningen bevinden zich vaak in een overgangszone tot de vallei of de beek gaat op deze plaats door bebouwd gebied, waardoor detailonderzoek in het RUP Zonevreemde Activiteiten zal moeten uitmaken tot welke deelruimte deze woningen nu precies behoren. Wanneer blijkt dat deze woningen deel uitmaken van de vallei, zullen zij beperkte ontwikkelingsperspectieven krijgen zoals hierboven reeds beschreven werd.
4. Onbebouwde percelen binnen een woonkorrel die niet tot de juridische voorraad behoren blijven onbebouwd. Ook kunnen er geen bijkomende woongelegenheden gerealiseerd worden.
5. Geen bijkomende woongelegenheden, functiewijzigingen en nieuwe nevenfuncties

Verspreide woningen

1. Voor de woningen die verspreid liggen wordt een ontwikkelingsperspectief met beperkte verbouwings-, uitbreidings- en herbouwmogelijkheden vooropgesteld. Deze ontwikkelingsmogelijkheden worden gebaseerd op en zullen in de meeste gevallen overeen komen met de desbetreffende decretale bepalingen, die op het moment van opmaak van het RUP van toepassing zijn.
2. Gebouwen met cultuurhistorische waarde kunnen ruimere ontwikkelingsperspectieven krijgen. Dit alles voorzover er een cultuurhistorische inpassing is waarbij het karakter, de verschijningsvorm en de functie van het gebouw of de constructie behouden blijven of een duidelijke link heeft met deze cultuurhistorische functie.

Een vb. ter verduidelijking:

Een historische hoeve heeft al gauw een volume van meer dan 1000 m³, het kan niet de bedoeling zijn dat bij herbouw (bv. na brand) het volume tot 1000 m³ moet herleid worden. Dergelijke hoeves hebben ook potentieel op het vlak van plattelandstoerisme. In dit kader moet een beperkte volume-uitbreiding kunnen toegelaten worden.

De Inventaris bouwkundig erfgoed van het Vlaams Instituut voor Onroerend Erfgoed vormt een eerste basis om te bepalen welke gebouwen een cultuur – historische waarde hebben. Het uitgangspunt bij de ontwikkelingsperspectieven van dergelijke gebouwen blijft echter dat de ontwikkelingsmogelijkheden noodzakelijk moeten zijn om het behoud van het gebouw te garanderen.

3. Binnen het beschermd landschap van het Burreken treffen we ook een aantal woningen aan. Vermits dit gebied door de Vlaamse Regering werd aangeduid als VEN-gebied is het een taak van deze overheid om een regeling te treffen voor de zonevreemde woningen die binnen dit gebied gelegen zijn.
4. Geen bijkomende woongelegenheden, functiewijzigingen en nieuwe nevenfuncties

Zonevreemde bedrijven

Nieuwe zonevreemde inplantingen worden niet toegestaan.

- Lokale toeleverende en verwerkende bedrijven met een ruimtelijk – functionele relatie met de landbouw

Bestaande hoofdzakelijk vergunde bedrijven

- uitbreiding is niet toegelaten
- Toegelaten functies: agrarische grondgebonden activiteiten

- Handelszaken

Bestaande hoofdzakelijk vergunde bedrijven

- uitbreiding is niet toegelaten
- Toegelaten functies: agrarische grondgebonden activiteiten / landbouw in de ruime zin / gelijkaardige (zelfde activiteit en schaal) handelszaak voorzover deze deel uitmaakt van een gebouwengroep en er in de ruimere omgeving (max. 200m) nog vergunde gebouwen voorkomen.

2. 1. 3 Landbouwgebied met verschillende straatdorpen

Zonevreemde woningen

Dorpen

1. In deze deelruimte worden Sint-Maria-Horebeke en Sint-Kornelis-Horebeke als dorpen aangeduid.
2. Woningen die ruimtelijk en morfologisch aansluiten bij een bestaand dorp (Sint-Maria-Horebeke, Sint-Kornelis-Horebeke) moeten dezelfde mogelijkheden krijgen als de woningen die zich in woongebied met landelijk karakter bevinden. Nader onderzoek in het RUP Zonevreemde Activiteiten zal aantonen welke woningen ruimtelijk en morfologisch aansluiten bij een bestaand dorp.
3. Functiewijzigingen, die de ruimtelijke draagkracht van het woongebied niet overstijgen, zijn toegestaan
4. Nieuwe nevenfuncties: Handel, horeca en diensten

Gehuchten

1. In deze deelruimte worden als gehucht aangeduid: Korsele, Vrijsbeke, Broekestraat en Haaghoek.
2. Op deze gehuchten (gewestplanbestemming woongebied met landelijk karakter) sluiten verschillende woningen aan die volgens de gewestplanbestemming zonevreemd zijn maar ruimtelijk en morfologisch deel uitmaken van dit gehucht. Deze woningen kunnen afhankelijk van de mate waarbij zij aansluiten bij het gehucht gelijkaardige mogelijkheden krijgen als de woningen die zich in woongebied met landelijk karakter bevinden (met uitzondering van extra woongelegenheden en functiewijzigingen).
3. Onbebouwde percelen binnen een gehucht die niet tot de juridische voorraad behoren blijven onbebouwd. Ook kunnen er geen bijkomende woongelegenheden gerealiseerd worden.
4. Voor het gehucht Korsele zal er moeten gewaakt worden dat het historische karakter niet verloren gaat door verbouwingen van bestaande woningen of door nieuwbouw.
5. Nieuwe nevenfuncties: Handel, horeca en diensten

Woonkorrels

1. In deze deelruimte wordt als woonkorrel aangeduid: Meersestraat.
2. Tussen de Dorpsstraat en de Bovenstraat komen verschillende zonevreemde woningen gegroepeerd voor en kunnen we spreken van een woonkorrel. Woningen die deel uitmaken van een woonkorrel kunnen gelijkaardige mogelijkheden krijgen als de woningen die zich in woongebied met landelijk karakter bevinden (met uitzondering van extra woongelegenheden en functiewijzigingen). Deze ontwikkelingsmogelijkheden (bvb. volumevermeerdering, herbouw, enz.) zullen echter afhankelijk van, de bereikbaarheid, de integratiemogelijkheden binnen de open ruimte verder gedetailleerd en/of beperkt worden in het RUP Zonevreemde Activiteiten.
3. Onbebouwde percelen binnen een woonkorrel die niet tot de juridische voorraad behoren blijven onbebouwd. Ook kunnen er geen bijkomende woongelegenheden gerealiseerd worden.
4. Nieuwe nevenfuncties: enkel diensten voorzover ze kleinschalig, op schaal van de buurt en binnen de bestaande juridische voorraad gelokaliseerd zijn.

Verspreide woningen

1. Voor de woningen die verspreid liggen wordt een ontwikkelingsperspectief met beperkte verbouwings-, uitbreidings- en herbouwmogelijkheden vooropgesteld. Deze ontwikkelingsmogelijkheden worden gebaseerd op en zullen in de meeste gevallen overeen komen met de desbetreffende decretale bepalingen, die op het moment van opmaak van het RUP van toepassing zijn.
2. Gebouwen met cultuurhistorische waarde kunnen ruimere ontwikkelingsperspectieven krijgen. Dit alles voorzover er een cultuurhistorische inpassing is waarbij het karakter, de verschijningsvorm en de functie van het gebouw of de constructie behouden blijven of een duidelijke link heeft met deze cultuurhistorische functie.

Een vb. ter verduidelijking:

Een historische hoeve heeft al gauw een volume van meer dan 1000 m³, het kan niet de bedoeling zijn dat bij herbouw (bv. na brand) het volume tot 1000 m³ moet herleid worden. Dergelijke hoeves hebben ook potentieel op het vlak van plattelandstoerisme. In dit kader moet een beperkte volume-uitbreiding kunnen toegelaten worden.

De Inventaris bouwkundig erfgoed van het Vlaams Instituut voor Onroerend Erfgoed vormt een eerste basis om te bepalen welke gebouwen een cultuur – historische waarde hebben. Het uitgangspunt bij de ontwikkelingsperspectieven van dergelijke gebouwen blijft echter dat de ontwikkelingsmogelijkheden noodzakelijk moeten zijn om het behoud van het gebouw te garanderen.

3. In deze deelruimte treffen we ter hoogte van Buikberg een concentratie van historisch belangrijke gebouwen in open ruimte voor. Op deze gebouwen zijn de hierboven vermelde ontwikkelingsperspectieven van toepassing. In het RUP Zonevreemde Activiteiten moet nagegaan worden of er specifieke beschermingsmaatregelen dienen uitgewerkt te worden voor dit gebied.
4. Nieuwe nevenfuncties: enkel diensten voorzover ze kleinschalig, op schaal van de buurt en binnen de bestaande juridische voorraad gelokaliseerd zijn.

Zonevreemde bedrijven

Nieuwe zonevreemde inplantingen worden niet toegestaan.

- Lokale toeleverende en verwerkende bedrijven met een ruimtelijk – functionele relatie met de landbouw

Bestaande hoofdzakelijk vergunde bedrijven

- uitbreiding enkel toegelaten indien het geen zuiver toeleverend en verwerkend bedrijf is en aldus ook de agrarische functie op het bedrijf aanwezig is en mits integratie in het landschap, verenigbaar met de landbouwstructuur van het gebied en mits relatie met grondgebonden agrarische activiteiten.
- Toegelaten functies: agrarische grondgebonden activiteiten / landbouw in de ruime zin / louter opslag van materiaal zonder enige activiteit / gelijkaardige (zelfde activiteit) bedrijvigheid voorzover deze deel uitmaakt van een gebouwengroep en er in de ruimere omgeving (max. 200m) nog vergunde gebouwen voorkomen.

- Niet agrarische bedrijven
 - Bestaande hoofdzakelijk vergunde bedrijven
 - minimale uitbreiding (max. 15%) toegelaten mits integratie in het landschap, verenigbaar met de landbouwstructuur van het gebied.
 - activiteiten enkel binnen bestaande bedrijfspercelen.
 - Toegelaten functies: agrarische grondgebonden activiteiten / landbouw in de ruime zin / loutere opslag van materiaal zonder enige activiteit / gelijkaardige (zelfde activiteit) bedrijvigheid voorzover deze deel uitmaakt van een gebouwengroep en er in de ruimere omgeving (max. 200m) nog vergunde gebouwen voorkomen.

- Handelszaken
 - Bestaande hoofdzakelijk vergunde bedrijven
 - minimale uitbreiding (15%) toegelaten mits integratie in het landschap, op bestaand (bedrijfs)perceel en voor zover de handelszaak kleinschalig en van lokaal belang blijft.
 - uitbreiding enkel mogelijk indien het bedrijf deel uitmaakt van de bebouwde ruimtestructuur.
 - Toegelaten functies: agrarische grondgebonden activiteiten / landbouw in de ruime zin / ééngezinswoning of gelijkaardige (zelfde activiteit en schaal) handelszaak voorzover deze deel uitmaakt van een gebouwengroep en er in de ruimere omgeving (max. 200m) nog vergunde gebouwen voorkomen.

- Horecazaken
 - Bestaande hoofdzakelijk vergunde bedrijven
 - minimale uitbreiding (15%) toegelaten mits integratie in het landschap, op bestaand (bedrijf)perceel en voor zover de horecazaak kleinschalig en van lokaal belang blijft.
 - uitbreiding enkel mogelijk indien het bedrijf deel uitmaakt van de bebouwde ruimtestructuur.
 - Toegelaten functies: agrarische grondgebonden activiteiten / landbouw in de ruime zin ééngezinswoning of gelijkaardige (zelfde activiteit en schaal) horecazaak voorzover deze deel uitmaakt van een gebouwengroep en er in de ruimere omgeving (max. 200m) nog vergunde gebouwen voorkomen

2. 1. 4 Landbouwgebied met steilranden

Zonevreemde woningen

Dorpen

In deze deelruimte worden geen dorpen aangeduid.

Gehuchten

In deze deelruimte worden geen gehuchten aangeduid.

Woonkorrels

In deze deelruimte worden geen woonkorrels aangeduid.

Verspreide woningen

1. Voor de woningen die verspreid liggen wordt een ontwikkelingsperspectief met beperkte verbouwings-, uitbreidings- en herbouwmogelijkheden vooropgesteld. Deze ontwikkelingsmogelijkheden worden gebaseerd op en zullen in de meeste gevallen overeen komen met de desbetreffende decretale bepalingen, die op het moment van opmaak van het RUP van toepassing zijn.
2. Gebouwen met cultuurhistorische waarde kunnen ruimere ontwikkelingsperspectieven krijgen. Dit alles voorzover er een cultuurhistorische inpassing is waarbij het karakter, de verschijningsvorm en de functie van het gebouw of de constructie behouden blijven of een duidelijke link heeft met deze cultuurhistorische functie.

Een vb. ter verduidelijking:

Een historische hoeve heeft algauw een volume van meer dan 1000 m³, het kan niet de bedoeling zijn dat bij herbouw (bv. na brand) het volume tot 1000 m³ moet herleid worden. Dergelijke hoeves hebben ook potentieel op het vlak van plattelandstoerisme. In dit kader moet een beperkte volume-uitbreiding kunnen toegelaten worden.

De Inventaris bouwkundig erfgoed van het Vlaams Instituut voor Onroerend Erfgoed vormt een eerste basis om te bepalen welke gebouwen een cultuur – historische waarde hebben. Het uitgangspunt bij de ontwikkelingsperspectieven van dergelijke gebouwen blijft echter dat de ontwikkelingsmogelijkheden noodzakelijk moeten zijn om het behoud van het gebouw te garanderen.

3. Geen bijkomende woongelegenheden, functiewijzigingen of nieuwe nevenfuncties

Zonevreemde bedrijven

Nieuwe zonevreemde inplantingen worden niet toegestaan.

- Lokale toeleverende en verwerkende bedrijven met een ruimtelijk – functionele relatie met de landbouw

Bestaande hoofdzakelijk vergunde bedrijven

- uitbreiding enkel toegelaten indien het geen zuiver toeleverend en verwerkend bedrijf is en aldus ook de agrarische functie op het bedrijf aanwezig is en mits integratie in het landschap, verenigbaar met de landbouwstructuur van het gebied en mits relatie met grondgebonden agrarische activiteiten.
- uitbreiding binnen de open koutergebieden (zie kaart gewenste structuur) is niet toegelaten.
- Toegelaten functies: agrarische grondgebonden activiteiten / landbouw in de ruime zin

- Niet agrarische bedrijven

Bestaande hoofdzakelijk vergunde bedrijven

- uitbreiding is niet toegelaten
- activiteiten enkel binnen bestaande gebouwen en bestaande bedrijfspercelen.
- Toegelaten functies: agrarische grondgebonden activiteiten / landbouw in de ruime zin / louter opslag van materiaal zonder enige activiteit

- Handelszaken

Bestaande hoofdzakelijk vergunde bedrijven

- minimale uitbreiding (15%) toegelaten mits integratie in het landschap, op bestaand (bedrijfs)perceel en voor zover de handelszaak kleinschalig en van lokaal belang blijft.
- uitbreiding enkel mogelijk indien het bedrijf deel uitmaakt van de bebouwde ruimtestructuur.
- uitbreiding binnen de open koutergebieden (zie kaart gewenste structuur) is niet toegelaten.
- Toegelaten functies: agrarische grondgebonden activiteiten / landbouw in de ruime zin / ééngezinswoning of bestaande handelszaak voorzover deze deel uitmaakt van een gebouwengroep en er in de ruimere omgeving (max. 200m) nog vergunde gebouwen voorkomen.

- Horecazaken

Bestaande hoofdzakelijk vergunde bedrijven

- minimale uitbreiding (15%) toegelaten mits integratie in het landschap, op bestaand (bedrijf)perceel en voor zover de horecazaak kleinschalig en van lokaal belang blijft.
- uitbreiding enkel mogelijk indien het bedrijf deel uitmaakt van de bebouwde ruimtestructuur.
- uitbreiding binnen de open koutergebieden (zie kaart gewenste structuur) is niet toegelaten.

- Toegelaten functies: agrarische grondgebonden activiteiten / landbouw in de ruime zin / ééngezinswoning of bestaande horecazaak voorzover deze deel uitmaakt van een bouwgroep en er in de ruimere omgeving (max. 200m) nog vergunde gebouwen voorkomen

2. 1. 5 Foreest

Zonevreemde woningen

Dorpen

In deze deelruimte worden geen dorpen aangeduid.

Gehuchten

In deze deelruimte worden geen gehuchten aangeduid.

Woonkorrels

In deze deelruimte worden geen woonkorrels aangeduid.

Verspreide woningen

1. Voor de woningen die verspreid gelegen zijn in bosgebieden wordt een beleid vooropgesteld dat rekening houdt met het behoud, het herstel en de ontwikkeling van de landschappelijke, cultuurhistorische en ecologische waarde van deze sites. Herbouw wordt in de regel niet toegestaan, met uitzondering van bepaalde vormen van heirkraft, en voorzover de typologie van de woning behouden blijft.
2. Gezien de belangrijke natuurwaarde zullen aan de woningen in deze deelruimte enkel instandhoudingswerken, verbeteringswerken en verbouwingen **binnen het bestaande volume** worden toegelaten.
3. Gebouwen met cultuurhistorische waarde kunnen ruimere ontwikkelingsperspectieven krijgen. Dit alles voorzover er een cultuurhistorische inpassing is waarbij het karakter, de verschijningsvorm en de functie van het gebouw of de constructie behouden blijven of een duidelijke link heeft met deze cultuurhistorische functie.

Een vb. ter verduidelijking:

Een historische hoeve heeft al gauw een volume van meer dan 1000 m³, het kan niet de bedoeling zijn dat bij herbouw (bv. na brand) het volume tot 1000 m³ moet herleid worden. Dergelijke hoeves hebben ook potentieel op het vlak van plattelandstoerisme. In dit kader moet een beperkte volume-uitbreiding kunnen toegelaten worden.

De Inventaris bouwkundig erfgoed van het Vlaams Instituut voor Onroerend Erfgoed vormt een eerste basis om te bepalen welke gebouwen een cultuur – historische waarde hebben. Het uitgangspunt bij de ontwikkelingsperspectieven van dergelijke gebouwen blijft echter dat de ontwikkelingsmogelijkheden noodzakelijk moeten zijn om het behoud van het gebouw te garanderen.

4. Geen bijkomende woongelegenheden, functiewijzigingen en nieuwe nevenfuncties

Zonevreemde bedrijven

Nieuwe zonevreemde inplantingen worden niet toegestaan.

- Bedrijven die landbouw in de ruime zin beoefenen

Bestaande hoofdzakelijk vergunde bedrijven

- uitbreiding is niet toegelaten
- activiteiten enkel binnen bestaande gebouwen en bestaande bedrijfspercelen.
- Toegelaten functies: agrarische grondgebonden activiteiten / landbouw in de ruime zin

De bebouwde ruimtestructuur van Horebeke kan gedefinieerd worden als het geheel van een aantal verschillende elementen waaronder wonen, bedrijvigheid en gemeenschapsvoorzieningen. Het is dan ook aangewezen voor elk van deze elementen de gewenste ruimtelijke structuur te bepalen. Gezien de ruimtelijke verwevenheid van deze sectoren zullen ze echter niet afzonderlijk behandeld worden, maar verwerkt worden in 'de gewenste ruimtelijke structuur van de bebouwde ruimte'.

2. 2 DE GEWENSTE RUIMTELIJKE STRUCTUUR VAN DE BEBOUWDE RUIMTE

Binnen de gemeente Horebeke kunnen de dorpen Sint-Maria-Horebeke en Sint-Kornelis-Horebeke als structuurbepalende elementen van de bebouwde ruimte aanzien worden. Deze kregen op het gewestplan de zonering "woongebied met landelijk karakter". Een aantal gehuchten zoals Korsele, Vrijsbeke, Haaghoek, Broekestraat en Langeveld kregen eveneens deze zonering. De ontwikkelingsmogelijkheden van zonevreemde woningen werden reeds beschreven in 2. 1. Zonevreemde activiteiten.

De verdere ontwikkeling van het wonen, bedrijvigheid en gemeenschapsvoorzieningen zal zich in hoofdzaak in of aan deze dorpen en gehuchten voltrekken. Op deze wijze kan de eigen identiteit van de gemeente, met de typische woon- en open ruimtestructuur, en de ruimtelijke kwaliteit, zoals beschreven in de uitgangspunten, maximaal nagestreefd worden.

Het rusthuis 'De Vlaamse Ardennen' en de serviceflats 'Groen Dorp' moeten ook in de toekomst hun taak naar de oudere bevolking blijven opnemen. Hiervoor moeten de bestaande structuren behouden blijven en opgenomen worden in een correcte bestemming. Voor de delen die zonevreemd zijn dringt zich dus een bestemmingswijziging op.

2. 3 BELEIDSMATIGE VERTALING VAN DE GEWENSTE BEBOUWDE RUIMTESTRUCTUUR

2. 3. 1 Verdichting van de dorp(en)

Uit de behoefteberekening blijkt dat Horebeke voor de periode 2003-2007 theoretisch geen behoefte meer heeft aan bijkomende woongelegenheden. Evenmin bestaat er een behoefte tot 2017. Om het eventuele tekort op langere termijn op te vangen, zijn een aantal gebieden voor aansnijding op middellange termijn of als reservegebied aangeduid. Om geen inname van onnodige ruimte te bewerkstelligen wordt geopteerd voor kleinschalige projecten. Het principe van de verdichting is hier dus aan de orde en kan als volgt vertaald worden:

Inbreiding:

- het bebouwen van bouwrijpe onbebouwde percelen in de dorpen (bestaande juridische voorraad)
- het bouwrijp maken van gronden binnen de dorpen (bestaande juridische voorraad)
- het stimuleren van grotere bebouwingsdichtheden
- voorzien in andere woontypologieën (woningdifferentiatie) om de gewijzigde behoefte ten gevolge van de gezinsverdunding en de veroudering van de bevolking op te vangen

Het woonuitbreidingsgebied als reservegebied:

Het niet-aangesneden gedeelte van het woonuitbreidingsgebied ten noorden van Sint-Maria-Horebeke wordt aangeduid als reservegebied.

Op het grondgebied van Sint-Maria-Horebeke komen momenteel geen sociale woningen voor. Het nog resterend gedeelte van het woonuitbreidingsgebied aangeduid op het gewestplan kan in de toekomst een uitkomst bieden voor toekomstige sociale projecten en/of sociale woningbouw.

Ook geeft de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening aan sociale woonorganisaties mogelijkheden om via een stedenbouwkundige vergunning woonuitbreidingsgebieden aan te snijden.

2. 3. 2 Vrijwaren van de kwaliteit van de woningen en van de leefomgeving

Voorzien in de eigen woonbehoeften betekent niet alleen dat er voldoende woningen moeten zijn, maar ook dat er aandacht besteed wordt aan de kwaliteit van de woningen en de leefomgeving. Dit kan als volgt vertaald worden:

- voldoende open ruimten in de dorpen, waarbij een evenwicht tussen verdichting en een aangenaam woonklimaat wordt nagestreefd
- voldoende groen in of in de nabijheid van de dorpen
- verbeteren van de verkeersleefbaarheid en verblijfskwaliteit in de dorpen, door een heraanleg van het openbaar domein, waarbij er oog moet zijn voor de ruimtelijke kwaliteit van de gehele publieke ruimte
- bijzondere aandacht zal moeten gaan naar de renovatie van bestaande oudere woningen, waarbij het verhogen van het leefcomfort een belangrijke rol speelt.

2. 3. 3 Ambachtelijke activiteiten

In Horebeke situeren zich slechts een beperkt aantal kleine bedrijven. Grote en middelgrote bedrijven komen er niet voor. De uitbouw van een uitgesproken bedrijfsgemeente is ook naar de toekomst toe niet aangewezen. Het is niet wenselijk dat er in de gemeente grootschalige bedrijventerreinen worden voorzien.

De enige KMO-zone in Horebeke (langs de Broekestraat) dient ingenomen te worden door bedrijven die niet verankerd (verweven) zijn met de omgeving. Ambachtelijke bedrijven die in de problemen komen wanneer uitbreidingen noodzakelijk zijn (bijv. wegens plaatsgebrek) kunnen zich hier vestigen. Een effectieve en manifeste buffering ten aanzien van de aanpalende open ruimte is hierbij wenselijk.

2. 3. 4 Gemeenschapsvoorzieningen

De bestaande en toekomstige gemeenschapsvoorzieningen moeten zich situeren in of aangrenzend bij de dorpscentra, waarbij twee belangrijke ontwikkelingslocaties aangeduid kunnen worden. Voor wat de gemeenschapsvoorzieningen in de vorm van diensten betreft (gemeentehuis, post, bank, school, ...) gaat het hier om het centrum van Sint-Maria-Horebeke langs de Dorpsstraat en om het centrum van Sint-Kornelis-Horebeke (Sint-Kornelisplein met omliggende straten).

Het gemeentehuis van Sint-Maria-Horebeke is gelegen in woongebied, de achterliggende loods die gebruikt wordt voor de technische dienst is echter deels gelegen in agrarisch gebied. Het is de bedoeling om voor het gemeentehuis en de 2 achterliggende percelen een RUP op te maken zodat de gemeenschapsvoorzieningen die zich hier bevinden in een hiertoe geëigende zone worden opgenomen.

Door de goedkeuring van het BPA Rokegem (sportinfrastructuur) is er een klein deel agrarisch gebied achter het gemeentehuis dat versnipperd is en niet meer bruikbaar is als landbouwgebied. Naast het perceel met daarop de gemeenteloods, vind je er ook nog uitlopers van 2 bouwpercelen.

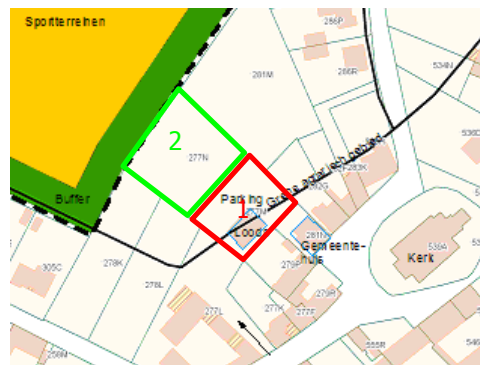
Wegens plaatsgebrek wil de gemeente deze achterste 2 percelen opnemen in een RUP en hierbij voorzien in volgende uitbreiding:

- Op het perceel waar de loods staat (zie 1 op schets hieronder) zouden er een 20-tal parkeerplaatsen rondom de loods voorzien worden. Op deze wijze kan de overlast aan parkeren (bij vergaderingen of activiteiten in het gemeentehuis) op het plein vóór het gemeentehuis opgelost worden.
- Op het perceel die daarachter ligt (zie 2 op schets hieronder) zou er een opslagplaats (in open lucht) voor gemeentemateriaal aangelegd worden.

Het gemeentemateriaal is nu over diverse locaties verspreid en dit bemoeilijkt de werkbaarheid:

- De loods is volledig ingenomen.
- De gemeentelijke terreinwagen + aanhangwagen dient in deze loods te staan omdat er rond de loods geen plaats is om deze te parkeren.
- Buiten de loods staan soms diverse nadarhekkens, verkeersborden, ed.
- Op de oude Rijkswachtpost gebruikt de gemeente nog 5 garageboxen om materiaal te stockeren.
- Er is geen ruimte voor herstellingsmateriaal voor wegeniswerken.
- ...

Dit centraliseren aan het gemeentehuis komt de veiligheid en werkbaarheid ten goede. Rondom het terrein dienen de nodige buffers aangelegd te worden.

Het Rusthuis 'Vlaamse Ardennen' bevindt zich langsheen de Kromstraat in het gehucht Vrijsbeke. Een kleine uitbreiding van de tuin van het rusthuis moet in de toekomst mogelijk zijn. Deze uitbreidingsmogelijkheid geldt niet voor de bebouwde structuur. Hiervoor zal een RUP worden opgemaakt (zie bindende bepalingen). Gezien de ligging van het rusthuis is de realisatie van een fiets- en wandelverbinding met Korsele wenselijk. De serviceflats 'Groen Dorp' bevinden zich in de Dorpsstraat, nabij het centrum van Sint-Maria-Horebeke. Het vroegere rusthuis St. Jozef werd omgevormd tot een dienstencentrum voor de serviceflats.

2. 3. 5 Archeologisch patrimonium

Bij de uitwerking van verschillende opties en projecten is het noodzakelijk om eerst na te gaan in welke mate er archeologisch patrimonium voorkomt.

In het richtinggevend gedeelte van het PRS wordt principieel vermeld dat meer dan 80 % van het archeologisch erfgoed onbekend is. Hiervoor dienen er maatregelen getroffen te worden om over te gaan tot inventarisatie en onderzoek alvorens deze informatie verloren gaat.

3 DE RECREATIEVE STRUCTUUR

De recreatieve structuur van Horebeke kan gedefinieerd worden als het geheel van een aantal verschillende elementen; waaronder gemeentelijke recreatieve structuur, grensoverschrijdende recreatieve structuur en wandel- en fietspaden (zowel gemeentelijk als grensoverschrijdend). Het is dan ook aangewezen voor elk van deze elementen de gewenste ruimtelijke structuur te bepalen. Gezien de ruimtelijke verwevenheid van deze elementen zullen ze echter niet afzonderlijk behandeld worden, maar verwerkt worden in 'de gewenste recreatieve structuur'.

3.1 DE GEWENSTE RECREATIEVE STRUCTUUR

Bij de bebouwde ruimtestructuur werd reeds besproken dat Horebeke in hoofdzaak opgebouwd is uit twee deelgemeenten (Sint-Maria-Horebeke en Sint-Kornelis-Horebeke), waarnaast nog een aantal kleinere woonconcentraties voorkomen.

We moeten er rekening mee houden dat Horebeke een kleine gemeente is die onmogelijk het voorzieningenniveau kan halen van grotere gemeentes zoals bijvoorbeeld Brakel en de stad Oudenaarde. Onvermijdelijk zullen de inwoners van Horebeke grotendeels aangewezen zijn op het recreatieve aanbod in de buurgemeentes.

Waar op niveau van de gemeente wel aandacht aan besteed kan worden is het voorzien van vlotte en veilige verbindingen voor fietsers en voetgangers naar deze recreatieve voorzieningen.

Teneinde deze visie te concretiseren, maken volgende elementen deel uit van de gewenste recreatieve structuur:

- De bestaande recreatieve infrastructuren moeten in de toekomst geoptimaliseerd worden. Zowel de landschappelijke en morfologische integratie als de integratie in de woonomgeving staat hierbij voorop.
- Bijkomende wandel- en fietsroutes moeten de bereikbaarheid van en binnen de gemeente verhogen voor de zwakke weggebruikers.

Bij het verder bebossen van bepaalde sites biedt dit mogelijkheden voor zachte wandel- en fietsrecreatie.

Voor wat de gemeenschapsvoorzieningen in de vorm van sport en recreatie betreft stellen we vast dat de meeste voorzieningen zich in de onmiddellijke nabijheid van de dorpscentra bevinden. Dit is een gunstige situatie die in de toekomst behouden en versterkt moet worden.

Er dient te worden geopteerd voor een behoud van zonevreemde sportactiviteiten op de bestaande locatie, met uitzondering van de voetbalterreinen van Sint-Maria-Horebeke. Dit laatste houdt een verdere uitwerking van Rokegem én een afbouw van de terreinen langsheen Stene in.

De meeste van deze sportactiviteiten fungeren op het niveau van de woonconcentratie uit de buurt. Hierdoor kunnen ze worden beschouwd als van lokaal of gemeentelijk niveau.

In ieder geval is de oprichting van nieuwe hoog-dynamische recreatieve infrastructuur in Horebeke niet wenselijk.

3. 2 BELEIDSMATIGE VERTALING VAN DE GEWENSTE RECREATIEVE STRUCTUUR

3. 2. 1 Ontwikkelingsperspectieven voor sport en recreatie

Voor volgende sportaccommodaties is een sectoraal BPA zonevremde terreinen en gebouwen voor sport-, recreatie- en jeugdactiviteiten opgemaakt:

- De voetbalvelden van Sint-Maria-Horebeke (2-tal voetbalterreinen en een oefenterrein) zijn gelegen langsheen Stene. Gezien de hoge natuurwaarde van de omgeving is gezocht naar een alternatieve locatie die beter aansluit bij het dorp. Het BPA Rokegem omvat een herlocalisatie van deze voetbalvelden. De terreinen worden voorzien nabij het centrum van Sint-Maria-Horebeke. Eens de herlocalisatie is uitgevoerd zullen de terreinen te Stene hun oorspronkelijke functie (landbouw) terug vervullen.
- Het voetbalveld van Sint-Kornelis-Horebeke is gelegen langsheen de N8, achter een eraan palend woonlint (Langeveld). Voor het terrein van voetbalclub Sint-Kornelis-Horebeke is een bestemmingsplan opgemaakt in het sectoraal BPA zonevremde terreinen en gebouwen voor sport-, recreatie- en jeugdactiviteiten.
- Langsheen de Dorpsstraat zijn de terreinen van de boogschuttersclub gelegen, op een geringe afstand van het centrum van Sint-Maria-Horebeke. De terreinen zijn deels in woongebied met landelijke karakter en deels in agrarisch gebied (volgens het gewestplan) gesitueerd. Aangezien er voldoende ruimte is binnen de zoning woongebied met landelijk karakter om constructies op te richten, moet er geen bestemmingsplan worden opgemaakt.
- De terreinen van de hondenclub 'De Ware Vriend' zijn gelegen in het centrum van Sint-Maria-Horebeke nabij de kerk. De terreinen zijn deels in woongebied met landelijk karakter en deels in woonuitbreidingsgebied (volgens het gewestplan) gesitueerd. Gezien de geringe ruimtelijke impact op de omgeving is voor deze terreinen moet er geen bestemmingsplan worden opgemaakt.

Er bevinden zich in Horebeke geen andere mogelijke zonevremde sport- en recreatierterreinen buiten deze die behandeld werden in het sectoraal BPA zonevremde terreinen en gebouwen voor sport-, recreatie- en jeugdactiviteiten.

3. 2. 2 Herstellen voetwegen⁴⁰

Voetwegen hebben een belangrijke functie voor de zwakke weggebruiker. Naast een verbeterde bereikbaarheid, werken ze ook een aantal vormen van recreatie (lopen, fietsen, wandelen, ...) in de hand. Daar het meestal gaat om bestaande officiële en niet afgeschafte voetwegen moet er opgetreden worden om ze opnieuw toegankelijk te maken.

Alhoewel er in sommige voorstellen van de ontwikkeling van deelruimtes (in dit richtinggevend gedeelte) reeds voetwegen opgenomen zijn die een belangrijke verbindende functie hebben, moet elk toekomstig ruimtelijk uitvoeringsplan aangegrepen worden om deze voetwegen op te nemen en opnieuw bereikbaar te maken.

⁴⁰ De belangrijkste voetwegen worden weergegeven op de gewenste structuur van de verschillende deelruimtes

Kaart 33: Gewenste recreatieve structuur

4 DE VERKEERSSTRUCTUUR

4.1 GEWENSTE VERKEERSSTRUCTUUR

In de eerste plaats moet de verkeersleefbaarheid en verkeersveiligheid verhoogd worden en de bereikbaarheid van de gemeente moet in stand gehouden worden.

Er wordt geopteerd voor een optimalisatie van het bestaande wegennet. Dit houdt een functionele categorisering in gebaseerd op de gewenste hoofdfunctie (bereikbaarheid en leefbaarheid). Deze categorisering dient te beantwoorden aan een aantal inrichtingsprincipes. Bereikbaarheid van activiteiten, doorstroming van doorgaand verkeer en leefbaarheid ter hoogte van de dorpen zijn belangrijke uitgangspunten.

Het gebruik van alternatieve vervoerswijzen moet gestimuleerd worden. Daartoe is het nodig om veilige en comfortabele fietsverbindingen tussen de verschillende verblijfsgebieden en de buurgemeentes van Horebeke te realiseren.

4.2 BELEIDSMATIGE VERTALING VAN DE GEWENSTE VERKEERSSTRUCTUUR

4.2.1 Verblijfsgebieden

Via de afbakening van gebieden waar het verblijven primeert op de verkeersfunctie is het de bedoeling de leefbaarheid en de verkeersveiligheid te verhogen voor alle weggebruikers, maar zeker voor de voetganger en de fietser.

Volgende verblijfsgebieden worden onderscheiden op het grondgebied van Horebeke:

- Doortochten
- Zones 30

Bij een **doortocht** wordt het profiel van de weg in de bebouwde kom aangepast aan zijn ruimtelijke context. De verkeersleefbaarheid en verkeersveiligheid staan hier centraal. De doorgang moet voor alle verkeersdeelnemers veilig en aangenaam zijn, ondanks de menging van de verschillende functies. Er zal een doortocht voorzien worden in de Dorpsstraat en ter hoogte van het Sint-Kornelisplein.

Een **zone 30** wordt hoofdzakelijk gecreëerd in de verblijfsgebieden waar er geen doorgaand verkeer is. Het gaat hier dan ook over bestemmingsverkeer. De snelheidsremmende maatregelen verhogen de leefbaarheid. Hier treedt geen scheiding meer op van de verschillende verkeersdeelnemers maar een menging. De verschillende woonconcentraties worden zoveel mogelijk opgenomen in de zones 30. Alle woonstraten die geen verkeersfunctie hebben volgens de wegencategorisering komen hiervoor in aanmerking. Het verkeer wordt op die manier gestimuleerd om uit deze gebieden weg te blijven. Sedert 1 september 2005 zijn ook alle schoolomgevingen verplicht zone 30.

In de straten, die de hoofdtoegang tot het woongebied vormen, wordt het snelheidsregime van 50 km/u meestal behouden. De gebieden die buiten de gewenste ontsluitingsstructuur vallen, kunnen op termijn in een uitgebreide zone 30 opgenomen worden.

Het resterende open landelijk gebied wordt niet specifiek als verblijfsgebied aangeduid. Hier geldt vooral dat er aandacht moet gaan naar de verblijfskwaliteit.

Om het beoogde karakter van de verblijfsgebieden vooral op het vlak van het gewenst verkeersgedrag, te realiseren is het gewenst dat er een duidelijke afbakening is van deze gebieden. Het is noodzakelijk dat de automobilisten goed weten wanneer men een verblijfsgebied binnenrijdt.

De verblijfsgebieden dienen zo te worden ingericht dat ongepast verkeersgedrag wordt vermeden. Deze inrichting zal ook de voorgestelde snelheidsregimes binnen deze gebieden moeten ondersteunen. De mensen moeten uitgenodigd worden om deze snelheid te rijden.

4. 2. 2 Categorisering van het wegennet

Omdat verkeer en vervoer het gevolg zijn van het ruimtelijk-functioneel patroon, ondersteunt de gewenste structurering van de lijninfrastructuur de gewenste functionele ontwikkelingen. Omgekeerd is de bereikbaarheid van een functie afhankelijk van de snelheid van de verkeersafwikkeling.

Rekening houdend met de wisselwerking tussen de gewenste ruimtelijke structuur en het bestaande profiel van de verschillende wegen in en om Horebeke, wordt de weginfrastructuur als volgt gecategoriseerd:

Secundaire wegen type 2

Deze wegen hebben in hoofdzaak een verzamelende taak. Dit verzamelen gebeurt ofwel ten aanzien van een stedelijk gebied, ofwel ten aanzien van een minimaal aantal kernen in het buitengebied. De ondergeschikte verbindende rol is vanuit de mobiliteitsvisie uitdrukkelijk ongewenst, om maasdoorsnijdingen te voorkomen, die een ondergraving zouden vormen voor het geselecteerde wegennet op Vlaams niveau.

Op provinciaal niveau wordt de secundaire weg ingezet als instrument om de nodige bereikbaarheid te garanderen en zo de gewenste ontwikkelingen te sturen.

Door de provincie is de N8 (weg Oudenaarde-Brakel) geselecteerd als secundaire weg II. Deze weg heeft een bovenlokale verbindings- en verzamelfunctie, met nadruk op de verzamelfunctie.

Lokale wegen

Deze wegen verbinden de dorpen van de gemeente onderling en met de dorpen in de naburige gemeenten en staan in voor de bereikbaarheid van de dorpen vanaf de secundaire weg. De belangrijkste intergemeentelijke verbindingroutes via gemeentewegen zijn:

- Broekestraat (N454), welke een verbinding vormt tussen Sint-Maria-Horebeke (Horebeke) en Sint-Blasius-Boekel (Zwalm),
- Stene, welke een verbinding vormt tussen de N8 en Schorisse (Maarkedal),
- Korsele en Rokegem, welke een verbinding vormen tussen Korsele en Sint-Maria-Horebeke,
- Matersestraat, welke Sint-Maria-Horebeke en Mater (Oudenaarde) met elkaar verbindt,
- Meersestraat en Bovenstraat, welke Sint-Kornelis-Horebeke verbinden met de N8,
- Fronebroek en Haaghoek, welke Sint-Kornelis-Horebeke en Zegelsem (Brakel) met elkaar verbinden,
- Meersestraat en Broekestraat, welke Sint-Kornelis-Horebeke en Sint-Denijs-Boekel met elkaar verbinden,
- Korsele, Smarre en Broekestraat, welke een verbinding vormen tussen Korsele en Sint-Denijs-Boekel.

De overige wegen in Horebeke zijn wegen met een woonstraatkarakter, een landelijk karakter ofwel behoren ze tot de categorie van de voetwegen.

5 RUIMTELIJKE VISIE EN CONCEPTEN VOOR DE 5 DEELRUIMTES

Wanneer de gewenste ontwikkelingen, beschreven in de verschillende deelstructuren (gewenste open ruimtestructuur, gewenste recreatieve ruimtestructuur en gewenste bebouwde ruimtestructuur) samengebracht worden, kan de gewenste ruimtelijke structuur van de vijf deelruimtes die reeds naar voor kwamen in het informatief gedeelte beschreven worden.

De gewenste ruimtelijke structuur van elke deelruimte geeft duidelijk aan in welke mate de onderlinge elementen binnen een deelruimte samenhangen.

5.1 DEELRUIMTE 1: DE ACTIVITEITENAS N8

De doortocht van de N8 is van groot belang voor de bereikbaarheid van de gemeente Horebeke. Langsheen de N8 heeft zich een grote diversiteit van activiteiten ontwikkeld. Sommige hiervan bevinden zich in (landschappelijk waardevol) agrarisch gebied. Deze zonevreemde activiteiten en hun ontwikkelingsperspectieven werden reeds behandeld in paragraaf 2.1. Tussen de lintbebouwing bestaan er plaatselijk nog belangrijke doorzichten die ook in de toekomst open dienen te blijven. Concreet denken we aan de zichtas die langsheen Kempeland-Wafelstraat het gebied ten noorden van de N8 verbindt met het gebied ten zuiden van de N8 tot aan het Burreken.

Een toekomstig aandachtspunt in deze deelruimte is het voorzien van veilige wandel- en fietspaden langsheen de N8.

5.2 DEELRUIMTE 2: VALLEIEN VAN DE PERLINCKBEEK, BOEKELBEEK, KROMBEEK, MOLENBEEK EN HET BURREKEN

De valleien van de Perlinckbeek, Boekelbeek, Krombeek, Molenbeek en het Burreken moeten ook in de toekomst dragers van de open ruimte en natuurlijke structuur blijven. Dit kan door deze gebieden maximaal te vrijwaren van nieuwe zonevreemde functies en aldus het geheel als entiteit te versterken. De ontwikkelingsmogelijkheden voor de verschillende zonevreemde functies werden beschreven in 2.1. Zonevreemde Activiteiten. Deze deelruimte kent weinig of geen bebouwing. Speciale aandacht zal evenwel moeten geschonken worden aan de plaatsen waar de vallei direct grenst aan bebouwing. Een landschappelijke buffer is hier op zijn plaats.

De natuurlijke structuur moet verstevigd worden door verbindingen te maken met andere bestaande of te ontwikkelen waardevolle elementen van deze natuurlijke structuur. Waar nodig kunnen dus natuurtechnische herprofileringen, nieuwe inheemse aanplantingen en een gericht natuurbeheer voorgesteld worden. De aanwezige natuurlijke assen in deze deelruimte kunnen verstevigd worden door het herstellen en/of aanleggen van bomenrijen, houtwallen en eventueel wandelpaden. We denken ook aan het maximaal behoud van kleine landschapselementen (punt- en lijnvormige elementen) in deze deelruimte.

De vallei van Molenbeek en Krombeek kent weinig of geen bebouwing en heeft dus een hoge landschappelijke en natuurlijke waarde die in de toekomst gevrijwaard en ondersteund moet worden. Een verweving tussen landbouw (extensief) en natuur is hierbij aangewezen.

Tevens is het behoud van kleine landschapselementen (punt- en lijnvormige elementen) in deze gebieden aangewezen. Het behoud van de biologisch zeer waardevolle gebieden die talrijk voorkomen in deze deelruimte verdient speciale aandacht.

We doen de suggestie naar de hogere overheden om het Burreken als natuurkerngebied uit te bouwen. Hiervoor baseren we ons op:

- de bescherming als landschap (KB van 17/12/1981) die het Burreken kreeg,
- de selectie van de Maarkebeek-Burreken als natuuraandachtszone
- de aanduiding van een groot deel van het Burreken als stiltegebied in het RSV

Bovendien valt het deel van het habitatrictlijngebied "Bossen van de Vlaamse Ardennen en andere Zuidvlaamse bossen" dat in het RSV afgebakend werd op grondgebied van de gemeente Horebeke nagenoeg samen met het Burreken.

Een verdere uitbouw van Burreken als natuurkerngebied is dus wenselijk. Volgende belangrijke randvoorwaarden worden hierbij opgelegd:

- beperken van geluids- en woonhinder,
- aanleg van bossen,
- afkoppelen van afvalstromen,
- impulsen voor ecologische landbouw.

5.3 DEELRUIMTE 3: LANDBOUWGEBIED MET VERSCHILLENDE STRAATDORPEN

Sint-Maria-Horebeke

Er moet gezorgd worden voor een duidelijke ruimtelijke begrenzing van het dorp waarbij een vermenging en verweving van harde functies voorop staat. Binnen dit dorp moet de doortocht heringericht worden teneinde de zwakke weggebruiker beter te beschermen.

Er worden een aantal dienstverlenende functies langsheen de Broekestraat-Dorpsstraat aangeduid, zijnde de kleuter- en basisschool, de post, de kerk en het gemeentehuis aan het kerkplein. Tenslotte behoren ook de serviceflats voor bejaarden (Groen Dorp) achter het op te richten dienstencentrum langsheen de Broekestraat tot de gewenste structuur. Het is de bedoeling om voor het gemeentehuis en de achterliggende percelen een RUP op te maken zodat de gemeenschapsvoorzieningen die zich hier bevinden in een hiertoe geëigende zone worden opgenomen en er een kleinschalige uitbreiding inzake parkeergelegenheid (20-tal wagens) en openlucht stocageplaats kan gecreëerd worden.

In Sint-Maria-Horebeke bevindt zich het enige woonuitbreidingsgebied aangeduid op het gewestplan (reeds gedeeltelijk gerealiseerd). Het resterend gedeelte kent momenteel een agrarisch gebruik. Er wordt geopteerd voor een bevrozing van dit gebied tijdens de planperiode 2003-2007.

Tevens is in Sint-Maria-Horebeke de enige KMO-zone van Horebeke gesitueerd. Momenteel zijn hier een 2-tal bedrijven gevestigd, zijnde BVBA Vanderhaegen en BVBA Bouwwerken J. De Naeyer. Dit laatst genoemde bedrijf heeft in het verleden reeds een positief planologisch attest ontvangen.

Verder dient de bestaande KMO-zone in de toekomst te worden voorbehouden aan ambachtelijke bedrijven die niet verankerd (verweven) zijn in de omgeving. Een effectieve buffering ten aanzien van de aangrenzende open ruimte is hierbij onontbeerlijk. Het lijkt ons wenselijk om deze KMO-zone en een aantal percelen die erbij aansluiten aan te duiden als zoekzone (mogelijke uitbreiding op lange termijn) voor toekomstige bedrijvigheid in Horebeke. Hieronder verstaan we bedrijven die zich wegens een uitbreidingsbehoefte dienen te herlokalisieren.

Sint-Maria-Horebeke wordt verder gekenmerkt door enkele openingen in de uitgestrekte bebouwingslinten met mooie verichten op het omgevende landschap. In de toekomst dient deze transparantie zoveel mogelijk te worden gevrijwaard.

We onderscheiden een tweetal belangrijke voet- en fietsverbindingen in Sint-Maria-Horebeke:

- Verbinding tussen Sint-Maria-Horebeke en Sint-Kornelis-Horebeke,
- Verbinding tussen Groen Dorp en openlucht sportinfrastructuur.

Het kasteelpark langsheen de Dorpsstraat moet behouden worden als een karakteristiek element in Sint-Maria-Horebeke.

De holle wegen in Sint-Maria-Horebeke verdienen extra bescherming.

Tenslotte wordt aansluitend bij het centrum van Sint-Maria-Horebeke openlucht sportinfrastructuur voorzien, onder de vorm van een drietal voetbalvelden en ruime parkeermogelijkheden. Hierbij dient een ruime buffer ten aanzien van de aanpalende woonlinten gerealiseerd te worden.

Sint-Kornelis-Horebeke

Er moet gezorgd worden voor een duidelijke ruimtelijke begrenzing van het dorp waarbij een vermenging en verweving van harde functies voorop staat. Nieuwe handelszaken worden bij voorkeur gesitueerd rond het Sint-Kornelisplein.

We willen streven naar een maximaal behoud van kleine landschapselementen dewelke het verloop van de Kullaarsbeek aanduiden, m.a.w. een noord-zuid gerichte groenas moet worden gerealiseerd.

Verder wordt een beperkte uitbreiding van Sint-Kornelis-Horebeke in zuidelijke richting én een verdere opvulling van de woonlinten langsheen de Meersestraat-Bovenstraat voorzien, dit ter afwerking van het dorp. Hier mogen geen bijkomende woongelegenheden buiten de juridische voorraad gecreëerd worden.

Korsele

Er moet gezorgd worden voor een duidelijke ruimtelijke begrenzing van het dorp waarbij een vermenging en verweving van harde functies voorop staat..

Er wordt geopteerd voor het behoud van het rusthuis 'Vlaamse Ardennen', gelegen langsheen de Kromstraat in het gehucht Vrijsbeke. Een kleine uitbreiding van de tuin van het rusthuis moet in de toekomst mogelijk zijn (zie RUP - Rusthuis Vlaamse Ardennen). Gezien de ligging van het rusthuis is de realisatie van een fiets- en wandelverbinding met Korsele wenselijk.

Tevens dient een dwarsverbinding voor zacht verkeer tussen Korsele en de Broekestraat (via de A. Hansstraat) te worden uitgewerkt.

Een aantal elementen van de natuurlijke structuur, zijnde het bestaande bos grenzend aan Vrijsbeke én de perceelsrandbegroeiing door kleine landschapselementen, dienen naar de toekomst toe gevrijwaard.

Omringende landbouwgebied

De open koutergebieden met de aanwezige molens moeten hun landschappelijke waarde van 'open ruimte' bewaren en naar de toekomst toe van bebouwing gevrijwaard worden.

De bestaande structurerende kleine landschapselementen en de holle wegen dienen behouden en waar mogelijk versterkt te worden.

Kaart 35: Gewenste ruimtelijke structuur van de activiteitenas N8

Kaart 36: Gewenste ruimtelijke structuur van de vallei van de Boekelbeek - Perlinckbeek

Kaart 37: Gewenste ruimtelijke structuur van de vallei van de Molenbeek - Krombeek

Kaart 38: Gewenste ruimtelijke structuur van het landbouwgebied met verschillende straatdorpen

Kaart 39: Gewenste ruimtelijke structuur van Sint-Maria-Horebeke

Kaart 40: Gewenste ruimtelijke structuur van Sint-Kornelis-Horebeke

Kaart 41: Gewenste ruimtelijke structuur van Korsele

5.4 DEELRUIMTE 4: LANDBOUWGEBIED MET STEILRANDEN

De landbouw in dit gebied moet een evenwicht zoeken met de aanwezige natuurwaarden. Tevens moeten er maatregelen genomen worden om grondverschuivingen te voorkomen.

De zonevreemde woningen krijgen in deze deelruimte minder ontwikkelingsmogelijkheden dan in het landbouwgebied ten noorden van de N8 (zie 2.1. Zonevreemde activiteiten). De zonevreemde voetbalvelden te Stene zullen geherlokaliseerd worden via het BPA Rokegem, waarna de percelen hun oorspronkelijke functie (landbouw) kunnen terugkrijgen.

5.5 DEELRUIMTE 5: FOREEST

In deze deelruimte treffen we verschillende steile heuvels aan (Foreest, Steenberg, Schamperij) die minder geschikt zijn voor veeteelt en akkerbouw. Het is dan ook logisch dat toekomstige bebossingsinitiatieven zich op deze locaties zullen bevinden. Er wordt echter geen verplichting tot bebossing opgelegd. De bebouwing is in deze deelruimte uiterst beperkt en dat zal in de toekomst zo gehouden worden. Er komen enkele hoeves voor die als cultuurhistorisch waardevol kunnen beschouwd worden en als dusdanig ruimere ontwikkelingsperspectieven krijgen (zie 2.1. Zonevreemde activiteiten).

Kaart 42: Gewenste ruimtelijke structuur van het landbouwgebied met steilranden

Kaart 43: Gewenste ruimtelijke structuur van Foreest

Gemeentelijk Ruimtelijk Structuurplan

Deel 3: Bindend Gedeelte

G e m e e n t e H o r e b e k e

Onder de bindende bepalingen van een ruimtelijk structuurplan wordt verstaan de ruimtelijke beslissingen welke uit het richtinggevend gedeelte worden afgeleid. Deze bindende bepalingen kunnen onderverdeeld worden in een 3-tal verschillende categorieën:

- De ruimtelijke kernbeslissingen die de gekozen beleidsrichting en de essentie van de gewenste ruimtelijke structuur in beleidstermen uitdrukken,
- De te realiseren taken en gewenste resultaten aangeven,
- De concrete maatregelen die nodig zijn om de beslissingen te realiseren uitgaande van de middelen waarover men beschikt (uitvoeringsplannen en verordeningen, strategische projecten, ...).
- Maatregelen over samenwerking en overleg.

I DE RUIMTELIJKE KERNBESLISSINGEN DIE DE GEKOZEN BELEIDSRICHTING EN DE ESSENTIE VAN DE GEWENSTE RUIMTELIJKE STRUCTUUR IN BELEIDSTERMEN UITDRUKKEN

1 PROCEDURES

1.1 EEN STEDENBOUWKUNDIG ONTWERP GAAT DE INRICHTINGSPLANNEN VAN DE PUBLIEKE RUIMTE VOORAF

Gezien de kwaliteit van de publieke ruimte een belangrijk element is in het goed functioneren, de belevingswaarde en de duurzaamheid van deze plekken, is het belangrijk de inrichtingsplannen van plaatsen die een belangrijke impact hebben op de publieke ruimte te laten voorafgaan door een stedenbouwkundig ontwerp.

In die zin kan het gemeentebestuur opleggen om eerst een stedenbouwkundige studie te maken waarin de verschillende randfuncties (geschiedenis, morfologie, groen, verkeer, ed.) van het project onderzocht worden en waarin een visie op de ruimtelijk relevante elementen van deze publieke ruimte en de ruimere omgeving weergegeven wordt.

Vóór de definitieve goedkeuring van het ontwerp, toetst het gemeentebestuur het inrichtingsplan aan deze stedenbouwkundige studie.

1.2 BESCHERMING VAN HET ARCHEOLOGISCH PATRIMONIUM VAN DE GEMEENTE

Het archeologisch patrimonium, zoals aangegeven in het informatief gedeelte, is een belangrijk onderdeel van de ontstaansgeschiedenis van de gemeente. Het is dan ook noodzakelijk dat bij belangrijke werken op en in de omgeving van een dergelijke archeologische site contact opgenomen wordt met de administratie die dit Archeologisch Patrimonium beheert, teneinde deze diensten in de mogelijkheid te stellen om na te gaan of verder archeologisch onderzoek wenselijk is. Het opnemen van een advies van deze diensten in het ontwerp dossier is een noodzaak. Er wordt gevraagd om aandacht te hebben voor archeologische erfgoedwaarden en hun potenties naar identiteitsbepaling.

Zo ook moet het aspect archeologie verder beschreven worden in de op te maken RUP's.

2 DUIDELIJKHEID

De gemeente ziet toe op de duidelijkheid, leesbaarheid en eenvoud van alle ruimtelijke plannen met bijhorende toelichting en voorschriften. Teneinde de duidelijkheid naar de burger te vergroten legt de gemeente voorwaarden op omtrent de vorm en inpasbaarheid in het gemeentelijk planning- en vergunningenregister.

II DE CONCRETE MAATREGELEN DIE NODIG ZIJN OM DE BESLISSINGEN TE REALISEREN UITGAANDE VAN DE MIDDELEN WAAROVER MEN BESCHIKT (UITVOERINGSPLANNEN EN VERORDENINGEN, STRATEGISCHE PROJECTEN, ...).

1 BIJZONDERE PLANNEN VAN AANLEG

/

2 RUIMTELIJKE UITVOERINGSPLANNEN

Zonevreemde activiteiten

RUP – Zonevreemde activiteiten

Teneinde een oplossing te bieden aan de zonevreemde functies in de gemeente Horebeke, zal eventueel gefaseerd een RUP opgemaakt worden waarin deze problematiek per deelruimte behandeld wordt. Indien gewenst kan de gemeente deze problematiek in zijn geheel aanpakken één RUP. Bovendien is er sinds de decreetswijziging van 22 april 2005 niet meer noodzakelijk om alle zonevreemde woningen in een RUP op te nemen en kan de gemeente zich concentreren op die locaties waar een gebiedsspecifieke regeling aangewezen is.

Gemeenschapsvoorzieningen

RUP – Rusthuis Vlaamse Ardennen

Het rusthuis 'De Vlaamse Ardennen' moet ook in de toekomst haar taak kunnen blijven opnemen. Daartoe moeten de bestaande structuren behouden blijven en opgenomen worden in een correcte zonering. Voor de delen die zonevreemd zijn dringt zich dus een bestemmingswijziging op.

RUP – Gemeentehuis

Het is de bedoeling om voor het gemeentehuis en de achterliggende percelen een RUP op te maken zodat de gemeenschapsvoorzieningen die zich hier bevinden in een hiertoe geëigende zone worden opgenomen en er een kleinschalige uitbreiding inzake parkeergelegenheid (20-tal wagens) en openlucht stocageplaats kan gecreëerd worden.

RUP – Openruimte

Ten einde de openruimte –corridor rond Kempeland – Wafelstraat te behouden, kan een RUP opgemaakt worden.

Eveneens kan de problematiek van de grondverschuiving een basis vormen voor de opmaak van een RUP. Op deze wijze heeft de vergunningverlenende overheid een instrument om hieraan stedenbouwkundige aanvragen te toetsen.

3 EDUCATIEVE MAATREGELEN

Een sensibiliseringscampagne kan de problematiek van de grondverschuivingen een breder publiek en de plaatselijke grondgebruiken informeren.

4 INRICHTINGSPLANNEN**Inrichtingsplan Dorpsstraat**

Een globaal inrichtingsplan zal opgemaakt worden teneinde de publieke ruimte (kerkplein en Dorpsstraat) opnieuw in te richten.

Inrichtingsplan Sint-Kornelisplein

Een globaal inrichtingsplan zal opgemaakt worden teneinde de publieke ruimte (kerkplein omgeving) opnieuw in te richten.

Inrichtingsplannen dwarsverbindingen voor zacht verkeer

- Verbinding tussen het rusthuis 'Vlaamse Ardennen' en Korsele,
- Verbinding tussen Korsele en Broekestraat via A. Hansstraat,
- Verbinding tussen de serviceflats voor bejaarden en de openlucht sportinfrastructuur te Sint-Maria-Horebeke.

Bijlage1:

Verklarende woordenlijst

Bronnen: "Afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur in uitvoering van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen, lijst van de gehanteerde begrippen in de planningsprocessen.", "Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen", "Provinciaal Structuurplan Oost-Vlaanderen".

Afbakening	Afbakening is de precieze aanduiding van gebieden waar een specifiek beleid van toepassing is. De afbakening gebeurt in een afbakeningsproces waarin alle betrokkenen samenwerken.
Agrarisch bedrijf	Een agrarisch bedrijf is een bedrijf dat beroepsmatig planten en/of dieren kweekt voor de markt, met uitzondering van het kweken van dieren voor recreatieve doeleinden.
Agrarisch gebied	Het agrarisch gebied is het gebied dat aldus bestemd wordt op het gewestplan. Agrarisch gebied is een juridisch begrip. De oppervlakte agrarisch gebied bestaat uit landbouwnuttige oppervlakte en niet landbouwnuttige oppervlakte in overheidseigendom (openbaar en privaat domein) en particuliere eigendom.
Agrarische structuur	De agrarische structuur is het samenhangend geheel van gebieden die het duurzaam functioneren van de landbouw verzekeren. Agrarische structuur is aldus een ruimtelijk begrip.
Bebouwde ruimte	De bebouwde ruimte heeft betrekking op die gebieden waar de bebouwing overheerst los van de bestemming of de activiteiten die er worden uitgevoerd. De bebouwde ruimte behelst de nederzettingsstructuur en de ruimtelijk economische structuur. Bebouwde ruimte is een thematisch begrip.
Beheersovereenkomst	Beheersovereenkomsten zijn geen instrumenten van de ruimtelijke ordening. Een beheersovereenkomst is een overeenkomst op vrijwillige basis waarbij de beheerder van een grond zich verbindt om tegen een financiële vergoeding specifieke beheersmaatregelen te nemen.
Bereikbaarheid	Bereikbaarheid is de relatieve kwaliteitsmaat van een gebied die de gewogen reisweerstand naar al de erop betrokken overige gebieden weergeeft. Anders gesteld is bereikbaarheid het gemak waarmee een plaats of een voorziening kan worden bereikt.
Bindende bepaling	De bindende bepalingen van een ruimtelijk structuurplan zijn de spil

tussen de in het richtinggevend gedeelte uitgewerkte gewenste ruimtelijke structuur en de realisatie ervan. De functie van de bindende bepalingen bestaat erin het dwingend karakter aan te geven voor de uitvoering van het ruimtelijk structuurplan via uitvoerende instrumenten. De bindende bepalingen van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen zijn bindend voor het Vlaams Gewest, de diensten van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, de instellingen die afhangen van het Vlaams Gewest, de besturen die onder het administratief toezicht staan van het Vlaams Gewest en de vennootschappen die een erkenning hebben van betrokken instelling die afhangen van het Vlaams Gewest. De bindende bepalingen zijn niet bindend voor de burger.

Bosstructuur

De bosstructuur maakt deel uit van de natuurlijke structuur en bestaat uit het samenhangend geheel van gebieden waar bossen omwille van socio-economische (productie, educatie, recreatie), ruimtelijke (buffering, structuurbepalend vermogen) en ecologische doelstellingen (schermfunctie, natuurfunctie) met het oog op het duurzaam functioneren van de bossen worden behouden en ontwikkeld. De bosstructuur is aldus een ruimtelijk begrip.

Bosuitbreidingsgebied

Bosuitbreidingsgebied is de beleids categorie waar het beleid gericht is op de uitbreiding van het bosareaal.

Buffering

Ruimtelijke buffering is het van elkaar afschermen van twee of meer functies of activiteiten hetzij door ze op een zekere afstand van elkaar te houden, hetzij door het aanbrengen van een andere functie of activiteit ertussen, bijvoorbeeld een groenscherm tussen een bedrijventerrein en een woonwijk.

Buitengebied

Het buitengebied is - op het niveau van Vlaanderen bekeken - het gebied waarin de open (onbebouwde) ruimte overweegt en waar een buitengebiedbeleid wordt gevoerd. Elementen van bebouwing en infrastructuur die in functionele samenhang zijn met de niet-bebouwde ruimte maken er onderdeel van uit en kunnen plaatselijk overwegen. Buitengebied is aldus een beleidsmatig begrip: het is het gebied waar een buitengebiedbeleid gevoerd wordt. Het buitengebied complementair aan het ruimtelijk begrip 'stedelijk gebied' waar een stedelijk gebiedbeleid gevoerd wordt.

Categorisering van het wegnnet

De functionele categorisering van het wegnnet is gebaseerd op het selectief prioriteit geven aan ofwel de bereikbaarheid ofwel de leefbaarheid. Voor de categorisering wordt niet uitgegaan van de beheerder of van het huidige profiel van de weg. Er wordt, vanuit een langtermijnperspectief, uitgegaan van de gewenste

(hoofd)functie van de weg.

Concept	Een concept is de ruimtelijke uitwerking van een beleidsvisie en beleidsdoelstellingen. Een concept bevat steeds één of meer kaartbeelden van het betrokken gebied.
Corridor (ecologische)	Verbindingselement tussen twee landschapselementen. Twee bossen kunnen bijvoorbeeld onderling verbonden zijn door hagen, bomenrijen of houtkanten.
Cultuurlandschap	Landschap waarin als gevolg van bewust handelen de mens ten minste enige invloed heeft uitgeoefend. Kenmerkend is dat de samenstelling van planten en dierenwereld, de aspecten en de structuurrijkdom producten zijn van menselijke beïnvloeding.
Deelruimte	Een deelruimte is een gewenst ruimtelijk systeem waarvoor een gemeenschappelijk beleid wordt geformuleerd als een venster op de totaliteit van de gewenste ruimtelijke structuur. Deelruimten zijn dynamisch en complex en hebben geen vastomlijnde grenzen. De deelruimten vervullen een eigen rol binnen de gewenste ruimtelijke structuur. Voor deelruimten kan een nadere gebiedgerichte uitwerking rond bepaalde thema's gerealiseerd worden.
Draagkracht van de ruimte	De draagkracht van de ruimte is het vermogen van de ruimte om, nu en in de toekomst, menselijke activiteiten op te nemen zonder dat de grenzen van het ruimtelijk functioneren worden overschreden.
Duurzame ontwikkeling	Duurzame ontwikkeling is de ontwikkeling die voorziet in de behoefte van de huidige generatie zonder daarmee voor de toekomstige generaties de mogelijkheden in gevaar te brengen om ook in hun behoefte te voorzien. Dit begrip is ontleend aan de Agenda 21 van de Verenigde Naties.
Duurzame ruimtelijke ontwikkeling	Duurzame ruimtelijke ontwikkeling is de vertaling van het begrip duurzame ontwikkeling naar het ruimtelijk beleid toe. Dit wordt in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen als uitgangshouding genomen voor het formuleren van de visie op de ruimtelijke ontwikkeling van Vlaanderen. Dit is een ruimtelijke ontwikkeling gebaseerd op draagkracht en kwaliteit voor de vrijwaring van een leefbare ruimte voor de volgende generaties, zonder de aanspraken van de huidige generatie te hypothekeren. Deze algemene benadering wordt in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen Geoperationaliseerd op het niveau van Vlaanderen.

Ecologische infrastructuur	De ecologische infrastructuur bestaat uit de natuur- en bosgebieden die niet tot grote eenheden natuur, grote eenheden natuur in ontwikkeling, natuurverbingsgebied of natuurverweingsgebied behoren, de kleine landschapselementen (holle wegen, taluds, houtkanten, bomenrijen, bronnen, poelen, rietkragen, ...) en uit de natuur in de bebouwde omgeving, met name de natuur-, bos- en parkgebieden, beek- en riviervalleien, natuurelementen (wegbermen, ...) in de stedelijke gebieden of in de kernen van het buitengebied.
Ecotoop	Ruimtelijk begrensde ecologische eenheid met een karakteristieke homogeniteit. Het is een plek met bepaalde ecologische eigenschappen die als geheel verschillen van de plekken erlangs, bijvoorbeeld een poel. Een ecotoop is dan ook meer of minder geschikt als biotoop voor bepaalde planten of dieren.
Fysisch systeem	Het fysisch systeem is het geheel van eigenschappen, processen en onderlinge relaties van klimaat, lucht, bodem en water. In ruimtelijke context zijn vooral de bodemeigenschappen en -processen en het watersysteem van belang.
Gaaf landschap	Een gaaf landschap is een landschap waarvan de samenhang slechts in een beperkte mate gewijzigd is door grootschalige ingrepen.
Grondgebonden agrarisch bedrijf	Een grondgebonden agrarisch bedrijf is een agrarisch bedrijf dat zijn landbouwproductie (plantaardig/dierlijk) geheel of gedeeltelijk voortbrengt via eigen uitbating van landbouwgronden. Bedrijven die een grondloze en grondgebonden bedrijfstak combineren, behoren eveneens tot de categorie van de grondgebonden bedrijven.
Grote eenheid natuur (GEN)	Volgens het ruimtelijk structuurplan Vlaanderen is een grote eenheid natuur: <ul style="list-style-type: none">- een aaneengesloten gebied waar de natuurfunctie bovengeschiedt is aan de andere functies en natuur als hoofdgebruiker voorkomt;- waar momenteel een overwegend hoge biologische waarde en een hoge toekomstwaarde zijn;- waar de biologische waarde kan toenemen door aangepast natuurbeheer;- die een kern vormt die de duurzame instandhouding van ecotopen kan garanderen. Een grote eenheid natuur is aldus een beleidsmatig begrip. In grote eenheden natuur is het beleid gericht op de ruimtelijke ondersteuning van het behoud en de verdere ontwikkeling van de

huidige biologische waarde. De ruimtelijke ondersteuning houdt minimaal ruimtelijke randvoorwaarden in voor het behoud, het herstel en de ontwikkeling van de aanwezige ecotopen. Dit betekent concreet het behoud en de versterking van: het niet-bebouwd karakter, het kenmerkend abiotisch milieu (reliëf, microreliëf en hydrografisch patroon), het kenmerkend biotisch milieu en de kenmerkende ruimtelijke relaties tussen een waterloop en de omgevende vallei.

Volgens het natuurdecreet zijn grote eenheden natuur een onderdeel van het Vlaams Ecologisch Netwerk, waarin specifieke sectorale beschermingsmaatregelen ten aanzien van het natuurbehoud van kracht zijn. Het zijn gebieden die hetzij natuurelementen over een oppervlakte van minstens de helft van het gebied bevatten hetzij gebieden waarin een specifiek natuurelement met hoge natuurkwaliteit aanwezig is.

Beide definities zijn complementair.

Grote eenheid natuur in ontwikkeling (GENO)

Volgens het ruimtelijk structuurplan Vlaanderen is een grote eenheid natuur in ontwikkeling:

- een aaneengesloten gebied waar de natuurfunctie bovengeschiedt is aan de andere functies en waar de natuur als hoofdgebruiker voorkomt;
- waar momenteel een geringe biologische waarde of een sterk versnipperde natuur met hoge biologische waarde en een hoge toekomstwaarde bestaat; waar op basis van de kenmerken van het fysisch systeem de potentie bestaat om te evolueren naar een grote eenheid natuur;
- waar de biologische waarde kan toenemen door middel van duidelijke veranderingen in het grondgebruik en/ of het beheer waarbij natuurtechnische milieubouw noodzakelijk kan zijn;
- waar op termijn een secundaire kern kan gevormd worden of een bestaande kern kan versterkt worden die de duurzame instandhouding van ecotopen kan garanderen.

Een grote eenheid natuur in ontwikkeling is aldus een beleidsmatig begrip. In grote eenheden natuur in ontwikkeling is het beleid gericht op de ruimtelijke ondersteuning van het behoud van de huidige biologische waarde en het herstel en de ontwikkeling van een hogere biologische waarde. De ruimtelijke ondersteuning houdt ruimtelijke randvoorwaarden in voor het behoud, het herstel en de ontwikkeling van de aanwezige ecotopen. Verder houdt de ruimtelijke ondersteuning een gefaseerde omzetting in van het grondgebruik naar een gebruik dat het herstel en de ontwikkeling van de gewenste ecotopen toelaat. Dit betekent concreet het behoud en de versterking van het niet-bebouwd karakter, het kenmerkend abiotisch milieu (reliëf, microreliëf en hydrografisch

patroon), het kenmerkend biotisch milieu en de kenmerkende ruimtelijke relaties tussen een waterloop en de omgevende vallei.

Volgens het natuurdecreet zijn grote eenheden natuur in ontwikkeling een onderdeel van het Vlaams Ecologisch Netwerk, waarin specifieke sectorale beschermingsmaatregelen ten aanzien van het natuurbehoud van kracht zijn. Het zijn gebieden die één of meer van de volgende kenmerken vertonen:

- aanwezigheid van natuurelementen, verspreid over de oppervlakte van het gebied, waarvan de gezamenlijke oppervlakte echter kleiner kan zijn dan de helft van het gebied;
- aanwezigheid van belangrijke fauna- of flora-elementen waarvan het voortbestaan moet worden ondersteund door de maatregelen inzake het grondgebruik;
- terreinen al dan niet door kunstmatige ingrepen tot stand gekomen, met belangrijke mogelijkheden voor natuurontwikkeling.

Beide definities zijn complementair.

Habitat

Een habitat is een woonplaats. In het geval van planten of dieren is een natuurlijke habitat en/of een habitat van een soort waarbij:

- "een natuurlijke habitat" een geheel natuurlijke of halfnatuurlijke land- of waterzone met bijzondere geografische, abiotische en biotische kenmerken is;
- "een habitat van een soort" een door specifieke abiotische en biotische elementen bepaald natuurlijk milieu is waarbij de soort tijdens één van de fasen van zijn biologische cyclus leeft. Hiertoe behoren ook de woongebieden van een vogelsoort, zijnde: de rustplaatsen in de trekzones, de voortplantings-, broed- en foerageergebieden evenals de rui- en overwinteringsgebieden;

Habitatrichtlijngebieden

Beschermingszone voor de instandhouding van de habitats, welke behoren tot een Europees ecologisch netwerk (Natura 2000). Op basis van lijsten van gebieden voorgesteld door de lidstaten, zal de Commissie een lijst selecteren van 'gebieden van communautair belang'. Daarop wijst de lidstaat het gebied als speciale beschermingszone aan. Ook de vogelbeschermingszones zullen deel uitmaken van het aldus tot stand gebrachte ecologische netwerk. Dit volgens de EU-Richtlijn 92/43/EEG van 21.05.92 betreffende de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna (Habitatrichtlijn) wat het waarborgen van de biologische diversiteit beoogt, door het instandhouden van de natuurlijke habitats en van de wilde fauna en flora binnen de EU-lidstaten;

Hoevertoerisme

Hoevertoerisme is de vorm van toerisme die geïntegreerd is in een actief agrarisch bedrijf. Zie ook het begrip 'plattelandstoerisme'.

- Hoofddorp** Hoofddorpen en woonkernen zijn nederzettingskernen in het buitengebied, die van structureel belang zijn binnen de provinciale nederzettingsstructuur.
- Hoofddorpen en woonkernen zijn beleidsmatige begrippen.** Een nederzettingskern die als hoofddorp wordt geselecteerd staat, net zoals een woonkern, in voor het opvangen van de taakstelling inzake bijkomende woningen voor de gemeente. In tegenstelling tot de woonkernen, kan aan een hoofddorp een bijkomend lokaal bedrijventerrein voorzien worden.⁴¹
- Hoogdynamische toeristisch-recreatieve infrastructuur** Onder hoog-dynamische toeristisch-recreatieve infrastructuur wordt die infrastructuur verstaan die, omwille van haar intrinsieke aard, in haar onmiddellijke omgeving sterke veranderingen en dynamiek teweegbrengt in de wijze van functioneren van de bestaande ruimtelijke en sociaal-economische structuur en daardoor in belangrijke mate het bestaande ruimtegebruik wijzigt. Hoog- en laagdynamische toeristische-recreatieve infrastructuur wordt gebruikt in tegenstelling tot de gangbare opdeling intensieve en extensieve recreatie, die vooral vanuit de aard van de infrastructuur zelf vertrekt. Dit betekent dat naargelang van de aard en de inrichting van de infrastructuur van de toeristisch-recreatieve activiteiten zelf, een bepaalde infrastructuur op de ene plaats laag- en op de andere plaats eerder hoog-dynamisch kan genoemd worden. Het is onmogelijk algemeen geldende kwantitatieve normen te definiëren die het onderscheid maken tussen hoog- en laag-dynamische toeristisch-recreatieve infrastructuur.
- Inbreiding** Inbreiding is de functionele of morfologische verdichting van het bebouwde weefsel.
- Informatief gedeelte** Het informatief gedeelte van een ruimtelijk structuurplan beschrijft de bestaande ruimtelijke structuur en trends. Deze vormt de basis voor het richtinggevend gedeelte.
- Kleine landschapselementen of KLE** Kleine landschapselementen zijn waardevolle punt-, lijn- of strookvormige ecotopen met inbegrip van de bijhorende vegetaties waarvan het uitzicht, de structuur of de aard al dan niet resultaat zijn van menselijk handelen, en die deel uitmaken van de natuur zoals: bermen, bomen, bronnen, dijken, graften, houtkanten, hagen, holle wegen, hoogstamboomgaarden, perceelsrandbegroeiingen, sloten, struwelen, poelen, veedrinkputten en waterlopen.

⁴¹ provinciaal ruimtelijk structuurplan Oost-Vlaanderen – goedgekeurd op 18 februari 2004 - p 511,

Kleinhandel

Kleinhandel wordt hier gehanteerd als de economische functie die verwijst naar kleinhandelsbedrijvigheid of kleinhandelsactiviteiten. Het Koninklijk Besluit van 31 augustus 1964 tot vaststelling van de lijst van de in het handelsregister te vermelden handelsbedrijvigheden bepaalt dat als kleinhandelsbedrijvigheid wordt beschouwd "het wederverkopen op gewone wijze in eigen naam en voor eigen rekening, van goederen aan verbruikers en kleine gebruikers, zonder deze goederen behandelingen te doen ondergaan dan die welke in de handel gebruikelijk zijn." De kleinhandel kan zich als functie ruimtelijk uitdrukken in verschillende types zoals winkels, baanwinkels, grootwarenhuizen, shoppingcentra, discounts,... Het onderscheid in ruimtelijke types wordt onder meer bepaald door de ligging, het aangeboden assortiment, de vorm van beheer en het voorkomen.

Laagdynamische toeristisch-recreatieve infrastructuur

Onder laag-dynamische toeristisch-recreatieve infrastructuur wordt verstaan de infrastructuur die omwille van haar intrinsieke aard, in haar onmiddellijke omgeving eerder beperkte veranderingen teweegbrengt in de bestaande ruimtelijke en sociaal-economische structuur en in het bestaande ruimtegebruik.

Laag- /hoogdynamische toeristische-recreatieve infrastructuur wordt gebruikt in tegenstelling tot de gangbare opdeling extensieve en intensieve recreatie, die vooral vanuit de aard van de infrastructuur zelf vertrekt. Dit betekent dat naargelang van de aard en de inrichting van de infrastructuur van de toeristisch-recreatieve activiteiten zelf, een bepaalde infrastructuur op de ene plaats laag- en op de andere plaats eerder hoog-dynamisch kan genoemd worden. Het is onmogelijk algemeen geldende kwantitatieve normen te definiëren die het onderscheid maken tussen hoog- en laag-dynamische toeristisch-recreatieve infrastructuur.

Landbouwgebied

Landbouwgebied is het gebied waar de landbouw als hoofdfunctie voorkomt. Landbouwgebied is een ruimtelijk begrip.

Landbouw in de ruime zin

Definitie zoals gehanteerd in het besluit van de Vlaamse regering 28 november 2003 tot bepaling van de toelaatbare functiewijzigingen voor gebouwen, gelegen buiten de geëigende bestemmingszone. Concreet wordt hierin gesproken over een paardenhouderij, een manège, een dierenasiel, een dierenpension, een dierenartsenpraktijk, een tuinaanlegbedrijf, een kinderboerderij of een instelling waar hulpbehoevenden al dan niet tijdelijk verblijven en landbouwactiviteiten of aan de landbouw verwante activiteiten uitoefenen.

Landschap	Het landschap is de resultante van de dynamische wisselwerking tussen de fysische omstandigheden (het abiotisch en biotisch milieu) en de menselijke activiteiten.
Lintbebouwing	Lintbebouwing is een nederzettingsvorm die bestaat uit vrijwel aaneengesloten bebouwing, bestaande uit alleenstaande gezinswoningen en/ of bedrijfsgebouwen langs wegen, waarbij achterliggende gronden onbebouwd blijven. Het begrip lintbebouwing heeft geen beleidsmatige betekenis.
Lokale toeleverende en verwerkende bedrijven met een ruimtelijk – functionele relatie met de landbouw	Lokale toeleverende en verwerkende bedrijven met een ruimtelijk-functionele relatie met de landbouw zijn bedrijven die de toelevering van landbouwgrondstoffen noodzakelijk voor of de verwerking van landbouwproducten afkomstig van de beroepslandbouwactiviteiten in de omgeving verzorgen. Ze zijn klein van omvang en sluiten wat schaal betreft aan bij de omgeving. Voorbeelden zijn een lokaal conditioneringsbedrijf voor verse producten, lokale loonwerkers, kleinschalige mestverwerking. In principe kunnen dergelijke lokale toeleverende en verwerkende bedrijven uitbreiden en nieuwe bedrijven zich inplanten, op lokale bedrijventerreinen.
Lokaal bedrijf	Een lokaal bedrijf is een be- en verwerkend bedrijf (inclusief tertiaire dienstverlening) dat een verzorgend karakter heeft ten aanzien van de omgeving, dat wat schaal betreft aansluit bij de omgeving (schaal van de kern, schaal van het stedelijke gebied, ...) en beperkt is van omvang.
Lokaal bedrijventerrein	Een lokaal bedrijventerrein is een bedrijventerrein uitsluitend bestemd voor lokale bedrijven.
Mobiliteit	Mobiliteit is het geheel van verplaatsingsstromen doorheen de ruimte. Deze vinden hun ruimtelijke neerslag in lijninfrastructuren. De lijninfrastructuur is het geheel van infrastructuur en haar omgeving, bedoeld voor verkeer en vervoer van mensen, goederen, berichten. Voorbeelden zijn: autowegen, spoorwegen, waterwegen, pijpleidingen, hoogspanningsleidingen,...
Natuurbeheer	Het regelen en sturend ingrijpen van de mens in de natuur en in het natuurlijk milieu, bewust niets doen inbegrepen, ten behoeve van het natuurbehoud.
Natuurlijke structuur	De natuurlijke structuur is: - het samenhangend geheel van de rivier- en beekvalleien, de grotere natuur- en boscomplexen en de andere gebieden, waar de

voor de natuur structuurbepalende elementen en processen tot uiting komen;

- de ecologische infrastructuur gevormd door lijn-, punt- en vlakvormige natuurelementen, door kleinere natuur- en boscomplexen en door parkgebieden. Natuurlijke structuur is aldus een ruimtelijk begrip. In het natuurdecreet wordt de natuurlijke structuur vanuit een natuurgerichte visie benaderd: de natuurlijke structuur is er gericht op de versterking van de actuele natuurwaarden, de ontwikkeling van een onderlinge samenhang tussen de natuurwaarden en de benutting van de potenties voor de ontwikkeling van natuurwaarden. Deze natuurlijke structuur bestaat uit een Vlaams Ecologisch Netwerk en een Integraal Verwevings- en Ondersteunend Netwerk. Het begrip natuurlijke structuur wordt hier gehanteerd met het oog op het voeren van een sectoraal beleid. Uiteindelijk zullen de grote eenheden natuur, de grote eenheden natuur in ontwikkeling en de natuurverwevingsgebieden die in de ruimtelijke uitvoeringsplannen worden afgebakend, overeenstemmen met de grote eenheden natuur, de grote eenheden natuur in ontwikkeling en de natuurverwevingsgebieden die in het kader van het natuurdecreet zullen worden afgebakend.

Natuurontwikkeling

Het geheel van maatregelen gericht op het creëren van voorwaarden voor het tot stand komen of het herstel van natuur in een bepaald gebied.

Natuurverbindingsgebied

Volgens het ruimtelijk structuurplan Vlaanderen is een natuurverbindingsgebied een aaneengesloten gebied:

- waar de natuurfunctie ondergeschikt is aan de andere functies, waar andere functies (doorgaans landbouw, bosbouw, ...) als hoofdgebruiker voorkomen en de natuur als nevengebruiker;

- waar de biologische waarde bepaald wordt door de aanwezigheid van kleine landschapselementen; waar de biologische waarde kan toenemen door de ontwikkeling van kleine landschapselementen; dat een verbinding realiseert tussen grote eenheden natuur en grote eenheden natuur in ontwikkeling, en verwevingsgebieden.

Natuurverbindingsgebied is aldus een beleidsmatig begrip. In natuurverbindingsgebieden is het beleid gericht op de ruimtelijke ondersteuning van de hoofdgebruiker, van de kleinere natuurgebieden en van het behoud, het herstel en de ontwikkeling van kleine landschapselementen. De ruimtelijke ondersteuning betekent concreet: het behoud van de kleine landschapselementen en het behoud van de niet-bebouwde onderdelen van de natuurverbindingsgebieden. De ruimtelijke kenmerken en de onderdelen van de natuurverbindingsgebieden waar de ruimtelijke ondersteuning concreet dient gerealiseerd te worden, zullen worden

aangeduid in provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen.

Volgens het natuurdecreet zijn natuurverbindingsgebieden gebieden die ongeacht hun oppervlakte van belang zijn voor de migratie van planten en dieren tussen de gebieden van het VEN en/of natuurreservaten en die strook- of lijnvormig zijn met een aaneenschakeling van kleine landschapselementen. De natuurverbindingsgebieden zijn een onderdeel van het Integraal Verwevings- en Ondersteunend Netwerk (IVON). Voor ieder gebied van het IVON wordt een natuurrichtplan opgemaakt waarin op maat van het gebied nader uitgewerkt wordt hoe deze doelstellingen gerealiseerd kunnen worden. Algemeen uitgangspunt van het natuurdecreet is dat in natuurverbindingsgebieden en natuurverwevingsgebieden ten aanzien van de eigenaars en grondgebruikers slechts stimulerende maatregelen worden genomen om deze doelstellingen te realiseren. Dit betekent dat in de natuurrichtplannen geen gebods- of verbodsbepalingen voor deze gebruikers opgenomen worden, buiten de algemeen geldende bepalingen van bijvoorbeeld de natuurvergunning. Er kan wel gewerkt worden via vrijwillige beheersovereenkomsten.

Beide definities zijn complementair.

Nederzettingsstructuur

De nederzettingsstructuur is het patroon dat gevormd wordt door het geheel van alle bebouwingsvormen in een bepaald gebied. De nederzettingsstructuur van het buitengebied wordt beleidsmatig geoperationaliseerd door de beleidscategorieën: de kernen (woonkernen en hoofddorpen), de gehuchten en linten, de verspreide bebouwing en de perifeer bebouwde landschappen.

Open ruimte

Een open ruimte is een ruimte die weinig of niet bebouwd is.

Open ruimte is een ruimtelijk begrip, in tegenstelling tot buitengebied, dat een beleidsmatig begrip is.

Openbare ruimte

De openbare (of publieke) ruimte is een ruimte met een absoluut openbaar (of publiek) karakter, in openbaar (of publiek) beheer en met een publieke functie. Voorbeelden zijn straten, pleinen en parken.

Openluchtrecreatie

Het geheel van gedragingen die men in zijn vrije tijd vrijwillig onderneemt of ondergaat, waarvan wordt verondersteld dat ze primair gericht zijn op het bevredigen van de eigen ontspannende verlangens en voor zover men zich daarvoor niet richt naar overdekte ruimten.

Plannen van aanleg

De plannen van aanleg worden in de wet op de stedenbouw (decreet betreffende de ruimtelijke ordening, gecoördineerd op 22

oktober 1996) omschreven; bedoeld zijn het gewestplan, het algemeen plan van aanleg (A.P.A.) en bijzonder plan van aanleg (B.P.A.).

Plattelandstoerisme

Plattelandstoerisme is de vorm van toerisme waarbij gebruik gemaakt wordt van de specifieke toeristisch-recreatieve infrastructuur in het buitengebied. Zie ook het begrip 'hoevetoerisme'.

Recreatief medegebruik

Recreatief medegebruik heeft betrekking op de vormen van openluchtrecreatie die plaats vinden in een omgeving met een niet-recreatieve hoofdfunctie of hoofdgebruik, en waarbij het medegebruik ondergeschikt is aan de hoofdfunctie en het hoofdgebruik.

Richtinggevend gedeelte

Het richtinggevend of indicatief gedeelte van een ruimtelijk structuurplan formuleert op basis van de analyse van de bestaande ruimtelijke structuur en de trends (het informatief gedeelte) en vanuit de uitgangshouding, een visie op de gewenste ruimtelijke ontwikkeling van Vlaanderen. In het richtinggevend gedeelte wordt de visie in ruimtelijke termen vertaald in ruimtelijke principes voor de gewenste ruimtelijke structuur en op basis van de ruimtelijke principes wordt een gewenste ruimtelijke structuur uitgewerkt voor de (vier) structuurbepalende componenten.

Het indicatief of richtinggevend gedeelte van het Ruimtelijk Structuurplan is dat deel waarvan door de overheid slechts bij gemotiveerde beslissing kan afgeweken worden.

Ruimtelijk structuurplan

Structuurplanning is een dynamisch en continu proces van visie- en beleidsvorming met betrekking tot de kwaliteit van de ruimte en de realisatie ervan. Het tot stand komen van een structuurplan vormt het moment in dit proces waarop belangrijke uitspraken worden gedaan. Het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen is het resultaat van een structuurplanningsproces op het niveau Vlaanderen.

Een ruimtelijk structuurplan is een plan waarin de keuzes met betrekking tot de ruimtelijkstructurele ontwikkeling van een bepaald gebied aangegeven worden, de ruimtelijke potenties worden belicht en waarin richtlijnen en organisatieprincipes voor grond- en ruimtegebruik worden aangegeven. Het heeft betrekking op het gehele grondgebied en op alle ruimtebehoevende activiteiten waarvan de ordening aan een respectievelijk bestuursniveau is toevertrouwd. Het beoogt tevens de bevordering van de doeltreffendheid en van de interne samenhang van het ruimtelijk beleid.

Volgens het decreet ruimtelijke ordening worden er ruimtelijke

structuurplannen op gewestelijk, provinciaal en gemeentelijk niveau gemaakt. Een ruimtelijk structuurplan vormt op zich geen basis voor het vergunningbeleid, het vormt wel het beleidskader voor de opmaak van ruimtelijke uitvoeringsplannen.

Ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP)

Een ruimtelijk uitvoeringsplan is een instrument om uitvoering te geven aan een ruimtelijk structuurplan volgens de bepaling vastgelegd in het decreet ruimtelijke ordening. De RUP's zullen geleidelijk (delen van) de plannen van aanleg vervangen. Een RUP kan op gewestelijk, provinciaal en gemeentelijk niveau opgemaakt worden. Een RUP bevat stedenbouwkundige voorschriften inzake de bestemming, de inrichting en/of het beheer. Voorschriften kunnen tijdsgeboden zijn. Een RUP heeft verordenende kracht en is het toetsingskader voor stedenbouwkundige vergunningen.

Ruimtelijke kwaliteit

Het begrip ruimtelijke kwaliteit wordt opgevat als de waardering van de ruimte. Kwaliteit in de zin van 'waardering' spreekt een oordeel of een wenselijkheid uit.

Ruimtelijke kwaliteit handelt niet in de eerste plaats om de hoedanigheid van het object op zich (de intrinsieke kenmerken van een landschap, van een binnenstad, van een stedelijke ruimte, ...) maar om de waarde die eraan wordt gehecht. Die waardering wordt in belangrijke mate mee bepaald door de betrokkenheid van de beoordeler (bewoner, doelgroep, gemeenschap, ...) en niet door de kenmerken van de ruimte zelf. Die waardering is sociaalcultureel bepaald en is bijgevolg tijdsafhankelijk.

Ruimtelijke structuur

Ruimtelijke structuur is de samenhang tussen ruimtelijke elementen en activiteiten. Structuur heeft tegelijkertijd en in samenhang betrekking op het morfologische (hoe iets is) en op het functioneren (de processen achter iets). Ruimtelijke structuren komen voor op alle schaalniveaus (bv. de ruimtelijke structuur van de tuin, van de wijk, van de kern, van de provincie of van het Vlaams Gewest).

Sectoraal

Een sectorale benadering is een benadering vanuit één bepaalde overheidssector zonder daarbij expliciet of impliciet rekening te houden met andere sectoren.

Sectoraal BPA

Een 'sectoraal BPA' is een gemeentelijk ruimtelijk uitvoeringsplan waarin voor het geheel van het gemeentelijk grondgebied, of voor een bepaald deel van het gemeentelijk grondgebied de ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden voor een bepaalde groep van activiteiten of voor een ruimtelijke problematiek (bv. bosuitbreiding of zonevreemde lokale bedrijven) worden aangegeven.

Stiltegebied

Een stiltegebied is een gebied van minstens één vierkante km of 100 ha waarin de geluidsbelasting door toedoen van menselijke activiteiten zo laag is dat het ervaren van de in dit gebied heersende natuurlijke geluiden niet of nauwelijks wordt verstoord, waar nog een natuurlijk akoestisch klimaat heerst. Bij een ideaal stiltegebied kan een onderscheid gemaakt worden tussen een kerngebied met een prima natuurlijke akoestische kwaliteit en een buffergebied met een eveneens goede akoestische kwaliteit en weinig of geen versturende lawaaibronnen.

Structuurplanning

Structuurplanning is een dynamisch en continu proces van visie- en beleidsvorming met betrekking tot de kwaliteit van de ruimte en de realisatie ervan. Het tot stand komen van een structuurplan vormt het moment in dit proces waarop belangrijke uitspraken worden gedaan.

Verdichting

Verdichting is één van de sleutelbegrippen in een ruimtelijk beleid waar openheid en stedelijkheid voorop staat. Verdichting betekent voor het ruimtelijk beleid in de stedelijke gebieden en de kernen van het buitengebied het volgende: het concentreren van het wonen en het werken in de stedelijke gebieden en de kernen van het buitengebied; het differentiëren van de woningvoorraad; het versterken van de multifunctionaliteit door verweving; het opleggen van minimale dichtheden.

Verkeersleefbaarheid

Onder verkeersleefbaarheid wordt verstaan dat het ruimtebeslag en de barrièrewerking van het gemotoriseerd verkeer en de geluidshinder nog aanvaardbaar zijn voor de overige activiteiten en vormen van verkeer, voor de kwaliteit van het openbaar domein en voor het stads- en/of landschapsbeeld.

Hierdoor beoogt men meer veiligheid en minder hinder.

Verordening

Een verordening is (in de gebruikelijke publiekrechtelijke betekenis) een rechtsregel met een abstract, algemeen en onpersoonlijk karakter die voor de duur van zijn gelding op een abstract aantal gevallen van toepassing is (dus een wet in de materiële zin van het woord) maar die geen wet is in de formele zin van het woord.

De stedenbouwwet (gecoördineerd op 22 oktober 1996 in het decreet betreffende de ruimtelijke ordening) beperkt de verordening inhoudelijk tot een aantal domeinen en plaatst de 'bouwverordening' hiërarchisch onder de aanlegplannen. In het planningsdecreet van 24 juli 1996 wordt de verordening inhoudelijk niet beperkt tot een aantal domeinen. In het planningsdecreet zijn

verordeningen instrumenten om een structuurplan uit te voeren, naast de uitvoeringsplannen.

Verspreide bebouwing

Verspreide bebouwing is één van de beleidscategorieën voor het voeren van een gedifferentieerd ruimtelijk beleid t.a.v. de nederzettingsstructuur van het buitengebied. Verspreide bebouwing wordt als beleidscategorie omschreven als de bebouwing die niet behoort tot: de kernen (hoofddorp en woonkern), lint en bebouwd perifeer landschap. Het begrip verspreide bebouwing heeft aldus een beleidsmatige betekenis.

Verweven

Verweven is het in elkaars nabijheid brengen van functies en activiteiten op een dusdanige wijze dat er ruimtelijke meerwaarden, vormen van synergie en complementariteiten ontstaan. De wijze waarop het verweven haalbaar is, heeft te maken met het karakter (hinder of positieve effecten die nabijheid van andere functies of gebruik teweegbrengen) en het structurerend vermogen van de activiteiten. Ruimtelijke meerwaarden zijn onder meer het concentreren van activiteiten en het creëren van ruimtelijke nabijheid met voordelen ten aanzien van bereikbaarheid en mobiliteit. 'Verweven' staat tegenover 'scheiden'. Beide begrippen hebben een duidelijke ruimtelijke betekenis.

Het verweven of scheiden van functies en activiteiten hangt samen met het ruimtelijk schaalniveau waarop de ruimtelijke meerwaarden ontstaan. Het scheiden van activiteiten op het niveau van de gemeente (bv: een lokaal bedrijventerrein aan de rand van een kern) betekent het verweven van activiteiten op het niveau van Vlaanderen. Een aparte woonfunctie boven een commerciële functie betekent een scheiding op het niveau van het perceel maar een verweven van de functies op het niveau van de kern.

Het begrip 'verweven van functies en activiteiten' wordt in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen gehanteerd op het niveau van Vlaanderen. Op het niveau van de kern of het stedelijk gebied kan dit een scheiding van functies en activiteiten betekenen.

Woningpatrimonium

Het woningpatrimonium is het geheel van voor het wonen beschikbare gebouwen.

Woongelegenheden

Een woongelegenheden is een woonruimte voor één persoon of één groep van personen met een minimale zelfstandigheid die (samen) in deze ruimte gedurende de grootste tijd van het jaar al of niet met georganiseerde hulp eten, slapen en zich ontspannen (= wonen). Hierin zijn begrepen de ééngezinwoningen, appartementen, diverse vormen van studio's (serviceflats, studio's voor begeleid zelfstandig wonen, gewone studio's,...) en

studentenkamers. Rusthuizen, weeshuizen en andere opvangcentra met verschillende kamers worden als één woongelegenheid voor een collectief gezin of huishouden beschouwd.

Woonkern

Een woonkern of morfologische agglomeratie is het landschapsdeel dat aaneensluitend bebouwd is door huizen met hun hovingen, openbare gebouwen, kleine industriële of handelsuitrustingen met inbegrip van de tussenliggende verkeerswegen, parken, sportterreinen enz. Het wordt begrensd door landbouwgrond, bossen, braak en woeste gronden waartussen zich eventueel een 'verspreide bebouwing' bevindt. Zowel steden, dorpen als gehuchten kunnen woonkernen vormen.

Ze kunnen ook de vorm aannemen van de in ons land zo veelvuldig voorkomende lintbebouwing.

Een woonkern is één van de beleidscategorieën voor het voeren van een gedifferentieerd ruimtelijk beleid t.a.v. de nederzettingsstructuur van het buitengebied.

Zonevreemd

Een gebouw, activiteit of functie, kan pas als zonevreemd worden beschouwd, wanneer zowel de juridische toets, met name het al dan niet overeenstemmen met bestaande voorschriften, als de planologische toets, met name de (on)verenigbaarheid met verschillende activiteiten en functies, duidelijk daartoe besluiten.

Bijlage 1:

Berekening gesloten bevolkingsprognose

Inleiding

De prognoses zijn opgesteld volgens de 'Cohort Survival Methode', uitgewerkt volgens de methode zoals beschreven in 'The geographical analysis of population, with applications to planning and business Plane – Rogerson', een wetenschappelijk demografisch werk over verschillende projectiemethodes.

Overlevingstabel Mannen - Vrouwen

Mx = Leeftijdsspecifiek sterftecijfer op Vlaams niveau, berekend volgens de sterftetafels van het NIS (1991-1993). Hier werd het Vlaams niveau als referentiebasis genomen om een zo algemeen mogelijk beeld te krijgen van het sterftecijfer. Het sterftecijfer voor de gemeente zelf berekenen levert een te grote afwijking op aangezien de kleine omvang van de bevolking.

qx = Sterftetekans in een bepaalde leeftijdscategorie

$$(2 \times 5 \times Mx) / (2 + (5 \times Mx))$$

lx - dx = Overlevingskansen tot de volgende leeftijdscategorie
 Hierbij vertrekt men van 100.000 (lx) in de 1^e leeftijdscategorie. En berekent dx, zijnde 100.000 x qx (sterftetekans).

Lx in de volgende leeftijdscat. = lx uit de huidige leeftijdscat. - dx uit de huidige leeftijdscat.

Vervolgens berekent men terug dx.

Lx = $5 \times (lx \text{ in deze leeftijdscat.} + lx \text{ v/d volgende leeftijdscat.}) / 2$

Tx = Som van alle Lx v/d resterende leeftijdscategorie. Met inbegrip van de eigen leeftijdscategorie

ex = Tx / lx

Prognose Mannen - Vrouwen

sx = Overlevingskans
 Lx uit volgende leeftijdscat. / Lx uit dezelfde leeftijdscat.

lsv = Leeftijdsspecifiek vruchtbaarheidscijfer
 Aantal geboortes in leeftijdscat. / aantal vrouwen in deze leeftijdscat.

bx = Leeftijdsspecifiek geboortecijfer

$$(Lx / 200.000) \times (lsv + (lsv \text{ volgende leeftijdscat.} \times \text{overlevingskans}))$$

Projectie = Aantal uit vorige leeftijdscat. x overlevingskans uit vorige leeftijdscat.

Projectie jongste leeftijdscat. = Som van alle (aantal geboortes x bx) uit alle leeftijdscat.

Projectie oudste leeftijdscat. = Aantal uit de 2 laatste leeftijdscat. X overlevingskans uit vorige leeftijdscat.

Prognose Gezinnen

Leeftijdsspecifiek gezinscijfer = Aantal gezinnen in bep. leeftijdcat. / totale bevolking in part. gezinnen in deze leeftijdscat.

Projectie aantal gezinnen in bepaalde leeftijdscat. = Projectie bevolkingsaantal in deze leeftijdscat. x leeftijdsspecifiek gezinscijfer

Voor prognose 2 en 3 werd het geprojecteerde aantal gezinnen vermeerderd met de gezinsverdunding, berekend volgens het RSV, Tabel 6 p. 237, zijnde de evolutie van het aantal gezinnen in Vlaanderen over de periode 1992-2007 naar leeftijdscategorie voor de verschillende prognoses.

Volgende tabellen geven hiervan een overzicht (gezinsverdunding in periodes van 5 jaar):

PROGNOSE 1

- 34j	- 7,96%	- 10,93%	- 6,18%
35j - 59j	+ 6,56%	+ 6,52%	+ 0,73%
+ 60j	+ 8,53%	+ 5,75%	+ 8,14%

PROGNOSE 2

- 34j	- 10,46%	- 13,89%	- 9,73%
35j - 59j	+ 8,21%	+ 8,84%	+ 2,82%
+ 60j	+ 10,92%	+ 8,3%	+ 9,17%

PROGNOSE 3

- 34j	- 4,9%	- 7,99%	- 3,21%
35j - 59j	+ 8,49%	+ 9,08%	+ 2,98%
+ 60j	+ 10,92%	+ 8,3%	+ 9,174%

Bijlage 2:

Tabellen bevolkingsprognose

Bijlage 3:

Kaartjes woonbehoeftestudie

Gezien en voorlopig aangenomen door de gemeenteraad van HOREBEKE
in zitting van

op bevel:

De gemeentesecretaris

De burgemeester

Dhr. De Cuyper F.

Dhr. Browaeys J.

Het College van Burgemeester en Schepenen van de gemeente HOREBEKE bevestigt dat onderhavig plan
ter inzage van het publiek op het gemeentehuis werd neergelegd

van tot

op bevel:

De gemeentesecretaris

De burgemeester

Dhr. De Cuyper F.

Dhr. Browaeys J.

Gezien en definitief aangenomen door de gemeenteraad van HOREBEKE
in zitting van

op bevel:

De gemeentesecretaris

De burgemeester

Dhr. De Cuyper F.

Dhr. Browaeys J.

Voor eensluidend afschrift van het aan het openbaar onderzoek onderworpen origineel

op bevel:

De gemeentesecretaris

De burgemeester

Dhr. De Cuyper F.

Dhr. Browaeys J.

Opgemaakt te Destelbergen

BVP

Dendermondesteenweg 563

9070 DESTELBERGEN

Tel. 09/232.40.98 - Fax 09/211.02.08

De ruimtelijke planner

Frank Vermeersch